Erkekçe

MART 1982 200 LİRA

Sıra Gloria Guida 'da !..

Penthouse'da bir Türk kızı var !.

Türkiye'yi elektrik konusunda 15 yıl önce uyaran adam: Yeğenağa

20 bin kişinin katıldığı masturbasyon anketinin ilginç sonuçları

İlk insan dünyaya kuyruklu yıldızla mı geldi ?

Stress seks yaşamını öldürüyor

Evlilik... İhanet... Boşanma...

Diş deyip geçmeyin

Ayın Güzeli: Mankenler Kraliçesi Füsun Özben

Ayın Takvimi: Jane Birkin

HELENA RUBINSTEIN

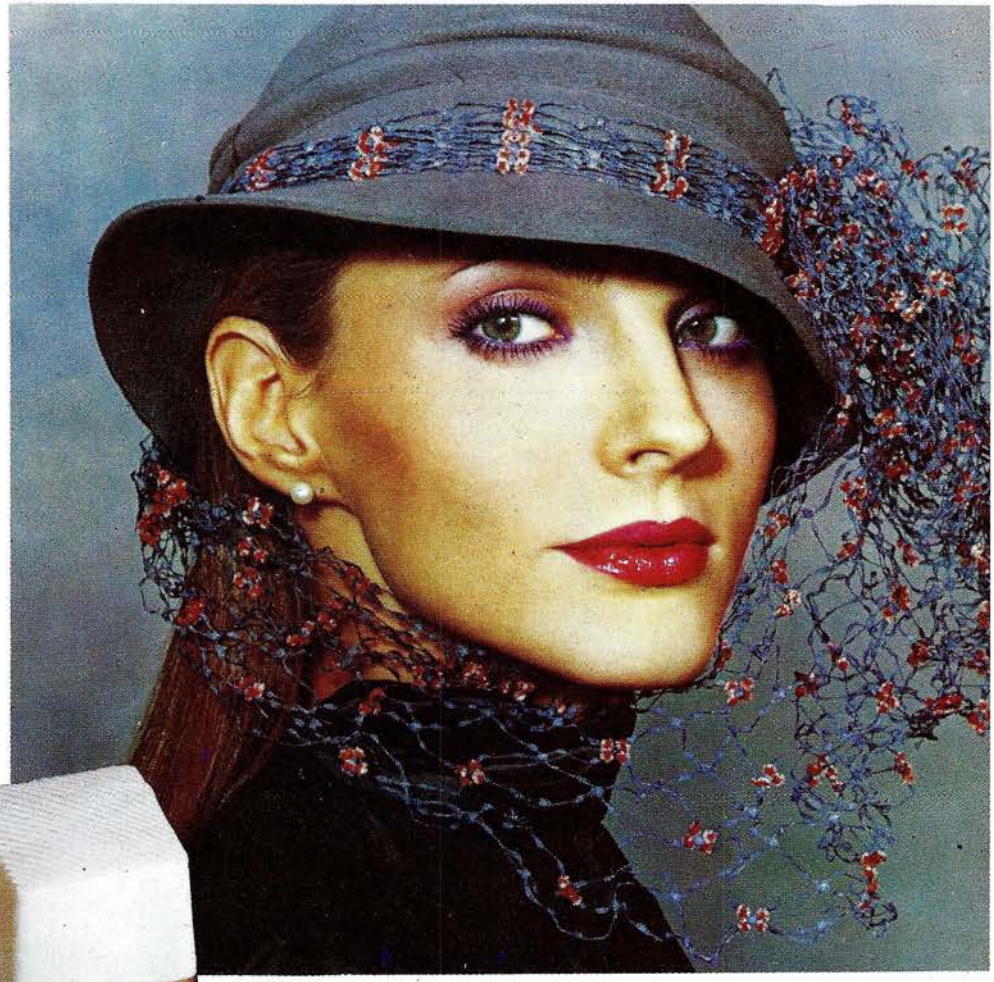

Silk Fashion Make-Up'ta hakiki ipek vardır. Zira ipek, cildinize doğal yatkınlığı olan bir proteindir. Önce satıhta kayar, sonra da yumuşak, mükemmel bir şekilde cildinizin üzerine yerleşir.

Ona ipek görünümünü kazandırmak için.

GÜZELLİĞİN BİLİMİ

Erkekçe

Ayın Takvimi: Jane Birkin

4 Geçen Sayılar

5 Bu Sayı

7 Kokteyl

14 Filmler

16 Kitaplar

17 Plaklar

19 Restoranlar
"Sevillanas"

21 Erkekçe'nin Röportajı
Turgut Yeğenağa Danışma Meclisi üyesi. Ama en büyük özelliği Türkiye'nin bugünkü elektrik sıkıntısını 15 yıl önce herşey bol iken gören ve herkesi uyaran, ne yazık ki sözünü dinletemeyen, kişi oluşu.

22 1984
George Orwell bir İngiliz yazarı. 1947'de 1984'le ilgili kehanetlerini yazdı. 1984 kapının eşiğinde. Acaba Orwell'in kehanetleri neydi ve bugün neredeyiz?

24 Dişler
Uzmanlara göre tüm sağlık sorunlarının yolu dişten geçer. Sağlam diş sağlığınızı, güzel diş estetiğinizi etkiler. Dr. Ahmet Kurtaran çağdaş dişçiliğin sanılandan ve korkulandan çok farklı olduğunu söylüyor.

26 Yılın Güzelini Seçiyoruz...

27 Ayın Güzeli

Bu ayın güzeli Türkiye'nin en önde gelen manken ve fotomodellerinden Füsun Özben.

35 Dünyayı Değiştiren Kitaplar
Freud'a göre bütün nevrozlar seksüel fonksiyon bozukluklarıdır. İlk çocukluk çağlarındaki cinsel komplekslerdir.Tedavi için bilinçaltına inmek, insanın iç yapısını öğrenmek gerekir. İşte Sigmund Freud ve "Rüyaların Yorumu"

36 Aranan Kadın
Kadınlar da saldırgan ve atak olabilirler. Son on-onbeş yıldır kadın erkek ilişkilerinde bir yenilik var. Artık ilk hareket kadından da gelebiliyor. Kadın da erkeğe ilgi duyduğunu hissettirebiliyor.

39 Test
Erkek için "kadınlarca aranmak, istenmek" bir beceri işidir. Hem bilimdir, hem sanat. İşte sizlere ideal erkek ölçülerine uygunluğunuzu değerlendirecek bir test.

40 Rüya Evrim

Avustralya'daki bir Türk kızı, Penthouse'ın yılın güzeli yarışmasında finale kaldı. Rüya'nın kangurular ülkesinden gelen yarışma fotoğrafları.

43 Sadakatsizlik ve İhanet
Başarılı bir evliliğin temelinde karşılıklı güven ve dürüstlük yatar. Evlilik dışı cinsel ilişki ile ihanet ve sadakatsizlik aynı şeyler değildir. Bir seksper gözüyle evlilik, sadakatsizlik, boşanmanın nedenleri ve sonuçları...

45 Ünlülerin Seks Yaşamları
Biri daha etkili politikacılık yapabilmek için seksini kullanan Kleopatra... Öteki daha etkili seks yapabilmek için tahtını, politikacılığını kullanan Kral Faruk. İşte Mısır tarihinin ünlü bir kraliçesi ve bir kralının seks yaşamları...

46 Kış
Dinçleşmek, canlanmak, doyumsuz zevk doruklarına ulaşmak istiyor musunuz? Yanıtınız "evet" se kış koşularına başlayın.

47 STRESS
Seks yudum yudum zevkine varılan nadide bir şaraptır. Ruh sağlığının en büyük düşmanı 'Stress'in seks yaşamınızı öldürmesine engel olun. Önce doğru teşhis, sonra da etkili tedavi...

49 Masturbasyon Anketi
Erkeklerin yüzde 99'u masturbasyon yapıyor. Genellikle genç bekarlar. Ama en çok zevk alanlar 46 ve daha yukarı yaştakiler. En sık kullanılan yardımcı ise erotik ya da müstehcen yayınlar...

51 Çançikito
Anais Nin'den bir küçük hikaye...

53 Haremde Barış
"Büyüklere Masallar"

55 Bilim Kurgu Hikayesi
Günün birinde bir robot PAPA seçildi...

56 Arabanız ve Siz
Yere yanık sigaranız düştü ve arabanızın döşemesi yandı... Kaportada bir eziklik var. Madeni kısımlar paslanıp çürüyor... Binlerce lira harcamadan az bir masrafla arabanızı onarabilirsiniz. İşte arabanızı bakımlı tutmanın ve güzel göstermenin yolları.

59 Kuyruklu Yıldızdan mı Doğduk?
Yeni ve şaşkınlık uyandıran bir teori var. Yaşam, tohumları yeryüzüne dökülmeden önce bir kuyruklu yıldızın (komet) çekirdeğinde başladı. Atalarımız yeryüzüne uzaydan, bir kuyruklu yıldızın nemli ve ılık çekirdeğinde oluşarak düştüler.

61 Gloria Guida

Doyumsuz fotoğraflar!

67 Neşeli Fıkralar

68 Forum

70 Tavla

119 Erkekçe Tavsiyeler

● Sahibi:Ercan ARIKLI ● Genel Yayın Yönetmeni: Hıncal ULUÇ ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ali KOCATEPE

Geçen Sayılar

Hayatım boyunca en ilginç ve en güzel yılbaşı tebriğini sizden aldım. Buluşunuz gerçekten harikaydı. Mona Lisa ile yeni yıla girmek mükemmel bir şey...

Altan Funda-İstanbul

Notumuz: Böylece ocak sayımızın başındaki minik optik oyunumuzu da yanıtlamış oluyoruz. Kuvvetli ışık altında dergimizdeki şekle dikkatli bakıp sonra gözlerini parlak bir beyaz zemine çevirenler, bu zemin üzerinde kısa bir süre Mona Lisa'yı göreceklerdi.

O kadar güzel bir dergi çıkarıyorsunuz ki... Hiç bir dergide bulunmayan konular peşpeşe sıralanıyor.

Güneş Oral-Düzce

Ben Erkekçe hastalığına eylülde yakalandım. Şimdi hastalık tüm aileme bulaştı. Aybaşlarını iple çekiyoruz.

Muhammet Kanat-Antalya

Bu harika dergiyi 15 günde bir yayınlayamaz mısınız?

Abdullah Yılmaz-İzmir

ŞUBAT SAYISI

Eylülden bu yana derginizde bir gerileme var. Şubat sayınız iyice kötüydü. "Bu dergi 200 lira etmez" diyen arkadaşlarım haklı.

Taşkın Ruşen-Sinop

Fiyatınızı arttırmışsınız ama yine dopdolu karşımızdasınız. Edwige Fenech'in dört dörtlük fotoğrafları, Nükhet Duru ile yapılan harika söyleşi... Hepsi, hepsi övgüye değer. Sadece Ayın Güzeli Zeynep'i bu sayıya yakıştıramadım.

Kemal Üçüncü-İstanbul

Her zaman alışılagelen gazeteci numaraları... İlk sayılar güzel, okuyucuyu etkileyici, sonra, nasıl olsa satılıyor, ne yazsak bu millet okur teranesi.. Hele hele şubat sayısı tam manası ile saçmalıklarla dolu.

Salim Dikmen-İstanbul

Şubat sayınızı büyük bir merakla bekledim ve daha öncekileri aratmayacak kadar güzel olduğunu görünce sizleri tebrik etmekten kendimi alamadım. Resimler de, yazılar da birbirinden güzel. Bu dergiyi her gün çıksa alırım.

Orhan Özkayrak-Antalya

Erkekçe'yi ilk sayısından itibaren alıyorum. Samimi olarak ifade edeyim ki, çıkardığınız bu şubat sayınız bugüne dek yayınlanan Erkekçelerden her bakımdan üstün. Harikulade.. Sanki özel sayı... Bu sayıdan ötürü tüm Erkekçe ailesine teşekkürler.

Adnan Özalp-İstanbul

NÜKHET DURU

Nükhet Duru'nun (Şubat) o görünümü, kendini en dengeleyen insanın bile aklını çelebilir. Hafif müzik dünyasına müjdeler olsun... "Ben gene sana vurgunum" şarkıcısını daha nice ölümsüz şarkılarda bulabilmeliyiz.

Hüseyin Çiftçi-Sivas

Nükhet Duru, o nefis bacaklarını çorapsız sergilese, o şuh vücudunu biraz daha cüretkar sunsaydı.. Gerçekten nefes kesici bir dergi olan Erkekçe'ye Nükhet Duru çok nefis kapak olmuş.

Ömer Özkan - Gaziantep

Nükhet Duru'nun fotoğraflarına bayıldık. Sonra yazıyı okuyunca daha da bayıldık. Hem Nükhet'e cömert resimleri ve yürekten konuşmaları, hem de Nisan Yönder ve adını bilmediğimiz yazarınıza, Nükhet'i bize bambaşka sunan bu Erkekçe Şov için sonsuz teşekkürler. Türkiye'nin bir numaralı sesi Nükhet'in bu Erkekçe davranışı, daha dünün ne oldum delilerinin kasılmalarına herhalde bir ders olacaktır.

Serpil İnanç-Hatay

NASTASSJA

Nastassja'nın çeşitli dergi ve gazetelerde bazı fotoğraflarını görmüş ve "Bu kızla bir gece için hayatımdan beş sene verirdim" demiştim. Erkekçe'deki şahane fotoğrafları görünce (Ocak) "Hayatımın yarısı feda olsun" diyorum. Gerçekten sapına kadar Erkekçe'siniz.

Metin Devrim-Aydın

Nastassja bize tam bir yılbaşı yaşattı.

Sami Serttek - Kızılcahamam

Olağanüstü güzellikteki fotoğraflarla Nastassja Kinski bir harika. Anlatacak kelime bulamıyorum.

İsmail Durgun-Hatay

Nastassja'nın o güzel vücudu, Erkekçe'de harika bir anıt meydana getirmiş. Teşekkürler Erkekçe.

Oliş K.-Adana

MUALLA

Ayın güzelleri hep güzel, hep isabetli, ama Mualla bir başkaydı. (Ekim). O harikulade bir dişiydi. Seksin bütün unsurlarını adeta fısıldıyor insana. Hani bir dokunuşu insanı çıldırtan cinsten. Mualla'yı ve o fotoğrafları, o pozları ortaya çıkaran Erkekçe'yi unutamıyorum. Bağışlayın ama beni onun kadar hiçbir kadının etkilediğini hatırlamıyorum.

Coşkun-İstanbul

GÜNGÖR BAYRAK

Güngör Bayrak (Ocak) olağanüstü güzel ve seksi bir kadın. Nisan Yönder'i kutlamak gerek.

Cengiz Kayışoğlu-Ankara

Güngör Bayrak'ın kapak fotoğrafı da iç sayfadaki resimleri de çok çarpıcı ve etkileyiciydi.

Burhan Kıran-İzmir

Güngör Bayrak'ı ve onun nefis fotoğraflarını çeken gerçek sanatçı Nisan Yönder'i kutlarım. Öyle uyum içinde bir çalışma yapılmış ki... Yabancı dergiler bile bu denli muntazam bir beraberliğe ulaşamadılar.

Selami Eşrefkasım-Ankara

EDWİGE

Edwige Fenech'in komando kılığındaki resimleri çok güzel.. Yenilerini bekliyoruz.

Alahattin Şahin
Metin Gürsoy-Midyat

Edwige'in o harika resimlerine nasıl kıydınız da üzerinde kalemle oynadınız?

Onursal Atalan
Melih Adıgüzel-İstanbul

Edwige

MEKTUPLAŞMA

Ben Bulgaristan'dan bir kızım. Adım Sevcan. Spor ve sinemadan hoşlanıyor, Türkçe yazışmak istiyorum. Yaşım 18. Erkekçe'de "Mektup Arkadaşı" diye bir sütun var. Ben de bulayım istiyorum, Türkiye'den bir mektup arkadaşı.

Sevcan İsmailova Sadulova
7012, Ruse
Ul.Tsarigrad No: 4
Bl.Mugraşt Vh: 5 Et:4
Hoşt Kut:9
Bulgaristan

Notumuz: Yurt Dışından Mektup Arkadaşı sütununu okuyucularımızdan gelen şikâyetler üzerine kaldırdık. Adresler çok ciddi bir kaynaktan temin ediliyordu. Ama "Yazdık, cevap alamadık" diyenler o kadar çoktu ki.. Ama Bulgaristan'da yaşayan ırkdaşımız Sevcan'ın samimi dileğine yer vermeden edemedik.

HÜLYA

Sahnelerden tanıdığımız Hülya Işıl'ın Erkekçe Objektifi karşısında verdiği pozlar Avrupai ölçülerdeydi. Nefis fiziğini, tüm güzelliğini cömertçe gözler önüne seren Hülya, 1 numaraydı..

Metin Helvacı-İstanbul

Hülya da (Ocak), fotoğraflarını çeken Ünsal Bozkurt da övgüye değer.

Mehmet Karaman-Esenler

Eğer Hülya, yılın güzeli olursa, bu enfes fotoğrafları çeken Ünsal Bozkurt da ödül kazanmalı.

Osman Şen-Bursa

Meğer Türkiye'mizde ne güzeller varmış da haberimiz yokmuş. Hülya tek kelimeyle harikaydı. Finale kalırsa, oyum tereddütsüz onun olacak.

Mahmut Zeydan-Diyarbakır

Hülya'nın fotoğrafları enfesti. Keşke Güngör Bayrak da onun kadar cömert olabilseydi.

Arif Çelik-Gebze

ÇEŞİTLİ

Erkekçe'nin Neşeli Fıkraları soğukluğunu hâlâ koruyor Bırakın bu fıkraları biz gönderelim. İnanın bu işi sizden iyi yaparız.

Murat Tutum-Ankara

Notumuz: Memnuniyetle.. Fıkralarınızı bekliyoruz.

Tavla Sayfalarınız nefis. Ama satranç daha erkekçe değil mi?

Tuncer Çetin-İstanbul

Aranan Erkek köşenize gülüp geçiyordum. Ama Aranan Kadın öyle değil. Çünkü çok daha saçma, gülmekten katılıyorum. Bana kalırsa siz bunları espri olsun diye yayınlıyorsunuz. Erkekçe toplumumuzun manevi yapısına ters düşen bir dergi.

Recai Öztürk-İstanbul

Biz İsviçre'de çalışan iki genç kadınız. Derginize abone olmak istiyoruz. Erkekçe'yi sadece okumak değil, biriktirmek istiyoruz.

Nergis Özgen-İsviçre

Notumuz: Yurt dışı abone servisimiz çalışıyor. Koşullar son sayfada var.

1. Bizler müslüman bir ülkenin evlatları olarak dinimizle ilgili yazıların derginizde yer almasını ve tartışma konusu olmasını kesinlikle istemiyoruz.
2. Derginizin dışında, sansürsüz olarak, tam olarak girip çıktığını gösteren bir kitap var mı? Bana yollar mısınız?

Mustafa Kökrek-Kayseri

RESİMLER-YAZILAR

Kokteyl ve büyük resim pozlarında sansürü az da olsa kaldıramaz mısınız?

Fahri Avcı-Mersin

Belirli ahlak kuralları ve ölçüleri içinde yayınladığınız bu dergi Türk basını için onur kaynağıdır. Yalnız yakışıklı erkek resimlerine de yer vermenizi dilerim.

Hafize Taşalp-İstanbul

Erkekçe çok satılıyorsa, bu resimler için değil, nefes kesen konuları, nefes kesen bir üslupla yazmasındandır. Ben resimli sayfaları yırtıp, gerisini eve götürüyorum.

Mesut Yılmaz-Ankara

Devamı 118. Sayfada

Bu Sayı

Sizlere mart sayısını sunan bu yazıyı hazırlarken ocak ayına ait satış rakamları geldi. 152 bin 204 adet dergiyi bayilere dağıtmışız. 3 bin 143 tanesi, yani yüzde 2'si geri gelmiş.. Tam 149 bin 061 adet satmışız.. 939 dergi daha satabilsek, 150 bin barajını dönecekmişiz.. Ama döneceğiz. Okuyucuları ile böylesine elele vermiş, onlarla böylesine diyalog kurabilmiş bir dergi olarak, çok daha iyiye, çok daha güzele ulaşacağımıza ve daha düne kadar bu ülkede hayal gibi görünen 50 bin, 100 bin barajlarını aştığımız gibi, 150 bin barajını da aşacağımıza inanıyoruz.

Postacının hergün torbalarla getirdiği mektuplarınızı açmak, satır satır okumak öylesine vaktimizi alıyor ki.. Ama mutluyuz.. Mektup okurken uykusuz geçen gecelerimize rağmen mutluyuz.. Çünkü bu mektuplardan en şevk veren övgülerle, en yol gösteren eleştiriler öylesine yürekten yazılmış şekilde çıkıyor ki...

Bir de bize, bizden fazla sahip çıkan, bizi savunanlar var..

Şubat sayımızda Ankara'dan hem de doktor imzası ile yazıp "Siz veya yazı ailenizden herhangi biriniz!. Seksi tanıması, tecrübe sahibi olması için kendi kızınızı elinizle getirip bana teslim eder misiniz?." diyen bir Selçuk Ant vardı.. Biz bu dergiye gelen her mektubu değerlendirmeğe çalıştığımız için, bize hem de çok haksız en ağır şekilde hakaret eden bu doktorun yazısını da sütunlarımıza almıştık.

Bize yazan hemen her okuyucumuz, Erkekçe yazı ailesine böylesine ayıp şekilde saldıran doktorun yazısına takılmıştı.. Zarfların içinden bizi ve doktor Ant'ı değerlendiren öylesine satırlar çıktı ki, gözlerimiz yaşararak okuduk.. Dergisine ve onu hazırlayanlara böylesine sahip çıkan okuyucularla bizim sırtımızı hiç kimse, hele doktor Selçuk Antlar hiç yere getiremez. Erkekçe sizlerle birlikte daima ileriye, daima yukarıya yürüyecektir.

●●●

Bu sayımızın kapağında Füsun Özben'in resimleri var.. İç sayfalarda da onun birbirinden güzel, birbirinden doyumsuz fotoğrafları.. Özben dergimize poz vermek için bir tek koşul getirdi: "Bir ekip çalışması isterim.." Ekip, işin daha güzel olmasını sağlayacaktı. Tereddütsüz kabul ettik. Bu ülkenin en yaratıcı moda desinatörlerinden Ayla Eryüksel aksesuvarları hazırladı. Makyajları Oya saçları kuaför Mevlüt yaptı.. Ünsal Bozkurt modern stüdyosunda bu çalışmayı görüntüledi..

Füsun Özben çalışması bizim için iki bakımdan anlamlı... Bir defa sizlere bu ülkenin bir numaralı manken ve foto modelinin en güzel en cömert fotoğraflarını vermenin mutluluğu içindeyiz. İkincisi de, bu dergiye poz vermek isteyen ama "Ben ünlü bir foto modelim. Acaba poz versem mesleğime zararı olur mu" gibi çok garip, üstelik de kendi meslekleri ile tam çelişki içinde bir düşünceye sahip tüm foto modellerimize Füsun Özben ile kesin bir yanıt verdiğimiz inancı içindeyiz. Sanırız mankenlik ve foto modellik konusunda bugün pek çok genç kızımıza önderlik ve öğretmenlik eden Füsun Özben, Erkekçe çalışması ile onlara yeni bir ufuk daha açıyor.. Teşekkürler Füsun..

●●●

Faruk Şensoy.. Belki duydunuz, belki duymadınız.. Bu ülkenin en iyi röportaj yazarlarından biri... Kendisini Erkekçe'ye davet ettiğimiz zaman "Her konuda yazdım.. Sadece bizde magazin denen, sinema, şov, sahne dünyası ile ilgilenmedim. Sizin en ünlü dediğiniz kişileri bile tanımam.. Bana bunun dışında ne konu verirseniz yazarım" demişti..

"Hayır" dedik.. "Bize hiç bilmediğin, hiç tanımadığın, hiç yazmadığın dünyayı getireceksin..Peşin hükümsüz, şartlanmamış birisinin, yazılarına öyle ihtiyacımız var ki.."

..Ve birbiri ardına gelmeğe başladı.. Sibel Egemen.. Nil Burak.. Sevda Karaca.. Güngör Bayrak.. Nükhet Duru.. Bab-ı Ali'de deyim yerinde ise, yer yerinden oynadı.. Kimdi bu, yepyeni magazin yazarı. Kimdi bu olağanüstü buluşlarla konuyu inceleyen, yerinde en anlamlı öven, yerinde en ince hicveden kalem.. Şensoy kimsenin aklına gelmedi.. Gelemezdi ki... Çünkü Bab-ı Ali için Şensoy, o tarakta bezi olmayan bir kalemdi.. Ama işte gördünüz.. O tarakta bezi olmayanın yarattıklarını.. Şensoy bu sayımızda gene o nefis üslubu ile Füsun Özben'i anlatıyor size..

●●●

Okuyucu Forumu, tahminlerimizin çok üstünde bir ilgi gördü.. Gelen mektupların tümünü yayınlamağa kalksak, bu dergi gibi on tanesi yetmez. Aslında Bekaret konusunu bu sayıda bitirmek istiyorduk, ama olmayacak. O kadar güzel, o kadar anlamlı yazılar var ki.. Mümkün olduğu ölçüde tekrar edilen fikirleri eleyip, yenileri özetleyerek forumu, daha doğrusu Bekaret konulu forumu iki ay daha sürdüreceğiz. Sonra yeni bir konuya geçeceğiz. Şimdi sizlerden ricamız, Bekaret konusunda artık bize yeni görüş lütfen göndermeyin. Elimizde mevcut olanları da nisan ve mayısta yayınladığımız zaman konu yeterince tartışılmış olacak.. Çözümlenmiş olacak mı?. Değil tabii.. Yüzyıllardır tartışılan bir konu bu kadar kısa zamanda çözümlenir mi?. Biz fikirlerin nakline yardımcı olduk. Çözümü, zaman getirecek...

●●●

Geceleri kesilen elektrikler, yayınını azaltan televizyon, duran fabrikalar... Sorun enerji.. Ama bu sorunu bundan 15 yıl önce gören, basbas bağıran, yol gösteren, uyaran bir ses vardı.. Turgut Yeğenağa.. Çukurova Elektrik Yönetim Kurulu Başkanı o zaman derdini anlatabilseydi, bugün belki daha bol enerjili bir ülkede yaşayacaktık.. Yeğenağa Erkekçe'nin Röportajında hem o günleri, hem de bugün yapılması gerekenleri anlatıyor..

●●●

Sonrası.. Erkekçe gene güzel fotoğraflar, hele hele çok istenen Gloria Guida'nın fotoğrafları ve okumaya doyamayacağınız yazılarla dolu... 1984.. Freud... Seks sorunları.. Bilim yazıları.. Testler.. Tavsiyeler ve daha neler neler?..

"İçindeki herşey basılmağa layıktır" sloganını göğsümüzü gere gere tekrarlıyor ve hepinize en güzel ilkbaharlar diliyoruz...

En iyi dileklerimizle,

Hıncal ULUÇ

15 ŞUBAT / 15 MART / 1982 / 150 TL.

SAYI: 1

genç kadın

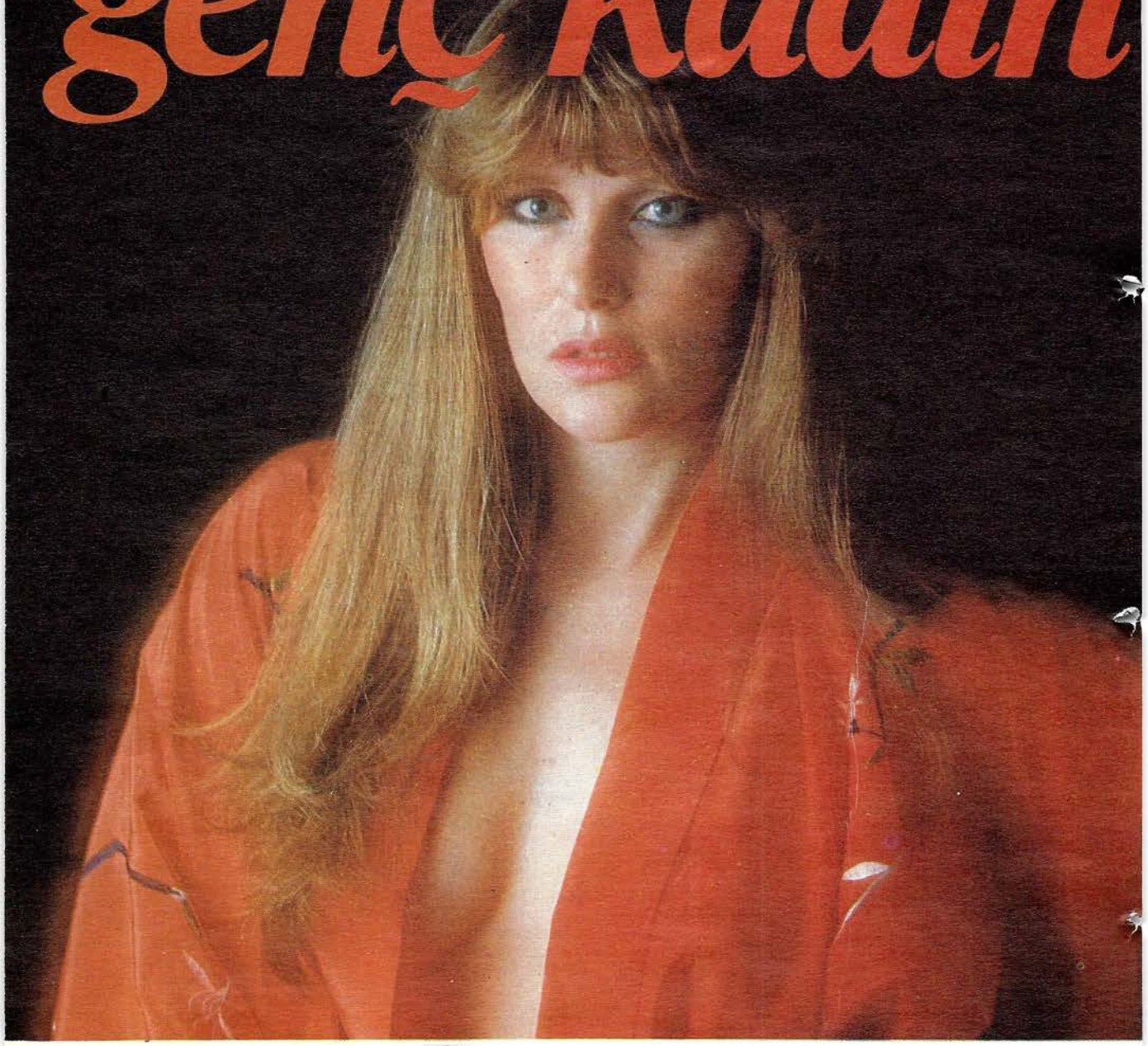

ERKEKLERİN DE OKUYABİLECEĞİ BİR KADIN DERGİSİ

BAYİNİZDEN İSTEYİNİZ

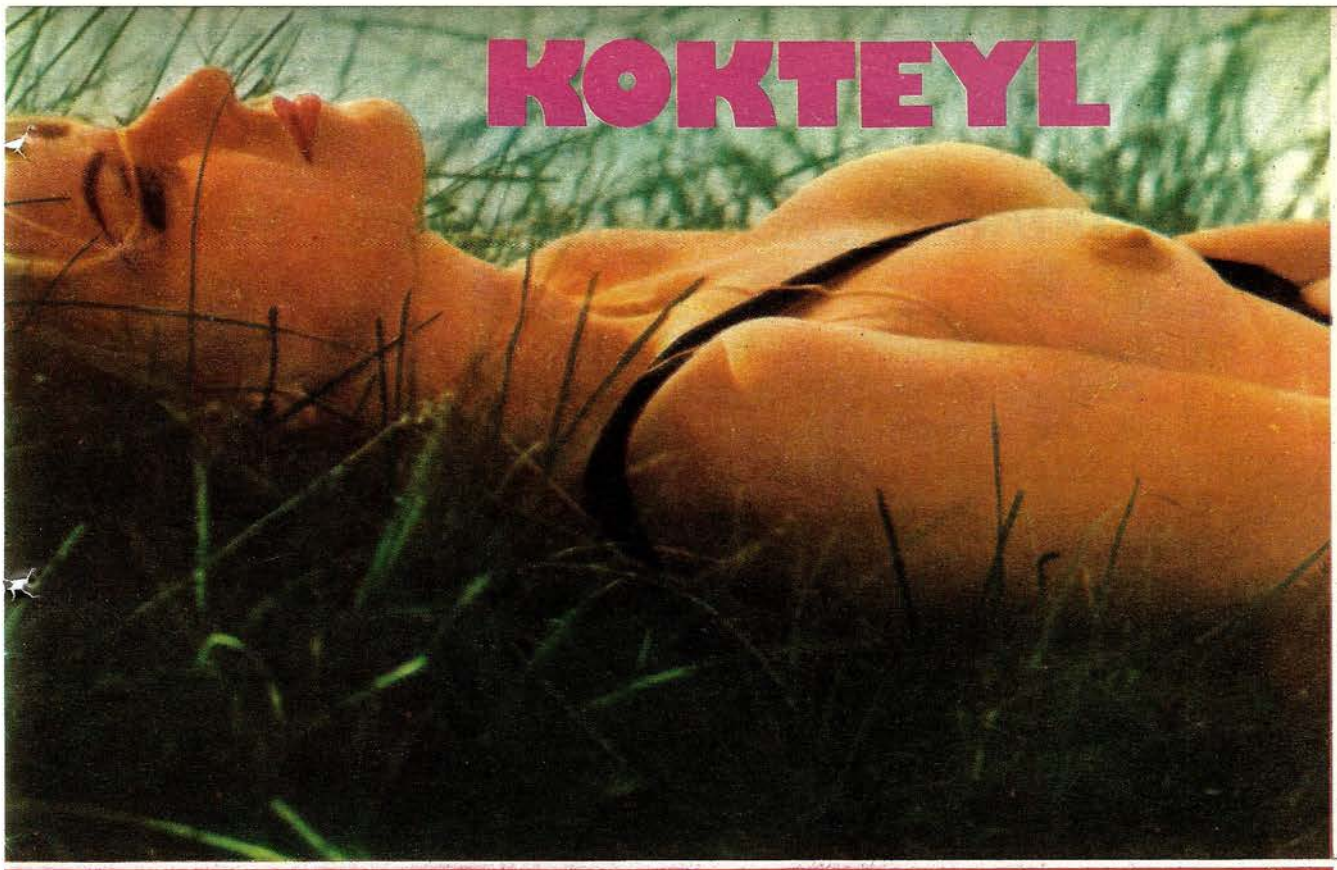

Para saadet getirmez...

Para saadet getirmez.. Getirmez de niye bunca insan para peşinde koşar.. İşte bir kez daha uzmanlar, bankadaki yüklü hesabın kadınlar için cazip olmadığını açıkladılar. Zenginlerin duygusal ilişkileri orta sınıfa göre çok daha kötüymüş. Seks yaşamlarına duygular değil başka şeyler hakimmiş. Zenginler için değişik kadınlarla ilişki kurmak günlük işler gibiymiş. Kendi seçtikleri ile değil, kendilerini seçenlerle sevişirlermiş. Pek çok zenginin bu yüzden ruhsal yaşamı bomboşmuş.

Nasrettin Hoca "Biraz da biz ölelim" demiş ya.. Gene de siz bilirsiniz..

"İstatistiklere göre, 80 yaşındaki her erkeğe karşılık 5 kadın varmış. Bir erkek için bu orana bu yaşta sahip olmak yazık değil mi?."

Douglas Fairbanks Jr.

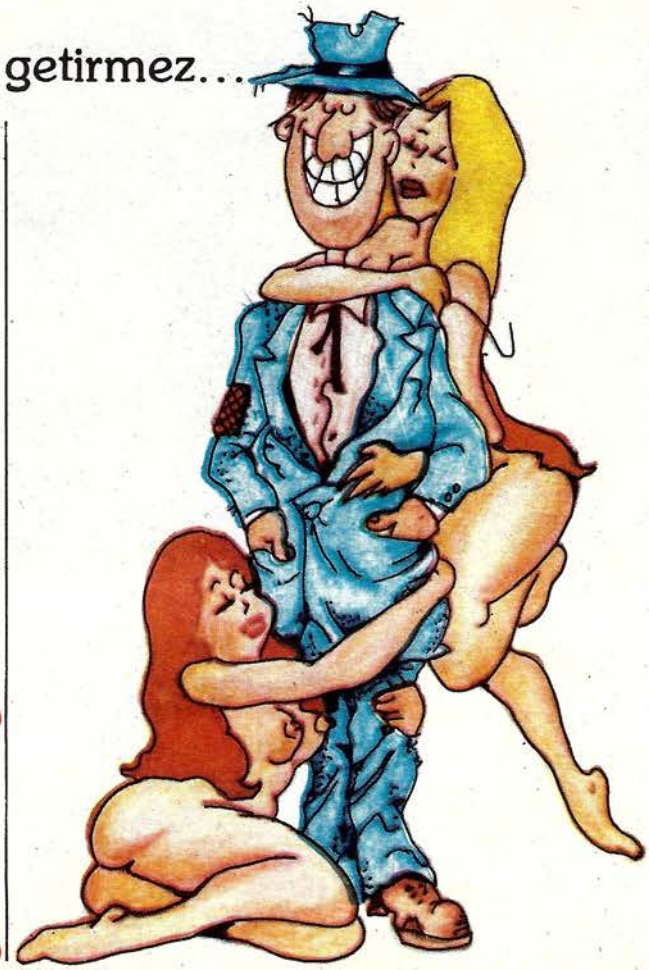

Okulda seks eğitimi

Seks eğitimi okulda mı verilsin, evde mi?..

Amerikalılar bu soruyu "Okulda" diye yanıtladılar.. Bakın okuldaki seks dersleri nasıl olmalıymış?

1. Mutlak dini ve ahlaki kurallara paralel olmalı.
2. Evlilik dışında seksten söz edilmemeli.
3. Mastürbasyon tartışılmalı.
4. Homoseksüellik izah edilmeli.
5. Kürtaj anlatılmalı.
6. Seksüel organlar tanıtılmalı.
7. Doğum kontrol araçları gösterilmeli.
8. Zührevi hastalıklar ve korunma yolları öğretilmeli.

Ankete katılanlar, gençlere doğum kontrol araçlarının serbestçe satılmasını, kürtaj konusunda seçme hakkının kadına bırakılmasını savundular.

Dakiklik. Yetenek. Zamanlama. Rolex.

Şampiyonlar vardır...
Spor dünyasında, sanat dünyasında, bilim dünyasında...
...ve içlerinde gerçek şampiyonu diğerlerinden ayıran belli özellikler vardır.
Dakiklik, yetenek ve zamanlama.
Bütün Rolex Oysterlerin de ortak özellikleridir bunlar.
...ve en önde gidenlerin, kusursuz zamanlama için uzmanlara güvenmeleri boşuna değildir.
Onların güvenini, uzmanlar arasındaki gerçek şampiyon kazanır.
Bir Rolex Oyster.

ROLEX

Türkiye Genel Mümessili ve Yetkili Servis

OTAP

Saatçilik Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Halaskârgazi Cad. 34/2 Harbiye - İstanbul
Tel.: 47 75 68 - 48 55 31
Telgr.: OMEGATİS İstanbul

Kadın kucaklanmak ister...

Bilim adamlarına göre eşlerimize fazla sarılmıyormuşuz. Vanderbilit Üniversitesi Psikiyatri Bölümü Başkanı Dr.Marc Hollander "Kucaklama belki mutlu bir evliliğin tek yolu değildir, ama kucaklanan kadın kendisini daha rahat, daha güvenli, daha sevilen ve korunan bir insan olarak hisseder" diyor.

Yapılan araştırmalar, kadındaki bu sarılınma ihtiyacının öpüşme ya da sevişme ile pek ilgisi olmadığını da ortaya koydu. Bir kadın "Birisi bana sarıldığı zaman kendimi çok mesut, emniyette hissediyorum. Dünyada herşey güzel görünüyor" dedi. Pek çok kadına göre sarılmak, konuşmaktan çok daha etkili. "Kelimeler güzel olabilir, ama sarılmak gibi insanın içine güzel duygular koymaz. Dokunulmak, tutulmak, okşanmak, güzel söz dinlemekten çok daha iyi" diyorlar.

Kocalarının yeterli derecede kucaklamadığı kadınlar, bunu elde edebilmek için çeşitli yollara başvuruyorlarmış. Yanına oturup sokulmak elini tutmak, aniden kucağına yerleşmek gibi, yöntemler işe yaramadığı zaman en etkili silaha başvuruluyormuş. Kadın ağlamaya başlıyormuş. Koca da o zaman teselli için sarılmak zorunda kalıyormuş. Bu da yetmediği zaman, kadın içinde hiç arzu olmadığı zaman bile, sırf kocası kendisine sarılsın diye onu sevişmeye tahrik ediyormuş. Hatta sırf sarılınma ihtiyacı yüzünden bazı kadınlar aşırı seks yapar oluyorlarmış. Doktor Hollander'in beş çocuklu bir hastası "Bir erkeğin beni kollarının arasına alması için herşeyi yaparım.. Yalvarırım, isterim, hatta iğfal ederim.. Ama tam istediğim gibi bir sarılma ancak sevişme sırasında oluyor" diyor.

Dünyanın televizyonsuz ülkeleri

"Televizyonsuz ülke olur muymuş?" demeyin. Bal gibi olur. Yapılan saptamalara göre, yaklaşık 5 ülkeden birinde televizyon bulunmuyor. Çoğu, Afrika ve Asya ülkesi bunların... Ama, televizyonsuz 28 ülke içinde, Andorra, Liechtenstein, San Marino ve Vatikan gibi 4 de Avrupa ülkesi var. Çok yakınlarındaki büyük devletlerin televizyon yayınlarından yararlanıyor, bu minikler... Dilerseniz, "enayi kutusu"na henüz kendilerini kaptırmamış ülkelerin listesine bir göz atın.

1. Andorra, 2. Bhutan, 3. Botswana, 4. Burundi, 5. Kamerun, 6. Cape Verde Adaları, 7. Comoro Adaları, 8. Fiji, 9. Gambia, 10. Guyana, 11. Kampuchea, 12. Kiribati, 13. Laos, 14. Lesotho, 15. Liechtenstein, 16. Malawi, 17. Mali, 18. Namibia, 19. Nauru, 20. Nepal, 21. Papua Yeni Gine, 22. Rwanda, 23. San Marino, 24. Seychelles Adaları, 25. Solomon Adaları, 26. Tonga, 27. Tuvalu, 28. Vatikan.

Kadınca'ya erkekçe yanıt...

Kadınca'nın özellikle Şubat sayısında Erkekçe'ye bol bol atıf, bu arada şaka ile karışık bol bol da takılmalar var... Dikkatli okuyucularımızın dikkatinden kaçmamış... Bize yazıyorlar.. "Kadınca'ya cevap vermeyecek misiniz?"

Tabi vereceğiz... Verdik bile... Lütfen sayfayı çeviriniz!..

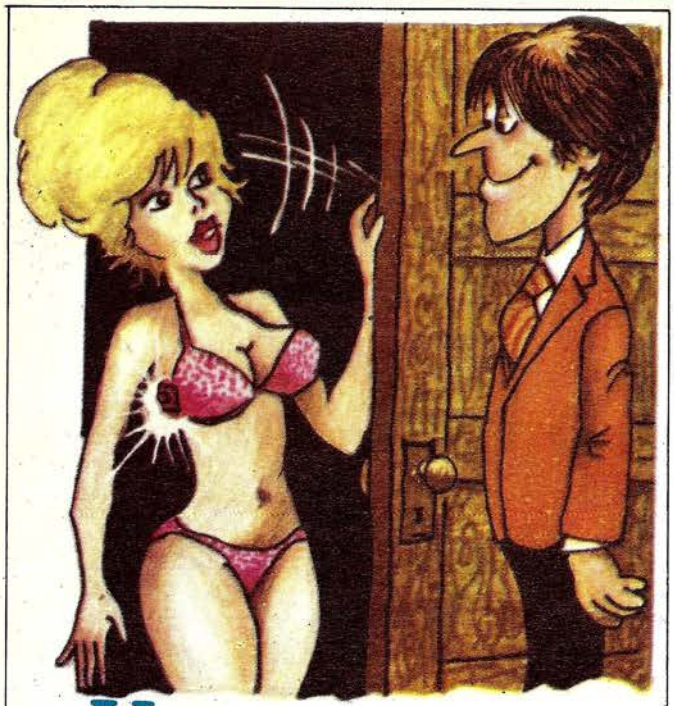

Kırmızı yanınca dur!...

Hayır, hayır.. Konumuz trafik değil.. Seks.. İskoçyalı bir bilim adamı, yeni bir sütyen icad etmiş.. İçinde bir mini kompüter var. Sütyenin kenarında da iki küçük lamba.. Biri yeşil, öteki kırmızı..

Lamba zaman zaman yanıyor.. Yeşil yanıyorsa mesele yok.. Şöyle meseleyok yani.. Çocuk, bebek korkusu olmadan dilediğiniz gibi sevişebilirsiniz.. Kırmızı yanıyorsa, tıpkı trafikteki gibi durmak gerek..

Tabii eğer niyetiniz çocuk yapmaksa, o zaman tam tersine kırmızıda işe başlamanız gerekiyor.

Ünlü filmlerin sansür makasından kurtulamayan sahneleri :

King Kong (1933): Sinema tarihi klasikleri arasında yer alan King Kong, 1933'le 1952 yılları arasında, tastamam dört kere değişik biçimde vizyona girdi. Her vizyona girişinde de yeni bir bölümünün sansürcülerin makaslarına kurban gittiği görülüyordu. Dev gorilin Fay Wray'ın üstündeki elbiseleri soyduğu sahne gerçi 1969 yılında filme yeniden monte edildi, ama, paçasını kurtaramayan sahnelerden birinin akıbeti bilinmiyor. King Kong'un kalas köprü üstünde dört denizciyi silkeleyip uçuruma attığı, dev örümceklerin de uçurum dibinde yiyip yuttukları sahne bu... 1933 Ocak ayında ilk gösterimi sırasında seyirciler çığlık çığlığa ayağa fırlamışlar, korkudan kaçışmışlar. Ertesi gün de, filmin prodüktörü Merian C. Cooper sahnenin çıkarılmasını emretmiş. Kesilen bölümler Hollywood'da bir yerde olmalı ama kimse nerede olduğunu bilmiyor.

Tarzan ve Jane (1934): Johnny Weissmuller'ın Tarzan, Maureen O' Sullivan'ın da Jane olarak yer aldıkları film, çoğu eleştirmene göre, çevrilmiş Tarzan filmlerinin en iyisidir. Sansürcüleri ayaklandıran sahnede, Tarzan'la Jane bir ağacın üstündedirler. Tarzan, Jane'in üstündeki örtüyü çekiştirir ve göle atlamaya ikna eder. Bir süre yüzerler. Su yüzüne çıktıklarında Jane'in göğüslerinden biri dışarıdadır. Bu sahne Amerika'yı o sırada kasıp kavuran "iyi ahlak" gruplarının baskısıyla ve fazla erotik bulunduğu için kesilmiştir.

Sahne Işıkları (1952): Artık yıldızı kaymaya başlayan bir vodvil komedyeninin öyküsünün anlatıldığı bu filmin çarpıcı sahnelerinden biri, dönüş yapma çabasındaki Chaplin'in Buster Keaton'la birlikte oynadığı müzikhol skeciydi. Chaplin bu sahnede iyi, Keaton'sa harikaydı. Bu yüzden, Chaplin'in çabasıyla, özellikle Keaton'un göründüğü sahneler kuşa çevrildi ve çok azı vizyona girdi.

Beni Seven Casus (1977): Sovyet Casusu Binbaşı Anya Amasova (Barbara Bach) ile İngiliz Casusu James Bond'un (Roger Moore) elele vererek dünyayı armatör Karl Stromberg'in (Curd Jurgens) elinden kurtarmaya çalıştıkları bu filmde, Bond, Anya'nın sevgilisi Sergei Borzov'u öldürür. Anya da intikam almak için and içer. Filmin sonunda Stromberg'in denizaltı dünyası batarken, Anya ile Bond küçük bir batiskapın içindedirler. Bond bir şişe şampanya çıkarır, Anya da tabancasını... Tabanca ateşlenir, ama Bond öleceğine şampanyanın mantarı patlar. Daha sonra yönetmen, bu kadar küçük bir yerde sıkılan kurşunun sekeceği ve batiskapı delebileceği ihtimalini aklına getirdiği için sahneyi makaslamış ve şampanya kendiliğinden patlatılmıştır.

Psikolog kime derler?

Psikolog kime derler? Hiç düşündünüz mü? Bizim tanımımızı okuyun. Sonra da düşünün isterseniz:

"Psikolog, bir odada bacak bacak üstüne atarken eteği sıyrılan nefis bir sarışının bacaklarına değil, odada bulunan diğer erkeklerin tepkilerini izlemek üzere onların gözlerine bakan adamdır".

"Karınız size 'Karnını içeri çek' demeğe başladığında, siz zaten çekiyor iseniz, orta yaşa gelmişsiniz demektir."

George C. Scott

"Gençliğin en büyük avantajı, herşeye yeniden başlamak gerektiğinde, bunu yapacak vaktinizin olmasıdır."

Dean Martin

"Bir zamanlar, erkeğin üstün olduğuna inanıyordum. Sonra evlendim. Karım inancımı yıktı."

Jack Lemmon

Uzun topuklar üzerine...

Her kadın uzun topukların kendisine neye mal olduğunu bilir.. Son yılların uniseks modası yüzünden erkekler de ögrenmeye başladılar.

Chicago'da bir delikanlı.. Gömlek göbeğine kadar açık.. Boynunda koca bir kolye sallanıyor.. Topukları İspanyol'dan da yüksek.. Tanırsınız böyle tipleri ya.. İşte onlardan biri..

Neyse.. Bay Cool, adı öyle, biraz yolsuz kalınca bir küçük iş çevirmeğe karar vermiş. Ama farkında olmadığı şey kılığının iş çevirmeye uygun olmadığıymış. Parayı alıp kaçarken o uzun topuklar ayağının burkulmasına ve tepetaklak uçmasına sebep olmamış mı?..

Şimdi hapishanede nerde hata yaptığını düşünüyor herhalde.. Ya da kadını çarpmak için giyinmekle, cüzdan çarpmak için giyinmenin pek ayni olmadığını anlamış olmalı.

TV'nin Soyunmayan Güzeli

Onu önce Kaptanlar ve Krallar'da, sonra Savaş Yıldızı Galactica'da izlediniz. Bu arada bir James Bond Filmi "Live and Let Die" adlı filmde görmüş olanlarınız da vardır. 30 yaşından sonra yıldızı parlayıp, hem sinemada, hem televizyonda üne kavuşan Jane Seymour, dergilerin, fotoğrafçıların tüm isteklerini "Ben soyunmam" diye geri çeviriyor. Servet sayılabilecek ücretleri geri çeviriyor...

Seymour'u bu sıralarda televizyonumuzda East of Eden-Cennet Yolu adlı mini dizide bir fahişe rolünde izleyeceğiz.

İşte size fahişe rolünü soyunmadan oynayan Seymour'un bugüne dek çektirdiği en soyunuk fotoğrafı!..

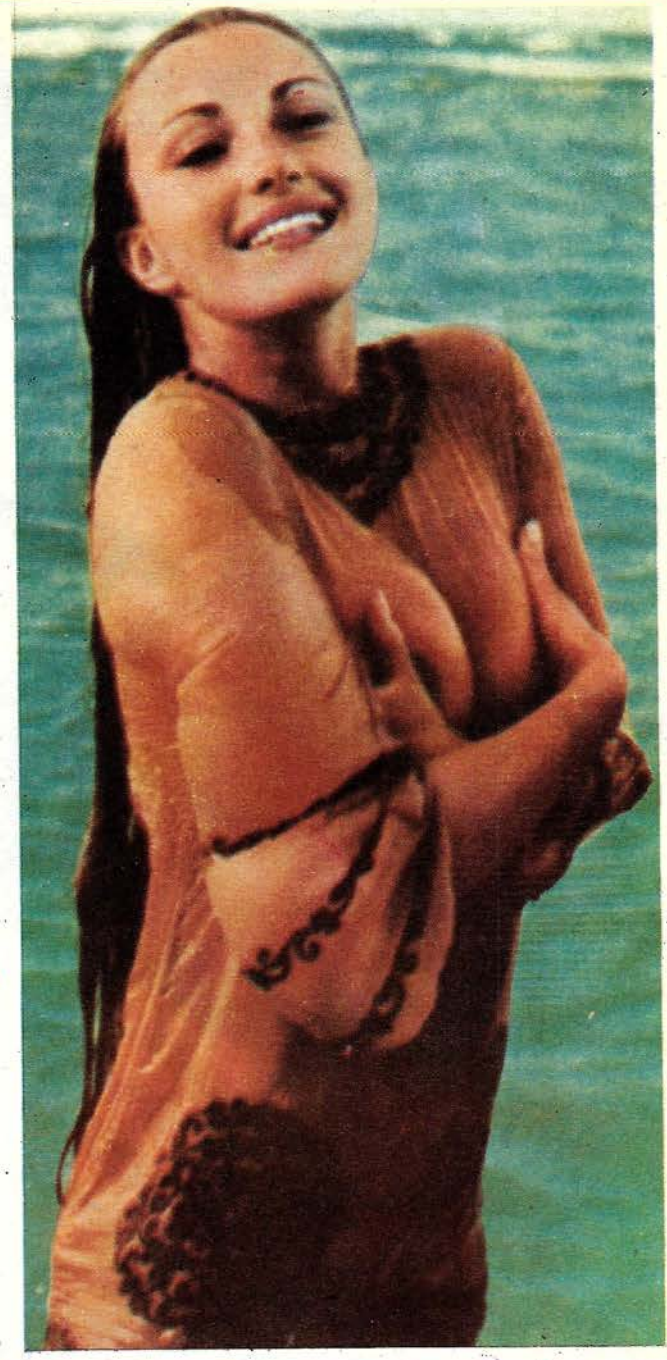

"California'da boşanma yasası, herşeyi paylaşmaya dayanıyor. Yarısını karınız alıyor, yarısını avukatınız."
Rod Steiger

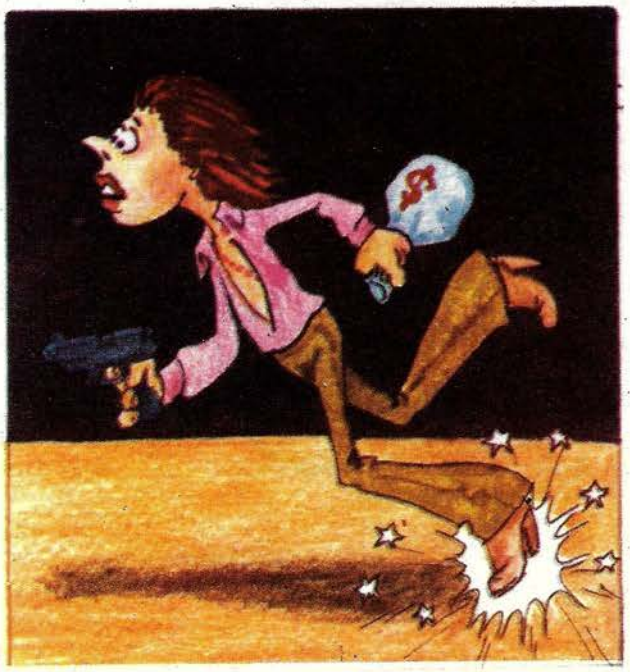

60'ından sonra seks...

Bu araştırma, 60 yaşından büyük Amerikalılar arasında yapıldı. Büyük bir çoğunluk aktif seks hayatının devam ettiğini bildirdi. Ancak bazılarında frekans azalması oluyordu. Yüzde 93 gibi bir grup dede, sekse hâlâ bayıldıklarını açıkladılar.

Yüzde 85, mastürbasyona devam ediyor, yüzde 15 de oral seksi sürdürüyordu.

Asıl sürpriz sonuç ideal sevgilinin yaşında ortaya çıktı. Çoğunluk, erkek olsun, kadın olsun, ideal olarak kendinden 10 yaş küçüğü göstermişti. Daha genç yaşları arayanlar enderdi.

Bilim adamlarınca açıklanan sonuçlar, "Artık seks hayatım bitiyor" diye hayıflananlara yeni umutlar getirecek kadar önemli..

YERYÜZÜNDE ÇİÇEK GÖNDEREMEYECEĞİMİZ YER YOK

HOBBY

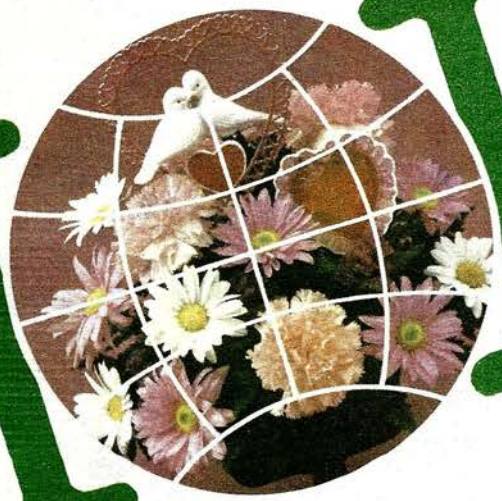

Hobby'ye bırakacağınız bir mesaj ile çıkacak olan bir çiçek dünyanın neresinde olursa olsun, istediğiniz kişi New York'ta ya da Tokyo'da ya da iki kent, iki ülke, iki kıta arasında yol alan bir gemide, bir uçakta olabilir. Bu hiç önemli değil. Çiçek, sahibini istenilen anda bulacaktır.

Hobby ile tanışmanızdan sonra yararlanabileceğiniz hizmetler:

- İstanbul ve çevresine (Marmara Ereğli'sinden Yalova ve Adalar'a kadar aynı fiyat) ve ilçeler dahil tüm Türkiye'ye çiçek gönderme olanağı.
- Park, bahçe, tanzim ve mimarisi (İngiliz, Fransız, Japon stilleri, klasik ve modern parterler, korbeyler, plat bardlar, bordürler)
- Şirketinizin ya da firmanızın amblemini çiçekle istenilen ölçüde ve en ekonomik biçimde yaptırma olanağı.
- 10.000'i aşkın firmaya dağıtılan kataloğumuza ücretsiz reklam verme önceliği.
- Firmanızın, işyerinizin veya evinizin özel çiçek ihtiyacını ücretsiz karşılama.
- Faturalarınızı istediğiniz sürede ödeme kolaylığı (Hafta, ay yıl.)
- Ekonomik maliyet, doğruluk, sır saklama, uluslararası düzeyde hizmet.

HOBBY
ULUSLARARASI
ÇİÇEKÇİLİK
TİC. ve SAN. A.Ş.

Simitaş 3 Merter İstanbul
Posta kutusu 374 İstanbul
Telefon 75 94 64-75 07 85
Teleks: 23318 Sık. Tr. Telgraf: Hobby-İstanbul

- *Not: Müşterilerimiz için hazırladığımız yılbaşı takvimimizi isteyiniz.*

tanım ajans

Kristin Haydar cömert pozlarıyla, Jean Yves Haydar da fotoğrafçılığıyla ünlü. Dergi sayfalarından sonra şimdi de Arap şeyhlerine el attılar.

Gelsin paralar...

Arap petrol milyarderlerinin paralarını yiyenler arasına şimdi de bizim yakından tanıdığımız biri katıldı. Playboy'un ünlü fotoğrafçılarından, Erkekçe'de de çalışmalarını izlediğiniz Jean Yves Haydar... Kristin Haydar'ın kocası... Nasıl mı? Kolayını bulmuş. Merkezi Paris'te olan İmperial Falcoon Club'ü kurmuş öncelikle. Ve kulübüne binlerce de üye kaydetmiş. Artistler, şarkıcılar, işadamları, tanınmış şahsiyetler. Sonra da Arap şeyhlerini davet etmiş. Artık Avrupa'da sahipsiz kalmayacaksınız, üstelik üye olunca Cardin, Cartier, Maxim gibi yerlerden yüzde otuz tenzilatlı alışveriş de yapabileceksiniz demiş.

Şimdi işleri tıkırında. 20 bin üyesi var ve yakında Cenevre, Londra, New York şubelerini de açacak. İmperial Falcoon Club herkese açık. Yeter ki iki asil üye sizi tavsiye etsin. O zaman size sadece 1000 dolarcık (!) aidat yatırmak kalıyor.

En çok sınır komşusu bulunan ülkeler

Ada devletlerini bir yana bırakacak olursanız, her ülkenin sınır komşusu vardır. Kimi ülkenin tek, kimi ülkenin birkaç komşusu vardır. Yapılan bir saptamaya göre, ortalama komşu sayısı 4-5' dir. Avusturya, Mali, Nijer, Yugoslavya ve Zambia'nın sınır komşuları 7'dir. Sekizden fazla komşusu bulunan ülke sayısı ise 150'yi aşkın dünya devleti arasında ancak 8'i bulmaktadır. Bu ülkeleri ve komşularına bir göz atalım.

1. ÇİN HALK CUMHURİYETİ (13 komşu): Moğolistan, Sovyetler Birliği, Kuzey Kore, Hong Kong, Makao, Vietnam, Laos, Burma, Hindistan, Bhutan, Nepal, Pakistan ve Afganistan.

2. SOVYETLER BİRLİĞİ (12 komşu): Kuzey Kore, Çin, Moğolistan, Afganistan, İran, Türkiye, Romanya, Macaristan, Çekoslovakya, Polonya, Finlandiya ve Norveç.

3. BREZİLYA (10 komşu): Uruguay, Arjantin, Paraguay, Bolivya, Peru, Kolombiya, Venezuela, Guyana, Surinam, Fransız Guyanası.

4. FEDERAL ALMANYA (9 komşu): Danimarka, Demokratik Almanya, Çekoslovakya, Avusturya, İsviçre, Fransa, Lüksemburg, Belçika, Hollanda.

5. ZAİRE (9 komşu): Orta Afrika Cumhuriyeti, Sudan, Uganda, Rwanda, Burundi, Tanzania, Zambia, Angola ve Kongo.

6. SUUDİ ARABİSTAN (8 komşu): Irak, Kuveyt, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Oman, Yemen Halk Cumhuriyeti, Yemen Arap Cumhuriyeti, Ürdün.

7. SUDAN (8 komşu): Mısır, Etiyopya, Kenya, Uganda, Zaire, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Libya.

8. TANZANYA (8 komşu): Uganda, Kenya, Mozambik, Malavi, Zambia, Zaire. Burundi ve Rwanda.

"Akıllı koca, karısının eski elbiselerine asla gülmez."
Dick Van Patten
(Sekiz Çocuklu Aile'nin Babası)

Ayın incisi Açıklıyoruz

Filmler

Jane rolünde Bo, 0, 0, 0, 0, 0 !..

Bo...
10...

İki küçük hareketle yazılan iki küçük sözcük, bir araya geldiği günden bu yana, sinema yepyeni bir seks yıldızı kazanmıştı.. Kocası John Derek'in çektiği fotoğraflar zaten dünyanın en ünlü dergilerinde birbiri ardına yayınlanıyor, Bo Derek albümleri, posterleri peynir ekmek gibi satıyordu..

Sonra Bo'nun, Jane olacağı haberleri geldi ve kıyamet koptu.. Dünyanın belki en güzel, belki en dişi, ama mutlak en çok aranan arzulanan kadınını Tarzan filminde Jane diye kullanmak gerçekten dahiyane bir fikirdi.. Bu da yetmedi.. Birbiri ardından en Amerikanvari reklam usulleri kullanılmağa başladı..

Efendim filmde Tarzan rolünü oynamak üzere önce Lee Canalito seçilmişti.. Daha doğrusu adamı Bo, bizzat seçmişti. Ama Bo'nun seçtiği Tarzan'ı, John Derek kovdu.. Kovma sebebi de ilginçti.. Canalito, Bo Derek ile sevişme sahnelerinde fazlası ile tahrik oluyor ve bu tahrik gözle görülüyordu.. Hatta bir defasında orgazm olduğu bile söylenmişti. Bu da ne kadar hoş görülü olursa olsun, bir koca için fazlaydı.. Canalito gitti, yerine Miles O'Keeffe adlı erkek güzeli geldi. Ama bu değişiklik pek fazla bir fark getirmedi.. Çünkü John Derek'in Tarzan filmi yapmağa niyeti yoktu ki..

Mademki elde, en çok satan bir kadın oyuncu vardı, o halde, Tarzan değil Jane filmi yapılacaktı..

Devamı 109. Sayfada

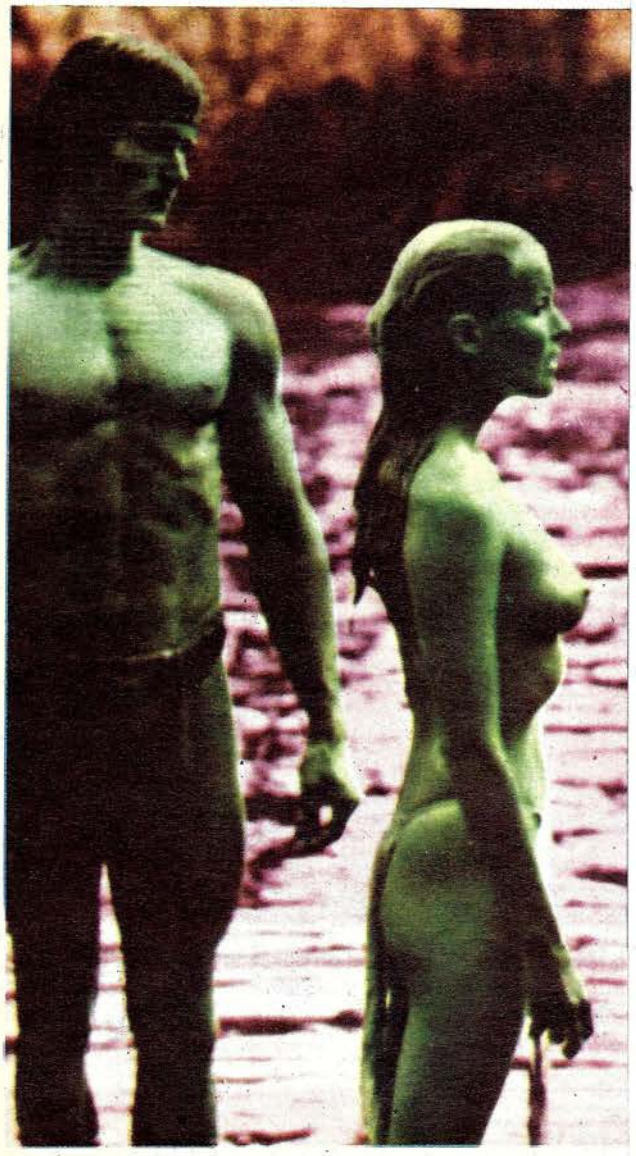

Tarzan, "çağdışı bir tipi kullanan, çağdaş bir mitos". Beyaz perdeye ilk kez 1934'de Johnny Weissmuller ve Maureen O'Sullivan ile yansıtılmıştı (sağda). Sonra 1936'da ikinci kez çekildi (sağ altta). Şimdi günümüzün 1 numaralı seks yıldızı Bo Derek ve Miles O'Keeffe oynuyorlar başrolde (sol altta).

Bir rezalet ve belediye !

Daracık merdivenlerden iki kat bodruma küf kokuları arasında iniyorsunuz... Size koltuk diye gösterilen yere, 5 yaşında bir çocuk ancak oturabilir. Ayaklarınızı dizlerinizi koyacak yer yok...

Sonra film başlıyor. Makine bozuk... Sesleri bırakın anlamayı parazitten duymaya imkan yok... Film deseniz eski mi eski... Bozuk mu bozuk... Bir yanında kıpkırmızı bir şerit akıp gidiyor... Perdenin tümü sarı sarı çizgilerle kaplanmış... Orijinal filmin yarısı kopmuş gitmiş, yokolmus... Öylesine yokolmuş ki olup biteni anlamanın imkanı yok...

Özet mi?.. Belediyenin bir sinemaya ruhsat vermesi için gerekli ne kadar şart varsa, hepsi çiğneniyor ve vatandaşın parası alınıp, göz ve ruh sağlığı tehlikeye sokuluyor... Hele mazallah bir yangın başlangıcı olsa, iki kişinin yanyana zor geçeceği daracık

Devamı 111. Sayfada

"Toprağın Teri" için 22 milyon lira harcandı. Başrollerden birinde Güngör Bayrak var..

TV Filmleri

21 Mart pazar, ekran başına !

Planlı, programlı hareket ediyorsanız şimdiden not alın; böyle değilseniz bir kez planlı hareket edin ve şimdiden 21 Mart pazar günü öğle öncesini kendinize ayırın.

Çünkü o gün ekrana, harika bir film geliyor.

VADİLER ASLANI : Göçmenler Wyoming'e gelmiş, oradaki boş toprakları izlemeye başlamışlardır. Derken oraya zorbalar gelir ve 1890'larda tek yönlü bir mücadele başlar. Sürü sahipleri ile çiftçiler arasındaki mücadeleye, göçmenleri oradan kaçırıp topraklara konma isteği de eklenir ve iş, kiralık katil tutmaya kadar varır. Tam o sırada Shane gelir oraya... Nereden geldiği, nereye gideceği belirsiz suskun bir kovboydur Shane... O sırada topraklarından edilmek istenen üç kişilik Starreti ailesine yardım eder. Derken 9 yaşındaki Joey ile annesinde, Shane'e karşı bir hayranlık belirir...

Ama asıl hayranlık, seyircide belirir. Çünkü "Vadiler Aslanı" çok başarılı bir psikolojik westerndir. Sonraki yıllarda, kendi türünün en

21 Mart Pazar günü televizyonda çok başarılı bir psikolojik vestern var. Vadiler Aslanı "Shane" görülmesi gereken bir film...

başarılı bir iki örneği arasında sayılmıştır. Kameramanına Oscar kazandıran filmi izlerken aklınızda bulunsun: Kovboy filmlerinin çoğu insana boşverip, olayları anlatır. "Vadiler Aslanı" ise olaylara karışan insanları anlatıyor. En çok, bu yönüyle ilgi çekti. Başta Alan Ladd oyuncuların hepsi çok iyi ama Scarrett rolündeki Van Heflin harika. Cinayet işlemeden siyah eldiven giyen kiralık katil rolünde Jack Palance de unutulmaz bir tip çizdi. **(Shane-Yönetmen: George Stevens-Oynayanlar: Alan Ladd, Jean Arthur;** 1953 yapımı, 118 dakika/21 Mart).

"Vadiler Aslanı"nı, çok özel bir film olduğu için ötekilerden ayırdık. Ayın diğer filmleri, yayın sırasına göre şöyle:

ÜÇ KİŞİYE BİR MEKTUP: Üç genç ve güzel kadın... Üçü de evli.. Hep birlikte piknik yapmaya karar verip, giderler. Sonra bir mektup işleri karıştırır. Çünkü mektup; dördüncü bir kadının, içlerinden birinin eşiyle birlikte kaçtığını yazmaktadır. En müşkülpesent yazarların bile zamanında dört yıldız verdikleri harika bir film.Bunu da kaçırmayın **(A Letter To Three Wives-Yön: Joseph L. Mankiewicz-Oyn: Jeanna**

Devamı 111. Sayfada

Kitaplar

Elia Kazan'ın Türkleri ve Yunanlıları !

"Amacım" diyor, "Türklerle Yunanlıları birbirine yaklaştırmak. Artık dünya barış dönemini yaşamalı." Bu sözleri İstanbul'da doğmuş, annesi babası Kayseri'li olan, çocukluğu Kadıköy'de geçmiş, evinde Türkçe konuşulmuş bir Amerikalı yazar/sinema yönetmeni/tiyatrocu söylüyor. 1978 yılında ülkemize geldi. Doğduğu yerleri, Ulusal Kurtuluş Savaşımızın büyük önder Atatürk komutasında geçtiği yerleri gezdi. İnsanlarımızı tanıdı, bir kez daha sevdi. Giderken de üstüne basa basa yukarıya aldığımız sözleri söyledi. Yaptığı hemen her filmde uzak da olsa Anadolu'dan, Türklükten kimi esintiler bulunan, romanlarında ne olursa olsun Türk adını bir kaç kez geçiren, bu çok yönlü sanatçının adı Elia Kazan. Bir başbakanın önderliğinde ilişkilerimizin sertleştiği, gerginleştiği Yunanistan'a en güzel yanıtı veren, bugünkü idarecilerine aklın yolunu gösteren bu sanatçının kökleri de Yunanistan'da; kısacası hem Anadolu hem Yunanistanlı bir ailenin çocuğu Elia Kazan.

1909 yılında doğmuş. 1913 yılında ailesiyle birlikte Amerika'ya göç etmiş. Orada, 1934 yılında tiyatroya başlamış. Başlangıçta tiyatroculuğu oyunculuk olarak gelişmiş. Fakat bu sıralarda kendisine eleştiriler yöneltilmiş "Sen hiç aynaya bakmadın mı?" diye sorulmuş. Aldırmamış, doğru bildiği yolda yürümüş. Oluşturduğu ilk tiyatro grubunun dağılmasından sonra bugün dünya sinemasında adından en çok söz ettiren, en önde gelen hemen tüm Amerikan sineması oyuncularının yetiştiği Actors Studio'yu kurmuş. Burada öğrenciler, bu okulda, beş kuruş vermemişler. Öğretmenler de beş kuruş para almamış. Ama tiyatro denilince akla gelen hemen her şey öğretilmiş, anlatılmış. Amerika'nın yirminci yüzyılda yetiştirdiği en büyük tiyatro yazarlarından Arthur Miller'in oyunlarını sergilemiş, tiyatroda. Daha sonra Miller'le arası açılınca Tenessee Williams'ın oyunlarına yönelmiş. Hemen tümü büyük başarılar kazanmışlar. 1964 yılında tiyatroyu bilerek, isteyerek bırakmış. Elia Kazan bu arada kendisini dünyaya bir kez daha tanıtacak olan filmlerini çekmeye de başlamış. İlk büyük filminin tarihi 1954.

Bugün sinemayla ilgilenenlerin

Devamı 112 . Sayfada

Seks Klasikleri

Masoch'un "Kürklü Venüs"ü...

Cinsellik tarihinin ilk yazısında Marki de Sade'dan söz etmiş ve okurlarımıza Sade'ın bir yapıtını, daha doğrusu Türkçede yayınlanmış tek yapıtını tanıtmıştık. Sade cinsel sapıklıkları inceleyen bilim içinde "başkasına verdiği acıdan zevk alan insan"ın sembolüdür. Yapıtında da bunun izini görmüştük. Ayrıca yaşantısından söz ederken bu yanının ve özelliğinin nasıl geliştiğini anlatmıştık. Bugün gene seksoloji içinde adı Sade'la birlikte anılan ama ne yazık ki ülkemizde onun kadar bile tanınmayan bir başka kişiden Leopold von Sacher-Masoch'dan, yaşantısından ve dilimizdeki tek yapıtından söz edeceğiz.

Dediğimiz gibi, Masoch'un adı Sade'la birlikte anılmakta. Sadizm denildiğinde ilk anımsanan şey Mazohizm olmakta; bunun tersi de geçerliliğini korumaktadır. Sadizm, az önce altını çizdiğimiz gibi, başkalarına verilen bedensel acıdan zevk alma, doyum sağlamaktı; Mazohizm en yalın tanımıyla bunun tersi. İnsanın kendisine verilen, çektirilen acıdan zevk alması, bununla doyuma ulaşması, bununla rahatlamasıdır. Ne var ki bu acı yalnızca bedensel ve fiziki bir acı olmayabilir. Çoğu öyküde gördüğümüz gibi, insanın sevdiği kadını fahişelik yapmaya itmesi, önünde başkalarıyla sevişmeye zorlaması kendisini sevdiği kişinin kölesi sayması da bu acının ve acıdan duyulan zevkin çeşitleri arasında. Nitekim Masoch'un öz yaşam öyküsünde de bunun örneklerini görmek ve izlemek olası.

Sacher-Masoch 1835 yılında Galiçya'da doğmuş. Ailesi yüksek devlet memurları çıkarmış bir aile. Babası ise doğduğu kentin polis şefi. Bu arada içinde yaşadığı Avustur-

Devamı 113. Sayfada

AYIN GETİRDİKLERİ

Gece Ağacı / Truman Capote / Öyküler Yazko Yayınları. 120 sayfa. 100 TL.
Truman Capote,Amerikalı bir yazar. Ülkemizde Tiffany'de Kahvaltı adlı yapıtıyla tanınıyor. Amerikan edebiyatında Güneyliler diye tanınan bir dizi yazar var. Capote de onlardan. Değişik ilgi alanlarına yönelik öykülerin toplandığı yapıtı Memet Fuat Bengü dilimize oldukça akıcı bir Türkçeyle kazandırmış.

Riviera / Robert Sydney/ Roman /Karacan Yayınları/ 397 sayfa / 375 TL.
Hollywood'u tümümüz biliyoruz,sinema dünyasının devlerini de aynı şekilde. Yazları, film şenlikleri olduğunda Akdeniz şeridinin ne hale geldiğinden de haberimiz var. Sydney bu olayları romanlaştırmış, sinema dünyasını içiçe veriyor.

Beyazperde / Garson Kanin/ Roman/ Altın Kitaplar Yayınevi/ 359 sayfa/ 300 TL.
TV'de son haftalarda en çok ilgiyi toplayan dizinin adı da bu kitaptan alınmış, tıpkı içeriği gibi. Anlatmaya pek gerek yok sanırız, diziyi bir de okuyarak yaşamak isteyenlere .

Tayga'da Aşk Geceleri / Heinz G. Konsalik / Roman/ Geney Yayıncılık. 217 sayfa. 200 TL.
Bir Alman ajanı ki CIA adına çalışıyor bir Rus ajanına aşık olursa, ya da genel olarak söyleyip , ikisi arasında bir aşk başlarsa ne olur diyelim. Kimler kimlerin peşine düşer. Sibirya'nın soğuğu ve dehşeti içinde Konsalik bunu anlatıyor. Sıcak bir ustalıkla...

Hayat Her Yaşta Güzel/ Susanna Kubelko / İnceleme/ Kelebek Yayınları/ 250 sayfa / 250 TL.
İhtiyarlamak hiç birimizin kaçınamadığı, kaçınamayacağı bir gerçek. Çoğumuz için korkunç gelen, tüyler ürperten çağrışımları da var. Kubelko bir kadın. İnsanlara yaşamı her yaşta sevmesini, her yaşta ondan alınacak ve ona verilecek şeyler olduğunu anlatıyor. Bunlar doğanın özüne yönelik olduğu kadar toplumla da ilgili gerçekler...

Anadolu'nun Sesi/ Halikarnas Balıkçısı/ İnceleme/ Bilgi Yayınevi/ 232 sayfa /250 TL.
Halikarnas Balıkçısı dünya ölçüsünde bir ad, yüzümüzü ağartanlarımızdan. Yazdıkları, yayınladıkları, düşünceleri tüm dünyada yankılar uyandırmış, ilgiyle karşılanmış. Büyük tezini biliyoruz. Tüm uygarlıkların beşiği Anadolu'dur. Anadolu'nun bugününde var olan herşeyin geçmişte izlerini, kalıntılarını, daha doğrusu köklerini bulabiliriz. Anadolu'nun Sesi mutlaka okunması gereken son derece de ilginç bir yapıt.

Yaz Düşleri/ Düş Kışları/ Tomris Uyar/ Öyküler/ Ada Yayınları/ 105 sayfa /150 TL.
Tomris Uyar Türk öykücülüğünün, başlangıçta yayınladığı yapıtlarıyla en ilginç ve önemli adlarından birisi. Fakat son zamanlarda yayınladığı öyküler aynı başarı, çizgisini tutturamıyor. Elimizdeki yapıtında zaman zaman anlaşılması güç, niye yazıldığını düşündüğümüz öyküler de var. Fakat yer yer ilginç, duyarlı noktalara ulaşmasını biliyor, Uyar.

Plaklar

Pop ve klasik müzik koalisyonu

Eğer klasik müzikten hoşlanmıyorsanız bu plağı dinleyin. Çünkü siz de bir klasik müzik seveni olabilirsiniz. Ya klasik müzik tutkunu biriyseniz.. Siz de dinleyin. Pop müzikle, klasiğin bu denli güzel uyumu sizi de heyecanlandıracaktır. "Tchaikowsky"den "Rimsky-Korsakoff"a, "Mozart"tan, "Beethoven"e, "Bach"a, "Rachmaninoff"a, "Bizet"ye, "Wagner"e, "Liszt"e uzanıp giden müzik halkaları öylesine dengeli bağlanıyor ki birbirlerine hayran kalmamak, kulak verip de konsantre olmamak elde değil. Sözünü ettiğimiz klasik ve pop müzik koalisyonu **"Hooked On Classics"** adlı albümde gerçekleştirilmiş. **Louis Clark** yönetiminde **"The Royal Philharmonic Orchestra"** tarafından seslendirilmiş... Bizce ayın en anlamlı ve çarpıcı plağı. Arşivinizde mutlaka bulunmalı. (Fiesta/Feyyaz Plakçılık yapımı).

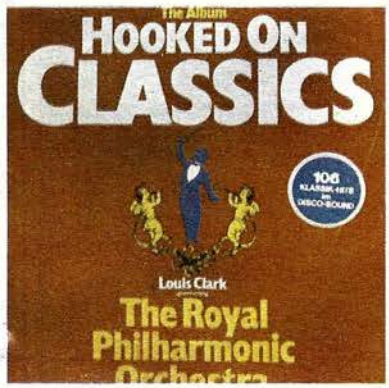

Geçen iki ay içinde sinemalarda haftalarca gösterilen **"Endless Love"** sinema eleştirmenlerinden iyi not almadı ama filmin müziği kolay kolay unutulmayacak güzellikteydi. Brooke Shields ve Martin Hewitt'in başrollerini paylaştıkları filmin orijinal müziği de **"Soundtrack"** ayın dikkati çeken albümlerinden biri. **Diana Ross** ve **Lionel Richie** seslendiriyorlar. (Emi/Mercury/Balet Plakçılık yapımı).

"Endless Love" bir başka plak şirketinden de piyasaya çıktı. **"Diana Ross-All The Greatest Hits"** adlı albüm, Diana Ross ve Lionel Richie'nin birlikte söyledikleri film müziğiyle başlıyor ve Ross'un gözde şarkılarından seçmelerle devam ediyor. Bir de medley var. Müzikseverlerin özellikle "Mahogany" ile tanıdıkları siyah şarkıcı **You Keep Me Hangin On, May World Is Emty Without You, Love Child, Reflections** ve **I Hear A Sympohny** adlı eski sevilen şarkılarını bu medleyde söylüyor. (Tamla Motown/Melodi Plak yapımı).

Yerli plak yapımları içinde aman aman dedirtecek bir albüm yok. **Hurşit Yenigün** fantezi çalışmalarını sürdürüyor. **"Pasajda Sohbet"** bunlardan biri. İstanbul'un ünlü balık pazarından, çiçek pasajından sesler ve espriler var albümde. Şarkılar iyi seçilmiş. Eğlendiriyor ve hoş vakit geçirtiyor. Parodileri seslendiren Fatih Mühürdar alıştığımız tipleri karikatürize etmekte. Ne var ki bu tip espriler plakta bir süre sonra sıkıcı olmaya başlıyor. **Kanaryam Güzel Kuşum, İndim Havuz Başına, Sirto, Yanıyor mu Yeşil Köşkün Lambası, Ölürsem Yazıktır** özellikle dikkatimizi çeken şarkılar (Simge Plakçılık yapımı).

Hurşit Yenigün'ün asıl yeni çalışması kendi şirketinde hazırlayıp piyasaya sürdüğü **"Pop Vırvıriye"**. Plağın kapağında "Gırgıriye'de Şenlik Var" filminin oyuncu kadrosu birarada görülüyor. **Mahallemiz Sulukule** ile başlayan albümün ilk bölümü özellikle Sulukule'yi canlandırması açısından ilgi çekici ve eğlendirici. İkinci yüzde ise dört arabesk şarkı var. (Yenigün Plakçılık yapımı),

Alpay, Türk Hafif Müziğinin oluşmasında büyük çaba gösteren ilk savaşçılardan biri. Hafif müziğimizin bugünkü seviyeye gelmesinde büyük katkısı olduğu bir gerçek. Son 6-7 yıldır kendi halinde, amatörce ve tamamen kişisel zevkine göre hazırladığı albümlerle çıkıyor müzikseverlerin karşısına. Vokal müziğine olan tutkunluğu sonunda yıllardır beraber çalıştığı besteci **Müjdat Akgün** ile **"Grup A"** adında bir vokal grubu kurdu sanatçı. Ticari olsun olmasın aldırmadan albümlerinde "Grup A" ile bütünleşiyor.

Müzik anlayışı olarak günümüzün dışında kalıyorlar çoğu zaman. Bu nedenle plakları da iyi bir satış grafiği çizemiyor. Ama ne olursa olsun titiz ve inançlı bir çalışma yaptıklarını belirtmekte yarar var. Arşiv meraklılarına tavsiye edilir (Öncü Plakçılık yapımı).

Senfonik rock müziğinin büyük ustaları Pink Floyd'un son on yıldaki önemli albümlerinden seçmeler son albümlerinde biraraya getirilmiş. **"A Collection Of Great Dance Songs"** adını taşıyor. 1971 yapımı **One Of These Days**'den **Another Brick In The Wall**'a kadar altı albümden birer şarkı var. (Emi/Kent Plakçılık yapımı).

Avustralyalı üç kardeş Bee Gees'in yeni albümü ise **"Living Eyes"** adını taşıyor. Özellikle **I Still Love You, Living Eyes** ve **He's A Liar**'a dikkat. Bee Gees hayranlarına tavsiye edilir (Polydor/Balet Plakçılık yapımı).

Edip Akbayram kendi çizgisinde yürümeye devam eden sanatçılarımızdan. **Nazım Hikmet**'in sözlerini içeren **"Nice Yıllara Gülüm"** aynı zamanda albümünün adı. **Darmadağın, Değmen Benim Gamlı Yaslı Gönlüme, Bitlis'te Beş Minare, Hasretinle Yandı Gönlüm** albümün seçme parçaları (Türküola Plakçılık yapımı).

ERGPA

"en güzel bacak sizinki"

İmalat ve Pazarlama
Numunebağ Cad. Güneş Han. Bayrampaşa-İstanbul Tel: 77 30 13 -77 49 93

RAJANS

RESTORANLAR

SEVİLLANAS

Halı kaplı merdivenlerden inip, kapıdan içeri girdiğinizde beyaz badanalı kemerlerin Endülüks bir görünüm verdiği Sevillanas'ın sıcak atmosferinde buluyorsunuz kendinizi. Mumların titrek ışığında aydınlanan kırmızı beyaz küçük kareli masa örtüleri ayrı bir güzellik veriyor salona. Bulunduğunuz yer öylesine huzur verici ki, vazolardaki çiçeklerin bile size gülümsediğini hissedebilirsiniz.

Şinasi Ateş 1967'de açmış kulübü. Daha sonra da Tarabya'da ikinci Sevillanas'ı hazırlamış. 1976'da ikinciyi devretmiş. Ateş, kendi deyimiyle meslekten yetişme. Sevillanas'da hâlâ ilk günkü kadrosunu koruyor. Müdür İsmail Tenim, şef garsonlar Özdemir Uçak ve Metin Ateşlikan, muhasebeci Erdoğan Erdoğan ve aşçıbaşı Mehmet Kutay ile bir aile gibiler. Kulübün başarısı yumuşak ve seri hizmette, zengin

Devamı 1 12. Sayfada

Endülüks tarzı görünümüyle Sevillanas huzur verici bir yer (üstte). Metin Ateşlikan, İsmail Tenim, Şinasi Ateş, Erdoğan Erdoğan, Özdemir Uçak "soldan sağa" Mehmet Kutay "oturan" (yandaki resim) ilk günden beri beraberler. Coşkun Sabah ve Tayfun Balarısı hertür müziği söylevebiliyorlar (en altta).

ERKEKÇE'NİN RÖPORTAJI: Turgut YEĞENAĞA

Türkiye'nin bugünkü elektrik sıkıntısını 15 yıl önce herşey bol iken gören ve herkesi uyaran adamıdı, ama sözünü dinletemedi!.

"—1970'li yılların ortalarından itibaren Türkiye'de elektrik sıkıntısı başlayacak, pek çok bölgemizde elektrik güvenilir bir enerji kaynağı olmaktan çıkacaktır. 70'li yılların sonlarında elektrik yetmez olacak, kısıntılar başlayacaktır. 1980'lerin başında kısıntılar büyük boyutlara ulaşacak, 1985'te ise karanlığa gömüleceğiz..."

Tarih 1967... Yani günümüzden 15 yıl önce... Türkiye'de enerji sıkıntısının daha "E" si yokken ortaya atılan basbas bağıran, basın toplantıları düzenleyen, bakan bakan, müsteşar müsteşar dolaşan ve santral kurma izni isteyen Turgut Yeğenağa, bugünü 15 yıl önceden gören enerji savaşçısı...

Termik santral kurmak istiyor... Dünya Bankası'ndan kredisini, halktan anonim ortaklık olarak Türk parasını toplamış...

"—Olmaz" diyorlar... "Termik santral petrolle çalışır. Petrol bizde yok... Pahalı olur. Bizi dışa bağımlı hale getirir..."

"—En pahalı enerji olmayan enerjidir. Enerji sıkıntısı, kısıtlaması yüzünden bu ülke milyarlar kaybedecektir" diye cevap veriyor Yeğenağa... Dinlemiyorlar...

Aslantaş Hidroelektrik Santralini kurmak istiyor. Dünya Bankası'ndan onun da kredisi alınmış. Türk parası hazır...

Devamı 74. Sayfada

Erkekçe-Özel sektör olarak, elektrik üretiminde önemli aşama yaptınız...

Yeğenağa- Evet, öyle sayılır...

Erkekçe- Bu işe nasıl girdiniz?

Yeğenağa- Seyhan üzerinde küçük bir işletme vardı. 1960 yılında, Dünya Bankasına baş vurarak, kapasitesini genişletmek istediğimizi bildirdik ve kredi istedik. Dünya Bankası projemizi müspet karşıladı. Bize 1 milyon 700 bin dolarlık kredi verdi. Bu krediyle Seyhan Santralinin kapasitesini 36 bin kilovattan, 60 bin kilovata çıkardık.

Erkekçe- Galiba bu başlangıç oldu?...

Yeğenağa- Evet... İlk anlaşma için, başlangıç demişlerdi. Yeni projelerle gittiğimiz takdirde kredi vereceklerini söylediler. Biz de, proje yapacak paramız bile olmadığını söyledik. 80 bin dolarlık proje kredisi verdiler.

Erkekçe- Bu parayla ne yaptınız?

Yeğenağa- Bu parayla bölgede termik ve hidrolik santral kurma imkanlarını araştırdık. Çukurova'da yeterince kömür yoktu. Mersin termik santralinin yanında Fuel Oil' le çalışacak termik santral imkânının bulunduğunu gördük.

Erkekçe - Neden termik santral?

Yeğenağa - Kurak ayları da hesaba katmak zorundaydık. Hidrolik santral için gerekli suyu bulamayacağımız ayları da düşündük. Bundan hareketle projemizi yaptırdık. Ayrıca yeni projeler yaptık. Mersin Santrali ve Kadıncık Bir Santrali... Bunun yanında Hatay'a kadar uzanacak havai hat... Projelerimizi teslim ettik. Dünya Bankası'ndan 124 milyon dolarlık kredi aldık. Dünya Bankası sermayemizi artırmamızı istedi. Gerekeni yaparak sermayemizi 100 milyon liraya çıkardık.

Erkekçe - Bu sermaye, o dönemde kaç dolara karşılıktı?

Yeğenağa - 100 milyon lira, aşağı yukarı 10 milyon dolar civarındaydı... Dünya Bankası'nın verdiği krediyle Kadıncık Bir Santraliyle, Mersin Santralini ihale ettik. Verdikleri proje kredisinden 8 milyon dolar arttı. Bunun üzerine Dünya Bankası'na yeniden başvurarak Mersin Santralinin kapasitesini artırmak istediğimizi söyledik. Kabul ettiler. Ek kredi verdiler.

Erkekçe - Neden tüm yatırımlarınızı Çukurova'da yoğunlaştırdınız?

Yeğenağa - Çünkü Çukurova gelişiyordu. Sanayileşiyordu. Sanayi için de elektrik lâzımdı. Çukurova'ya ağırlık verdik.

Erkekçe - Yatırımlarınızı neye göre, hangi kıstasa göre programlıyordunuz?

Devamı 106. Sayfada

1960'lı yılların sonları, 1970'li yılların başlarında biz, günün birinde elektrik kısıntısına maruz kalınabileceğini söylemeye başladık. Elektriksizliğin 1973 yılından itibaren başlayacağını söyledik.

Bizim santral yapma imkanlarımız eğer 1971 senesinden itibaren kısıtlanmamış olsaydı, yalnız bizim yapacağımız üretimle bugünkü kısıntı karşılanabilirdi.

Bugünkü hükümetin tutumu çok müsbet. Yeni yatırımlara imkan veriyor. Özel sektöre imkan veriyor. Halen inşaatı devam eden santraller süratle bitirilirse elektrik açığı on senede kapanabilir.

1984

ORWELL'İN KEHANETLERİ VE BUGÜN NEREDEYİZ?

George Orwell yahut gerçek adıyla Erich Arthur Blair geçen yıl sonlarında TV'de gösterilen ve büyük yankılar uyandıran "Hayvan Çiftliği" ile "1984" adlı iki politik fanteziyle uluslararası ün sahibi olmuş, dünya zevklerini umursamayan, kendi halinde bir İngiliz yazarıydı. 1903'de Hindistan'da doğdu. Babası İngiliz hükümetinin orada görevlendirdiği bir devlet memuru, annesi ise Burma'da yerleşmiş bir Fransız tüccarının kızıydı. Pek küçük yaşta gönderildiği yatılı okullarda yalnız ve mutsuz geçen çocukluk yıllarından sonra 1917'de burslu olarak İngiltere'nin önde gelen okullarından Eton'a girdi ve 1921'e kadar burada kaldı. Eserlerinden birinde ilk çocukluk yıllarını şöyle anlatır: "Gözlerimi üst orta sınıfın altı diye tanımlayabileceğiniz bir âleme açmışım. En parlak günlerini 1880 ve 90'larda yaşayıp, Victoria devri şaşaasının sona ermesiyle bir enkaz yığınına dönüşen üst orta sınıf... Yahut... Sözü değiştirip yığın değil de tabaka demeli... Senelik geliri 2000 ile 3000 pound arasındakilerin oluşturduğu tabaka... Ailem ise alt sınırın fazla üstünde değildi."

Blair 1922'de Hint polis teşkilâtında görevli olarak Burma'ya gitti. Ancak devlet bürokrasisinin çarkları kısa sürede gözünün açılmasına neden oldu ve 1927'de İngiltere'ye dönmek üzereyken istifa etti. Bu dönemi de şöyle özetler, "Beş yıl boyunca o zalim sistemin bir parçası oldum, şimdi ise vicdan azabımla başbaşayım".

O yıllarda yazı yazmayı aklına koymuştu. Tecrübe kazanmak ve malzeme toplamak için Avrupa'ya gidip, başıboş dolaşmaya karar verdi. Yine aynı tarihlerde bir nehir isminden esinlenerek kendisine "Orwell" müstear adını seçti. Paris ve Londra'nın dış mahallelerinde sefalet içerisinde geçen hayatı 1933 yılında yazdığı eserine konu olurken, 1936'da İspanyol Cumhuriyetçi Ordusu'na katıldı, harpte yaralandı, İspanyol komünistleri tarafından "karşı devrimci"ilân edildi ve sonunda binbir zorlukla Fransa'ya kaçabildi. 2. Dünya Savaşı sırasında BBC'nin Hindistan servisinde çalıştı, 1943'de işinden ayrılarak yazı hayatına döndü. Son derece yoğun bir tempoyla geçen bu yıllar esnasında sol görüşlü günlük ve haftalık gazetelere makaleler ve kitap eleştirileri yazdı, Sovyetler Birliği'ndeki devlet düzenini acımasız şekilde hicveden "Hayvan Çiftliği" adlı eserini tamamladı. Kitap basıldığı andan itibaren büyük ilgi uyandırdı ve Orwell'in "en çok satan kitaplar" listesine giren ilk eseri oldu.

1947'de "1984'ü yazmak için kuzey İskoçya'da bir köye çekildi. Günden güne kötüye giden sağlığı dolayısıla fazla yaşamayacağının da farkındaydı. Çeşitli zorluklar, devlet bürokrasisi ve sosyalist politikayla ilgili kişisel deneylerinden kaynaklanan eserde baştan sona hissedilen kötümser havaya büyük ölçüde kendisini içten içe kemiren veremin neden olduğu şüphe götürmez. "1984" Sovyetler Birliği'ne olduğu kadar Batı kapitalizmine de şiddetle karşıçıktığı halde, Orwell hayatının sonlarına doğru aşırı bir antikomünist olmuştu. Orwell dille de, özellikle İngiliz dilinin nasıl yozlaştırıldığıyla da yakından ilgilendi. 1946'da "Politika ve İngiliz Dili" adlı bir makalesinde şöyle yazıyordu, "Eğer düşünce dili çürütüyorsa, dil de düşünceyi çürütebilir". "1984"ün basımından kısa bir süre (1949)sonra, 23 Ocak 1950'de Londra'da bir hastanede öldü.

1- Orwell'e göre dünya gelecekte üç süper güç arasında paylaşılacaktı:

Okyanusya: Amerikaları, Büyük Britanya'yı, Avustralya'yı ve Güney Afrika'yı kapsıyordu.

Avrasya: Rusya, Avrupa ve Sibirya'yı içine alıyordu.

Doğuasya: Çin, Japonya, Moğolistan ve Güneydoğu Asya'ya kadar uzanıyordu.

Bugün: 1970'lerin dünyası ya Doğu Avrupa örneğinde olduğu gibi doğrudan doğruya, ya da ekonomik ve politik nedenlerle dolaylı olarak üç süper gücün, yani Amerika Birleşik Devletleri, Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kontrolü altındaydı. Orwell'in kehanetine uygun olarak, bu üç gücün toprak ve etkinlik bakımından en zayıfı Doğuasya (Çin) idi ve son on yıl içerisinde süper güç haline gelmişti.

2- Orwell'in kötümser hayal dünyasında bu üç büyük devlet, Orta Afrika'da, Yakın Doğu'da ve Hindistan'da konvansiyonel silahlarla bitmek bilmeyen bir mücadeleye girişeceklerdi. Savaşın sebebi ise, bu bölgelerde yaşayan milyonlarca işçi üzerinde kontrolü sağlayarak, kontrol eden gücün savaş mekanizmasını geliştirmekti. Savaş, orada yaşayanların baskı altındaki duygu ve ihtiraslarına nefretten oluşmuş bir hedef teşkil ederken, o insanların hayat standartlarına en ufak bir katkıda bulunmadan bütün kaynaklarını tüketecekti. Üçü de nükleer silahlara sahip oldukları halde, kendi kendilerini mahvetmekten korkarak bunları kullanmayacaklardı. Üçüncü gücü tamamiyle yok edecek kuvvete sahip olamamanın bilinci içerisinde ikili ittifaklar durmadan değişecek, kimin kazandığı hiçbir zaman belirlenemeyecekti.

Bugün: Amerika, Vietnam'da komünistleri destekleyen Rusya ve Çin'e karşı 11 yıl savaştı. Taraflardan hiçbirisi stoklarına rağmen nükleer silahlara el sürmediler. Amerika'nın Güneydoğu Asya'da kaybetmesi, güç dengesini bozmadı. Üç büyük güç özellikle Afrika ve

Devamı 114. Sayfada

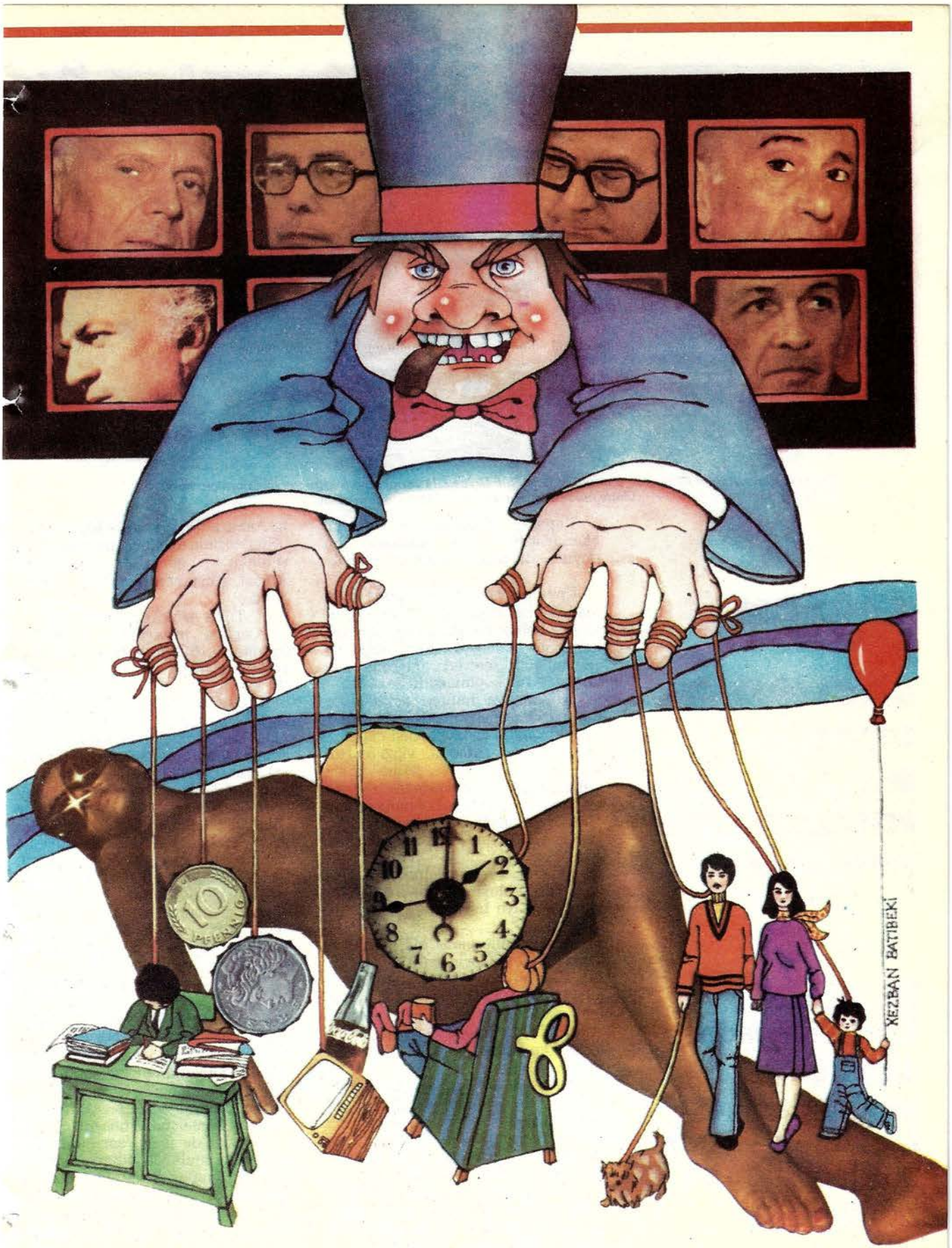
10
PFENNIG
XEZBAN BATIBEKİ

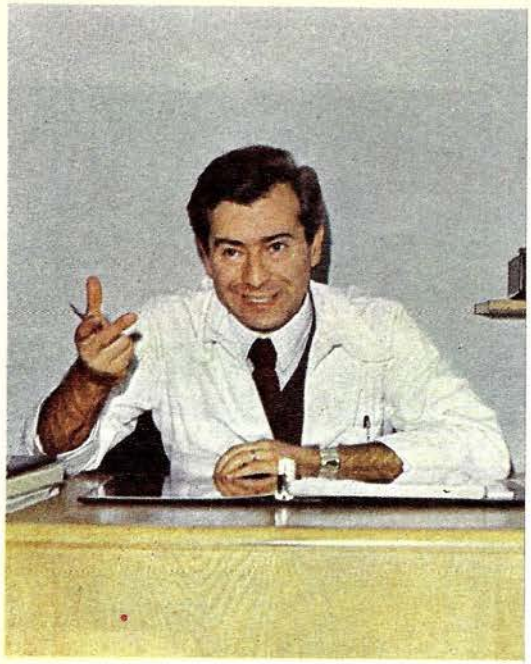

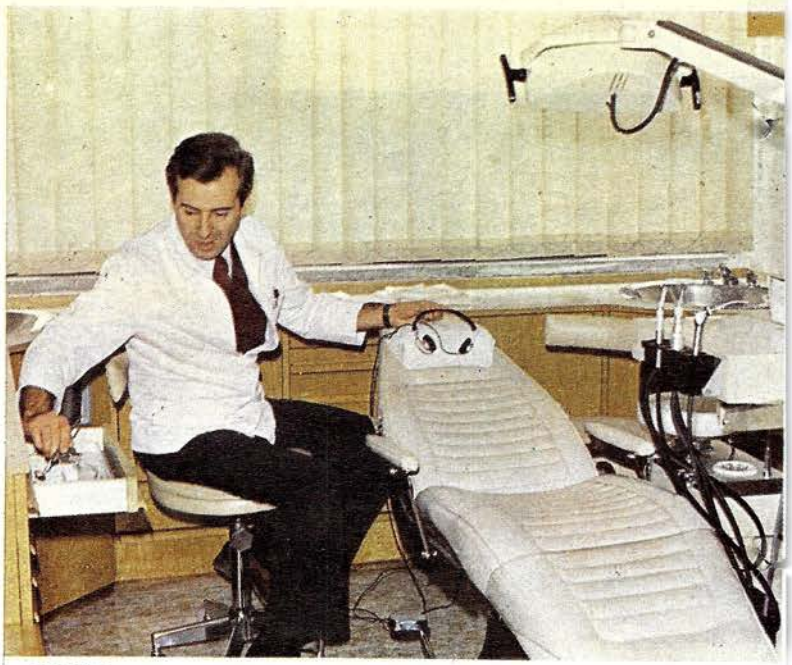

Doçent Doktor Ahmet Kurtaran, ününü Modern Folk Üçlüsü ile yaptı, ama bugün müzik onun için hobi... Şimdi diş doktorluğu yapıyor. Gene modern... Ama bu kez muayenehanesinde...

SAĞLAM DİŞ SAĞLIĞINIZI GÜZEL DİŞ KİŞİLİĞİNİZİ ETKİLER

Dr. Ahmet Kurtaran çağdaş dişçiliğin sanılandan ve korkulandan çok farklı olduğunu söylüyor!..

Kapıda, "Prostodontist" deyimi okunuyordu. Adın altındaki bu deyim, "diş protezi uzmanı" demekti...

Kapı pervazının yanındaki zilin üstünü, kurumuş ceviz ağacı renginde, bebek eli büyüklüğünde bir kaplama örtmüştü. Kimi kişilerin zenginliğini, içerdeki görkemi zile yansıtan bir kaplamaydı, sanki...

Kaplamaya hafifçe dokunulunca, içerden enstrümantal bir müzik duyuldu. Zilin zırlayan sesi değil...

Aralanan kapıdan, yüze vuran bir parfüm kokusu... Ama geniz yakan, rahatsız eden değil... Tersine sıcaklık veren, dinlendiren bir koku... Ve müzik... Derinden gelen, sinirleri okşayan senfonik bir parça...

Odalarda rahat koltuklar... Duvarlarda tablolar, sehpalarda dergiler ve oraya buraya serpiştirilmiş biblolar...

Alabildiğine geniş bir mutfak... Tıpkı zengin evlerin mutfağı.. Mutfak duvarlarının alt yanını çepe çevre saran çekmeceler. Çekmeceler ceviz renginde. Bulaşık yıkama yerleri de eksik değil. Ama görünürlerde kap-kacak, tencere, fırın gibi eşyalar eksik..

Bir çekmeceyi çektik. Çatal, bıçak, kaşık yerine, cerrahide kullanılan aletlerle yüz yüze geldik. Tıbbi araçlar düzenli biçimde yerleştirilmişti. Bir başkası, bir başkasını çektik. Onlar da öyle...

İlk bakışta, varlıklı birinin, sadece konforlu yatağı eksik olan, garsoniyerini andıran bu apartman dairesi, Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğretim üyelerinden Doçent Dr. Ahmet Kurtaran'ın Ankara'daki özel diş kliniğiydi.

Kliniklerinin alışılmış havasının dışındaki bu görünüm şaşırtıcıydı. Ahmet Kurtaran açıklama gereği duydu:

"-Tıpta artık terör yok..."

Çağları, uygarlıkları değiştiren insanlardı. Bilime katkıda bulunan, yeni buluşlarla, yeniliklere yenilikler katan da... O halde, insanların tedavi gördükleri, sağlık aradıkları yerler de çağdaş olmalıydı. Korkutucu, ürkütücü olmamalıydı. Eşikten adımını atan hasta hastanelerin itici kokuları, cerrahi araçlarla yüz yüze geldiği takdirde, tedaviden kaçabilirdi. Tedavinin ilk adımı, başlangıç noktası, hastayı rahatlatmak olmalıydı. Hekim ve tedavi kurumu öncelikle hastaya güven vermeliydi. Çevre ve davranışlarla "canın yanmayacak" dedirtmeliydi, hekim. Böyle dedirtmeliydi ki, hastanın ayağı geri geri gitmesindi. Daha hasta koltuğuna oturmadan, korku ve heyecandan titremesindi...

Ahmet Kurtaran'a göre doktor araç ve gereçleri, hastalar için birer, "terör aracı" ydı. Hastanın yüreğindeki korku ve heyecanı yok etmek için araç ve gereçleri gizlemişti.... Yaratılan ev havası da yine tedavi başlangıcında hastayı kazanma, rahatlatma, ve tedavi koltuğuna çekme önlemlerinden biriydi.

Türkiye'de temel sorunları ilgilendiren konularda bilim ve ondan doğan hizmetleri ürkütücü olmaktan kurtararak halka sunma çabasında olan genç kuşaktaki tespih tanelerinden biri Doç. Dr Ahmet Kurtaran... O ve onunla aynı çağdaş görüşü bölüşenler artık, şırıngalarını damlatarak, yürek sızlatıcı, yü-

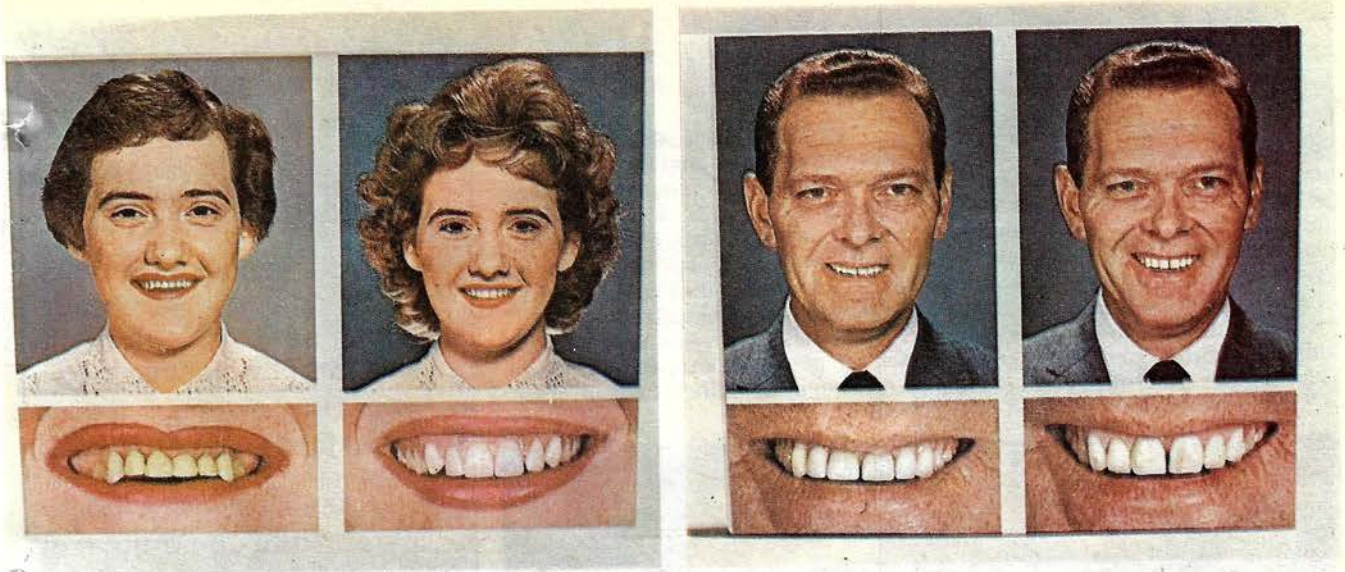

Doğanın hatalı, biçimsiz dokuduğu dişlerin düzeltilmesi halinde insan estetiğinde olduğu kadar, kişiliğinde de değişiklik meydana gelebiliyor.

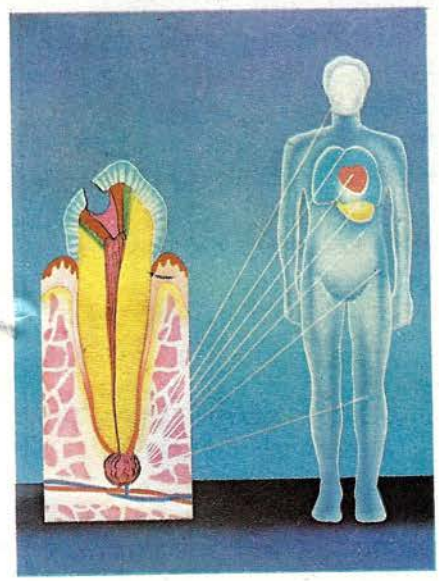

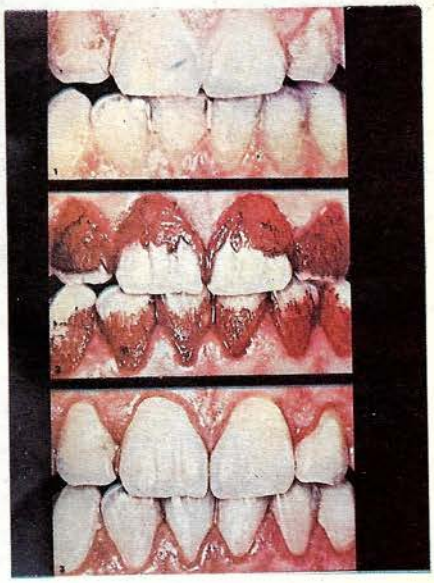

Dişteki çürüme, canlı dokuları etkilemeye başlayınca, bu vücutta değişik hastalıklara neden oluyor. Şemada görüldüğü gibi kalp, mide hastalıklarından, baş ağrısına varıncaya kadar pek çok hastalığa kaynaklık ediyor. (Üstte - solda). Yanaklardaki şişme, diş çürümesinin canlı noktaya varması ve burada oluşan mikropların soluklanmak için sinirleri zorlamasıyla meydana geliyor (ortada). Diş uzaması dişler üzerinde biriken kalıntıların zamanla taşlaşarak, diş etlerini zorlayıp çekilmesine neden olması demektir. Bu kusur, diş taşlarının temizlenmesiyle yokedilebiliyor (sağda). Alttaki fotoğraflarda ise dişsizliğin yanak ve çenelerde çökmelere nasıl neden olduğu görülüyor.

rekleri havaya kaldırıcı aletleri teşhir ederek hastanın üstüne yürümüyorlar... Hastaya güven vererek, başka bir anlatımla okşayarak tedaviyi gerçekleştirmeğe çalışıyorlar...

Ayrıca Doç. Dr. Ahmet Kurtaran ilginç bir diş hekimi. Halk deyimiyle "on parmağında on hüner" olan bir yetenek...

Her dalın ilgilileri onu bir yüzüyle, yanıyla tanımakta... Müzikseverlere göre o, bir müzisyendir. Modern Folk üçlüsünün elemanlarından, biri.

Hacettepe Üniversitesi öğrencileriyle, hastaları için yetenekli bir diş protezcisidir, o.... Diş hekimliğine yenilikler getiren, herkesin anlayabileceği bir anlatımla, "çeneye diş ekebilen" sayılı hekimlerden biri....

Devamı 105. Sayfada

YILIN GÜZELİNİ SEÇİYORUZ

"Yılın Güzeli" kampanyamıza gösterilen olağanüstü ilgi devam ediyor. 12 Ayın Güzeli arasından seçilecek Yılın Güzeli'ne ülkemizin en önde gelen firmaları armağanlar veriyorlar. Yılın Güzeli'ne şöhretle birlikte milyon yağacak. Film, reklam filmi, fotomodellik çalışmaları yanında, en güzel ev eşyaları, en güzel giysiler, en güzel kozmetikler. yurt dışı geziler Yılın Güzeli'nin olacak.

12 Ayın Güzeli 1982 Ağustos'una kadar yayınlanacak. Bu güzeller arasında ilk elemeyi Erkekçe Büyük Jürisi yapacak. Daha sonra da bu adaylar sizin oylarınıza sunulacak. Yılın Güzeli'ni Erkekçe'de yayınlanan fotoğrafları inceleyerek sizler seçeceksiniz.

Vereceğiniz oylar Yılın Güzeli'ni bir günde ülkenin en şöhretli ve en zengin insanları arasına sokacak.

İzmirli Kürk Sarayının Yılın Güzeli'ne armağan edeceği günün modasına uygun şahane vizonet mantoyu Eylül ayı güzelimiz Şehnaz da giydi...

YILIN GÜZELİNE ARMAĞAN YAĞMURU

- Arif Dökmeci Ödül Filmcilik, Sinemacılık ve Abdurrahman Keskiner Umut Film ile iki filmlik anlaşma.
- Aygaz Buzdolabı
- Delta Ajans ile bir Televizyon Reklam Filmi anlaşması
- Demirdöküm Fırın
- Doyran Triko'dan orijinal el örgüsü Dağ Takımı.
- Filmeks ile iki Televizyon Reklam Filmi anlaşması
- Gelişim Yayınları'ndan tam takım Sofra, Sağlığınız ve Genel Kültür Ansiklopedileri.
- Helena Rubinstein Komple Güzellik Seti
- Hoover Delux Çamaşır Makinası
- Hoover Elektrik Süpürgesi
- İzmirli Kürk Sarayı Vizonet Manto
- Lufthansa Hava Yolları ile Almanya'ya gidiş dönüş
- Müfit İlkiz ile (yapımcı) iki sinema filmi anlaşması
- Necmi Güderi'den deri-güderi takım
- Ocak Mobilya'dan Salon Takımı.
- Simtel Elektrik Süpürgesi
- Simtel Bulaşık Makinası ve Fast Bulaşık Tozu Kolileri
- Sincap Kürk'ten bir Tilki Ceket
- Yeginler'den Deri Takım.

Liste alfabetik sırayla hazırlanmıştır.

SİZ DE YILIN GÜZELİ OLABİLİRSİNİZ

Yılın Güzeli yarışmasına katılmak üzere, Ayın Güzeli başlığı altında resimleri bizde yayınlanan güzelleri bugüne kadar olduğu gibi, bizler gene arayıp bulmağa, sizlere sunmaya devam edeceğiz.

Ama genç kızlar sizlere bir sözümüz var. Mutlaka bizim gelip sizi bulmamız gerekmez. Kapınızı çalmamızı beklemeyin. Siz de bize mektupla, telefonla, bizzat gelerek başvurabilirsiniz. Sizinle de bir deneme çalışması yaparız. Başarılı olursa, yayın planına alınır, belli bir ayın güzeli olursunuz.

Yılın Güzeli olma şansı ülkemizin tüm genç, güzel ve çağdaş kafalı kızlarına açıktır.

AYIN GÜZELİ
FÜSUN

Saç: Mevlüt Uysal

Makyaj: Oya Tolga

Eskilerin "Mühim olan zarf değil, mazruftur" yolunda bir sözleri vardır ki, bugünlerde "önemli

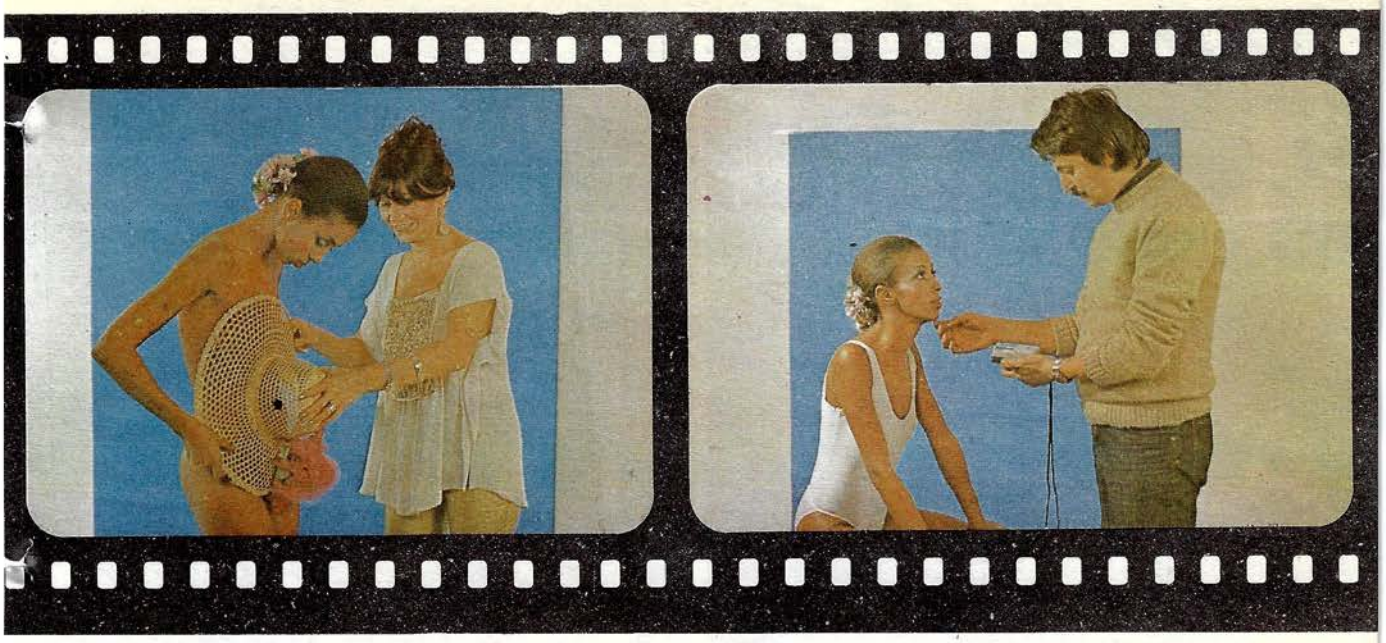

Kostüm ve aksesuar: Ayla Eryüksel

Kamera: Ünsal Bozkurt

olan mankenin üzerindeki kıyafet değil, kıyafetin içindeki oymalı lületaşıdır" anlamına gelir.

Manken dediğin, dağları, tepeleri, yaylaları, vadileri, ormanları ve koylarıyla doğal afet gibi olacak... Olacak ki, insan yapısı giysiler, üzerinde Kızılay yardımı gibi değil, anasının ak sütü gibi helal duracak...

Manken dediğin, tüm girinti ve çıkıntılarıyla, bir Rönesans sütunu gibi yer edecek erkeklerin belleklerinde ki, erkekler o mankenin üzerindeki giysiyi kendi eşlerinin üzerinde gördüklerinde saydıkları paraya mı yoksa kem talihlerine mi yanacaklarını şaşıracaklar.

Ve manken dediğin, giyinmek kadar soyunmayı da kor dudaktaki gül gibi kendine yakıştıracak ve bir

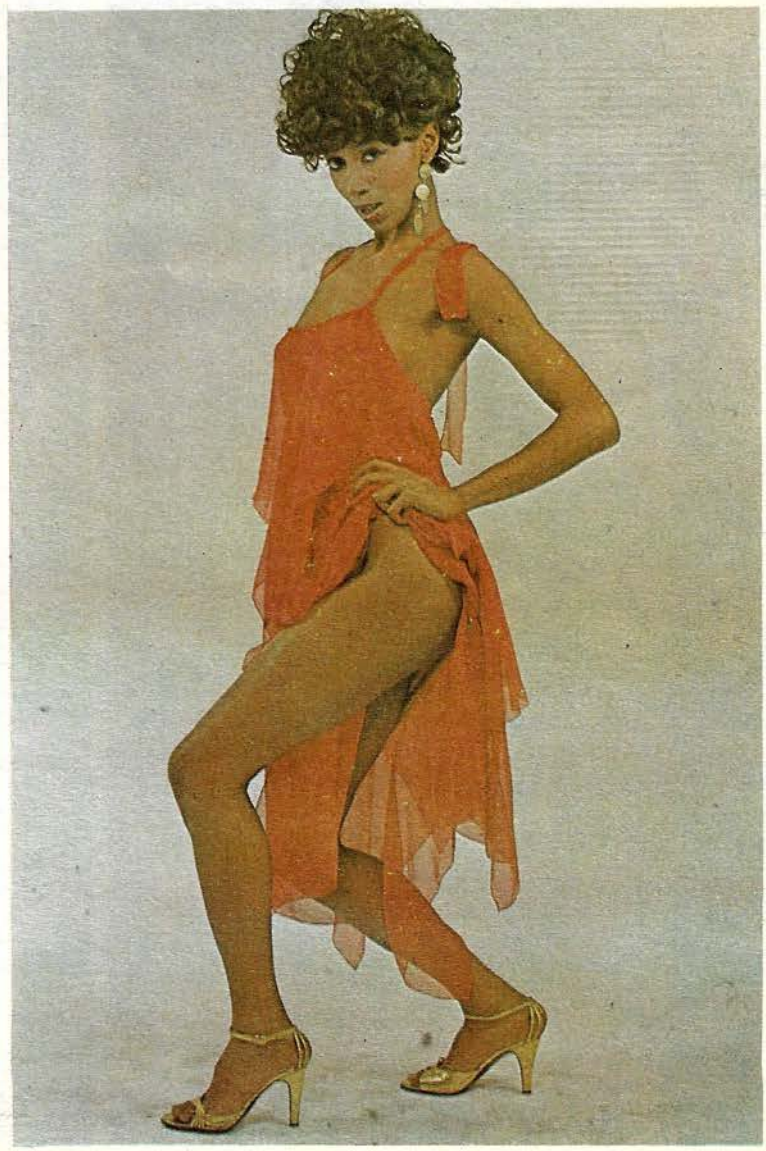

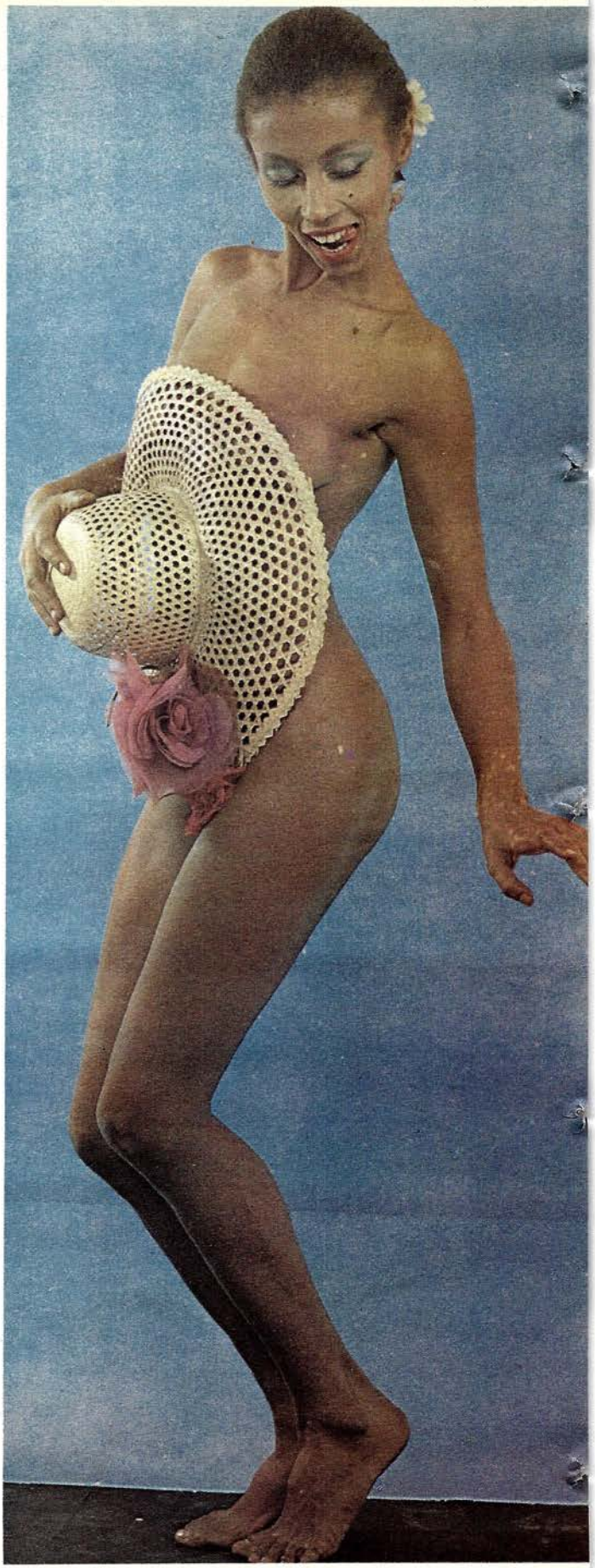

zamanların Ingiliz Imparatorluğu gibi teninde güneş batmayacak.

Manken, Tanrı'nın bildiğini kuldan saklamayacak ve Tanrı kadar cömert olmayı amaçlayacak.

Çıplaklığı, şiirsel bir estetik uyumla sarıp sarmalayacak.

O zaman biz de, Türkiye'de bir futbol takımının yedekleriyle birlikte futbolcu sayısını aşmayan ünlü mankenlerimiz içinden bu kıratta olanlara objektif açar, daktiloda tuş basarız.

Füsun Özben'e olduğu gibi...

★★★

Ünsal Bozkurt'un Füsun Özben'le gerçekleştirdiği objektif ürünlerini izlemektesiniz. "Çıplaklığın Arzu" diyebileceğimiz bu lirik ürünlere biz de Füsun Özben'le yaptığımız konuşmayı eklemek istiyoruz. (Yalnız, Füsun Özben, yılın dokuz ayı yurtdışında olduğundan, Türkçe'den çok yabancı dil kullanmaya alıştığından, onun konuşmalarını daha iyi anlayabilmeniz için yazının sonuna küçük bir sözcük eklemek

Devamı 116. Sayfada

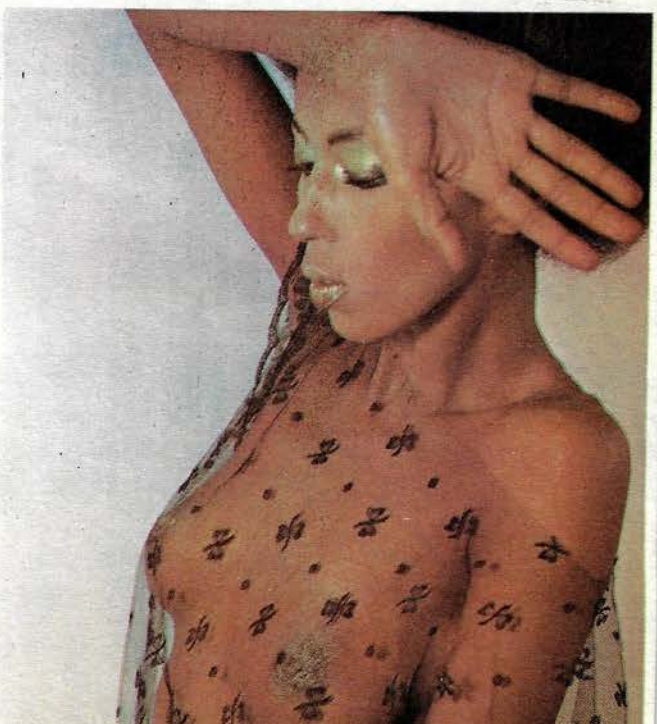

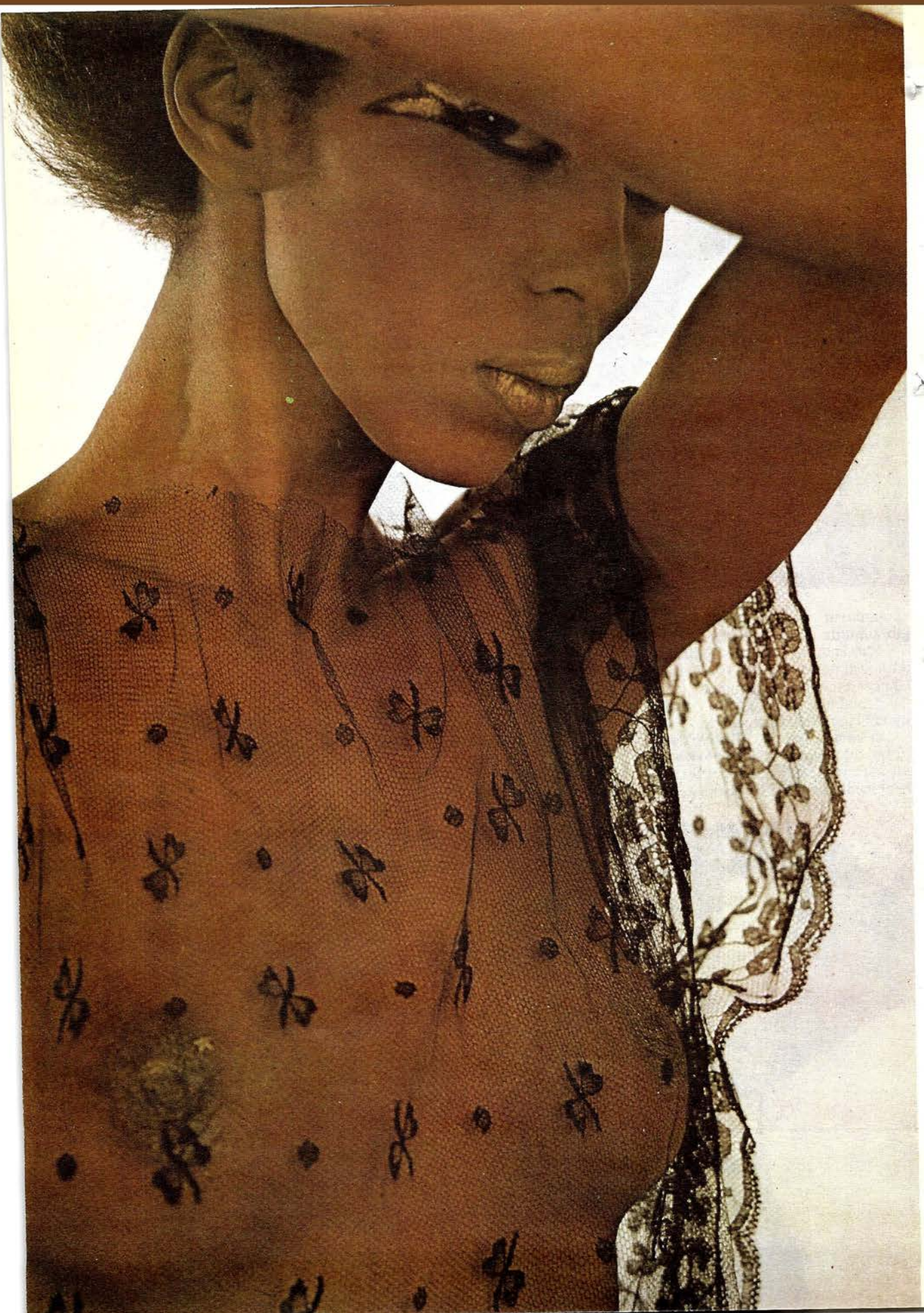

Kat kat fındık kreması,
kakao, karamel, çikolata,
bol fındık...

Çocuk büyük ayırmıyor.
Artık herkes ÇUKUTAT diyor.
Ooo!.. Doyulmuyor...

çukutat

"süper lezzet"

ajanstek

BİLİNÇALTININ PSİKOLOĞU

SIGMUND FREUD

RÜYALARIN YORUMU

Denilir ki, bütün öğretiler içerisinde psikoloji kadar müphem ve esrarlı olanı yoktur; çünkü tüm bilimler içerisinde bilimsel kanıtları vurgulamanın en zor olduğu alan budur. Bir fizik veya kimya teorisinin doğruluğu laboratuvar teknikleriyle kanıtlanabilir ama psikolojiye ait bir teorinin geçerliliğini açıklamak hemen hemen imkansızdır. Bu nedenle Sigmund Freud ve psikanaliz etrafında 70 yıldan beri süregelen fırtına bir türlü dinmemektedir.

Ancak, geçerli veya değil, Freud'un teorileri modern düşünceyi inanılmaz boyutlarda etkilemiştir. Hattâ Einstein dahi çağdaşlarının hayal alemine veya yaşamlarına onun kadar girememiştir. Bilince ait bilinmeyenleri keşfederken Freud, bugün günlük hayatımızın birer parçası haline gelen fikirleri ve tanımları formülleştirmiştir. Edebiyat, sanat, din, antropoloji, eğitim, hukuk, sosyoloji, kriminoloji, tarih, biyografi ve insanla toplumu konu alan diğer öğreti alanlarında Freud'un yankıları kolayca hissedilir. Ama bu öğretiler arasında sevgiyi ve ışığı bulmak oldukça güçtür,

Devamı 96. Sayfada

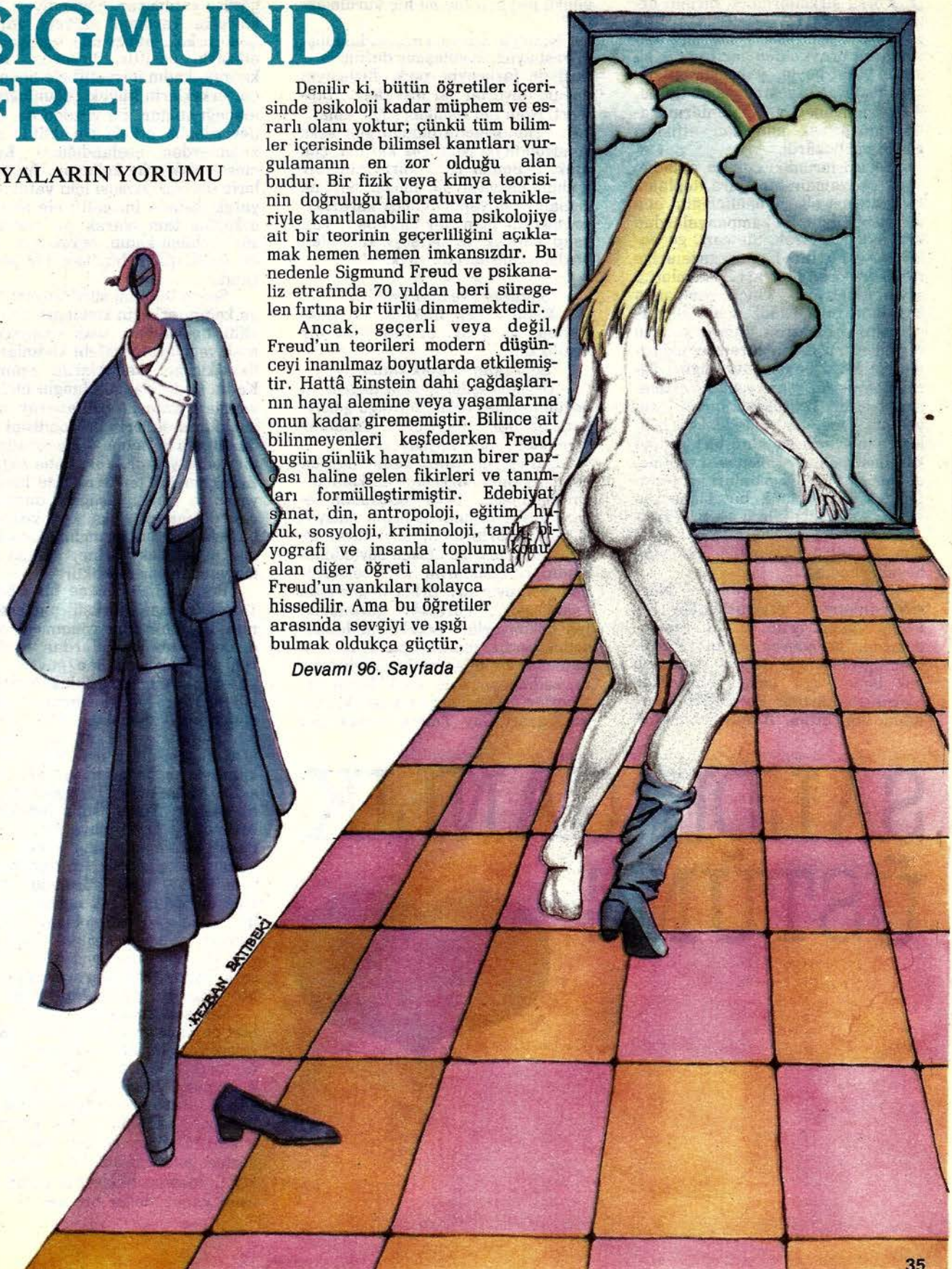

SALDIRGANLIK ÜSTÜNE

ERKEK NASIL SEVİLİR?

Borsa şirketlerinden birinin ortağıydı Stewart... Yüzlerce insana günübirlik öğüt veren, her gün milyonlarca lirayı elden geçiren bir kişiydi. Uzun boylu, yakışıklı, atletik görünüşlü, 52 yaşında bir duldu. Sizin anlayacağınız, kadınların kafese düşürmek için can attıkları gözde bir bekârdı.

Para işlerinden çok iyi anladığı için, ne zaman bir para toplama kampanyası olsa, yöneticiliğini ona verirlerdi. İşte, bu kampanyalardan biriyle ilgili olarak, Stewart, geçenlerde, genç bir bayan gazeteciye randevu verdi. Stewart izlenimlerini şöyle anlatıyor: "Önce kampanya hakkında bilgi istedi. Parasal çerçevesini soruşturdu. Sonra konuyu resimleri masamda duran çocuklarıma getirdi. Eşimden ayrıldığımı öğrenince de o akşam yemeğe çıkmamızı önerdi. Tecrübesiz bir kişi sayılmam, ama, ömrümde ilk kez, böylesine inisyatifi ele alan bir kadınla karşılaşıyordum. Hoşuma da gitmedi değil... Bütün planları o yaptı. Çok sevimli, küçük bir lokantaya gittik. Şarapları bile o seçti. Yemeğin sonlarına doğru faturayı istedim. O zaman öğrendim ki, Nina hesabı ödemiş..."

Stewart'la ilişkilerini de Nina şöyle anlatıyor: "Stewart işiyle öylesine ilgileniyordu ki, ilk tanıştığımızda, neredeyse kadın olduğumun bile farkında değildi. Ama onu çok ilginç, çok çekici bir erkek olarak görmüştüm. Bu yüzden de ilk adımı ben attım. Atmasaydım, bugünkü ilişkimiz hiç mi hiç kurulmazdı."

Nina'yla Stewart arasındaki ilişki basbayağı koyulaşmış durumda... İkisi de fazlasıyla zevk, fazlasıyla doyum alıyorlar bu ilişkiden... Stewart, Nina'nın kişiliğini şöyle anlatıyor: "Her konuda olduğu gibi seks konusunda da Nina çok kararlı, çok atak... Benim gibi biri için bir kadının inisyatifi ele alması, neyi ne zaman nasıl yapacağımızı kararlaştırması çok ilginç bir tecrübe... Yan gelip yatmak ve herşeyi kadından beklemek de ayrı bir zevk..."

★ ★ ★

"Saldırgan ve atak kadın..."

Kadın-erkek ilişkilerinde bilemediniz on yıllık, on beş yıllık bir yenilik bu...

"Saldırgan ve atak kadın..."

Değişik kişilerden çok değişik ve yoğun tepkiler çeken bir olgu gözüyle de bakabilirsiniz buna... İnsanlar yeniliklere kolay alışmıyorlar.

İşin ilginci, "atak kadın"dan en çok korkanlar, ürkenler de kadınların kendileri... Seks konusunda olsun, başka konularda olsun, inisyatifi ele aldıklarında, neyi nasıl istediklerini erkeğe açıkça söylediklerinde, kadınlıklarını yitireceklerinden korkuyorlar. Erkeğin gözünde "saldırgan", "cüretkâr" görünmekten çekiniyorlar. Erkeklerin halimselim, sessiz, mazbut, pasif, hanımhanımcık kadınlardan hoşlandıklarını, kadınlarını öyle istediklerini sanıyorlar. "Komşunun Karısı" kitabının yazarı Gay Talese (erkek) bu görüşe katılmıyor. Şöyle diyor: "Erkeklerin yardıma ihtiyacı vardır. Çoğu erkek, aldığı aile terbiyesinin etkisiyle pasiftir, ürkektir. Bana kalırsa, kadın inisyatifi ele almadıkça, erkeklerin büyük çoğunluğunun alacağı yoktur. Bu yüzden de, bendeki izlenim, erkeklerin aktif ve atak kadınlardan hoşlandığıdır. Kendi cinsel zevklerini kollayan, bu zevklerin doruğa çıkması için yatakta ve yatak dışında inisyatifi ele alan ve erkeğine tam olarak ne istediğini söyleyebilen kadın, erkek için, tehdit değil, paha biçilmez bir armağandır".

Sonra tahlilini sürdürüyor: "Çoğu kadın, erkeğin kendilerinden pasiflik beklediğini, seks konularında atak ve inisyatif sahibi kadınlardan ürktüklerini, kaçtıklarını sanırlar. Kadın bu işi dangul-dungul biçimde yapmaz, kafasını kullanarak usul-usul ilerlerse, erkeğin kendisini tehdit altında hissetmesi için ortada hiç bir neden yoktur. Yok, buna rağmen erkek kendini tehdit altında hissediyorsa, o zaman aşağılık duyguları var demektir. Seks konularındaki başarısızlığının sorumluluğunu kendisi üstlenmek yerine, kadına yıkmaya çalışıyor demektir".

Erkeklerin büyükçe bir bölümü Talese'le aynı görüşü paylaşmakta... Ünlü bir film yönetmeni şöyle diyor: "Atak kadınlardan hoşlanırım. Ataklık, kendine güven, açık yüreklilik ve açık sözlülük demektir. İstediğini açıkça belli etmek ve gereğini yapmak demektir. Bu da leyhte bir puandır. Asıl sorun, kadının atak olması değil, erkekle olan ilişkilerinde egemen olmaya kalkışmasıdır. Kadın-erkek ilişkilerinde eşitlik esastır. Taraflardan biri öbürü üstünde baskı kurmaya, onu boyunduruk altına alıp sığır sürüsü gibi gütmeye kalkışırsa, o zaman işin tadı kaçar. Kimi durumda kadın, kimi durumda erkek egemen olabilir. Ama, sürekli olarak birinin egemen olması, aradaki ilişkinin sağlıklı olmasına engeldir. Oysa, seks, kadınla erkek arasında sağlıklı bir dengeye dayanmak zorundadır".

Bir süpermarket zincirinin sahibi de karısının kişiliğini ve kadın-erkek ilişkilerine yaklaşımını şöyle özetliyor: "Sekiz yıldır evliyiz ve mutluyuz. Başkalarının gözünde, karım, ataktan da öteye, saldırgan bir kişiliğe sahip... Oysa, karım ne istediğini bilen ve bu isteklerinin yerine getirilmesini hak sayan bir kişi... İnsanın haklarına sahip çıkması kadar doğal bir şey olamaz.

ARANAN KADIN

Erkeklerin bir kadını atak ya da saldırgan olarak suçlamaları, ataklık ya da saldırganlık kavramlarının yanlış anlaşılmasından, yanlış tanımlanmasından kaynaklanıyor. Erkekleri ürküten kadınların atak olması ya da olmaması değil, klasik 'kadın' rolünden uzaklaşmaları... Her nedense kadının pasif olması gerektiği konusunda yaygın ve yerleşmiş bir izlenim, bir gelenek var. Kadınlar bu davranış kalıplarından uzaklaştıkça, erkekler bu yeniliği yadırgamaktalar. Aslında, erkeklerin bir türlü alışamadıkları, alışmaya yanaşmadıkları şey, kadını karşılarında eşit olarak görmektir. Erkeklerin o çok korktukları 'saldırganlık', aslında, günümüzün gereği olan kadın-erkek eşitliğinden başka bir şey değildir. Erkek isteklerini açıklamakta ve bunların karşılanması yollarını göstermekte ne kadar özgürse, kadın da o ölçüde özgür olmak durumundadır. Bunun bilincine varıldıkça, 'saldırgan ve atak kadın' imajı da ürkütücü olmaktan o ölçüde çıkacaktır".

Dedik ya, kadının kafasını kullanması, isteklerini usul-usul hissettirmesi gerek... Erkeklerin kadın-erkek eşitliğine alışmalarında bir geçiş dönemi yaşadığımız için bu böyle...

Fazla "itici", "ürkütücü" olmadan, "atak ve saldırgan" görünmeden, kadın, isteklerini erkeğe nasıl iletebilir? Sorun bu...

Kadının kafasını kullanması, hassas ve kadınsı olması, "çaktırmadan" hareket etmesi gerek... Bunu yaparken, kadın, rol kesmekten, yapmacık davranmaktan da kaçınmalı... Kadın kadındır, herşeyden önce... Erkeğin kadına göstereceği fizyolojik ve psikolojik tepkiyi, son tahlilde, kadının **kadınlığı** belirler. Erkeğin cinsel bakımdan uyarılması için, bir kadının psikolojik ya da fizyolojik yakınlığını hissetmesi gerekir (eşcinsel değilse). Kaldı ki, "atak ya da saldırgan" olmak, erkeksi olmak anlamına da gelmez kadın için... Bir erkek durumu şöyle değerlendiriyor: "Bir erkekle yatağa girmek isteseydim, eşcinsel olurdum. Değilim. Kadınsı bir kadınla yatağa girmek istiyorum. Bu kadın atak, inisyatif sahibi ve hatta saldırgan olabilir. Ama, erkekçe ataklık başka, kadınca ataklık başkadır. Eski deyimiyle,

Devamı 85. Sayfada

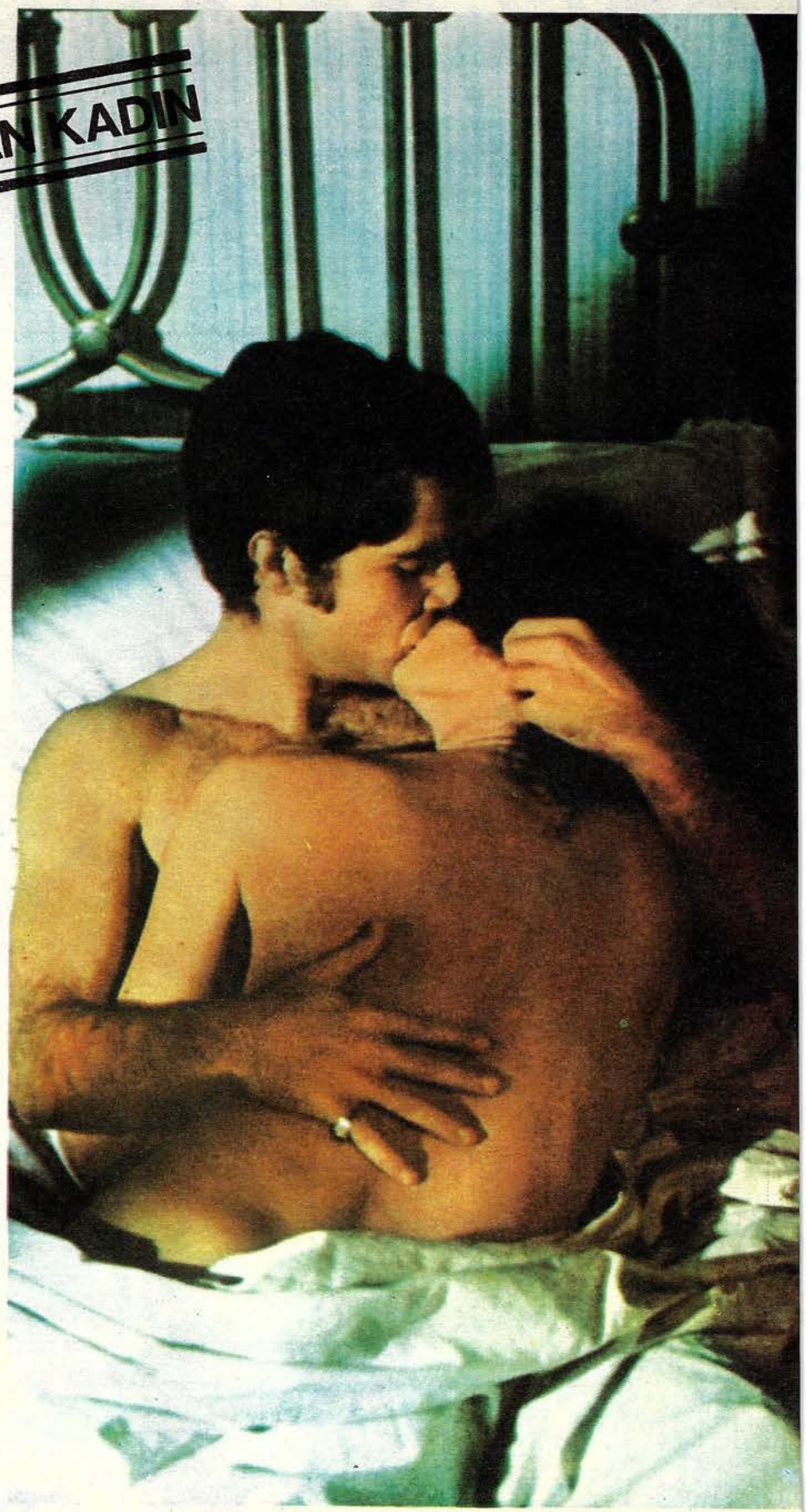

TAM OTOMATİK. ÜSTELİK ARÇELİK!

Türkiye'nin, gerçekten
"tam otomatik" çamaşır makinesi..

Benzersiz Arçelik üstünlükleriyle,
benzersiz Arçelik satış kolaylıklarıyla.

Hemen bir Arçelik Yetkili Satıcısına uğrayın
çamaşırınızı "tam otomatik" yıkayın.

ARÇELİK **ÇAMAŞIR MAKİNESİ**

TAM OTOMATİK
ÜSTELİK ARÇELİK

DÖRT DÖRTLÜK ERKEK OLMAK HERKESİN HARCI DEĞİLDİR

Kadınların başını döndüren, bayan arkadaşlardan yana sıkıntısı olmayan "dört-dörtlük erkek" olmak her babayiğitin harcı değildir. Kimi erkek vardır, yakışıklıdır, kadınları büyüler, ama, ağzını açıp herhangi bir konu da konuşmaya başlayınca boş teneke gibi tınlar. Kimi erkek vardır, günah kadar çirkindir, ama, tatlı dilini bir dökmeye başladı mı, bala üşüşen sinekler gibi, kadınlar etrafında fır dönerler. Sizin anlayacağımız, "kadınlarca aranmak, istenmek", bir yönüyle doğuştan gelen özelliklere, bir başka yönüyle sonradan edinme becerilere gereksinme gösteren bir şeydir. Hem bilimdir, hem sanattır.

Kadınların erkeklerde aradıkları özellikler arasında küçük bir gezinti düzenledik sizlere... Sorulu-yanıtlı bir gezinti olacak bu... Biz soracağız, siz yanıtlayacaksınız ve sonunda, birlikte, yanıtlarınızı ve "ideal erkek" ölçülerine uygunluğunuzu değerlendireceğiz. Eksiklerinizi daha iyi görebilmeniz için de, ideal erkekte bulunması gereken değişik özellikleri, bağımsız başlıklar altında sorulaştırmak yoluna gittik.

BÖLÜM I
"İNSAN SARRAFI" MISINIZ?

SORU 1: Ellerin zarif, parmakların ince ve uzun olması, kadının "sanatçı-ruhlu" olduğuna işarettir. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 2: Kızıl-kahve saçlı kadınlar, sarışınlara ya da esmerlere kıyasla çok daha heyecanlı, fevri ve duygusaldır. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 3: Ağır-aksak kişiler, öğrendikleri bir şeyi, çabuk öğrenenlere göre çok daha uzun süre akıllarında tutarlar. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 4: Erkeğinin gözünün içine bakamayan, bir konuyu konuşurken gözlerini sürekli kaçıran kadına güven olmaz. Gizleyecek bir şeyleri var demektir. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 5: Çenesi küçük ve içe-çekik olan kadınlarda genellikle irade yoktur. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 6: Esmerlere kıyasla sarışınlar daha kaypaktır. Hercaidir. Güven olmaz. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 7: Şişman ya da tombul kadınlar daha sıcakkanlı, daha dost canlısı, daha iyi huyludur. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 8: Kulaklarının tepesi sivri olan kadınlar hesapçıdır, içten pazarlıklıdır, bencildir ve hatta dürüst değildir. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

Devamı 74. Sayfada

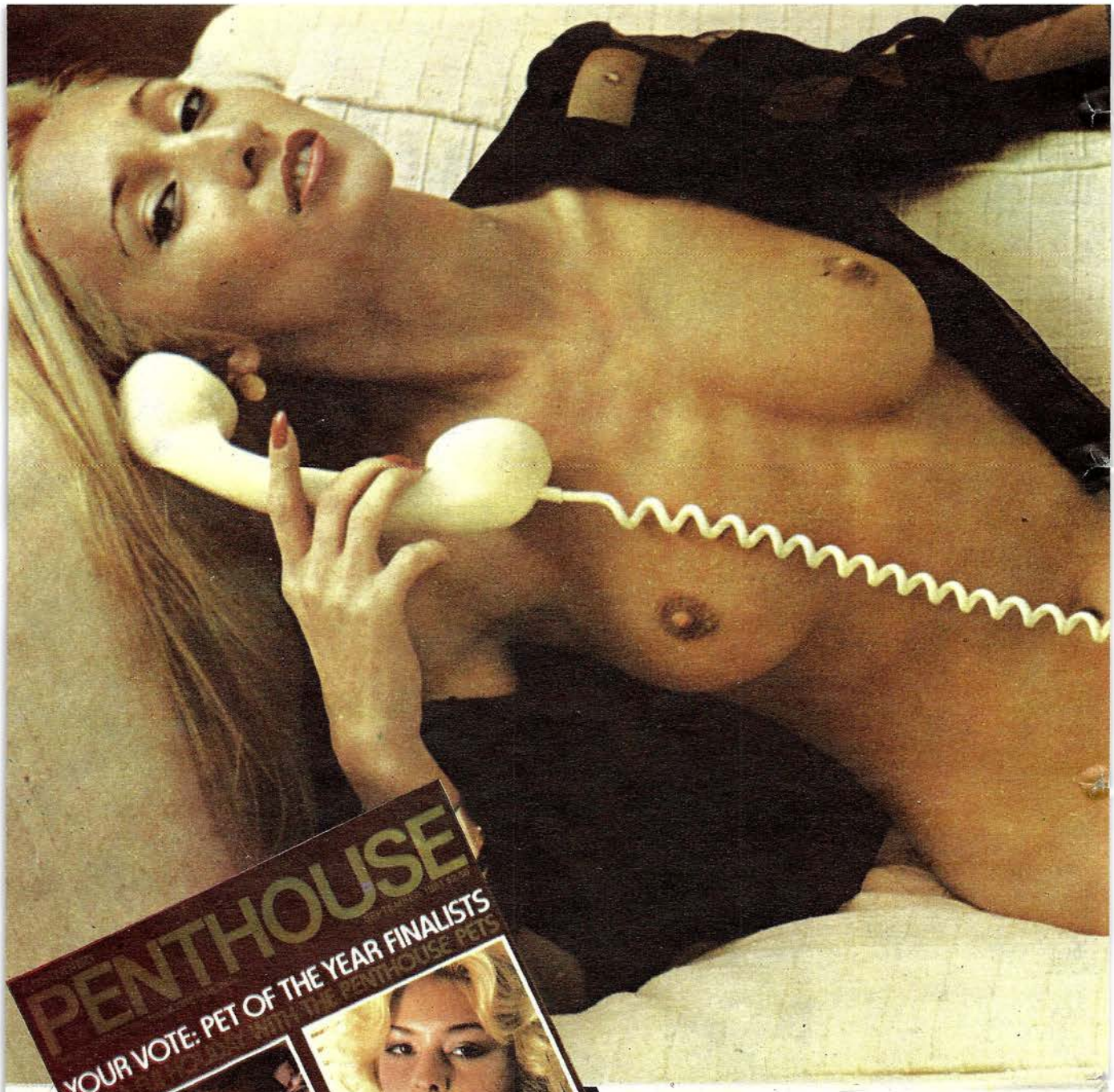

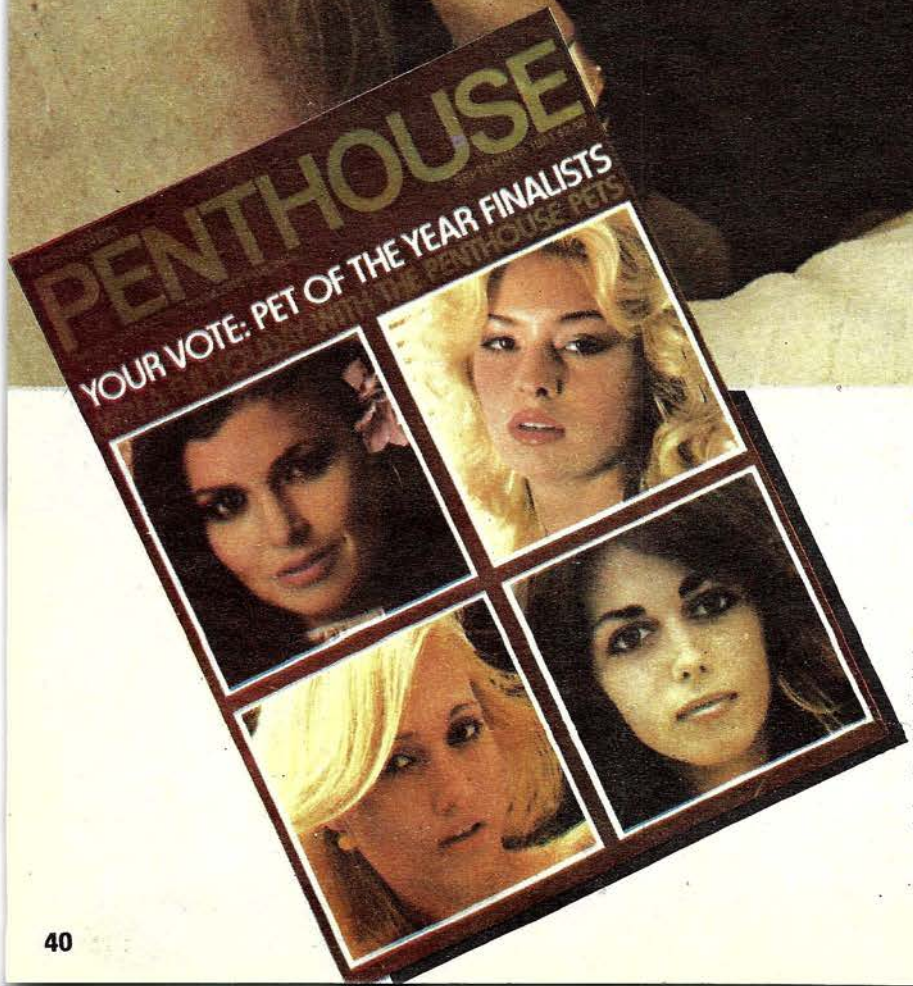

AVUSTRALYA'DAN HABER VAR

Dünyaca ünlü Avustralya Penthouse Dergisi'nin kapağında ilk kez bir Türk kızının fotoğrafı yayınlandı. Rüya Evrim, derginin açtığı Yılın Güzeli Yarışmasının dört finalistinden biriydi.

İşte Penthouse Avustralya'nın kapağı ve işte finalistler:

Amanda (Sol üst), Martina (Sağ üst), Rüya (Sol alt) ve Helen..

KANGURULAR ÜLKESİNDE BİR RÜYA

Dünyanın öbür ucunda Avustralya'da bir Türk kızı, ünlü Penthouse Dergisi'nin "Yılın Güzeli" yarışmasında finale kaldı. 12 ayın güzelleri arasından dergi dört tanesini seçti ve okuyucularının oylarına sundu. Bunlardan biri, sekiz yıl önce Türkiye'den Sydney'e göçen Rüya Evrim.

Evrim, "Ben çok seksi bir kızım... Ama seksüel arzularımı çok iyi kontrol edebilirim. İstediğim zaman yakar, istemediğim zaman buz gibi oluverirım" diyor... Sonra anlatıyor:

"—Ülkemde kadın, bir batılı kadar hür ve bağımsız değildir. Buna karşılık bir batılıdan çok daha erken büluğ ve evlenme çağına girer."

88-55-88 ölçülerindeki Rüya, maceraya meraklı bir yaratılışa sahip olduğunu söylüyor ve "Hayat ve aşk konusunda çok meraklıyım. Her şeyi öğrenmek istiyorum" diyor.

"—Kendimi fiziksel ve duygusal olarak vermeğe karar verdim mi, en iyi şekilde veririm ve karşılığını da en iyi şekilde almak isterim " diyen Rüya, kendisini de çok beğeniyor ve seviyor.

"Başkalarının sizi sevmesini istiyorsanız, önce kendinizi sevmesini öğrenmelisiniz" diyor.

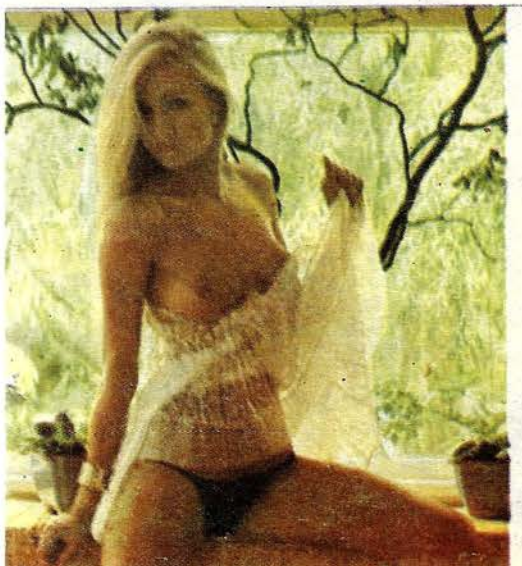

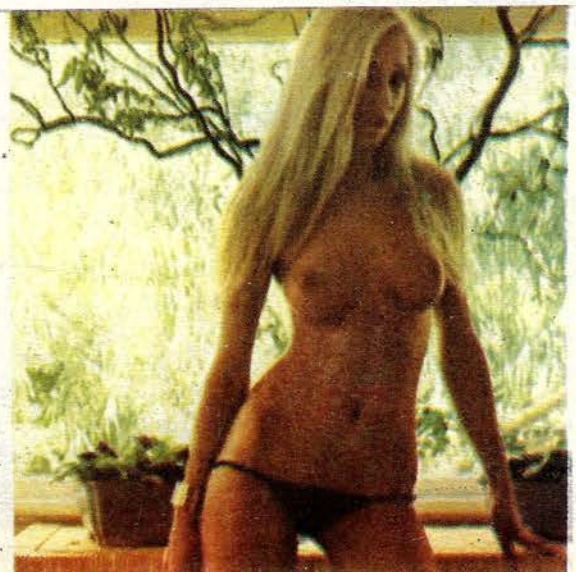

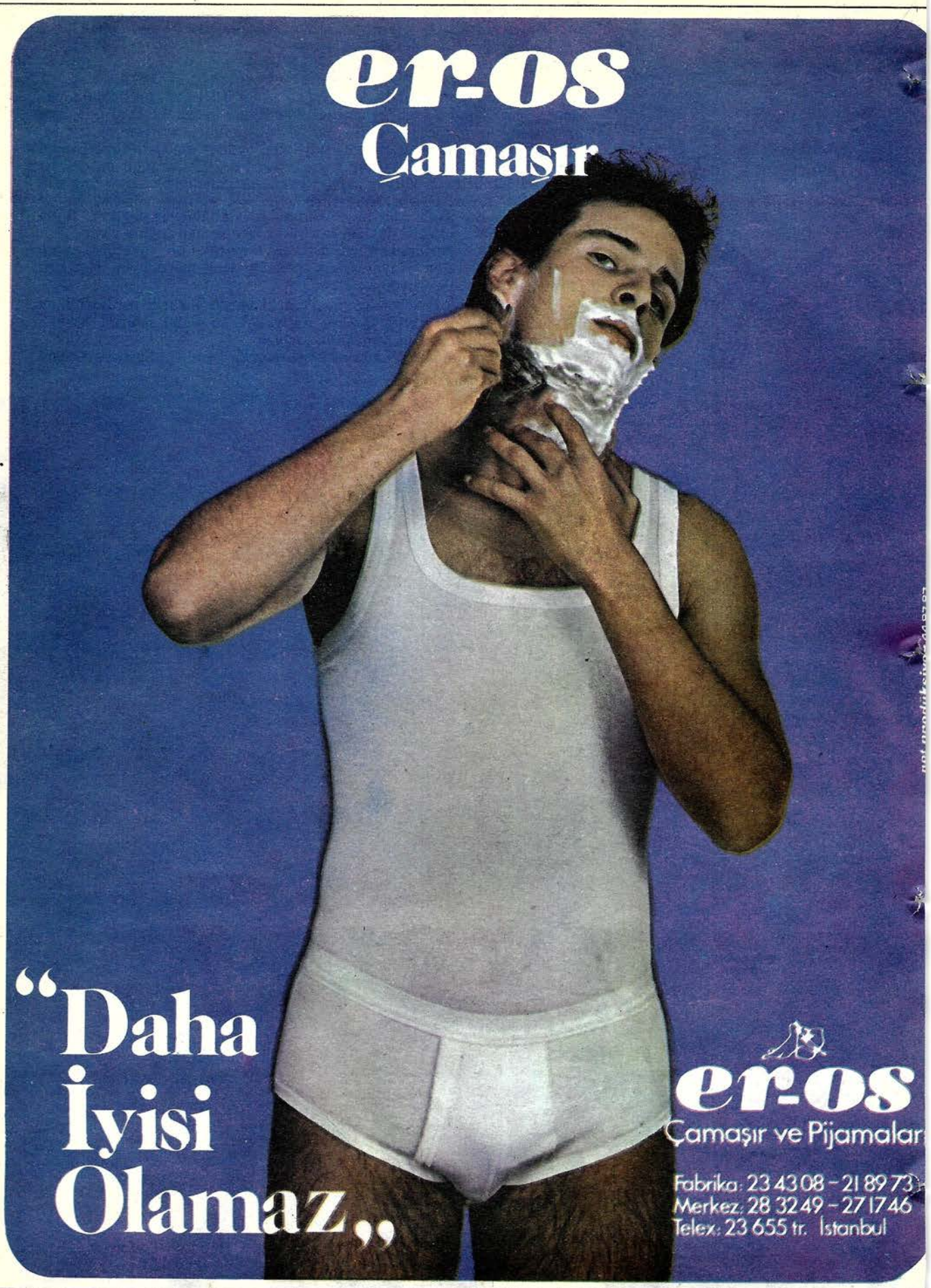
er-os
Çamaşır
"Daha İyisi Olamaz„
er-os
Çamaşır ve Pijamalar
Fabrika: 23 43 08 - 21 89 73
Merkez: 28 32 49 - 27 17 46
Telex: 23 655 tr. İstanbul

"SEKSPER" GÖZÜYLE EVLİLİK, SADAKATSİZLİK, EVLİLİK DIŞI İLİŞKİ VE BOŞANMA

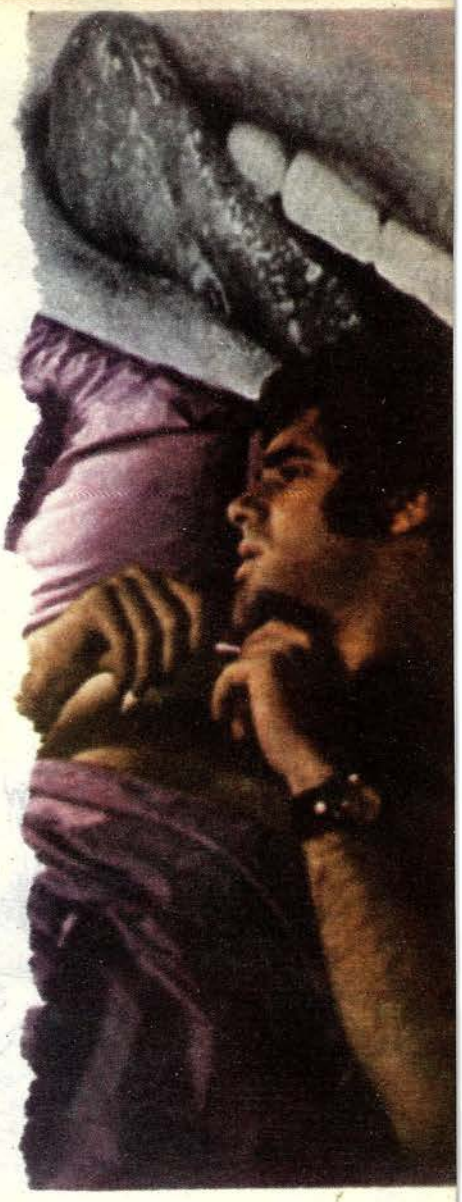

İstatistiklere bakılacak olursa, "evlilik birliğinin yasal olarak sona erdirilmesi" anlamına gelen boşanmanın en önemli nedenlerinden biri, taraflardan birinin "sadakatsiz" oluşu, yani evlilik birliği sürerken eşi dışında biriyle cinsel ilişkiye girilmesi... Hatta, Türkiye gibi oldukça "kapalı" toplumlarda, yatakta son bulmayan "karşı cinse ilgi" bile yeterli oluyor, boşanmanın yasal süreçlerini başlatmak için...

Oysa, bugün, bu tür konuların ayrıntılı incelemelere konu olduğu Amerika'da ilginç bir kavram tartışması başlamış durumda... "Sadakatsizlik" kavramının içi-içeriği, tanımı konusunda dönüyor bu tartışma... Giderek yayılan ve taraftar bulan bir görüşe göre, "sadakatsizlik" başka, "evlilik-dışı ilişki" bambaşka bir olay...

Seks tarihinde ilk büyük devrim olan **Kinsey Raporları**'nın yazarlarından Dr. Wardell B. Pomeroy, gösterdiği iki örnekolayla, bu tartışmalarda saf tutmuş görünüyor. Pomeroy'un örnekolaylarına göz atmak, sanırız yararlı olacak...

Fred ve Joanne arasında "geleneksel" bir evlilik birliği kurulmuş... Fred yetenekli, geleceği parlak bir bilgisayar uzmanı... Karısı Joanne de büyük bir mağazada satış müdürü olarak çalışıyor. İkisi de iyi öğretim görmüşler. Parasal açıdan rahat bir yaşamları var. Gelirlerini ortak kullanıyor, ev işlerinin görülmesinde ortak sorumluluk yükleniyorlar. İşleri gereği ikisinin de geniş sayılabilecek bir dost ve arkadaş çevreleri var. İster istemez, karşı cinsten kişilerle tanışıyorlar, iş koşullarının etkisiyle birlikte oluyorlar. Hatta, bunlar arasında, cinsel bakımdan "ilgi çekici" kişiler de olabiliyor. Fred'in sekreteriyle ilişkisi gelişmiş ve iş arkadaşlığının boyutlarını aşarak yatak arkadaşlığına dönüşmüş... Geleneksel bir evliliğin geleneksel tarafı olarak da, bundan, artan ölçüde suçluluk duymaya başlamış...

Kocasıyla sekreteri arasındaki ilişkiden habersiz olan Joanne, durumu bir raslantı sonucu öğrenmiş... Önce dünyası başına yıkılmış, sonra da cinleri tepesine çıkmış... Hiç bir şeyden kuşkulanmayan, kocasına alabildiğine güvenen bir eş olarak, korkunç bir ihanete kurban gittiğini öfkeyle düşünmeye başlamış... Fred'in durumuysa daha kötüymüş... Karısını sevdiği, onunla evliliğini sürdürmek isteğinde olduğu için, yaptığı kaçamağın etkisi altında büyük suçluluk duyuyormuş... "Sonunda bana geldiler" diyor Dr. Pomeroy, "Joanne'e, evlilik-dışı cinsel ilişkiyle sadakatsizliğin, ihanetin aynı şeyler olmadığını anlatmaya çalıştım. Ama, geleneksel bir evlilik anlayışı içinde yetiştiğinden, buna aklını bir türlü yatıramadım. Fred'e

Devamı 76. Sayfada

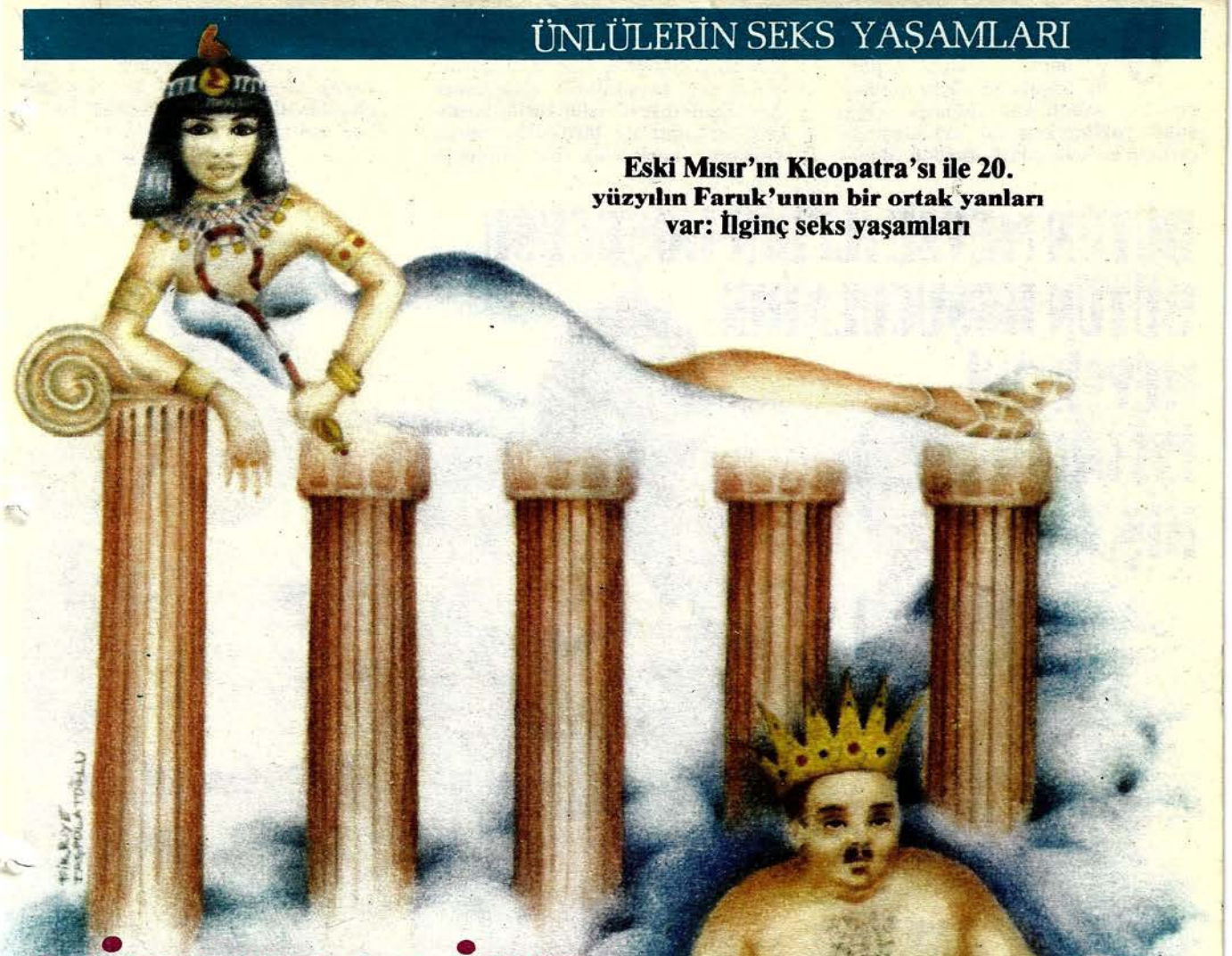

Eski Mısır'ın Kleopatra'sı ile 20. yüzyılın Faruk'unun bir ortak yanları var: İlginç seks yaşamları

BİR KRALİÇE BİR KRAL

Ünlülerin seks yaşamlarını anlatırken, yolunuzun, bir ara, Mısır'a uğraması mutlaka gerekir. Bu ülkenin monarşi tarihinin yapraklarını çevirirken, "seksi politikacı"ların sonuncusu olan bir kraliçeyle "büyük hovardaların sonuncusu" olan bir kralı orada bulursunuz.

Biri güzelliğiyle, alımıyla, cinselliğiyle "politikacılık" oynamıştır. Dişiliğini alabildiğine etkili biçimde kullanmıştır, siyasal amaçlarını gerçekleştirebilmek için... Otuzdokuz yıllık ömrü yettiğince de kısmen başarılı olmuştur.

Öteki de ömrünü "sürgünde bir kral" rolüne soyunarak tüketmiştir. Ama, krallık yılları sırasında yaptıklarından farklı bir şey yapmamıştır, sürgündeyken...

Herhalde anladınız, kimlerden söz ettiğimizi...

Biri daha etkili politikacılık yapabilmek

Devamı 87. Sayfada

BÜTÜN MEVSİMLERİN KOŞUCUSU BÜTÜN KOŞUCULARIN MEVSİMİNİ İYİ BİLİR KIŞ

On kilometreyi 45 dakikada koşan bir kişi, bundan dört yıl önce, kar-kışta yaptığı ilk koşusunu şöyle anımsıyor: "O sabah kar yağmıştı. Öğle saati yaklaşırken iki arkadaşımla birlikte koşuya çıktık. Birden, dedemin çiftliğinde geçen karlı çocukluk günlerimi anımsadım. Bilirsiniz, çiftlikte kara çıktığınız zaman ilk gördüğünüz şey, tavşanların ayak izleridir. O sabahki ilk izler bizim koşarken arkamızda bıraktıklarımızdı. Yepyeni, bembeyaz bir dünyaya ayak basan ilk canlı yaratıklar gibi hissettik kendimizi..."

Olimpiyatlarda kuzey disiplini kayak yarışlarına iki kez katılmış olan Martha Rockwell, son iki yıldır, her sabah, evinin bulunduğu St-

Devamı 94. Sayfada

STRESS

YALNIZCA RUH SAĞLIĞINIZIN DEĞİL, SEKS YAŞAMINIZIN DA BAŞ DÜŞMANIDIR

Ünlü bir ruh doktorunun dosyalarını ondan habersiz karıştırdık. Çok sık raslanan, ama yine de ilginç olan bir vak'ayı, kadının ağzından şöyle anlatıyordu: "Kocamı çok seviyorum. Ama, son birkaç aydır seks hayatımızda gözle görülür bir gerileme, bir kötüleşme oldu. Eskiden akşam olsa da seks yapsak diye can atarken, son birkaç aydır güneşin batmaması için neredeyse dua eder oldum. Çok yorgun olduğumu, başımın ağrıdığını bahane etmeye başladım. Seks yaptığımız sayılı günlerde de bir an önce bitmesini bekler oldum. Aklım sekste değil, bin türlü başka şeydeydi".

Ne olmuştu bu genç kadına? "Frijid" mi olmuştu? Cinsel güdüleri mi körelmeye başlamıştı? Kocasına duyduğu sevgi ve ilgi azalmaya mı yüz tutmuştu? Acaba, bir ruh doktoruna mı başvursaydı?

Dosyanın sayfalarını çeviriyoruz: "O sabah erkenden işe gitmiştim. Masamda bir not buldum. Amirim çağırıyordu. Gittim. Çalışmalarımdan çok hoşnut olduklarını, daha yüksek paralı bir bölüme terfi ettiğimi söyledi. Sorumluluklarım da artmıştı. Aylardır bunu bekliyordum. Yeni işimde basbayağı rahatlamıştım. Amirimin işlere yaklaşımı da farklıydı. Tepeme dikilmiyor, her işime burnunu sokmuyor, ancak gerekli gördüğü durumlarda müdahale ediyordu. Onların da sayısı çok değildi. Yeni işe tam uyum sağlayamamaktan doğan geçici müdahalelerdi bunlar... Artık, duvar saatini de gözlemez olmuştum. Bir an önce eve gitmek yerine, daha çok çalışmak, daha çok iş çıkarmak için çabalıyordum. Yeni işime uyup işleri raya sokana kadar iki-üç hafta geçti. Bir gün eve yorgun-argın dönmüştüm. Sofrayı kurdum, kocamın dönmesini beklemeye başladım. Bir ara gözlerim kocamın göğsüne takıldı. Heyecanlandığımı, cinsel duyularımın uyarıldığını hissettim. İhtirasla gözlerinin içine bakmaya başladım. O da bu değişikliği farketmiş, gözlerindeki ihtirası gizlemez olmuştu. Aylardanberi ilk kez o gece, bütün yorgunluğuma rağmen, zevkle, doyasıya seks yaptık. Artık, işimi bitirip eve döndüğümde, yatma saatimizin gelmesini yine iple çekiyorum ve seksten büyük zevk alıyorum".

★ ★ ★

Adı saklı bu genç kadın, kendisi gibi milyonlarca insanın aynı derde düştüğünü bilmiyordu. Gerçekten de, eski işinin kendisinde büyük bir

Devamı 82. Sayfada

Ispanaklı Filiz'ler Tamamlar Sofranın Tadını Keyfini

Özenerek pişireceğiniz
iki Filiz daha var:
Filiz Ispanaklı Spagetti ve
Ispanaklı Erişte.

Sofranızın keyfini tamamlayan
zevkle yiyeceğiniz lezzette.

filiz "Makarna budur işte"

Filiz Gıda Sanayii ve Ticaret A.Ş. Tel.: 45 43 46 - 49 41 48 ● FİLİZ bir Doğuş Yatırım A.Ş. Kuruluşudur.

Pars McCann

MASTURBASYON ANKETİ

Amerika'nın ünlü **FORUM** dergisinin "Masturbasyon Anketi"ne gelen yanıtların sayısı 20.000'in üstündeydi. Seks araştırmaları tarihinde, ilk kez, bir konuda bu kadar çok "gönüllü" çıkmıştı. Gelen yanıtlar, sayıca çok olmanın yanında, içerik bakımından çok ilginçti. Seks yaşamlarını en ince ayrıntılarına kadar anlatmaktan çekinmeyen, ama, söz masturbasyona gelip dayanınca çenelerini sımsıkı kapatanlar, ilk kez içlerini boşaltıyorlardı sanki... İşte, gelen yanıtlardan birkaçı...

"Ellerinize sağlık.. Aklınızla bin yaşayın... İnsanın seks yaşamındaki en anlamsız tabuya nihayet neşter atmayı akıl ettiniz".

"Masturbasyon aslında çok normal, çok doğal bir şeydir. Normalliği konusunda bu kadar cahil kalmış bir topluma böylece ışık tuttunuz".

"Masturbasyon yapmaktan çok zevk alıyorum, ama bunu gizliyorum. Başkaları da herhalde zevk alıyordur, ama onlar da yaptıklarını saklıyorlar. Belki de sapık olarak haksız yere damgalanmaktan korkuyoruz".

"Seksin doğal sonucu boşalmaksa, boşalmayı sağlayan her şeyi doğal karşılamak gerekir. Oysa, masturbasyona, eski şartlanmaların etkisiyle, eşcinsellikten de beter bir sapıklık gözüyle bakanlar var".

İlginçti, bu tepkiler... Tepkilerin sayısal çokluğu da, doğal sayılması gereken bir cinsel eylemin sapıklık olarak damgalanmasından artık insanlara "gına" getirmeye başladıklarını ortaya koyuyordu...

Ankete gelen yanıtların yüzde 99'unda masturbasyon yapıldığı yazılıydı. Üstelik, bunların yüzde 93'ü, ilk deneylerinin 18 yaşından önce yapıldığını belirtiyorlardı. Yıllar önce Kinsey'in bulduğu yüzde 92'lik orandan da fazlaydı bu... Demek ki, ya masturbasyon yapan erkeklerin sayısı arttı, ya da erkekler eskiden olduğu gibi masturbasyon yaptıklarını "utançtan" saklamıyorlar.

Eğer masturbasyon yapan erkeklerin sayısı değil de, masturbasyon yaptıklarını saklamayan erkeklerin sayısı artmışsa, bu bile çok önemli bir gelişme... Kinsey, raporlarında, bu konuda şu ilginç gözleme yer vermişti: "Nedendir bilinmez, hemcinsleriyle ve hatta hayvanlarla cinsel ilişki kurduklarını söylemekten kaçınmayan kişiler, söz masturbasyona gelince anlaşılmaz, açıklanmaz bir sus-pusluğa gömülüyorlar".

Ankete verilen "masturbasyon yapmadım" yanıtlarının genel toplamdaki payı yüzde bir... Bu yüzde birin yarısı, oto-cinselliğin karşısında değil... Dileyenin masturbasyon yapabileceğini, bunda yadırganacak bir şey olmadığını söylüyorlar. Ancak, kendilerinin bunu yapmak istemediklerini söylüyorlar. O yüzde 1'in yüzde 43'ü, akıllarına eserse bir

Devamı 90. Sayfada

Gibbs şans kutuları hediyeler kazandırıyor...

- 2 kişiye 50.000 TL.
- 4 kişiye Abant'ta 2 kişilik haftasonu
- 3 kişiye Beymen takım elbise
- 5 kişiye portatif radyo
- 10 kişiye Kodak fotoğraf makinası
- 50 kişiye "Erkekçe" abonmanı
- 200 eşofman • 150 tavla

Şans kuponunu kesin. Arkasına isim ve adresinizi yazıp, 19 Nisan 1982'ye kadar "Gibbs P.K.98-Şişli-İstanbul" adresine gönderin.

Fark yaratan, gününüzü etkileyen...

Gibbs

NORMAL/MENTOLLÜ/LİMONLU

Şirketimiz mensupları bu çekilişe katılamaz.

moran

Çançikito

KÜÇÜK HİKAYE/ YAZAN: ANAİS NİN

Laura, ergenliğe ilk adımlarını attığı on-altı yaşına gelinceye kadar, Brezilya öyküleriyle büyümüştü. Uzun yıllar Brezilya'da yaşamış bir amcasından dinlemişti bu öyküleri... Bu amcası Avrupalıların ürkek, çekingen, frenli davranışlarıyla hep alay ederdi. Brezilya insanının maymunlar kadar sık çiftleştiğini, tavşanlar kadar doğurgan olduğunu söylerdi. Gönlü olan kadın, gönül verdiği erkeğe vücudunu da vermekte hiç çekingen davranmazdı. İnsanın birinci görevi kendisineydi. Cinsel iştihasınaydı. Bu iştihayı doyurmak gerekirdi.

Brezilya'ya yolu düşenlere de şu öğüdü verirdi: "Yanınızda iki şapka götürün".

"Neden" diye sorardı arkadaşları, "Bavuluma gereksiz eşyayı koymak istemiyorum".

"Siz yine de iki şapka götürün" diye diretirdi, "Birini rüzgâr uçurabilir".

"Eğilip yerden alırım" derlerdi.

"Hayır. Eğilemezsin" derdi o zaman, Laura'nın amcası... "Brezilya'da yapılabilecek en tehlikeli şey, öne doğru eğilmektir... Hele arkamıza bakmamışsanız..."

Sonra, "çançikito" denilen bir hayvanın öykülerini de dinlemişti. Çok uzun burunlu, mini-mini bir domuza benziyordu bu ilginç yaratık... Çançikitonun en büyük merakı kadınların eteklerinden yukarı tırmanıp, uzun hortumunu bacakarasındaki uygun bir yere sokmaktı.

Öykülerden biri şuydu... Çok ukala, soylu ve zengin bir kadın, günlerden bir gün, avukatıyla randevulaşmıştı. Bir vasiyetname konusunu konuşacaklardı. Avukat yaşlı, ak-saçlı, oturaklı bir adamdı. Kadınsa duldu. Yüzünü tülle örtmüş, kat-kat kumaşlı bir elbise giymişti. Karşılıklı oturup, tam bir ciddiyetle ve bütün ayrıntılarıyla vasiyetname konusunu görüşmüşlerdi.

Yaşlı avukat aşıktı kadına... Ama, on yıl ona kur yapmasına rağmen elde edememişti. En ciddi konuları bile konuşurken, o eski yakınlaşma çabalarının anısını taşıyan "flörtçü" tonlarla konuşurlardı.

Kadının kır evinde yapılmıştı bu görüşme... Hava sıcak, pencereler ve kapılar ardına kadar açıktı. Dağlar görünüyordu uzaktan... Gün batarken de evin çevresinde meşaleler yakılmıştı. Ateşten çemberi yarıp içeri dalmıştı, küçük bir yaratık... Sonra da köşkte çığlıklar duyulmuştu. İsteri krizi geçiren soylu kadın ayılıp bayılırken, komşu köyün büyücüsünü de çağırmışlardı. Kadınla bir odaya kapanan büyücü, bir süre sonra, kucağında bir yorgun-argın çançikito ile çıkmıştı. Bitkin düşmüş, canından bezmiş bir hali vardı hayvancığın...

Bu öyküyü ilk dinlediğinde çok korkmuştu Laura... Bacaklarının arasına girip uzun burnunu oraya-buraya sokan bir yaratığı düşünmek bile ürkütücü, ürpertici gelmişti. Uzun süre parmağını bile dokundurmak istememişti oraya... Tek şey öğrenmişti bu öyküden... Kadının bacakları arasındaki kovuğa uzunca bir hayvan burnunun girebileceğini...

Sonra, bir yaz tatili sırasında, arkadaşlarıyla bahçede oynarken, bir polis köpeği atlamıştı Laura'nın üstüne... Önce kızın elbiselerini koklayan köpek, sonra burnunu Laura'nın bacaklarının arasına daldırmıştı. Laura, çığlık çığlığa, iri köpeği üstünden zor atmıştı. Bu olay Laura'da derin izler, derin korkular bırakmıştı. Ama, anlam veremediği garip bir de heyecan uyandırmıştı.

★ ★ ★

Laura yattığı yataktan başını kaldırdı. Makyajı bozulmuş, saçları dağılmıştı. Eteği buruş-buruştu. Yanında yatan blue-jeanlı, deri ceketli adama baktı bir süre... Laura'nın neredeyse iki misliydi adam... Yakabağrı açıktı. Aralıktan göğüs kılları görünüyordu.

Alıcı gözle uzun uzadıya süzdü onu Laura... Elmacık kemikleri yüksekçe, gözleri yukarıya çekik olduğu için, sürekli bir güleçliği vardı. Saçları tarak görmemiş cinstendi. Sigarasını içerken hareketleri rahattı.

Ressamlık yapıyordu Jan... Açlıktan, çalışmaktan, tutsaklıktan, herşeyden nefret ederdi. Özgürlüğünden vazgeçmektense serseri bir hayat sürdürmeyi tercih ediyordu. Geç saatlere kadar uyur, aklına esmedikçe yataktan çıkmazdı. Ne bulursa istediği zaman yerdi. Çalış-

Devamı 89. Sayfada

FLAŞ...FLAŞ...FLAŞ...

VATİKAN'DA PAPA SEÇİMİ

Bilim Kurgu Hikayesi

Yazan: Robert Silverberg

İşte, bütün dünyanın heyecanla beklediği gün geldi çattı. Öyle görünüyor ki, Kardinaller Meclisi ilk kez bir robotu Papa seçecek... En kuşkucu gözlemciler bile Robot Kardinal'in seçilmesine kesin gözüyle bakıyorlar. Milano Kardinali Asciuga ile Cenova Kardinali Carciofo'nun imalçı yandaşları, öğrenildiğine

Devamı 102. Sayfada

REHA YALNIZOK

DANİMARKA'DAN SANAT FİLM-VİDEO

ve Dergileri... Zevk sahibi kişiler için Avrupa'nın en usta yönetmenleri tarafından en güzel yıldız lara çevirtilen tamamen renkli sanat Filim-Video ve Dergilerinin broşürü için aşağıdaki adrese yazınız.

Tamamen resimli renkli broşürler 3. uluslararası (ENTERNATIONAL) posta kuponu (200 TL.) karşılığında gönderilir...

(ENTERNATIONAL Posta kuponunu her PTT gişesinden Türk parası karşılığı alabilirsiniz)

ADRES:

SCAN-PHOT
DK-1620 Copenhagen
Vesterbrogade 24-B
DANİMARKA

BÜYÜKLERE MASALLAR

HAREMDE BARIŞ

Ahmet Hoca'yı sizlere tanıtmaya, uzun uzadıya anlatmaya bilmem gerek var mı? Herkes duymuştur onun öykülerini... Kimine göre zararsız bir budala, kimine göre yararlı bir bilge kişidir Ahmet Hoca... Buhara'dan Fez'e, Sarajevo'dan Timbuktu'ya, nerede inanmışlar varsa, ocak başlarında hep onun sözünü ederler. Ballandıra ballandıra onu anlatırlar. Duyduğuma göre, inanmış sayısının pek fazla olmadığı bazı yerlerde, örneğin, Uppsala, Johennesburg ve Chicago üniversitelerinde, başka bazı bilge kişiler de onun öykülerini derlemeye, bilgeliklerini yorumlamaya koyulmuşlar.

Her neyse, konumuz Ahmet Hoca'nın kişiliği değil...

Tanrı Ahmet Hoca'yı yaratırken, hikmetinden sual olunmaz, boyu akıl almaz, dayanıklılığı mantığa sığmaz bir cinsel armağan bahşetmiş ona... Öylesi bir şeymiş ki, Ahmet Hoca, kılını kıpırdatmadan, ter dökmeden, en ihtiraslı ve şehvetli kadınları bile bitkin, perişan bırakabiliyormuş.

Ama, kamburmuş Ahmet Hoca... Çarpık bacaklı, sakat ayaklı, karga burunlu, kel kafalı, çiçek bozukluymuş. Sanki, Tanrı, bu cinsel armağanı, doğuştan çirkinliğine karşı bir "tazminat" olarak vermiş ona...

Artık öykümüze başlayabiliriz.

★ ★ ★

Genç Ahmet'in organına su yürüdüğü gün, cinsel ünü de kulaktan kulağa yayılmaya başladı. Anaları, kaynanaları, bacıları, baldızları, eltileri, kızlarıyla, Bokköy'ün 999 kadını, bu hilkat garibesi gencin dedikodusunu yapmaya koyuldular. Kendi erkekleriyle kıyasladılar onu... Yepyeni ufuklar açılıyordu, Bokköylü kadınların önünde...

Gel zaman, git zaman, Bokköy'ün 999 kadını, kimi yapacak başka işleri olmadığından yakınarak, kimi erkeklerinin yetersizliğine öfkelenerek, Tanrının Ahmet Hoca'ya bahşettiği gizli meyvenin tadına bakmanın yollarını aramaya başladılar.

Herkes sırasını savdı, yeniden sıraya girdi.

Hemen belirtelim, Bokköy'ün 999 kadınından hiç biri Ahmet Hoca'ya "âşık" değildi. Bir tür "kamu hizmeti" olarak görüyorlardı, onun varlığını... Cinsel gereksinmelerini elaltından karşılayabilmek için emirlerine verilmiş bir orta malı gibi kullanıyorlardı onu... Ahmet Hoca'nın karısı da kendisi gibi yüzüne bakılmayacak bir acûbeydi. Başka herhangi bir köyde olsa, eline ancak süpürge verilirdi böyle bir kadının... Düşünün, o bile, evlendiğinden bu yana, Ahmet Hoca'ya sevgiyle, sevecenlikle bakmamıştı. Bakamamıştı.

Kaderin cilvesine bakın ki, bir hilkat garibesiyle bir cadalozun bu garip beraberliğinden dünya güzeli bir erkek çocuk doğdu. Adını Alaeddin koydular. Şaşırmayın, ama, bu genç delikanlı büyüyüp serpildikçe güçlendi, güzelleşti, Bokköy'ün medar-ı iftiharı oldu. Gün gelip onun da organına su yürüyünce, Tanrının babasından esirgediği beden güzelliğine ek olarak, babasına fazlasıyla bağışladığı cinselliği de oğluna, Alaeddin'e verdiği anlaşıldı. Ama, güngörmüş Ahmet Hoca, Bokköy'ün 999 kadınını çok iyi tanıyordu, avucunun içi gibi biliyordu. Bu yüzden de gözbebeği oğluna bu kadınları lâyık görmüyordu. Köyün hekimi Murat Haimoğlu'yla kafa kafaya verip, genç Alaeddin'in geleceğini

Devamı 100. Sayfada

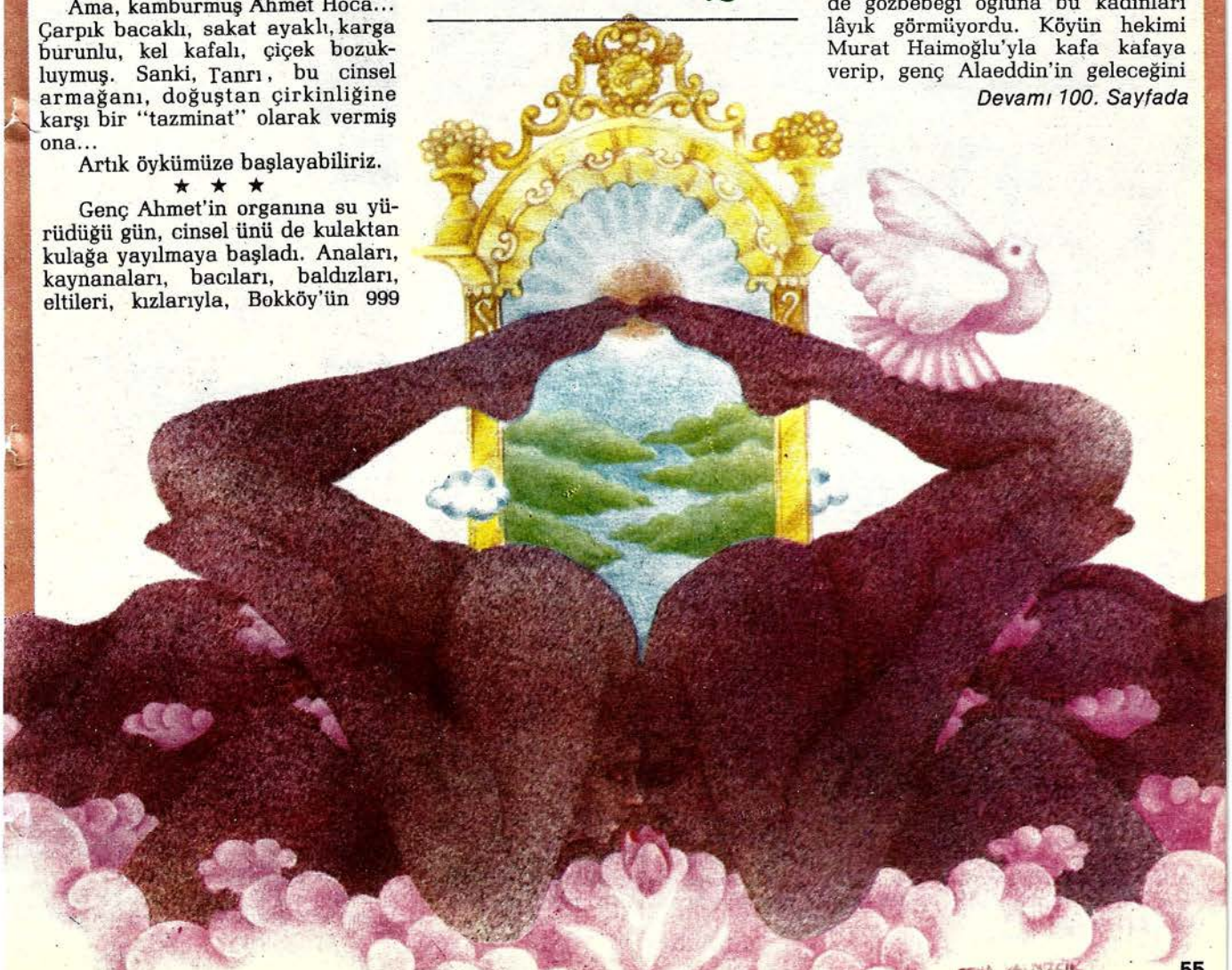

ARABAYI NASIL BAKIMLI TUTMALI GÜZEL GÖSTERMELİ ?

İnsanların büyük çoğunluğu için, araba satın almak, ev satın almaktan sonra yapılan ikinci en büyük yatırımdır. Ne var ki, herkes usta bir işadamı olmadığı için, yaptığı yatırımın değerini bilmez, bilse bile bunun nasıl korunacağından habersizdir. Arabaya yapılan yatırımın korunması için, arabanın motor aksamı kadar, dışının da iyi bakılması, korunması gerekir.

Arabanızın değerini ve güzelliğini koruması için ne yapmanız gerektiğini, dünyanın en büyük araba müzesi olan Nevada'daki Harrah Otomobil Koleksiyonu yetkilileriyle görüştük. Pas, ezik, çizik, döşemede leke gibi konulara kolay çözümlerin nasıl bulunabileceğini konuştuk. Sonra da, şu soru-yanıtları düzenledik.

SORU - Arabamın madeni kısımlarının paslanmasını önlemek için neler yapabilirim?

YANIT - Yapabileceğiniz çok basit, ama çok etkili şeyler vardır. Gerçi bugünkü boyaların paslanmayı önledikleri yönünde görüşler vardır, ama, bunlar geçerli olsa bile, iyi bir cila, atınızı sağlam kazığa bağlamanızı sağlar. Arabanızı sık-sık cilalayın ve çamurluklarda nem ve ıslaklık birikmemesi için özel kromnikel cilaları kullanın.

Şunu da unutmayın ki, en tehlikeli, arabaya en zararlı paslanma, içten başlayan paslanmadır. Bu bakımdan, örneğin arabanızı yıkayıp pırıl-pırıl ettiğinizde, arabanın altında toz ya da çamur kalmış olabileceğini unutmayın. Arabanın iç kısımlarında biriken çamur ve tozlar nemi emer, tutar ve böylece paslanma sürecini hızlandırırlar. Yollardaki buz ve karları eritmek için tuz döküldüğü durumlarda bu paslanma süreci özellikle hızlıdır.

Araba gövdesinin iç kısımlarının boyanması ya da cilalanması paslanmayı bütünüyle durdurmasa bile, önemli ölçüdo kısıtlar. Ancak, camların kenarlarındaki kromaj için paslanma olasılığını kaldırmak güçtür. Bunlar çok nem tutar. Bu bakımdan, yapılacak iş, sıkı bir denetimle bu yerlerin sürekli kuru kalmalarını sağlamaktır.

Arabanın altı kaplanırken şaft

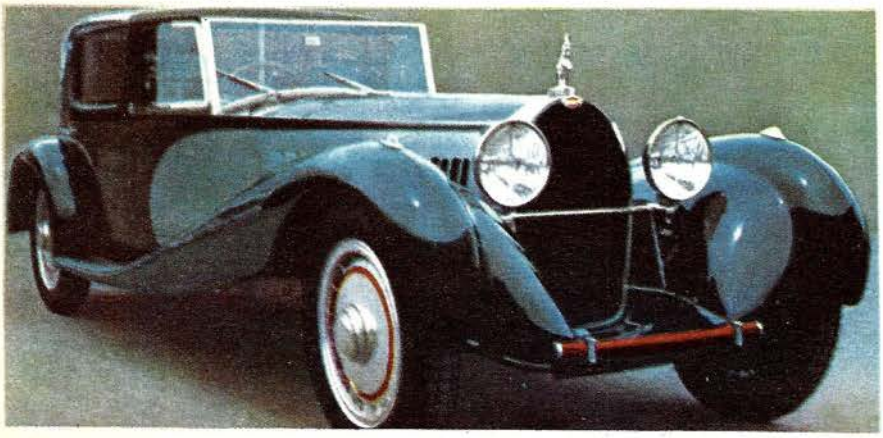

Harrah Otomobil Koleksiyonu'ndaki antika arabaların sayısı 1400'dür. Bunlar içinde en gözdelerinden biri de resimde gördüğünüz 1931 model Bugatti Royale'dir.

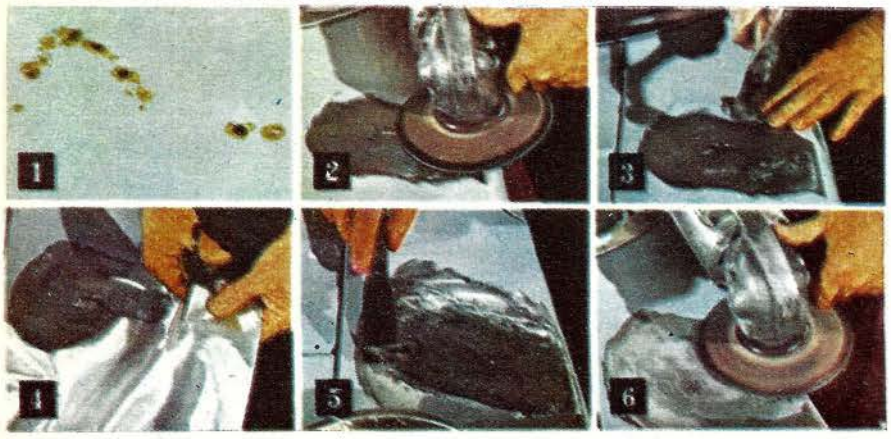

1. Çamurluktaki pas delikleri. 2. 24 numara kaba zımpara kağıdı kullanarak pas tutmuş yöreyi iyice zımparalayarak boyayı çıkarın. 3. Yamanın tutması için dolgu maddesini iyice uygulayın. 4. Pas deliğini örtecek biçimde fiberglas yama kesildikten sonra, dolgu maddesine reçine ve sertleştirici karıştırın. 5. Bir malayla dolgu maddesini düzleyip kurumaya bırakın. 6. Sonra yeniden zımparalayın ve çamurluk onarımındaki 4-9 no.lu işlemleri yapın.

Vinil tavandaki bir yırtığın onarımından sonraki durumu... Gerçi kusursuz değil, ama yenisini yaptırmaktan çok daha iyi...

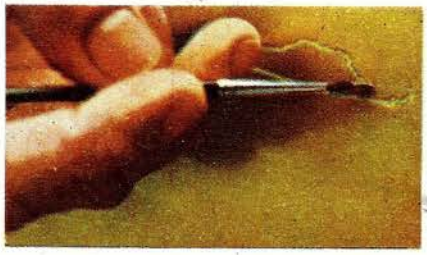

Çiziklerini kendileri kapatmak isteyenler, uygun boyda çeşitli fırçalarla rötuş boyalarını el altında bulundurmalıdırlar.

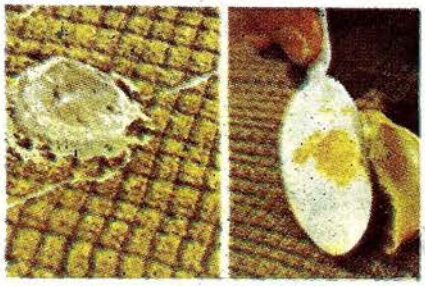

Koltuklara yapışan sakız özellikle illettir. Ama, ilginçtir, bunu çıkarmak için fıstık yağı (Peanut butter) kullanılır.

örtülmemelidir. Balans bozulabilir ve titreşimler artar. Aynı şekilde, egzoz sistemi de açık bırakılmalıdır.

SORU - Pas çürük ve delikleri nasıl kapatılabilir?

YANIT - Fiberglas onarım takımları bugün birçok ülkede bayilerce satılmaktadır. Bu takımları kullanarak bir çürük ya da deliğin nasıl kapatılabileceğini yukarıdaki resimlerde görüyorsunuz. Kullandığınız alet kutusundaki talimatı dikkatle okuyup uygulayın.

SORU - Çamurluklardaki, kaportadaki bir eziği düzeltebilir miyim?

YANIT - Darbe sonunda ortaya çıkan ezik fazla büyük bir şey değilse, bunu kendiniz de onarabilirsiniz. Ama, ezik bir yeri düzeltmenin kolay bir iş olmadığını, zaman aldığını bilmelisiniz önceden... Bu kadar zaman ve emek harcamanıza değip değmeyeceğini kafanızda iyice kurun. Ondan sonra da onarıma geçin.

1) İlk iş, zararın derecesini saptamaktır. Ezik yeri fazla büyük değilse, işe başlayabilirsiniz.

2) Ezik yerinin arkasına geçip yumruğunuzla ya da tahta bir çekiçle ezik yerini düzlemeye, normal haline getirmeye çalışın. Olmuyorsa, ince uçlu bir matkapla ezik yerinde iki delik açmanız ve sonradan oradan bir kanca geçirerek çekip düzeltmeniz gerekecektir.

3) Ezik ya da çürük yerdeki çıplak madeni ortaya çıkarmak için, orayı iyice zımparalayın.

4) Eziği önceden hazırlanmış dolgu maddesiyle doldurun.

5) Dolgu maddesi tam katılaşmadan "peynir rendesi" gibi bir aletle ya da malayla ezik yerini düzleyin, ezik olmayan yerlerle eş-hizaya getirin. Tam düzelmemişse dolgu maddesini biraz daha sıvayın ve yine düzleyin.

6) Dolgu maddesi kuruduktan sonra, 80 numarayla zımparalayın. Gerekirse yine dolgu maddesi kullanın ve tekrar zımparalayın. Sonra 220 numara ile yine zımparalayın.

7) Yüzeyi iyice temizledikten sonra primer uygulayıp kurumasını bekleyin. Sonra ıslak 320 numara ile zımparalayın. Bütün çizikler gidene kadar bu işlemi sürdürün.

8) 400 numara ıslakla zımparalayın. Yağı çıkarmak için alanı çepeçevre solventle yıkayın. Sonra boyayın. Boya kuruduktan sonra, çevreyi çok yumuşak bir bezle cilalayın.

9) Bu tür onarım kutularındaki talimatı doğru uygulayıp biraz da sabırlı olabilmişseniz eziği onarmış olursunuz. Resimde görüldüğü gibi bir eziği onarmak için sizden 8-10 bin lira para alırlardı. Emeklerinize değip değmediğini iyice tartın kafanızda...

SORU - Çiziklerde ne yapılabilir?

YANIT - Rötuş boyaları her yerde satılır. Çizik çok büyük değilse, ince bir fırçayla rötuş boyasını uygulayabilirsiniz.

SORU - Arabanın tavanındaki vinil kaplamadaki yırtığı nasıl onarabilirim?

YANIT - Onarımın kendisinden çok, onarıma başlayıncaya kadar geçecek süre içinde, aralıktan madeni kısımlara nem geçmesini önlemek önemlidir. Islaklık, hem madeni kısımlarda paslanmalara yol açar, hem de uygulayacağınız yama tutmaz. Birçok ülkede vinil onarım ta-

Devamı 93. Sayfada

Biraz sabun, biraz da cila kullanmanın ne kadar büyük fark yarattığını görüyorsunuz.

Kaportadaki bir ezikliği bazen, tamirciye götürmeden sizin de tamir etmeniz mümkün. Nasıl yapacağınızı yazıda bulacaksınız.

1. Yanık yeri jiletle kesip çıkarın. 2. Koltuğun altındaki döşemeden deliği kapatacak büyüklükte bir parça kesin. 3. Deliği tam kapatacak deseni ve büyüklüğü verdikten sonra, döşeme tutkalıyla yamayı yerleştirin. Üstüne ağırca bir cisim, yapışmayı önlemek için de cisimle yama arasına yağlı kağıt koyun. Kurumasını bekleyin. Sonra da makasla çevredeki fazlaları alın. 4. Onarım bitti.

DUYGULARIN DORUĞUNDA MUTLULUKLA

MART AYI KİTAPLARI:

Sevgimiz Bitemez -Flora KİDD
Tutsak -Janet DAİLEY
Vahşi Güzel -Charlotte LAMB
O Gece -Robyn DONALD

İki haftada bir perşembe günleri iki roman birden

GAZETECİNİZDEN İSTEYİNİZ

BEYAZ DİZİ

"Gerçek aşkı yaşatan kitaplar"

KUYRUKLU YILDIZDAN MI DOĞDUK?

Yaşam, tohumları yeryüzüne dökülmeden önce bir kuyruklu yıldızın (komet) çekirdeğinde başlamış olabilir miydi? Bu şaşkınlık uyandıran yeni teori biyoloji ve astronomi ilmi arasındaki bilinen sınırları altüst etti...

"Atalarımız yeryüzüne uzaydan, bir kuyruklu yıldızın nemli ve ılık çekirdeğinde oluşarak düştüler. Tek hücreli bakteri yeryüzü denizlerinde değil, bu komet göllerinde gelişti. Uzayda bir uçtan diğer uca yıldız ışınlarının küçük hücreleri üzerindeki basıncıyla sürüklenen yıldızlararası bulutlarda bulunan zengin organik molekül karışımları ile beslendi ve sonunda genç dünyamıza indi."

Bu akılalmaz senaryo, Cardiff Üniversite Kolejinden Sir Fred Hoyle ve meslekdaşı Chandra Wickramasinghe tarafından kâinatı geniş bir biyolojik makine, kometleri de gittikleri her yere hayat tohumları atan kozmolojik Johnny Appleseed'ler olarak tanımlayan yeni teorinin bir bölümü olarak ortaya atılmıştır. (Johnny Appleseed 1775-1847 yılları arasında yaşamış Amerikalı doğa aşığı ve halk kahramanıdır. Ülkeyi baştan başa dolaşarak elma bahçeleri kurmuş ve herkesi de kurmaya teşvik etmiştir.)

Birkaç yıl önce, yaşamın öncüsü olan karmaşık organik moleküllerin uzaydaki gaz ve toz bulutları arasında geliştiğini ve yeni oluşan gök cisimlerine hayat tohumları serptiği teorisi Hoyle tarafından açıklandığında, astronomlar ve biyologlar onunla fikirbirliği ettiler. Aslında bu düşünceye karşı çıkmak, birbiri ardına uzayda formaldehid ve alkol gibi egzotik maddeleri içeren karmaşık organik moleküller keşfedildiği bir dönemde imkânsızdı. Biyologlar da teoriyi heyecanla karşıladılar, çünkü dünyanın oluşumu esnasındaki ilk birkaç yüz milyon yıllık süre içinde canlı DNA moleküllerinin nasıl olup da basit su ve karbondioksid moleküllerinin mayalaşmasıyla oluştuğunu açıklamakta büyük zorluk çekmekteydiler.

Ancak, Hoyle ve Wickramasinghe tezlerini geliştirdikçe, kaşlar da kalkmaya başladı.

Hoyle, "Yaradılışın şafağından itibaren canlı hücreler yeryüzüne yağmaya başladı. Denebilir ki yaşam denilen şey adeta yeryüzüne bulaşmıştı" diye yazıyordu... İddiasına göre, bugün yeryüzündeki toplam bakteri kitlesi 10 milyar ton civarındaydı ki, bu değer yeryüzündeki insanların toplam kitlesinden çok çok fazlaydı ve bazı bakteri türleri uzay seyahatleri için gerekli olan X ışınlarına, gama ışınlarına ve kozmik ışınlara karşı anlaşılmaz bir dayanma gücüne sahiptiler.

Teori, uzayı çoğu soğuk yıldızlararası bulutlarda donmuş vaziyette uyuyan canlı hücrelerle bezenmiş olarak görüntülemekteydi. Yeni yıldızlar ve planetler oluştuklarında buzları çözülen bakteriler tarafından yaşam tohumlarıyla aşılanmaktaydılar. Aynı şekilde, yaşlı bir yıldız parçalandığı zaman da bulun-

Devamı 99. Sayfada

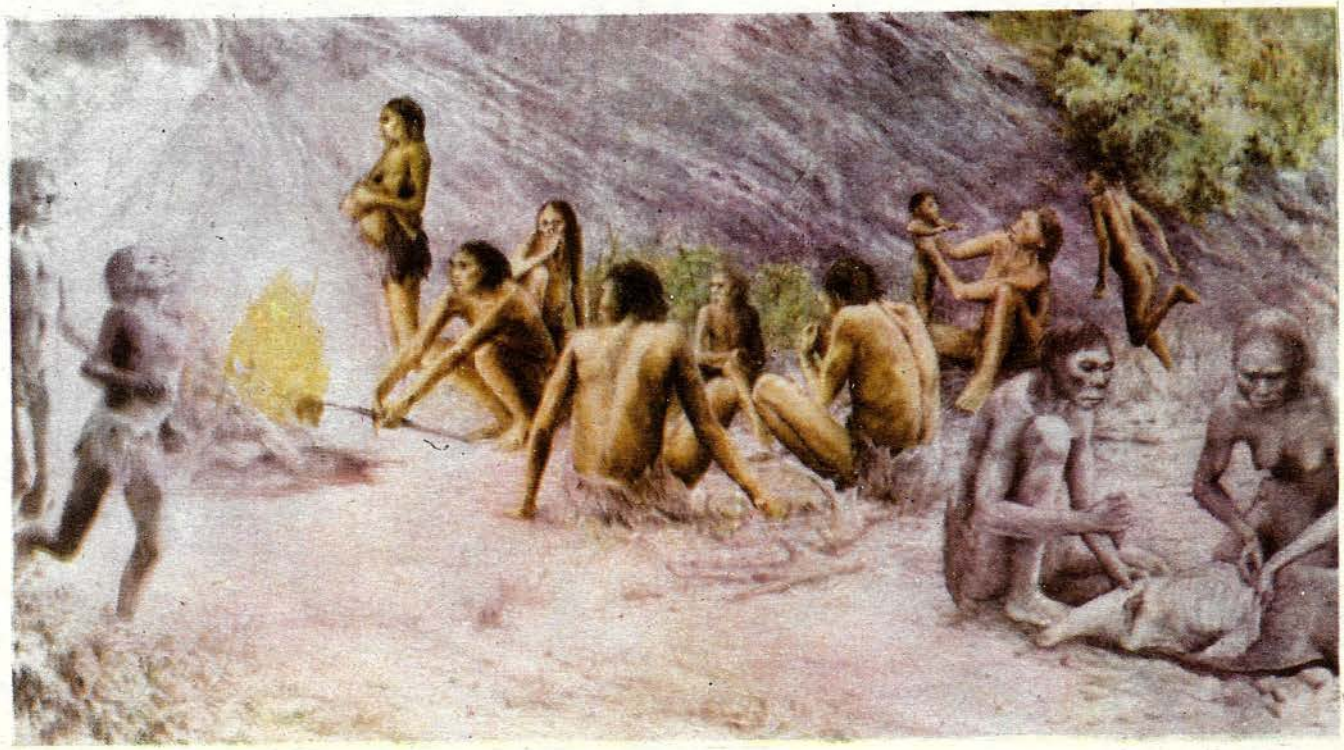

ZAVALLICIĞI SOKAĞA ATMIŞLAR. BEN DE EVE GETİRİP ISITTIM ...
CEMAL

GLORIA GUIDA

27 yaşındaki Gloria 1.72 boyunda ve 54 kilo. Ölçüleri: 90,58,90. 1972'de "Yaz için plak" yarışmasına şarkıcı olarak katılmış ve güzelliğiyle dikkati çekmiş. İlk film tekliflerini geri çevirdikten sonra, saldırıya uğrayan bir genç kızı canlandırdığı "Genç Kız" (La Ragazzina) ile şöhret oluvermiş.

Önce Laura Antonelli, sonra da Glenda Jackson ve Virna Lisi giymişti rahibe elbisesini. Gloria Guida da film yıldızlığının üçüncü yılında "La Novizia" adlı filmde rahibe oldu. Filmde Venedikli genç rahibe, yaşlı ve zengin Sicilyalı (Lionel Stander)'e hemşire olarak bakmaktaydı. Ölüm döşeğindeki Sicilyalı yeğeni (Gino Milli)'yi yanına çağırıyor ve iki genç arasında ateşli bir aşk başlıyordu. Gloria özellikle bu filmdeki rolüyle yerini sağlamlaştırdı.

Özgürlüğüne çok düşkün. Evliliği anlamsız buluyor. Ve İtalyanların gözbebeği Gloria Guida "Serbest aşk en iyisidir" diyor.

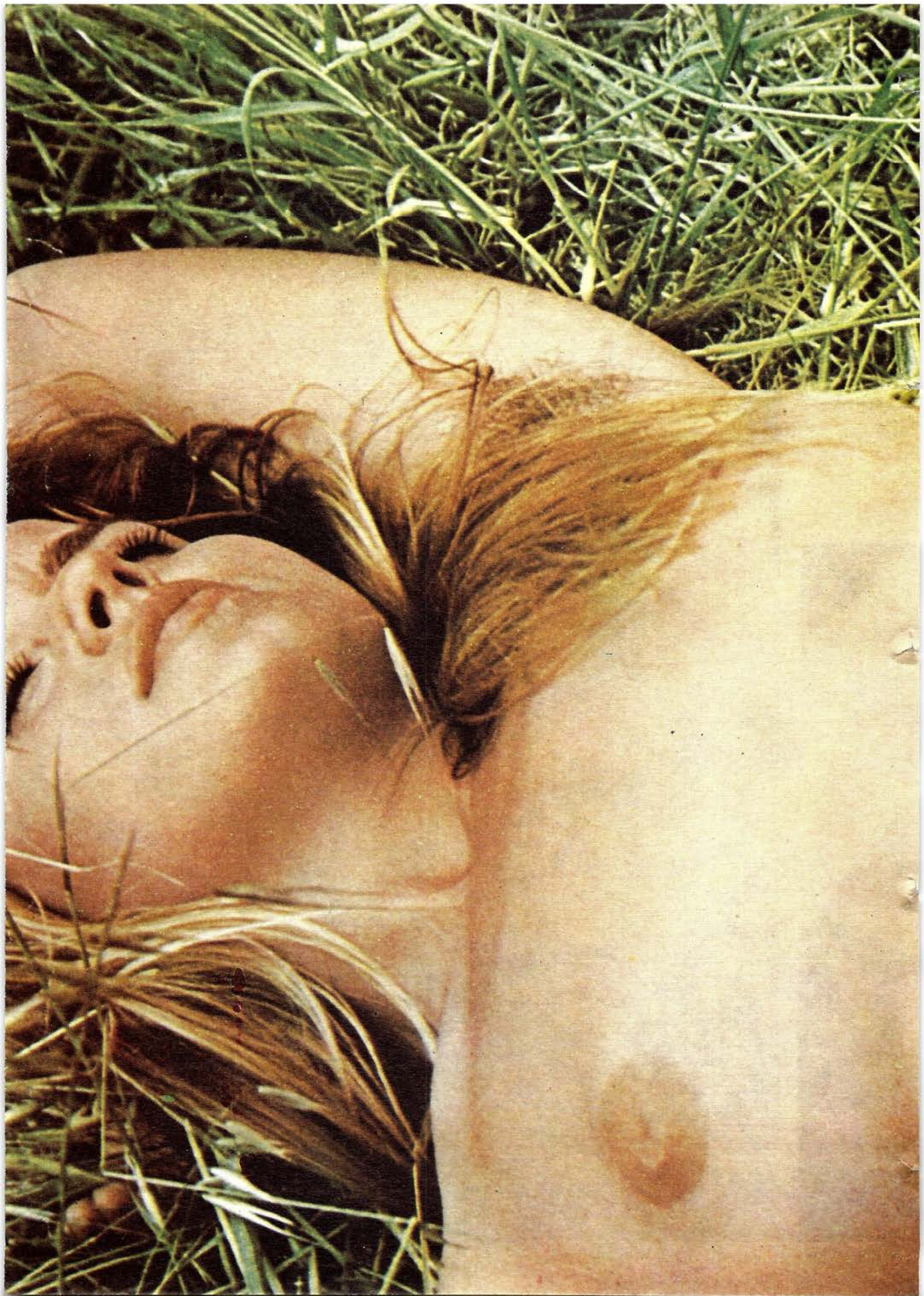

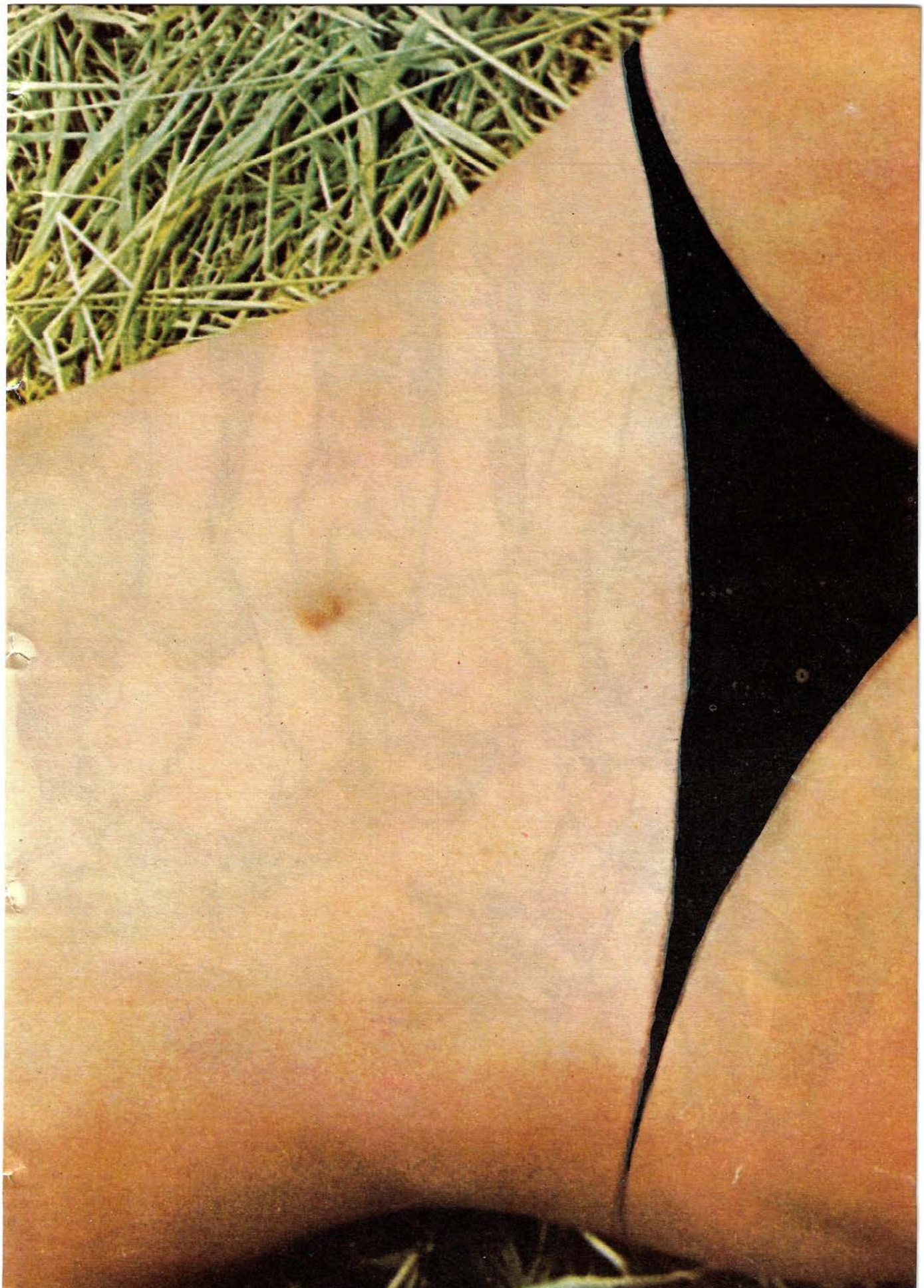

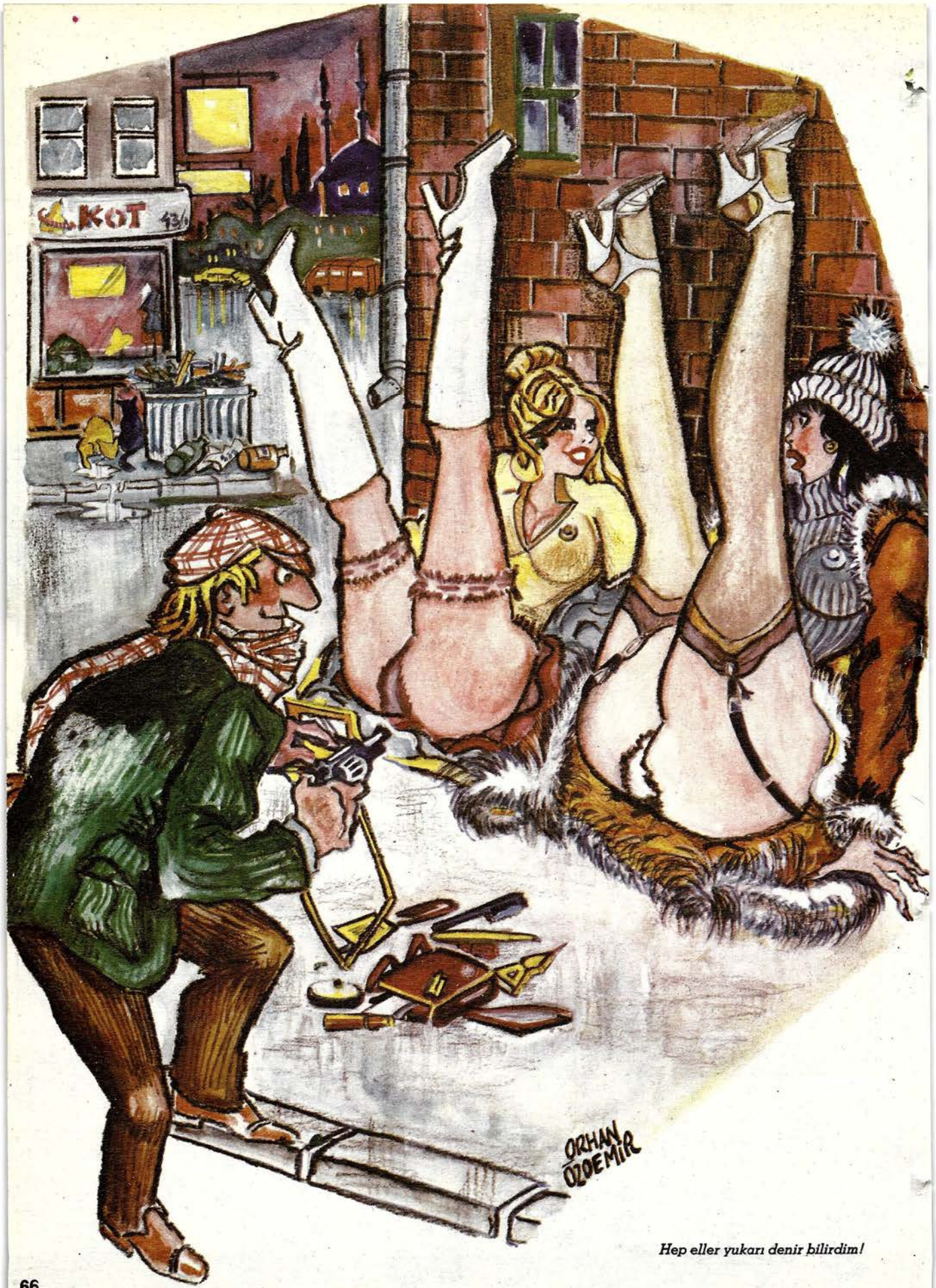

Hep eller yukarı denir bilirdim!

ERKEKÇE'NİN NEŞELİ FIKRALARI

Genç kadın doktora utana sıkıla derdini anlattı:

"—Doktor, ben hayatımda hiç orgazm olmadım.."

Ünlü doktor genç kadını tepeden tırnağa muayene etti. Hiçbir rahatsızlık bulamadı. Kafası fena halde takılmıştı. O da çekine çekine konuştu:

"—Hanımefendi.. Orgazm olmamanız için hiçbir sebep yok. Niye olmadığınızı anlayamadım. Herhalde denediğiniz erkeklerin bir kusuru var bu işte.. Eğer sizce bir mahzuru yoksa bir de ben deneyebilir miyim?.."

Kadın büyük derdinin çözümü için bu bilimsel deneye razı oldu. Doktor kadına zarar vermemek için önce bir steril prezervatif taktı.. Sonra onu yatağa uzattı.. Ön sevişme, çeşitli aşk oyunları derken sıra nihayet birleşmeye geldi. Doktor oldukça heyecanlanmıştı, ama kadında herhangi bir hareket yoktu. Doktor sordu:

"—Bir şey hissediyor musunuz?.."

"—Hayır, hiçbir şey hissetmiyorum.."

Doktor, gidip gelme hızını biraz arttırdı.. Sonra gene sordu:

"—Bir şey hissediyor musunuz?.."

"—Hayır.."

Doktor iyice hızlandı.. Sonra nefes nefese tekrar sordu:

"—Hâlâ bir şey hissetmiyor musunuz?.."

"—Evet hissediyorum.. Burnuma bir yanık lastik kokusu geliyor.."

İki kadın yakışıklı bir erkekten söz ediyorlardı.

—Ne kadar güzel giyiniyor değil mi?

—Evet, üstelik de çok hızlı giyiniyor.

İmparator Napolyon Bonapart yine bitmez tükenmez seferlerinden birine çıkacaktı. Ama, karısı Jozefin'i ne yanında götürebiliyordu ne de gözü arkada kalmadan sarayda bırakabiliyordu. Düşündü, taşındı. Sarayın genç mabeyincilerini Jozefin'den, Jozefin'i de onlardan korumak için bir tedbir buldu. Fıkra bu ya, tedbir Jozefin'in bacaklarının arasına "bekâret kemeri" işlevini görecek bir jilet yerleştirmekti. Jilet yerleştirildi ve Napolyon ferahlayıp sefere çıktı. Savaştı, ülkeler zaptetti. Sonunda Paris'e döndü. Hemen İmparatoriçe'ye koştu. Tamam, jilet konduğu yerde duruyordu. Bir de mabeyincileri kontrol etmek gerekti. Sadık adamlarını karşısında topladı ve "pantolonlar aşağı" emrini verdi. Bir de ne görsün? Bütün mabeyincilerin "nazik alet"lerinde birer jilet çentiği izi. Bir tek kısa boylu, çehre züğürdü, sessiz mabeyinci muayeneden "temiz" çıkmıştı. İmparator öfkeden deliye dönmüş halde "Sizlerle sonra hesaplaşacağız" diye gürledi. Kısa boylu mabeyinciye dönüp "sen" dedi, "Sen benim sadık adamım, bana bir tek sen ihanet etmedin. Ne yazık ki adını dahi hatırlamıyorum. Adın neydi?" Adamcağızdan hiç ses çıkmadı. Yüzünde mazlum bir gülümsemeyle ağzını açıp dilini gözterdi. Dili baştan aşağı jilet yaralarıyla doluydu. Konuşamıyordu.

Kentin ünlü madamı yeni bir ev açmıştı. Üç katlı evin birinci katındaki kızları, eski sekreterlerden seçmişti. Bunların hızlı çalıştıklarına inanıyordu. İkinci kata, güzellikleri dolayısı ile eski mankenleri, üçüncü kata da, bilgili oldukları için eski öğretmenleri yerleştirmişti. Böylece her müşterinin keyfine hizmet edebileceğini düşünmüştü. Ama bir süre sonra, sadece üçüncü katın çalıştığının farkına vardı. Merak etti ve araştırdı.. Gerçeği eski bir müşterisinden öğrendi.. Adam, "Benden duymuş olma.." dedi.. "Bilirsin.. Öğretmenler bir şeyi tam öğretene kadar, tekrar etmekten bıkmazlar.."

Fransa'da bir genç kız annesiyle konuşuyormuş.

"—Anne ben film yıldızı olmak istiyorum!"

"—Peki ama, niçin kızım?"

"—Kimbilir, belki Alain Delon'la film çevirirken bana aşık olur, evleniriz.."

"—Fakat kızım, o bir homoseksüel.."

"—Aman anne.. Sen merak etme! Kızın, onun sevgilisi olacak Mireille Darc'tan daha erkektir!"

Palavrası ve erkeği (!) bol olan Bordeaux şehrinde, bir bayan milletvekilinin kocası, arkadaşlarıyla kafayı çekiyormuş. Bir ara arkadaşları adamla dalga geçmeğe başlamışlar:

"—Karın koskoca milletvekili oldu, sen hâlâ bu adi meyhaneden çıkmıyorsun. Ne olur sanki, birazcık karına lâyık olmağa çalışsan!"

"—Boşversenize siz onu" demiş adam, "Ben o bahsettiğiniz milletvekiline her gece tam altı (!) penaltı çekiyorum, hiçbiri de direkten dönmüyor.."

Genç ve güzel bir turist kız kendisini kayaların tepesinden çırılçıplak sulara bıraktı. Olayın tek görgü tanığı olan bir genç adamın tüm çabalarına karşın boğulmaktan kurtulamadı. Genç adam çıplak vücudu kumların üzerinde bırakarak, en yakın köye jandarmalara haber vermeye gitti. Dönüşünde ne görsün; adamın birisi çıplak kızın üzerine çıkmış cinsel ilişkide bulunuyor. Şaşkın bir biçimde bağırdı:

—Ne yapıyorsun sen? Bu kız ölü, biraz önce denizde boğuldu!

Öteki adam şoke olmuş bir halde yerinden fırladı. Bir yandan pantolonunun düğmelerini iliklemeye çalışırken, öte yandan da söyleniyordu:

—Nereden bilebilirdim ki? Ben de kızın İngiliz olduğunu zannetmiştim!

İstanbul sosyetesinin gözde dilberlerinden birisinin boynunda uzun bir elmas kolye vardı. Neredeyse meme uçları görünecek kadar açık olan gece elbisesinin göbek kısmına kadar uzanan bir kolyeydi bu. Viski bardaklarını yudumlayan iki kadın, biraz da kıskançlığın verdiği cesaretle aralarında bu olayı tartışmaktaydılar.

—Bilmem farkında mısın şekerim, kolyesi geçen geceye göre biraz daha uzun.. Sanki her hafta biraz daha uzuyor gibi.

—Çok doğal.. Nehir büyüdükçe kaynağına doğru akmaya başlar.

Okuyucu Forumu

BEKÂRET

"ÖNCE GENÇLİĞE MUTLU BİR DÜNYA"

Erkekçe dergisinin son dört, beş sayısını okudum. Her yaştan insanların cinsel sorunlarına bilimsel bir yaklaşımla eğildiği için beğeni ile okuyorum.

Gerçekte tamamen doğal olan, yani insan yaşamının vazgeçilmez bir ögesi olan kadın - erkek ilişkilerinin "Ayıp" sayıldığı bir takım kokuşmuş düşünce ve dogmalara dayanılarak baskı altına alındığı ülkemizde böyle bir derginin eğitsel yararı tartışma götürmez.

Derginin Aralık sayısında "Okuyucu Forumu" köşesinde bekaret konusunda kadın ve erkeğin görüşlerini yansıtan, biri İzmir'den yazan Fatoş adındaki bayan okura, diğeri Karabük'ten yazan M. Rafet Cemil adlı öğretmen okura ait olan iki mektup yayınlanmıştı.

Çoğu okuyucunun gözlemlediği gibi bu konudaki görüşler yansıtılırken oldukça dar bir bakış açısından ele alınmıştır. Yani sorun sen - ben tartışmasına indirgenmiştir. Oysaki tartışma konusu edilen bekaret sorunu bu örneklerde anlatıldığı kadar basit ve önemsiz değildir.

Bana kalırsa soruna daha gerçekçi , mantıkla ve köktenci bir yaklaşımla eğilmek, böyle bir tartışmayı yaratan tüm etkenleri gözler önüne sermek gerekirdi. Söz konusu okurların, aslında çağdaş görüşlere sahip olmalarına rağmen ayrıntılarıyla konuyu tahlil etmemelerine şaşırmamak elde değil.

Bilindiği gibi bütün genç kız ve erkekler belirli bir yaşa(Buluğ çağı) gelince kendi cinsel yapılarının işlevini anlarlar ve bir takım cinsel özlemler duymaya başlarlar. Bu Fatoş arkadaşımız için "Genç kızlığın özlemi" Cemil öğretmen için de "Erkek olmanın özlemi" dir. Fatoş arkadaşımızın vurguladığı gibi bu özlemler her iki cinsiyette de ortaya çıkıyor. Ancak bu özlemleri tatmin etmek hakkına sıra gelince Fatoş arkadaşımıza kırmızı ışık, Cemil öğretmene yeşil ışık yanıyor. Acaba neden? "Ben erkeğim yaparım. Sen ise kız olduğun için yapamazsın" demek bu soru için yanıt olabilir mi? Çözüm getirebilir mi? elbette ki hayır...

Şöyle bir örnekle konuyu biraz daha açmaya çalışayım. Toprağın bir yerinden kaynak suyu fışkırıyor ve siz onu durdurmak için üzerini kapatıyorsunuz. Sorun çözümlendi mi? Hayır, çünkü su başka bir yeri patlatarak topraktan yine çıkacaktır. Çünkü o su vardır.

Şunu anlatmak istiyorum Cemil bey, Fatoş arkadaşımızın özlemlerine şiddetle karşı çıktınız , böyle birşey olmaz, olmayacaktır demeniz, hiçbir anlam taşımıyor. Çünkü Fatoş arkadaşımızın bu özlemi su örneğinde olduğu gibi vardır ve fışkıracaktır.

Bu gerçek bir takım ön yargılarla inkar edilemez ve karşı çıkmakla, olamaz demekle de önlenemez. Bu durumda Fatoş arkadaşın görüşlerini savunduğum, sizin görüşlerinize kesin kez karşı çıktığım yanılgısına kapılmayın Cemil bey. Önceden de belirttiğim gibi sorunların kökenine inmeye çalışıyor, yani toprağı yarıp içindeki suyun neden böyle delicesine fışkırmaya çalıştığını daha ayrıntılı olarak açıklamaya çalışıyorum.

25 yaşındayım, bekarım. Gücüm olsaydı da şöyle 20 yaşlarında evlenebilseydim. Evlenip de mutlu, sağlıklı bir yaşam sürdürseydim, diyorum. Yalnız ben değil, bütün genç kız ve erkeklerimiz de diyor. Madem ki buluğ çağına gelince cinsel özlemler duyuyoruz, o halde şu gençliğimize öyle bir dünya yaratalım. Hiç olmazsa 20 yaşlarına gelince "İşsizim, param yok, karıma çocuklarıma nasıl bakarım" diye düşünmeden evlenebilecekleri bir dünya... Yani Fatoş arkadaşımızın içindeki su, kaynak suyu toprağı yarmaya başlayınca kolayca sevdalansın ve evlenip mutlu olsun. Ama işte o binlerce, onbinlerce Fatoşlar para yüzünden 23- 25 yaşını beklemek zorunda kalırsa o zaman evlilik öncesi cinsel ilişki isteyecektir Cemil Bey. Ve işte o zaman erkekler genelevlerin kapısında sıraya girecektir. Ama gençliğin en verimli çağında evlenebilmek mümkün olsa, genelevler bile olmaz Cemil Bey. Hani şu "Kadını", "Saygı duyulacak kadını", "Anamız, avradımız, yarimiz" olan kadını ortak olarak kullandığımız o iğrenç genelevler var ya, işte onlar da olmazdı Cemil Bey. Ve sizin mektubunuzda haklı olarak korktuğunuz ahlak düşüklüğü de olmazdı. Ve yine vurguluyorum, Fatoş arkadaşımız nice Fatoşlar yakınmazlardı o zaman.

Bir de şu var Cemil bey. Diyeceksiniz ki "18 - 20 yaşındaki gençler daha çocuktur, evlenemezler." Televizyonda bir meşhur reklam var ya, "Gidilir Babaanne , gidilir" diye işte aynı örnekle iddia ediyoruz:

"Evlenilir Cemil Bey, "evlenilir." Hayır olamaz derseniz sizin öğretmenliğinizden kuşku duyarım Cemil Bey.

Ve sorarım size o zaman

öğretmen olarak bu gençliği neden olgunlaştırmadınız diye. Bu yirmi yaşındaki çocuklara ne verdi bizim toplumumuz, ne öğretti? Okullarda onlara terliksi hayvanın, solucanın, kurbağanın dersini vereceğimize, yaşamanın, insan olmanın, onurun, üretimin dersini verseydik böyle olmazdı Cemil Bey.

Burada peşinen şunu da hatırlatayım, eleştirilerimin hedefi sizler değilsiniz. Asıl hedefim, kendilerini akıllı sayan, gençler için "Sen konuşma, sen daha küçüksün, senin aklın ermez" ve benzeri tekerlemeleri kokuşmuş ipliği pazara çıkmış sözleri dilinden düşürmeyen büyüklerimizdir. O büyüklerimiz ki otobüste kendisine yer vermeyen gençlere olmadık hakaretleri etmesini bilirler, ama gençliği de çocuk saymaktan, aşağılamaktan geri kalmazlar.

Bir de şu var Cemil Bey. Birçok kırsal kesim okulunda mini mini çocuklar cinsiyetlerine göre gruplandırılarak ayrı ayrı sıralarda oturtulurlar. Hem de en büyüğü 12- 13 yaşında olan o canım çocukları koparırlar birbirinden . O çocuklar genç olunca karşı cinse saldırsalar, sapık olsalar, ahlaksızlık örneği olsalar hiç şaşırmayalım.

Diyeceğim o ki, bütün bu iğrençliklerin kökeni, yoksulluk ve zenginliktir Cemil Bey. Ben yediğim ekmek, içtiğim su gibi inanıyorum ki, gençliğe böyle bir dünya mutlu güvenli ve onurlu bir dünya verdikçe Fatoş arkadaşımız ve niceleri evlilik öncesi cinsel ilişki istemeyecektir. Bekaretlerini sevdalılarına saklayacaktır. Ve genelevlere de gereksinme duyulmayacaktır. Yani böylece bu konu tartışma konusu olmaktan çıkacaktır Cemil Bey. Böylesine güzel bir dünya yaratmaya çalışmak Fatoş arkadaşın görüşlerine karşı çıkmaktan oldukça zor. Ama doğru olan gerekli olan bu. Zor da olsa bu görevi yapmaya sizi de davet ediyorum.

Yoruldum Cemil bey. Biraz sonra işe gideceğim . Ve akşam gelince iş elbiselerimi yıkayacağım. Daha sonra ekmek, peynir çaydan oluşan akşam yemeğimi yiyip, yarın işe gidebilmek için biraz uyuyacağım. İşte böyle Cemil Bey...

Çağlar Şeki
EZİNE

"DARWIN VE ÇİFTE STANDART"

Kalitesine inandığım bir dergide siz çıkaranlar ve okuyanların kadınlar hakkındaki hatalı görüşlerini düzeltmeye yardımcı olur inancı ile yazıyorum.

Çifte Standartın temeli olan DEĞİŞİKLİK erkek için hayatın tuzu biberidir, deniyor. Neden kadın için de olmasın? Onlar ki, bir tek yumurta hücresini oluşturabilmek için bütün biyolojik enerjisini ortaya koymakta, döllendikten sonra bir ömür sürecek uğraşısı ,başlamakta. Karşılığı yüzyıllardır süren baskı anlayışı mı?

Bir erkeğin her defasında bilmem ne kadar sayıda kadını dölleyecek sperm salgıladığına gelince, bu doğanın erkeğe verdiği bir olanaktır sadece, şans değil. Yoksa doğa, ortaya çıkacak bir yığın kalabalığı besleyeyim derken iflas ederdi. Gerçi insan beyni en vahşi yollarla bazen plânlama yapıyorsa da faturası büyük olmaktadır. Halbuki aynı doğa kadını ayda bir yumurtlama zorunda bırakarak dengeyi sağlamakta, kendi düzenini koruyabilmekte, böylece ona onurlu bir görev yüklemektedir. Aksi halde, tıka basa dolu bir dünyada erkek, sahip olduğunu iddia ettiği doğa verisi gücünü, bunun yanında toplumun bahşettiği çapkınlık, sorumsuzluk gibi hoşa gidici sandığı özelliklerini de kanıtlamak için herhalde canı çıkardı. Yine de sayısız kadın bu kalabalıkta doyumsuz kalacaktı. Gerçi bugün böyle bir yığın varsa- ki giderek gizlenmesindeki dinsel ve toplumsal baskılar azalmaktadır- tarih boyunca namus ve şeref kavramlarını sadece erkek lehine uygulayan bir zihniyetin sonucudur.

Şimdi canı sıkılan, bıkan, yaptıklarıyla yetinmeyen erkek, gelişmeleri kendi lehine çevirebilmek için tüm sanatları, basını, sinemayı alabildiğine kullanmakta, sözde kadında cinsel özgürlük tanıdığını yayarak oyununu daha rahat sürdürmek istemektedir. (Derginizi birkaç sayı okuyan erkekler hâlâ eşlerine bir başkasının elinin değmediğine inanıyorlarsa şaşarım. Bu nę perhiz, bu ne lahana turşusu?)

Günümüz kadını bu sahte özgürlüğe aldanmakla aldanmamak arasında mücadele vermektedir. Şimdiye kadar bilinçsizce acı çekerek ya da intikam duygularıyla gizliden gizliye yaptıklarını, bugün hoş görüldüğü zehabına kapılarak özgür kadın havasında uygulamak istemesi, sonuçta yanıldığını acı acı tattırmaktan başka bir işe yaramayacak, yeni yeni bunalımlara düşecektir. Gazete ve dergilerdeki dertler - bunalımlar sütunları yeterince örnek vermektedir.

Oysa ki ayda bir yumurtlama özelliği, daha sık ve korkusuzca seks yapabilmek için erkekte bulunmayan bir şanstır ve bunu doğa kadına, yaratıcılığı ve dengeyi sağlamaktaki katkısından dolayı seve seve vermiştir. Kadınların bu şanslarını kullanmak isteyip istemedikleri araştırılsa, sahte özgürlük ve baskı ortamında yeterince gönüllü bulunamayacağından kanıtlanması zor olacaktır.

Erkeğin cinsel yatırıma katkısı gerçekten çok küçüktür. Başarısız bir cinsel girişimin fazla pahalıya mal olmadığı da gerçektir: Zevksiz birkaç dakika ve boşa giden bir avuç sperm... Kısa süren bir pişmanlık, neden? Kendinden başka ayıplayanı, suçlayanı yok ki. Kadın öyle mi ya? İnkâr etmekten zevk aldığınız yetiştirme farklılığı ve dolayısıyla toplumun acı yargılaması yüzünden, ömür boyu çekeceği pişmanlık ve acıyla başbaşa bırakılır. Hareket eden herşeyle yapabilen ve sonra başını alıp gidebilen erkek bugün bunu çekinmeden ya da utanmadan söyleyebiliyorsa, ortamını kendi eliyle yarattığı içindir. Yıllarca aşağılanan, kullanılan, örtü-kafes arkasında bacak arası namus anlayışı ile hapsedilen kadın yaratmamıştır. -Özgürlüğünü tek başına yaşamaktan bıkan erkek, mutluluğunu paylaşamadığından olsa gerek, şimdi kadını duygularına ortak etmek istemektedir. Ancak hâlâ Darwin yöntemine dayanarak , aşağılayıcı, alay edici, kendini beğenmişliği vurgulayan yazılarla- yayınlarla yola çıkmak, inandırıcı değil, ürkütücü olacaktır. Aslında önemli olan gücün kimin elinde olduğu değil, birlikte, en iyi şekilde nasıl kullanılabileceğidir. Ne erkeğin sosyobiyolojik üstünlüğü olduğu yanlışını ısrarla sürdürmeğe çalışmak, ne de yaratıcı, düzenleyici, dengede tutucu özelliklerini kıskanarak, kadını, yersiz ahlâk, namus, şeref kavramlarıyla tatmin olmasını bekleyerek bir

Devamı 75. Sayfada

TAVLA

YAYILMA OYUNU

Bir zamanlar tavlada "sağlam oynamak", açık vermemek kuraldı. Açık verildiği ve o da kırıldığı zaman kırık pulu oyuna sokmak önemli bir kayıp olarak görülür, bu da pulların esenliğe kaçırılması olasılığını azaltırdı.

Tavla son yıllarda çok değişti. "Önce güvenlik" kuralı terkedilmeye başlandı ve onun yerini "durumunu sağlamlaştırmak istiyorsan rizikoyu göze almak zorundasın" kuralı almaya başladı. "Pullarını kaçırmak istiyorsan acelesi yok. Onun da sırası gelir" görüşü egemen oldu.

Gerçekten büyük ustaların bu kuralı biraz abartılmış olarak uyguladıklarını ve ısrarla açık verdiklerini biliyoruz. Ama, unutmayın ki onlar gerçekten usta, bu oyunu gerçekten iyi biliyorlar. O bakımdan, henüz ustalık mertebesine yükselmemişlere verilebilecek temel öğüt, açık verirken bile her an kaçmak zorunda kalabileceklerini gözden kaçırmamalarıdır. Bunun için de, pulların tahtadaki yerine bakarak rakibine göre durumunun ne olduğunu hemen kavrayabilmesi gerekir.

Rakibine göre avantajlı duruma geçen oyuncu, bir an önce, pullarını rakip toplanma bölgesinden kaçırma yollarını arama durumundadır. Rakibine göre biraz geride olan oyuncu, bir yandan pullarını rakibinin pullarına doğru kaydırırken, öte yandan zarlar iyi gelmeye başlarsa kaçmaya hazırlıklı olmalıdır. Yok, rakibi çok avantajlı durumdaysa, o zaman son ana kadar pullarını rakip bölgede tutmanın yollarını aramalıdır. Görüldüğü gibi, kaçmak ya da yayılarak oyunu savunmada kabul etmek kararı, her şeyden önce, sağlıklı bir durum değerlendirmesinin yapılmasına bağlıdır.

Savunmaya çekilen oyuncunun yapacağı en iyi iş, yarı-savunma durumunda bulunuluyorsa, rakip toplanma bölgesindeki 4 ya da 5 kapılarını almaktır. Bu kapılar, hem kaçmak için uygun bir üs, hem de rakibin kaçmaya çalışan pullarını durdurabilecek etkili bir engeldir. Öte yandan, iki pulu birden kırılan kişi, duruma göre, rakip toplanma bölgesinde tam savunmaya geçebilir. "Tam-savunma"ya dayalı oyun, rakip toplanma bölgesinde iki kapının alındığı oyundur. 1 ve 2 ya da 1 ve 3 no.lu kapıların alındığı bir tam-savunma durumu idealdir. "Sıfır Oyunu" da denilebilecek oyun biçimi, tam-savunmanın bir varyasyonudur. Gerçi rakip toplanma bölgesindeki kilit kapılar tutulmuştur, ama, kendi toplanma bölgesindeki pullar artık küçük kapılara dayanmaya başladığı için **(bkz. Şekil 68)**, rakibin kırılacakbir pulu kolayca oyuna sokulabilir ve böylece stratejikbir üstünlük sağlanamaz. Rakibin birkaç defa gele atması gerekir ki, bu olasılık da düşüktür.

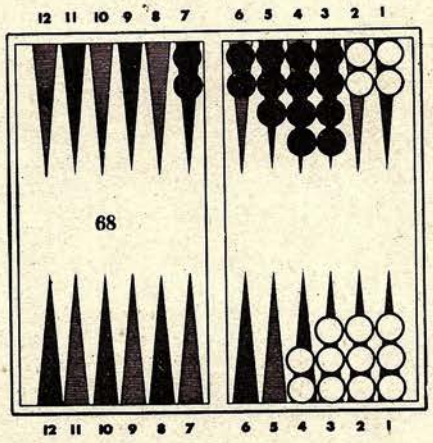

Tam-savunma oyununun padişahı, dört pulunuzun kırılıp da rakip toplanma bölgesinde ÜÇ kapı aldığınız pozisyondur. Böyle bir durumda rakibinizin tüm pullarını kaçırarak güvenliğe ulaştırması olasılığı sıfıra yakındır. Ancak, sizin de hareket edebilecek durumda yalnızca dokuz pulunuz kaldığı için, bunları yaymakta ve yerleştirmekte güçlüklere uğrarsınız.

Şekil 68'de tipik bir "Sıfır Oyunu" durumu görüyorsunuz. Rakibin gerçi 1 ve 2 no'lu kapılarını tutuyorsunuz, ama, sizin kendi 5 ve 6 kapılarınız boş... Bir mucize olmazsa da o kapıları almanız olasılığı yok... Bu oyunu kazanacağınız çok şüpheli olduğu için, tek umudunuz mars olmaktan kurtulmaktır.

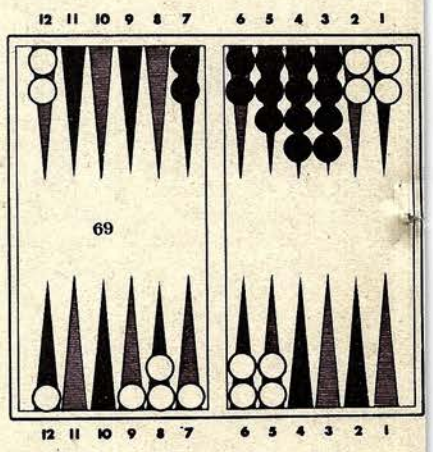

Şekil 69'da iyi bir savunma oyununun hazırlıklarını görüyorsunuz. Eğer peşpeşe iki tane büyük çift atmaz da oyunu kurmaya fırsat bulursanız, rakibinizin bir pulunu bile kırmak size oyunu kazandırabilir. Üstelik, rakibin 1 ve 2 kapılarını tuttuğunuz için, rakibinizin açık vermesi olasılığı da çok yüksektir. Ama, rakibiniz açık verir ve siz de kıramazsanız, bu durumda "mars" yolu göründü demektir. Bütün savunma oyunlarında böyle bir tehlike vardır. Hemen belirtelim, savunma oyununu iyi kuran usta bir oyuncunun oyunu kazanması olasılığı yüzde 50'den fazladır. Ancak, zarlar iyi gelmedi mi de yenilirken mars olurlar.

Bir öğüt: Sırf heyecanlı ve zevkli olsun diye savunma oyununa girmeyin. Savunma, başka alternatif olmayınca başvurulacak bir oyun biçimidir. Ayrıca, savunma oyununa başladıktan sonra rakibin küçük sayılı kapılarında toplaşmak zorunluluğu vardır. Bir pulunuz kırılırsa onu oyuna kolayca sokabilirsiniz o zaman... Öte yandan, rakip alanda iki kapı aldığınız zaman da ısrarla açık verip pul kırdırmakta yarar vardır. Böylece serbest pullarınızın kendi toplanma bölgenize taşınmasını ve küçük kapılarda yığılmasını geciktirmiş olursunuz. İyi bir tam-savunma oyununu kötü bir Sıfır Oyunu'na çevirmiş olursunuz, bu yanlışa düşmekle... Bu yöntemi uygularken, pullarınızı öyle yaymalısınız ki, rakibiniz onları kırmadan edemesin...

Rakibiniz savunma oyununa geç-

tiyse, onun oyununa gelip pullarını kırmayın. Acemi oyuncular sırf rakiplerinin pulunu kırmış olmak için pul kırma yoluna giderler. Bu da, oyun başlarında, rakibinizin savunmasını örgütlemesine ve güçlendirmesine olanak sağlar. Pullarına önemli bir hareket özgürlüğü tanıyın ki, kendi küçük kapılarında yığılma olsun ve böylece onun oyunu Sıfır Oyunu'na dönüşsün.

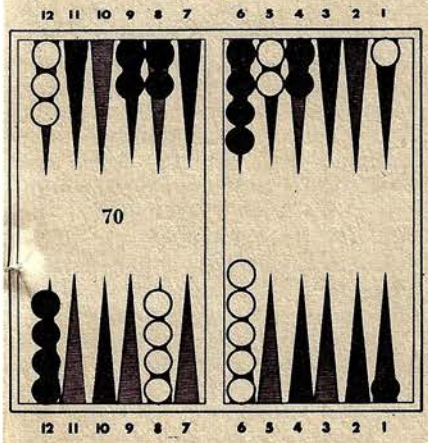

Şimdi, bir savunma oyununun nasıl oluştuğunu görelim. **Şekil 70'** deki duruma şöyle gelindi: Rakibiniz 4-2 atarak 4 kapısını aldı. Siz 5-2 attınız ve rakibinizin 12 kapısındaki iki pulunuzdan birini kendi 8 kapınıza, birini de 11 kapınıza indirdiniz. Rakip 6-4 attı ve 11 kapınızdaki açığı kırdı. Siz 5-4 attınız ve kırığınızı rakip 5 kapısından oyuna sokarak 1 kapısındaki pulunuzla üstüne kapı aldınız. Bu kez rakibiniz 5-4 attı ve kendi 9 kapısına kapılandı. Bu aşamada kaçak oynamak için çok dezavantajlı durumda bulunuyorsunuz. Rakibiniz toplam 25 hanelik atış yapmıştır (4-2, 6-4 ve 5-4). Hepsinde de yer kazanmıştır. Oysa siz 5-2 ve 5-4 atarak 16 hane ilerlediniz, bir pulunuz kırılınca 14 hane gerilediniz ve böylece 2 net kazançla çıktınız. Kaldı ki, rakibinizin pozisyonel üstünlüğü de vardır. Bütün alanda dört kapı tutmuş durumdadır. Sizin toplanma bölgenizdeki geri adamlarından birini güvenliğe kaçırmıştır. Sizin tek umudunuz, rakip bölgede tuttuğunuz 5 kapısıdır.

Burada planlanacak şey, o 5 kapısını bir üs gibi kullanıp rakip pulların hareketini önlemektir. Atacağınız zar 4 gelirse 5 kapısını takviye edebilirsiniz. Onun dışında bir zar gelirse, o tek pulunuzu olduğu yerde, 1 kapısında bırakın.

Diyelim ki, 6-5 attınız. Rakibinize göre fazla geride olmadığınız için burada yapabileceğiniz tek şey geri pulunuzu rakip 1 kapısından 12 kapısına kaçırmaktır. Bundan sonra savunma oyununa geçmeniz olasılığı düşüktür ve oyun atılacak zarlara göre ortadadır.

Küçük bir zar atarsanız, yapılacak iş, kendi toplanma bölgenizi güçlendirmek ve desteklemektir. Örneğin, 2-1 gibi atılabileceğin en küçüğünü atarsanız, yapacağınız iş 8 kapısındaki pulunuzu 5 kapısına indirmektir. Rakibiniz 4, 3-1 ya da 2-2 atarsa, 5 kapınızdaki pulu kıracaktır. Aldırmayın. İkinci kırığınızla rakibinizin toplanma bölgesine dört pul sokarak kapılanmak ve böylece iyi bir savunma oyununa geçmek fırsatını elde etmiş olursunuz. Gerçi rakibiniz 1-1 atarsa da bu açığınızı kırabilir, ama, iki pulunu 9 kapısından 7 kapısına hareket ettirmek için bu zarı kullanmıyorsa gönlünüz rahat etsin. Rakibiniz su katılmamış bir acemidir.

Diyelim ki, rakibiniz, bu durumda 5-4 arttı. 4'lü zarla açığınızı kırdı ve 5'i de sizin 12 kapınızdan bir pulu kendi 8 kapısına indirererk orayı destekledi. Ortaya **Şekil 71'**deki pozisyon çıkmış bulunuyor.

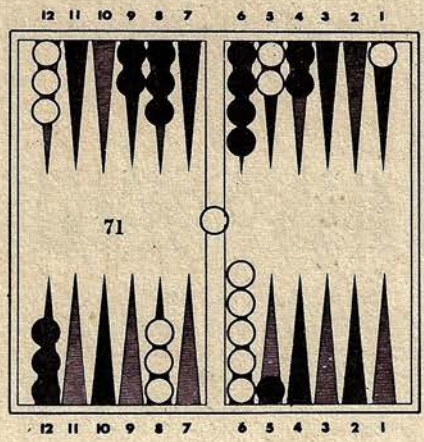

Yine 2-1 attınız. Gariptir, ama, bu gelebilecek en iyi zarlardan birisidir sizin için... "En iyi" denilebilecek çeşitli oynama biçimleri vardır. Oynanmaması gereken oyun biçimi, rakip 1 kapısındaki pulunuzu iki hareket ettirerek getirip 3 kapısına aç-açık yerleştirmektir. Oradaki açığınızı rakibiniz kapı alarak kırarsa, mars yolları göründü demektir. Bir başka kötü oyun biçimi geri pulunuzu rakip alanda bir yana kaydırırken, 8 kapınızdaki pulunuzu içeriye, 6 kapısına taşımaktır. Bu oyununuzu bozabilecek gereksiz bir yığılmadır.

Burada çeşitli biçimlerde oynayabilirsiniz. (1) kırık pulunuzu rakip 2 kapısına yerleştirip, 1 kapısındaki pulunuzla rakip 2 kapısını alabilirsiniz. (2) rakip 2 kapısından kırığınızı oyuna sokup, 6 kapınızdaki bir pulunuzla 5 kapınızdaki rakip pulu kırabilirsiniz. (3) rakip 1 kapısını alıp kendi 6 kapınızdaki bir pulu kendi 4 kapınıza taşıyabilirsiniz. (4) rakip 1 kapısını alıp kendi 11 kapınızda bir açık verebilirsiniz.

Bu dört olası oynama biçiminden belli birisi konusunda tercihimiz yok... Ancak, inisiyatif kullanırken de bazı noktalara dikkat etmek gerek... Kanımızca, dört seçenekten en zayıfı (1)'dir. Bu durumlarda 1 kapısını tutmak 2 kapısını tutmaktan her zaman daha iyidir. İyi bir savunma oyunu kurmak, rakibinizi oyalayarak kendi pullarınızın ilerleyişini geciktirmek için benimsenebilecek seçenek (2) seçeneğidir. Beşinci pulunuzu da kırdırabilirseniz rakip alanda güçlü bir tahkimat kurarsınız. Bu oyun biçiminin tek zayıf yanı, kendi savunma bölgenizi tahkim etmeden rakip toplanma bölgesinde biraz fazla yayılmaktır. (3) no'lu oynama biçiminde gerçi kritik önemdeki 1 kapısını alırsınız, ama, bir pulunuzu 6 kapısından 4 kapısına indirmenin fazlaca bir yararı yoktur. Burada aslolan pullarınızın kendi toplanma bölgenize hareketini yavaşlatmak olduğuna göre, durup dururken bir pulunuzu içeri almak anlamsızdır.

(4) numaralı oyun size hem kritik 1 kapısını kazandıracak, hem de rakibinizin 6 atarak bir pulunuzu kırmasını özendirecektir. Rakibiniz böyle oynamak zorunda kaldığı takdirde gerçek bir savunma oyununa geçersiniz. Gerçi o pulu kırdırmadan da rakip alanda dört pulunuz vardır, ama, çok küçük zarlar atmadıkça, bunları ergeç kaçmak zorunda kalırsınız. Oraya beşinci bir pulu sokmak, sizin oyunu bütünüyle rölantiye almanızı sağlayacaktır. Bu seçeneğe göre oynarsanız, **Şekil 72'**deki durum belirecektir.

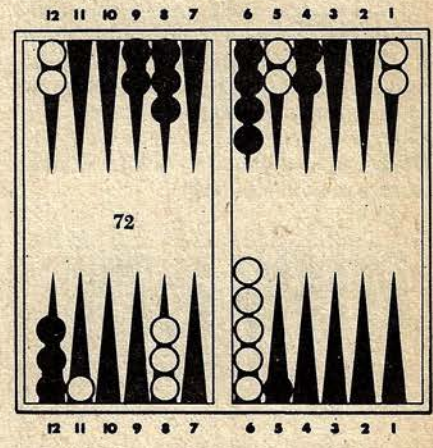

Siz bu taktikleri kuradurun, rakibiniz de herhalde boş durmayacaktır. Sizin bir savunma stratejisine geçtiğinizi hemen anladığı için, yapabileceği tek doğru şey, oyununuza gelmemektir. Atacağı çeşitli zarlarla 11 kapısındaki pulunuzu kırabilir. Ama, savunma oyunlarına karşı izlenmesi gereken taktikleri biliyorsa, bu kırabilir zarları farklı biçimde oynayacaktır.

6-6 atarsa, açığınızı kıracak ve sonra da 12 kapınızdaki üç pulu kendi 7 kapısına indirecektir. **2-2** atarsa 9 kapısındaki iki puluyla

kendi 7 kapısını kapatacak, sonra da sizi kırmaya tahrik etmek için 5 kapınızdaki pulunu 9 kapısına getirecektir. **6-5** ve **6-4** atarsa, açığı kırmadan 5 kapısındaki pulunu ya kendi 9, ya 8 kapısına getirecektir. **6-3** atarsa, 11 kapısındaki pulu kırmak zorunda kalacaktır. Bu durumda oyunu başka türlü oynayamaz. **6-2** ve **6-1** gibi zarlarla rakibiniz kendi 7 kapısını almalıdır. 6-2'yle bu kapıyı aldığı takdirde 9 kapısında bir pul açık verecektir, ama, 7 kapısı stratejik önem taşıdığı için bu tehlikeyi göze almak durumundadır. **5-1** ya da **4-2** pulunuzu kırmaktan başka seçeneği yoktur.

Diyelim ki, tavlayı vidolu oynuyorsunuz. Yukarıdaki durumda fazla tecrübeli olmayan rakip tavlacılar vido çekebilirler. Böyle bir vidoyu görmeniz için iki neden vardır. Bir kere, rakibinizin pullarını toplamaya başlamasına gelinceye kadar çok işi vardır. İkincisi, rakibinizin açık vermesi ve böylece durumu dengelemeniz olasılığı çok yüksektir.

Tekrar oyuna dönüyoruz. Diyelim ki, rakibiniz iyi bir 6-1 zarı attı. Bu zarla 7 kapısını aldı. Size de gelebilecek kötü zarlardan 5-2 geldi. Oynayabilecek en iyi oyun olarak, rakip 12 kapısındaki iki puldan birini 11 kapınıza, birini de takviye olarak 8 kapınıza getirmeye karar verdiniz. Rakibiniz bu anda vido çekerse kaçın. Savunma oyununu sürdürme şansınızı yitirmiş, er ya da geç oradaki savunmayı bozmak durumuna gelmiş bulunuyorsunuz.

5-2 başka türlü nasıl oynanabilirdi?

Belki size çılgınlık gibi gelecek, ama, rakip 12 kapısındaki pullarınızdan birini 8 kapınıza indirip bir pulunuzu içeriden oynayabilirdiniz. Böyle oynadığınızda **Şekil 73**'deki pozisyon belirmektedir.

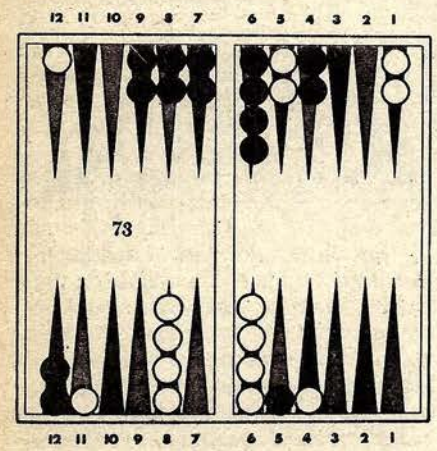

Bu oyunun ardında yatan mantık kısaca şudur: Pullarınızı yaymakla rakibinizi er ya da geç pullarınızdan birini kırmaya zorlayabilir ve böylece savunma oyununa geçişi sağlamış olursunuz. Aynı şekilde, bir pulu içeriden oynamakla da içeriden kapı alma şansınızı artırırsınız. İki ters zar atarsanız mars olabilirsiniz, ama bu oyununuz tutarsa kazanabilirsiniz de... Bütün savunma oyunlarının kuralının burada da işlediğini görüyoruz. Ya kazanırsınız, ya mars olursunuz.

Rakibiniz vido çekti ve siz de gördünüz. Rakibiniz 3-1 attı. Yapacağı tek şey 12 kapısındaki açığınızı kırarak aynı pulu kendi 9 kapısına götürmektir. Siz 6-5 attınız ve kırık pulunuzu oyuna sokarak rakip 11 kapısına kadar götürdünüz. Hareketiniz belki biraz gecikti, ama, varsın olsun. Kaldı ki, hâlâ iki açığınız var ve savunma oyununa geçme şansınız sürüyor.

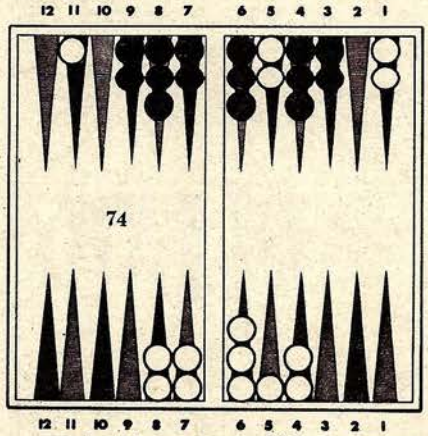

Birkaç kere zar atıldıktan sonra **Şekil 74**'deki durum doğdu. Zar atma sırası rakibinizde, ama siz rakibinizin 1 ve 5 no'lu kapılarını sıkı sıkıya tutmuşsunuz. Rakibiniz 6-2, yani atabileceği en iyi zarı attı. Siz de "acaba zar mı tuttu?" diye düşünmekten kendinizi alamıyorsunuz. Öylesine iyi bir zar ki... Rakibiniz bu zarı iki biçimde oynayabilir. Kendi 2 kapısını alabilir ya da 7 ve 3 kapılarını desteklemek için 9 kapısını bozabilir. Gerçi ikinci oyun biçimi biraz daha iyidir, ama, diyelim ki, 2 kapısını aldı. Siz de 5-1 attınız. Bir pulunuzu rakip 11 kapısından kendi 9 kapınıza getirir, içeriden de 5 kapısını alırsınız. Ortaya şimdi de **Şekil 75**'teki durum çıkmış bulunuyor.

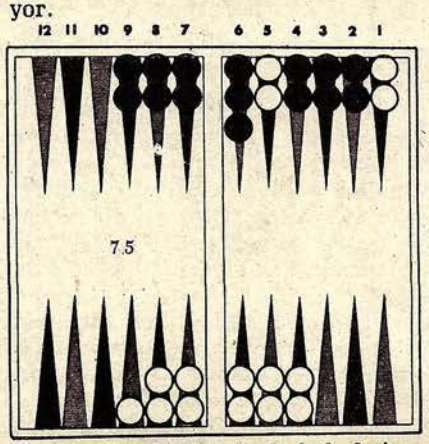

Eğer rakibiniz karşısına dikilen beyaz setleri aşabilirse, büyük olasılıkla mars olursunuz. Açık verir ve siz de kırarsanız, çok iyi bir zar atmadıkça rakibiniz oyunu yitirmiş demektir. Tam vido sırasıdır o zaman... Rakibinizin aklı varsa vidoyu görmez.

Rakibiniz 4-3 attı ve açık vermeden oynayabilecek durumda... Ya açık verecek, ya 7 kapısını boşaltacaktır. Siz 6-5 attınız ve 8 kapınızı açarak içeride 3 kapısını almayı tercih ettiniz. Böylece, iyice kendinizi tahkim etmiş ve rakibinizin vereceği bir açık için bütün hazırlıklarınızı tamamlamış durumdasınız. Rakibiniz yine 4-3 attı. Artık açık verdi. 9 kapısından dörtlüyü, 8 kapısından da üçlüyü oynayamaz. Bunun üzerine oynayabileceği en iyi oyunu oynayarak bir pulunu kendi 9 kapısından 2 kapısına taşır. Beliren durumu Şekil 76'da görüyoruz.

Bu noktada neden 8 kapısında değil de 9 kapısında açık verdiğini düşünebilirsiniz. Basit... 9 kapısını açmakla, rakibiniz, herhangi bir 4'lü zarla ya da 6-2 ve 2-2 zarlarıyla (toplam 14 atış) kırılacaktır. Oysa, 8 kapısında açık verirse, açığını kırabilecek muhtemel zar sayısı 15'tir.

Şekil 76'daki pozisyon iki tarafın da ustaca oynadıkları bir savunma oyununun görüntüsüdür. Rakibin 9 kapısındaki pulu kırabilirseniz, rakibiniz 6-2 atmadıkça oyunu mutlaka kazanırsınız.

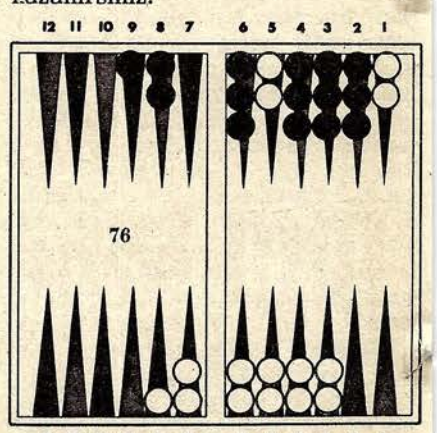

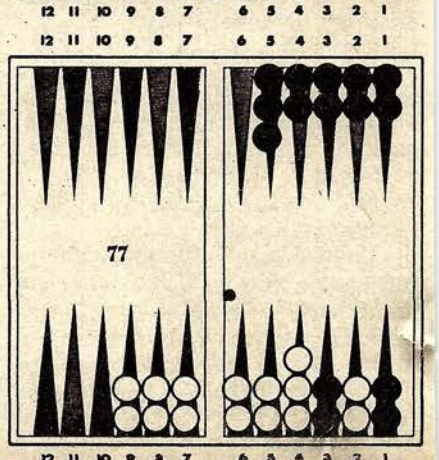

BAZI SAVUNMA OYUNLARI

Şekil 77'deki durumda rakibiniz savunma oyununu iyi kurmuştur. 5-3 attınız. Bu durumda ya 9 kapınızı açarak içeri girecek (ve Şekil 78'e ulaşacaksınız), ya 7 kapınızı açacak ve Şekil 79'daki duruma geleceksiniz.

Siz olsanız hangisini oynardınız?

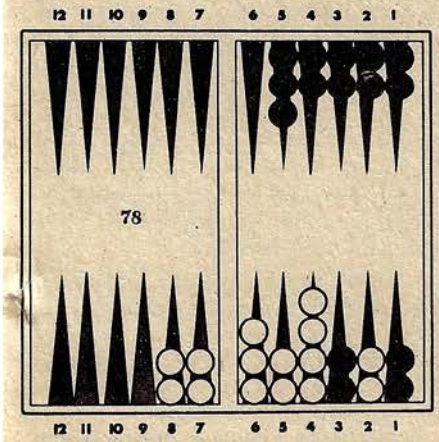

Şekil 78, ilk bakışta çok caziptir. Peşpeşe 5 kapı tutuyorsunuz, ama, rakibinizin de zarının kötü gelmesi için 6'lı atması gerekiyor. 6-6 atarsa yine pek sorun olmaz, ama, tek 6'lı gelirse içeriden 3 kapısını açmak zorunda kalacaktır. 6'lı atmazsa kendi toplanma bölgesindeki taşlarını hareket ettirecek, herhangi bir 5 kombinezonu attığında da hiç hareket etmeyecektir. Siz bu kez 6-5 atarsanız, 8 ve 7 kapılarınızdan birer pul boşaltmak zorunda kalacak ve böylece gelecek herhangi bir 4, 5 ve 6 zarıyla (toplam 27 zar) kırılabilir bir açık vereceksiniz.

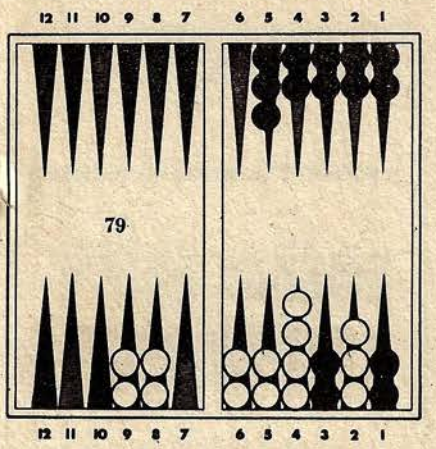

Gerçi **Şekil 79'** daki durum ilki gibi şirin görünmemektedir, ama, daha sağlam bir oynama biçimidir. Bir kere rakibiniz 4-4, 5-4 ya da herhangi bir 6'lı zar atarsa (toplam 14 zar) sizin toplanma bölgenizdeki kapısını bozmak zorunda kalacaktır. Oysa, **Şekil 78'**deki pozisyon sayısı 11'di. Kaldı ki, rakibiniz durumu korur ve siz yine 6-5 atarsanız, sizi kırabilecek zarın sayısı, 27 değil de, 24'tür. Böylece, Şekil 79'da görülen oynama biçimi lehine küçük de olsa bir avantaj vardır.

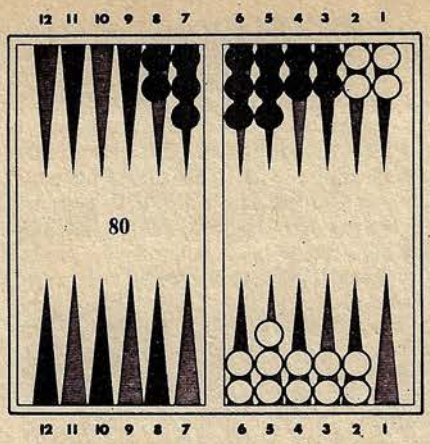

Şekil 80'de oyununuzu yeterince geliştirip yavaşlatamadığınız için durumunuz hiç de parlak değil. Gerçi rakibin 1 ve 2 no'lu kapılarını almış durumdasınız, ama, rakibiniz pullarını öylesine iyi yerleştirmiş ki, 6-5 ya da 4-4 atmadığı takdirde açık vermesi olanaksız...

İyi sayılacak bir 2-1 attınız, 5 kapınızdaki üçüncü pulu 2 kapınıza getirerek beş kapınızı da koruyabilirsiniz, ama, burada oynanacak doğru oyun 6 kapınızı terketmek ve bir pulu 4, bir pulu da 5 kapısına getirmektir. Bu ilk bakışta yanlış görünebilir. "Durup dururken kapı boşaltmanın ne anlamı var?" diye sorabilirsiniz. Bunun nedenini biraz düşünürseniz bulabilirsiniz. Şöyle ki, zar atma sırası size geldiğinde ve hatta ikinci atış hakkınızı kullandığınızda pul kırmanız ihtimali çok düşüktür. 6 kapınızı tutmakta ısrar ederseniz, gelecek bir 5'li zarla pul oynatmak zorunda kalırsınız. Oysa, 6 kapısını boşaltmakla 5'li bir zarı oynamamak durumunda kalır ve 5, 4 3 ve 2 kapılarını korursunuz.

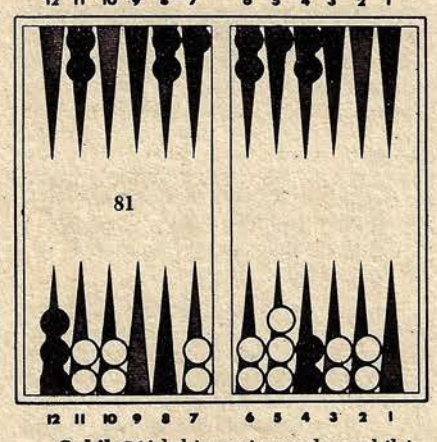

Şekil 81'deki pozisyonda rakibinizin iyi bir savunma oyunu kurduğu söylenemez, çünkü, sizin alanınızda tek kapı tutmuş durumdadır. Kaçak oynamaya kalkışsa puan olarak öylesine geridir ki (151'e 93), açık vermediğiniz takdirde oyunu mutlaka kazanırsınız. 5-4 attınız. Ya 11 kapısındaki iki pulunuzu 6 ve 7 kapılarına getirirsiniz, ya 10 kapısındaki iki pulunuzu içeri sokarsınız. Burada doğru olan oyun 10 kapısını oynamaktır. Çok şanslı bir zar atmazsanız, 11 kapısını içeri sokarken açık verirsiniz. 10 kapısında açık verip de herhangi bir 6 kombinezonuyla kırılabilirsiniz. Oysa, 11 kapısında kalırsanız, rakibinizin 4-3, 5-2 ya da 6-1 atması, yani basamaklı kırması gerekecektir.

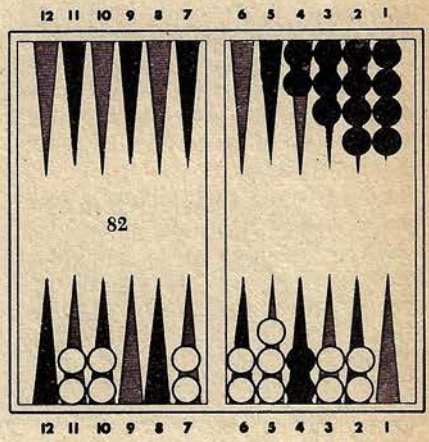

Şekil 82'de pullarınız aynı şekilde mevzilenmiş durumda... Rakibinizin iki pulu gerçi sizin 4 kapınızı tutuyor, ama, geri kalan on üç pulu da kendi toplanma bölgesinde yığılmış bulunuyor. Puanınız 93, rakibinizinki de 71... Bu bakımdan, rakibiniz kaçmaya kalkışırsa sizden avantajlı... Gerçi siz pullarınızı daha önce toplamaya başlarsınız, ama onun sallaması olasılığı çok zayıf olduğu için de şansı daha fazla... Buradaki oyun taktiğiniz rakibinizin pullarının kaçmasını her ne pahasına olursa olsun önlemek ve en az bir pulunu ilk fırsatta kırmaktır.

5-4 atmanız durumunda yapılacak iş, 11 kapınızı bozmaktır. Bunu yaptığınızda, rakibiniz, örneğin 6-6 attığında hiç bir pulunu oynayamayacaktır. 6-3, 6-2 ve 6-1 attığı takdirde 6'lıyı oynayamayacak ve 3, 2, 1'i de kendi toplanma bölgesinde oynamak zorunda kalacaktır. Rakibiniz 5-5 ya da 4-4 atarsa geçmiş olsun. İki pulunu birden kaçıracaktır. 6-5, 6-4, herhangi bir 5 ya da 4 attığı takdirde sizin 4 kapınızdaki bir pulunu çıkarmak zorunda kalacak, böylece 4 kapınızda kalan pulu kırma şansınız doğacaktır. Açık vermek zorunda kalsanız bile bu açığı kırmanız zorunludur. Kırıktan sonra rakibiniz için 5-1, 4-2 ve 4-1 öldürücü zarlardır. İki açık vermek zorunda kalır ki, bir kırıkla bile oyundaki dengeyi lehinize çevirirsiniz.

Diyelim ki, rakibiniz 5-4 attı. Bu durumda yapabileceği tek iyi şey, iki

pulunu da çıkmaktır. 2 ve 1'li bir zarla gerçi sizi kırabilir, ama, bu, 36 toplam zarda 20 olasılıktır. Yalnızca bir pulunu kaçmaya kalkışırsa, o zaman, 5-5, 4-4 ve 5-4 dışındaki her zarla, yani toplam 36'da 32 zarla sizi kırabilir. Bu yüzden de, biraz hesap biliyorsa, tek pulu bütünüyle kaçmak yerine, iki pulunu 1 ve 2 önünde açmak yolunu seçecektir.

SAVUNMA OYUNU PUANLARINDA TERCİH SIRALARI

Savunma oyununda tutabileceğiniz kapıların 10 kombinezonu vardır. Klasik savunma oyununda ya 1 ve 2, ya 1 ve 3 kapıları tutulur. Tavla ustaları bu konuda birleşmiş görünmekle birlikte, 1 ve 3 kapılarının, ötekine göre daha avantajlı olduğunu belirtiyorlar.

Geri kalan sekiz seçenekten hangilerinin daha avantajlı olduğu konusunda bir görüş birliği bulunmuyor. Şaşılacak şey, bu konuda görüşlerine başvurulan ustalardan hiç birisi aynı sıralamayı vermediler. Çoğunluğunu İngiliz ve Amerikalı tavlacıların oluşturdukları ve aralarında Tobias Stone gibi ünlü briççilerin de bulundukları bir grubun sıralamaları (ortalama olarak) şöyle:

EN İYİ KAPI: 1 ve 3
EN İYİ İKİNCİ KAPI: 1 ve 2
EN İYİ ÜÇÜNCÜ KAPI: 2 ve 3
EN İYİ DÖRDÜNCÜ KAPI: 2 ve 4
EN İYİ BEŞİNCİ KAPI: 3 ve 4
EN İYİ ALTINCI KAPI: 1 ve 4
EN İYİ YEDİNCİ KAPI: 3 ve 5
EN İYİ SEKİZİNCİ KAPI: 4 ve 5
SONDAN İKİNCİ EN KÖTÜ KAPI: 2 ve 5
EN KÖTÜ KAPI: 1 ve 5

1-3 kapılarının 1-2 kapılarına göre daha avantajlı sayılmasının nedeni büyük ölçüde zamanlamayla ilgili... 1 ve 2 kapılarını tuttuğunuz zaman, oyunun gelişimi içinde, rakibiniz, 5'li ve 6'lı zarları oynayamayacak duruma gelir. Böyle olduğunda da, pullarının yayılışını bozmadan, sizin, kendi toplanma bölgenizde yığılmanızı bekleyebilir. Buna karşılık, 1 ve 3 kapılarını almışsanız, rakip pulların hareket özgürlüğü biraz daha fazladır. Kendi toplanma bölgenizde tuttuğunuz kapıları hiç bozmadan, rakibinizin açık vermesini bekleyebilirsiniz. Nitekim, "se kapım olsun, milyon borcum olsun" sözcüğü de bu anlayışı yansıtır.

En kötü kapının 5 kapısı olduğu yönündeki görüşe, ilginçtir, İngiliz tavlacısı Stephen Raphael karşı çıktı. Raphael kendi 5 kapısını savunmasını tahkim etmek için, sizin 5 kapınızı da saldırmak için tercih etmektedir. Genellikle temkinli bir oyuncu olduğu için, Raphael, ilk olarak rakip toplanma bölgesindeki 5 kapısını almayı tercih etmekte, oyununu savunmaya çevirdiğinde de küçük kapılardan birini almaktadır. Böylece, gerektiğinde 5 kapısındaki pullarını kaçmakta, öteki küçük kapıyı da rakibini taciz için kullanmaktadır. Bu yoldan mars olma şansı da azalmaktadır.

Öteki uzmanlar, savunma oyununun hakkını vermek ve kazanmak için oynadıklarından savunma oyununun bütün kurallarını uygulamakta ve küçük kapıların öncelikle alınmasını tercih etmektedirler.

Savunma oyunu konusunda son bir söz: Savunma oyunu bir kumardır. Ya kazanırsınız, ya mars olursunuz. ●

Turgut Yeğenağa

Baştarafı 21. Sayfada

Türkiye Elektrik Kurumu gene "Olmaz" diyor... "Ben yapacağım..."

"—Beyler, elinizde para, imkan, kredi varsa, gidin başka yere santral kurun. Bugün Türkiye'de hidroelektrik enerjinin sadece yüzde 11'i değerlendiriliyor... Aslantaş'ı ben yapayım... Siz başkasını yapın..."

Gene "Olmaz" diyor, zamanın Enerji Bakanı... Enerji Müsteşarı... TEK Genel Müdürü... "Sen Çukurova Elektrik Kurumu adına konuşuyorsun. Amacın şirketine kâr sağlamak... TEK bütün Türkiye'ye elektrik yetiştirir. Sen bedavadan para kazanamazsın..."

... Ve engelleniyor Yeğenağa'nın termik santralleri... Verilmiyor Aslantaş ona...

... Ve işte 1970'li yılların sonlarından beri çektiğimiz sıkıntılar...

... Ve işte petrol dışa bağımlılıktır derken, Bulgaristan ve Rusya'dan elektrik satınalmamız...

... Ve işte sanayinin elektriksizlik yüzünden her gün kaybettiği milyonlar milyarlar... Ve işte gelişme hızının durması...

... Ve işte geceleri mum ışığında ders çalışan çocuklarımız...

... Ve işte gecede üç saat yayın yapabilen ve bu ülke insanını dört bir yanındaki komşuların propaganda araçlarına teslim eden televizyonumuz...

Erkekçe, 1967'de kahin gibi konuşan Çukurova Elektrik Başkanı, 1982'de ülkenin sorunlarına çözüm arayan Danışma Meclisi üyesi Turgut Yeğenağa'yı 15 yıl sonra buldu konuştu. Kehanetlerinin hepsi gerçekleşmiş, geriye bir 1985 ve karanlığa gömülme kalmıştı... Acaba daha üç yıl varken bir şeyler yapılabilir miydi?

Yeğenağa, 1924 yılında Adana'da doğdu. Varlıklı bir çiftçi ailesinin çocuğuydu. Aile reisi olduktan sonra tarımda değişiklik yoluna giderek tarlaları narenciye bahçelerine dönüştürdü. Geçimi sorulduğunda, "Maişetimi narenciyeden temin ediyorum" yanıtını veriyor...

İngiltere'de tekstil mühendisliği öğrenimi gördü. Yurda dönünce Sümerbank'da çalışmaya başladı.

Bir ara eylemli politikaya girdi. 1957-1960 döneminde milletvekilliği yaptı. 1960 yılında kurulan Çukurova Elektrik Anonim Şirketinin başına geçti. Politikadan uzaklaştı. Şimdi Danışma Meclisi üyesi. Bunun öyküsünü soranlara, gülerek şöyle diyor:

"—Müteredditim... Müracaatların bitimine üç gün kala, üç gece uykusuz kaldım. Oturup düşündüm. Son gün, müracaat için kararımı verdim. Gerekeni yaptım ama, kimseye bir şey söylemedim. Sonucu bekledim. Hayır, bu politika yapmak değildir. Bir memleket hizmetidir..."

İleride politika yapıp yapmama konusunda şimdilik kararsız...

Turgut Yeğenağa, bazen neşelendiğinde Adana şivesinin hakkını vererek konuşuyor. Adana bölgesine yaptığı katkıları anlatırken, kurduğu anonim şirketleri sayıyor: Çukurova Elektrik, 60 bin iğlik iplik fabrikası, sebze meyve ambalaj fabrikası, John Deer'le ortaklaşa kurulan biçerdöver fabrikasıyla, elektrik teçhizatı fabrikası... Tarımdan kazanmış, sanayiye yatırmış... Gündelik yaşamında kalender görünüşlü... Yumuşak başlı, kendi halinde bir insan... Bazen, bu yapısından uzaklaşarak Adana yöresinin tipik ağası oluyor...

Mücadeleyi seviyor. Mücadele, sonra yine mücadele. Galiba tek zevki bu... Eşinin "Sen yanlış meslek seçmişsin. Sen sürekli savaş meydanlarında dolaşan general olmalıymışsın" demesi bundan... ●

Okuyucu Forumu

Baştarafı 68. Sayfada

köşeye sıkıştırmak günümüz kadın- erkek ilişkilerindeki bunalıma sağlıklı bir çözüm getirecektir.

Bir Davinia'nın seks özgürlüğünü onun ekonomik bağımsızlığına, bir Lucy'ninkini isterik oluşuna bağlayarak kolay yargılara varamayacağımız günlerin pek uzakta olmadığına eminim. Siz erkeklerden beklenilen, eşitlik mücadelesinde aynı hatalara düşmememiz yolunda biz kadınlara göstereceğiniz anlayış ve yardımlaşma olmalıdır. Gelecek nesillerin beden ve ruh sağlığı için bu zahmete değmez mi?

N.K.
BURSA

Erkekçe'nin Notu: Yukarıdaki mektup , Darwin ve Çifte Standart (Mayıs) yazımızla ilgili gelmişti. Hemen hemen aynı tartışmaya ışık tuttuğu için, bu sayfada yayınladık.

"ZENO'DAN GÜNÜMÜZE"

"Atılan bir okun hareket ettiğini sanırız. Oysa ok, hedefe varmak için, atıldığı yay ile hedef arasındaki uzaklığın her noktasını bir bir geçmek yani bir noktada ayrı ayrı bulunmak zorundadır. Bulunmak, durmak demek olduğuna göre, ok bütün uçuş süresince duruyor, yani hareket etmiyor demektir." Bunu söyleyen ilk çağ felsefesinin Elea Okulu diye bilinen akımın düşünürlerinden, Zeno...

Bu akıl yürütmede Zeno, hareketi, hareket içinde değerlendirme gibi bir yanlışa düşmüştür. Oysa hareket, hareketlerden değil "Hareket eden" den ortaya çıkmaktadır. Dostluğu, dostluklardan değil, dost olan kimselerden ve de bekaretin, bekaretliklerden değil, bakire olan kızlardan ortaya çıktığı gibi. Görüldüğü üzere, meydana gelen her olay, olayı oluşturan faktörlerin şu veya bu şekilde etkileşiminin sonucudur. Bekaret konusunu içeren neden - sonuç ilişkisini irdelemek, insan faktörüne yönelik olmadıkça yoğun inanç atmosferi içinde, isim ve adres vererek gazel okumaktan başka birşey değildir. Bu atmosferden kurtulabilmek için toplumumuzun seks enerjisinin bir bisikleti bile saatte üçyüz kilometreyle yürütecek boyutlara ulaştığını görebilmek yeterlidir. Bu manzaraya kargalar gülebilir. (Çünkü onların sorunları değil) ama ben gülemiyorum.. Öyle ise değer yargılarını bir yana bırakıp gerçek yargılara, toplumsal gerçeklere yönelmeleyiz. Bugün, evrensel ekonomik kriz yaşanıyor: Elbet ülkemiz bu krizden etkilenmekte. Bu su götürmez bir gerçek. Bu gerçekler paralelinde evlenmenin, başka bir deyişle "kutsal bekaretin" kutsallığını yitirmesinin getirdiği maddi ve manevi yükü sağlıklı biçimde kaç kişi omuzlayabiliyor ?Bunu gözlerden uzak tutmamak gerekir. Salt seks yapabilmek için binbir güçlükle oluşturulan aile birimlerinin topluma ne yarar getireceği sorusunu, bunca neden varken cinsel özgürlüğe karşı gelmekte inat eden kişilere sormak hakkımız herhalde..

Sosyo - ekonomik koşullar değiştikçe, toplumsal değer yargılarının değişeceğini görmemek için kafamızı kuma sokmamız gerekir. Bugün, "Ailenin reisi erkektir" hükmünün yasalardan bile çıkartıldığı Türk toplumunda yaşıyoruz, bu da toplumsal değişimin bir kanıtı sayılmalıdır. Öyleyse, Türk toplumu değişmez saçmalığını bir yana bırakıp her konuda olduğu gibi bu konuda da, ruhsal açıdan sağlıklı, bilgili bireylerin yetişmesini sağlayacak, ortak bir toplumsal görüş saptamaya çalışmalıyız.

Biz erkekler artık, kadının sosyal yaşantıdaki yerini ve önemini biliyoruz. Bu bilinç bize namusun ve ahlakın, iki bacak arasında olmadığını öğretti. Bu bilinç içindeki genç arkadaşlarımın, bu tür cinsel özgürlüğü dejenere edecek davranışlarda bulunmayacaklarını tüm samimiyetimle söyleyebilirim. Ölçü, ne bekaret ne Amerika ne de Acopulco değil, ölçü budur... Yaşam budur...

Emin Dikicier
İSTANBUL

"TOPLUMDA ÇELİŞKİLER"

Aralık sayınızda, okuyucu forumu düzenlemiştiniz. Konusu en temel sorunlardan "BEKARET" idi. Yüzyıllardır kanayan bu yaraya ben de temas etmek istiyorum.

Kadın gözüyle - Fatoş / İzmir imzalı yazıyı yazanı kutlarım. Erkek Gözüyle - Rafet Cemil/ Karabük imzalı yazıyı yazana da teessüf ederim. Bu kişi öğretmen olduğunu açıklıyor. Ancak beşyüz küsür kelimelik bir yazıda bu kadar çok soru soran bir kişi sanıyorum iyi bir meslek erbabı olamaz.

Bu öğretmen, "Biz niye yaşıyoruz" diye sorarak okuyucuyu düşünceye sevketmeye çalışıyor. Ancak biz nasıl doğduk diye sormadığı için de düşünme olayını platonik bir amaca yönelik sayıyorum. Deneyimli seks sisteminin Türkiye'nin halk ve kültürel yapısına uygun olmayacağını savunan sayın öğretmen, "Kişinin toplumu yönetemeyeceğini, aksine toplumun kişiyi yönettiğini" iddia ediyor. Eğer Büyük Atatürk kendi devrindeki toplumun dediğini yapsaydı, Türkiye'nin bugünkü durumu nasıl olurdu? Sevgili öğretmenimiz, öte yandan kızlığını kaybedenlerin geneleve düşeceğini belirtiyor. Bu araştırma ve incelemeye dayanmayan, basit ve laf olma düzeyinde kalmış, basitten öte duygusal bir genellemedir. Öyle kızlar tanıyorum ki, kız değillerdir, evli değillerdir, ama, genelevde de değillerdir.

Bekaret ile ilgili gerçekler duygular ve geleneklerden kaynaklanan laflar değil bilimsel olgulardır. Erkek için kız, ailesinin yanından ayrılmamış ve vajinası, vücudu başka hiçbir penis ve vücut tanımamış biridir. Bu erkeğin ilk gecede kazanacağı sadist - egoist türde bilinç altı duygular, kökenli başarı için mutlak gerektir. Onun için kızlık zarı bir kilittir. Zarın varlığı kadının erkeğine penisinin ilk anahtar olduğunu hissettirir. İşte bu duygu, erkeğin bencil duygularında adet, gelenek, namus oluveriyor.

Ta işin başından beri herşeyi yanlış tanımışız, yanlış öğrenmişiz. Namuslu olmayı, vajinanın başka penis tanımamış olması olarak anlamışız. Oysa namus ve namusluluk doğruluk ve her işte dürüstlük anlamındadır. Biz namusu almışız, iffetin yerine koymuşuz. Sonra seksi yanlış anlamışız, sırtüstü yatıp üste çıkarak çiftleşme olarak bilmişiz. Amacının çocuk doğurmak olduğunu sanmışız. Sonra sekse iğrenç demişiz. Kirli kirli yapmayı bilmişiz de yaptıktan sonra yıkanmayı ihmal etmemişiz. Genital organlar temiz olsunlar diye kadın erkek her banyoda sakal tıraş eder gibi tıraşlamaktan kaçınmamışız, böylece sevişirken organların birbirine kıl sürtmesi dolayısıyla vereceği elektriksel zevki engellemişiz. Bu arada tatmin olamamış gençlerin işledikleri tecavüz suçlarına, cinayet suçlularına verdiğimiz cezaları vermişiz. Şehirde köyde, seven-

lerin birleşmesi yerine ölmesini, öldürülmesini yeğlemişiz. Kızları evlere kapayarak karaborsaya düşürmüşüz, böylece fiyatlarını yükselterek kızları vitrinlik altınlar gibi üçyüzbinden, beşyüz binden satmayı becermişiz. Parası olan kızları satın alabilmiş, olmayan büyük şehre hamallık yapmaya gitmiş. Bu yüzden mastürbasyona düşmüşüz. Sinemalarda, yatılı okullarda hemcinslerimizin organlarına yönelmiş, seyretmişiz. Sanatçıların devamlı sevgili değiştirmelerini orospuluğa benzetmişiz. Genç kızlar, "Geçende elime bir erkek eli deydi, acaba hamile mi kaldım Güzin Abla" genç delikanlılar "Filanca kızla gözgöze geldik, yıldırım aşkına tutuldum fakat konuşamıyorum, intihar etmeyi aklıma koydum Güzin Abla" demeye başlamışlar, çareyi Güzin Ablanın köşesini büyütmeyi teklif etmekte bulmuşuz. Ve bir gün ERKEKÇE diye bir dergi çıkmış, bütün bu eğrilikleri düzeltmeye başlamış. Bakmışız irtica saltanatımız yıkılıyor, çareyi en ağır eleştirileri yöneltmekte ve suçlamakta bulmuşuz.

Beyler, beyefendiler, hanımlar, hanımefendiler muasır medeniyetler seviyesine çıkmak, batının sadece tekniğini değil, aynı zamanda kültürünü de, kendi kültürümüzü yıkmadan almakla mümkündür. Bugün Avrupa'nın yaşadığı cinselliği ayıp karşılıyor olabilirsiniz, ancak unutmayınız ki, o kültür insanlığın en gelişmiş kültürüdür. Madem sizler, kendi cinsel anlayışınızın en iyisi olduğunu iddia ediyorsunuz o halde bütün tezatları ortadan kaldırarak ispat ediniz. Aksi halde namus dediğiniz, iffetliliği kafa yerine apış arasında görmekten vazgeçmenizi, bilim, tarih ve ekonomi üçlüsü zorla sağlayacaktır.

Erkek milleti unutmayın, adaletli davranmak zorundasınız. Nasıl ki kendi ananızı, kızkardeş ve karınızı yabancı göz ve kişilerden sakınmayı görev biliyorsanız aynı şeyi başkalarına da yapın. Çünkü onlar da mutlaka ve mutlaka başkalarının anası, kızkardeşi ve karısıdır. Eğer başkalarının kızkardeş ve karılarından göz ve düşüncelerinizi ayıramıyorsanız aynı şeyi başkalarından beklemeyiniz. Öte yandan kendi cinsel ihtiyaçlarınız kadar kızkardeşinizin de aynı ihtiyaçlar içinde kıvrandığını unutmayın. Anneler, babalar, siz seksli yılların verdiği uygulama bolluğunun sonucu ve bıkkınlık içinde olabilirsiniz. Ama, kız ve erkek çocuklarınızdan aynı şeyi beklemeyin. Çünkü onlar yeni nesildir. Canlıdır, hırslıdır, yaşama ihtiyaç, sevinci ve zevki ile dopdoludur onlar. 1970 - 80 döneminde yaşadığımız sosyal, ekonomik terör ile anarşi sizlere, bizlere, hepimize dersler vermiş olmalıdır. 12 Eylül hepimizi kurtardı. Daha çok gençlerimizi hedef alan terör bombası, onları yeterince tahrip etmişti. Şimdi bu tahribatı düzeltmek zamanıdır. Kızın zarıymış, erkeğin kazaklığıymış, aile reisliğiymiş gibi boş kavramları bırakalım. İnsan ömrü çok kısadır, hem de tahmin edilenlerin aksine. Bu yüzden gençliği sardığınız gelenek zincirini kıralım. Bırakınız, bırakalım sevişsinler. Hem kızlık zarı pahasına seviştiklerini görmek, ölümleri pahasına savaştıklarını görmekten evlâdır ●

İsmail AKGÜL
ADANA

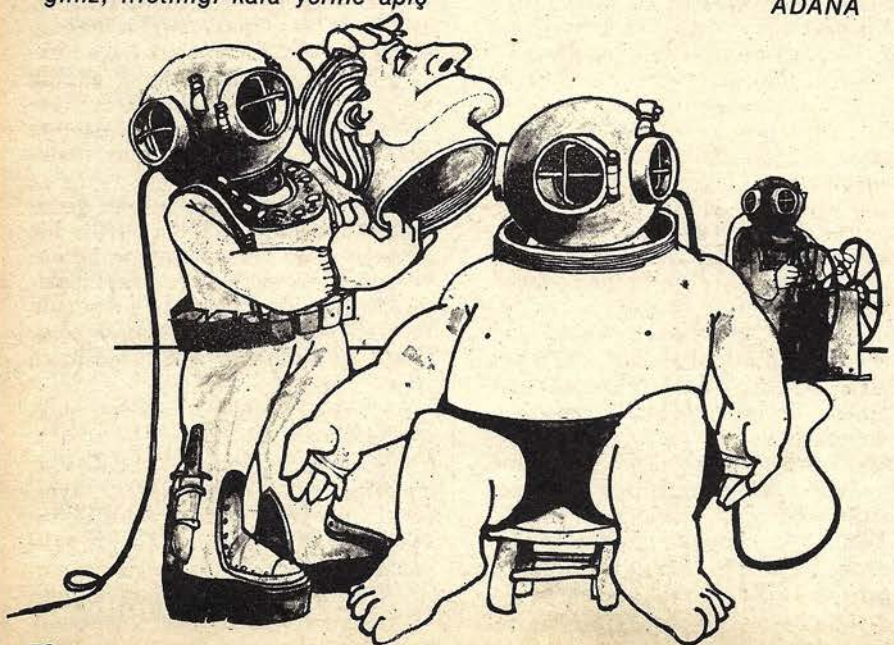

Seksper

Baştarafı 43. Sayfada

evliliklerini sürdürmek için bir şans daha tanımaya hazır olduğunu, ama, bunun için, evlilik dışı her türlü ilişkisini koparmak zorunda olduğunu söyledi. Bunda diretti. Fred belki bunu kabul edebilir ve tekrar beraber olabilirlerdi, ama, aralarındaki güven bir kere sarsılmıştı. Bunu onarmak olanaksızdı. Geçmişi belleklerden silip atamayacaklarına göre, gelecekleri mutsuzdu".

Pomeroy'un elindeki yeni bir dosyaya bakalım şimdi... Peter'la Lynn'in evliliklerinin öyküsü bu... Gerek gelir düzeyi, gerek yaşam biçimi bakımından, Peter-Lynn çiftiyle Fred-Joanne çifti arasında büyük benzerlikler vardı. Koşulların zorlamasıyla, Peter'in bir iş gezisine çıktığı sırada, Lynn bir erkekle ilişki kurmuştu. Gerçi bir gecelik bir ilişkiydi, ama, Lynn de suçluluk duymaya başlamış ve sonunda konuyu kocasına anlatmıştı. Lynn'in anlattıklarını büyük soğukkanlılıkla dinleyen Peter, karşı cinsle kendisinin de zaman zaman ilişki kurduğunu anlattı. Konuyu sabahın erken saatlerine kadar akıllı-uslu insanlar olarak tartıştılar ve birbirleri için çok değerli olduklarını, evliliklerini sürdürmek gerektiğini karara bağladılar. Ama, bu karara vardıkları anda da, evlilik sözleşmelerine yeni bir gözle bakmak zorunda olduklarını da anladılar. Onlar da sonunda Dr. Pomeroy'a başvurdular ve onun yardımıyla, evlilik sözleşmelerini dayandıracakları yeni ilkeleri saptadılar. Olası tehlikeleri enine-boyuna tartıştılar. Altı ay sonra Dr. Pomeroy'a yeniden gittiklerinde, çok mutlu bir altı ay geçirdiklerini, gerek cinsel, gerek ruhsal açıdan böylesine doyumlu günleri daha önce hiç yaşamadıklarını söylediler.

Aradaki fark neydi? Kaçamakların, gizli ilişkilerin ortaya çıkmasıyla beliren ve o ana kadar mutlulukla süren evliliklerin temelini dinamitleyen korku, kaygı, öfke ve tedirginlikleri Fred-Joanne olayında körüklerken, benzeri etkileri Lynn-Peter çiftinde tekrarlamayan temel etkenler nelerdi? Aynı durumdaki bir çift için evlilik-dışı ilişki yıkıcı etki yaparken, bir başka çift için evliliğin temeli olan güven ve sadakati sürdüren neydi?

"Sadakatsizlik"...

"İhanet"....

Herkesin sakız gibi çiğnediği, ama kimsenin ne anlama geldiğini pek bilmediği, doğru-dürüst tanımlayamadığı eş-anlamlı iki kavram bunlar... Sözlük tanımıysa, "evlilik birliği sırasında sadakatsizlik"... Sadakatsizliği, **"cinsel** *sadakatsiz-*

lik" olarak görme eğilimi de egemen... Bu yüzden, evlilik-dışı cinsel ilişkiyle "ihanet", "sadakatsizlik" kavramları evli çiftlerin kafasında "özdeş" duruma gelmiş...

Ama, "sadakatsizlik" kavramının bir başka sözlük tanımı da "güvene ihanet"... Sanırız, konuya bu açıdan yaklaşıldığında çok şey düzelecek, yanlışlar doğru anlaşılacak... Gerçekten de, evliliğin temeltaşı **karşılıklı güven...** Çağdaş evliliklerde sadakatsizliğin ne anlama geldiğini, gelmesi gerektiğini anlamak ve yerli yerine oturtmak için, herşeyden önce, "güven" olgusunu anlamak gerekiyor.

Son otuz yıl içinde kadın-erkek ilişkilerinde önemli bir nitelik değişmesinin meydana gelmeye başladığını görmek, bu değişimin ne yönde olduğunu doğru tanımlamak gerekli... "Sadakat" olgusunu öylesine dar anlamda tanımlamış, "sekste tek kişiye bağlılık" olarak öylesine yorumlamışız ki, 1960'lı yıllarda otoriteye isyan etmeye başlayan genç kuşaklar, sanki inadına, herkesle düşüp kalkmayı borç bilmişler... Aile baskısını başkaldırmanın bayrağı yapmışlar. Evlilik öncesinde yatmışlar, evlilik sırasında tek kişiye "sadık" kalmayı küçültücü görmüşler...

"Seks patlaması" olarak da nitelendirilen bu olaya, ruhbilimciler, bugün, daha sağlıklı, daha tutarlı, daha gerçekçi biçimde yaklaşıyorlar. Bu patlamanın özellikle kendisini hissettirdiği Amerika gibi toplumlarda "çok-eşlilik" (poligami) neredeyse kurumlaşmış durumda... Kocasını "aldatan" kadınların boyunlarına yafta asılıp sokaklarda gezdirildiği Orta-çağ karanlıklarındakinin aksine, şimdi, neredeyse, eşinden gayrısıyla yatmayanlar teşhir edilecek... Gerçi kural yine tek-eşlilik, ama, kurallara kimsenin aldırdığı yok... İçi çeken, içi çektiğiyle seks yapıyor ve bunun eşince bilinmesini de umursamıyor.

Bundan kırk yıl öncesine kadar evlilik-dışı seksten söz edilmezdi. Bu toplumsal tabunun var olduğunu, hem de sanıldığından çok daha yaygın biçimde var olduğunu ilk açıklayan **Kinsey Raporları** oldu. İstatistiklere göre, erkeklerin yarısı, kadınların dörtte-biri evlilik-dışı seks ilişkilerine girmişlerdi, giriyorlardı. 1980'li yılların yaygınlaştırdığı cinsel özgürlük ortamında, bu oranların, erkeklerde yüzde 60'a, kadınlarda yüzde 40'a kadar ulaştığı sanılıyor. Kısacası, süren yasal, dinsel ya da ruhsal "ceza"lara rağmen, geleneksel evlilik sözleşmesine karşı çıkmak, onu çiğnemek yaygın bir alışkanlık olmuş durumda...

Sorun, aslında, evlilik-dışı seks ilişkileri değil, evlilik sözleşmesinin hükümleri, ilkeleri... "Dindar" kişiler gözünde, geleneksel evlilik sözleşmesinin hüküm ve ilkeleri tartışma götürmeyecek kadar açıktır. Evlilik-dışı ilişki din kurallarına, özellikle Katolik toplumların din kurallarına aykırıdır. Günahtır. Ceremesi cehennemde cayır-cayır yanmaktır. Ama, en dindar kişiler bile, evlenirken verdikleri sözü tutamamak durumunda kalıyorlar. Kaldıklarında da büyük bir suçluluk duygusuna kapılıyor, mutsuzluk altında ezilir duruma geliyorlar.

★★★

Tek-eşliliğe dayalı evlilik sözleşmesinin yerini, bugün, değişik hükümler içeren değişik evlilik sözleşmeleri almış durumda... Yelpazenin bir ucunda, evlilik sözleşmesine imza atarak aynı çatıyı paylaşan, ama diledikleri zaman diledikleriyle yatma özgürlüğünü birbirlerine tanıyan çiftler var. Sonra, taraflardan birinin sekse fazla düşkün olmadığı, dolayısıyla öbür tarafa cinsel ilişki kurma özgürlüğünün tanındığı beraberlik türleri var. Bir de, tarafların kağıt üstünde tek-eşli **göründükleri**, ama, fırsat çıktıkça, eşinden habersiz evlilik-dışı seks ilişkilerinin kurulduğu evlilik biçimleri var.

> Kaçamak yapmak ve onu gizlemek, kimi insan için başlı başına bir heyecan kaynağıdır, zevktir.

Evli çiftlerin günümüzdeki en büyük talihsizliği, evlilik sözleşmesinin içerdiği ilke ve hükümlerin "yazısız" olması, dolayısıyla tarafların yorumuna açık bulunması... Oysa, mutlu bir evliliğin birinci ve vazgeçilmez kuralı, **o evliliğin hangi ilkelere dayandığının ve karşılıklı ilişkilerin nasıl düzenleneceğinin taraflarca önceden bilinmesi...**

Bu eğretiliğin nedeni belli... Bir kere, kadınla erkek birbirlerinden hoşlandıkları, beraber olmak istedikleri inancıyla evlenirler ve evlendikleri sırada bu evliliğin sürmeyebileceğini düşünmezler. "Evlilik bağının bozulması", nikah memurunun önüne oturdukları sırada, çok uzak, akla bile gelmeyen bir olasılıktır. Ama, zamanla, kadın ya da erkek, en az eşi kadar çekici başka insanların da dünyada bulunduğunu görür, öğrenir. Hatta, bunlardan biri cinsel bakımdan fazlasıyla "cazip" duruma gelebilir. Duyulan bu ilgi seksle sonuçlanır ve bu sonuç eşten gizlenirse, işte, o zaman, evlilik sözleşmesi çiğnenmiş olur. Eş kendisinden gizlenen bu durumu şu ya da bu biçimde öğrenirse, toplumun kültür yapısına ve kadın-erkek ilişkilerine bakış açısına göre, değişik sonuçlar ortaya çıkar. Boşanma, yani evlilik beraberliğinin yasal olarak sona erdirilmesi, evlilik-dışı ilişkilerin "sarsıcı", ama görece "hafif" sonuçlarından biridir. Gazetelerde zaman-zaman raslanan "elime bıçağı aldım, gerisini hatırlamıyorum" türündeki mahkeme ifadeleriyse, tepki biçimlerinin en şiddetlisidir.

Oysa, evlilik sözleşmesi, basit bir seks sözleşmesi değildir. Bu sözleşmenin seksle ilgisi olmayan biçimlerde çiğnenmesi, ilginçtir, boşanma gibi aşırı tepkiler yaratmaz. Örneğin, taraflardan birinin fazla çalışması, işini evine getirmesi, kayınlar konusunda sürtüşmeler, çocuk bakımı konusunda anlaşmazlıklar vs., evlilik sözleşmesinin çiğnenmesi demektir. Oysa, bunlar tartışalarak tatlıya bağlanırlar. Evlilik sözleşmesinin yalnızca bir bölümünü oluşturan "cinsel sadakatsizlik", sözleşme ihlâllerinin boşanmayla sonuçlanan genellikle "istisnasız" tek örneğidir.

Oysa, penisin vajinaya girmesi **bedensel** bir olaydır. Derin ruhsal ve psikolojik içeriği ve boyutları olan "ihanet" sözcüğüyle bu birkaç dakikalık eylem arasında ne gibi bir bağlantı olabilir? Bu özdeşleştirmenin temelinde yatan varsayım, seks yoluyla, aşk, sevgi ve ilginin bir kişiden alınarak bir başkasına aktarıldığıdır. Taraflardan birinin cinsel organlarını başkasına açması, evliliğin temelindeki başka duyguların da devredildiği kanısını uyandırır. Taraflar, bu varsayımın, bu inancın etkisi altında, tek gecelik kaçamaklarından tutun da birkaç günlük maceralarına kadar, bu türden evlilik-dışı seks ilişkilerini eşlerinden saklamak, bu konuda yalan söylemek yoluna giderler.

Kaçamak yapmak ve onu gizlemek kimi insan için başlı başına bir heyecan kaynağıdır. Zevktir. Eğlencelidir. Ama, evlilik-dışı cinsel ilişkiye sırf bu nedenle girenleri dışarıda bırakırsanız, büyük çoğunluk için, "yapılan iş ihanet mi?" sorusunu sormak gerekir.

Konuya değişik açılardan yaklaşılabilir.

Bir kere, evlilik-dışı seks ilişkisi, gerçekten, bütün ilgi, sevgi, saygı, sevecenlik gibi duyguların bir üçüncü kişiye aktarıldığı anlamına geliyorsa, bunu saklamanın, gizlemenin ne anlamı olabilir? Bunun kolayı, "Başkasına aşık oldum. Boşanmak

istiyorum" demek değil midir? **Gerçek** ihanetin tek doğal sonucu budur. Evlilik bağının gönüllü olarak bozulmasıdır.

Ama, bazıları, sırf evlilik-dışı seks yapmış olmak için seks yaparlar. Eşlerinden ayrılmayı hiç bir zaman düşünmez, ama, başkalarından cinsel zevk almaktan da geri kalmazlar. Bu tür kişilerin yaptığına "ihanet" ya da "sadakatsizlik" denilebilir mi? İşte, asıl sorun da burada yatıyor.

"İhanete uğramış" kadın ya da erkeğin tepkisini önceden kestirmek genellikle mümkündür. Geleneksel evliliklerde "tek-eşlilik" baştan varsayıldığı için, "ihanete uğramış" tarafın en kötü olasılıkları düşünmesi doğaldır. "İhanet eden" tarafın "ihanete uğrayan" taraftan olayı unutmasını istemesi, bunun basit bir "bedensel ilişki" olduğunu anlatmaya çalışması, genellikle sonuçsuz kalır. Olanaksızı istemek gibi bir şeydir bu... **Olaydan sonra,** bin dereden su getirseniz de, olayın yarattığı utanç, eziklik, öfke ya da şaşkınlık gibi duyguları söküp atamazsınız. Evlilik sözleşmesinin hüküm ve ilkelerini tartışmanın sırası değildir artık...Sözleşme hükümleri onaylanmazcasına bozulmuştur bir kere...

Bunca sıkıntıya, bunca üzüntüye, bunca tasaya ne gerek var? Evlilik ilişkisini cinsel özgürlük çağının gerçekleri açısından değerlendirmek daha sağlıklı bir yaklaşım olmaz mı? Evlilik-dışı ilişkiyle "ihanet" ya da "sadakatsizlik" olgularının bambaşka iki olgu olduğunu görmek, onlara bağlı sorunların çözümünü kolaylaştırmaz mı?

Bir kere, "ihanet" denilen durumun doğması için ille de bir evlilik dışı seks ilişkisinin kurulması gerekmez. Örneğin, bir erkek, "iyi koca" olarak yalnızca karısıyla yatabilir, gözü hiç dışarıda olmayabilir, ama, seks yaparken bile aklı-fikri işindedir, patronunun gözüne girmek için ertesi gün ne yapacağındadır. Aynı şekilde, kadın da iyi bir eştir, ama, kocasıyla seks yaparken bile aklı-fikri ertesi günkü konken partisindedir. Hatta, kocasından gayri bir erkeğe ilgi duyuyor, onu seviyor, ama, suçluluk duyduğu, eski değerlere bağlı kaldığı için bu duygularını gizliyor olabilir. Böylesine iki kişi arasındaki bağa "sadakat bağı" denilebilir mi? Elinizi vicdanınıza koyun, doğruyu söyleyin. Elbette, denemez...

"Sadakatsizlik" sorunu kolay tanımlanabilen bir sorun değildir. Örneğin, son yıllarda Amerika'da "açık evlilik" diye bir şey deneniyor. İstatistiklere göre, evli çiftlerin yüzde 5'i arasında bu tür bir evlilik ilişkisi var. Taraflar diledikleri zaman diledikleri kişiyle seks ilişkisine girmekte serbest oldukları gibi, bu ilişkiyi eşlerine açıklamakta ya da kendilerine saklamakta özgür... Bu tür bir evlilik ilişkisine karşı çıkanların en büyük eleştirisi, tarafların başkalarıyla serbestçe seks yapmalarının, karı-koca arasında seks yoluyla kurulan ilişkinin derinliğini, duyarlığını, zenginliğini köreltmesi... Büyük bir geçerlik payı var, bu görüşlerde... Ancak, ilişkinin savunucuları da, evlilik dışı ilişkilerin, çiftin "birbirlerinin değerini daha iyi anlamaları"na olanak sağladığını, böylece evlilik ilişkisini zenginleştirdiğini söylüyorlar.

"Açık evlilik" herkesin benimseyebileceği bir model değil, kuşkusuz... Bir kere, gücünü hiç bir zaman yitirmeyen bir "kıskançlık" duygusu var, orta yerde... Kaldı ki, karı-koca arasındaki duygusal bağın nerede başlayıp nerede bittiğini de belirlemek çok güç... Ancak, eşlerden birinin gerçekten hoşlandığı ve seks yapmak istediği biriyle karşılaştığı, ama geleneksel evlilik anlayışı çerçevesinde bu isteklerini baskı altına aldığı durumlarda da

> "İhanet" denilen durumun doğması için mutlaka evlilik dışı bir seks ilişkisinin kurulması gerekmez.

gereksiz gerginliklerin, psikolojik baskıların, yıpranmaların ortaya çıktığı da bir gerçek... Evlilik-dışı ilişkinin sürekli bir ilişkiye dönüşmeyeceğinin baştan kabul edilmesi ve ona göre sürdürülmesi gerek, açık-evliliğin anlamlı olabilmesi için... Bu da kolay bir durum değil... İpin ucu kaçabilmekte...

Kısacası, evlilik, kendi dinamikleri olan karmaşık bir süreç... Bozulması kadar, sürdürülmesi de hassas dengelere bağlı bir olay... Evlilik-dışı seks olayıyla hassas içdengeleri kolayca bozulabilen bir yapı... Öte yandan, evlilik-dışı seks sorunuyla karşılaşan çiftlerin sayısının da hızla arttığı bir gerçek... Böyle bir olayla karşılaşan kişilerin kendi kendilerine şu soruyu sormaları gerekiyor: Sorun, evlilik dışı seksin kendisi mi, yoksa karşılıklı güvenin sarsılması mı?

Unutmayalım ki, başarılı bir evliliğin temelinde yatan belirleyici öge, seks değil, karşılıklı güven ve dürüstlüktür. Bu konuda dürüst ve açık-sözlü davranılabilirse, evlilik-dışı bir kaçamağın aşk ve mutluluğa gölge düşürmemesi gerektiği görülür. Geçici bir "şeytana uyma"dır bu...

BOŞANMA VE SONRASI

İster eşlerden birinin evlilik-dışı ilişkilerinden kaynaklansın, ister "aşırı geçimsizlik" gibi durumlardan, boşanma, insan yaşamında travmatik bir olaydır. Yargıç evlilik bağını sona erdiren kararını açıklayıp duruşmayı kapattığında, yani yolcu yoluna gittiğinde, her şeyin bittiği sanılır. Ama, asıl sorun o zaman başlıyordur. Evlilik bağını çözmek için harekete geçen çiftler, çoğu kez, boşanma sonrasının sorunlarını düşünmezler. Kendilerini bir "yalnızlık" döneminin beklediğini düşünmezler.

Boşanmış insanların nasıl hareket etmeleri gerektiği konusunda, toplum, evli insanların davranışları konusunda yaptığı gibi, kesin kurallar koymamıştır. Aynı şekilde, dul ve yetimler için getirdiği koruyucu önlemleri de almamıştır. Boşanma yoluyla eşinden ayrılan bir kişi, özellikle kadın, yeni bir hayat kurmak, geçim sağlamak, duygusal ve cinsel boşalma yollarını arayıp bulmak durumundadır. Boşanmış insan, artık hayatın kendisine yüklediği sorumlulukları **tek başına** sırtlanmak zorunda olan bir insandır. Boşanmış insana yardım edecek kimse yoktur, ama, işin tek iyi yanı, boşanmış insanın yardım edeceği kimse de yoktur.

Eşinden boşanan bir kadının karşılaşacağı ilk durum, yoksulluk olmasa bile, çok daha düşük bir refah düzeyidir. On boşanma davasından dokuzunda çocukların velâyeti kadına verilir ve bağlanan nafaka da gülünç derecede azdır. Boşanma öncesinde evin geçim kaynağı çoğu durumda erkeğin kazancıdır. Erkek kazandığı parayla iki evi birden geçindiremeyeceğine göre, nafaka da o ölçüde sınırlı kalır.

İşte, bu yüzden, sürmeyeceği artık anlaşılmış olan evlilikleri sürdürmek için kadınlar akıl almaz çaba harcar, akıl almaz özverilerde bulunurlar. Erkekler de bunu bildikleri için, daha fazla ödün koparma çabasına girerler. Boşanmanın en önemli nedenlerinden biri olan evlilik-dışı seks ilişkilerinde, erkeğin kendisine tanıdığı serbestlikleri karısından esirgemesinin en önemli nedenlerinden biri kadının ekonomik bağımlılığıyla, erkeğin karısında gördüğü benzeri bir davranışa aşırı hoşgörüsüz davranmasının temelindeki neden de aynıdır.

Boşanma olaylarını bilimsel biçimde gözleyenler, boşanmış kişilerin davranış biçimleri ve yaşamlarını yeniden düzenlemeleri konusunda

ilginç gözlemler yapıyorlar.

Amerika'da son yıllarda yaygınlaşan bir uygulama, boşanmadan sonra iki ayrı evin açılması, ama, tarafların birbirlerini (ve dolayısıyla çocuklarını) sık sık ziyarete gitmeleridir. Böylece tarafların bağımsızlığına uzanan süreç içinde, ayrı olmaya yavaş yavaş alışma söz konusudur. İlişkilerin (hatta seks ilişkilerinin) sürmesi, bu geçiş döneminin tornistan ederek evlilik bağının yenilenmesine de yol açtığı gözlenmektedir.

Ama, öte yandan, boşanmış çiftlerin arasındaki soğukluk, bu türden "esnek" bir düzenlemenin oluşturulmasına elvermeyebilir. Dostça ayrılmamış çiftlerin, yeni yaşama alışma süreci içinde, birbirlerine sağlayabilecekleri ruhsal ve fiziksel destek yok denilecek kadar azdır. Çabaya değmez. Bu durumda, Amerika'da iki boşanmış kadının bir araya gelerek ev tuttukları, nafakalarını ortaklaşa kullandıkları, biri çalışırken öbürünün ev işlerine ve çocuklara baktığı da görülmektedir. Ancak, iki kadının da bir süre sonra cinsel gereksinmeler duymaları, aralarındaki ilişkiyi pürüzlü bir çizgiye sokmakta ve ev saatlerinin paylaşılması büyük sorunlar yaratmaktadır.

Boşanmanın önemli sorunlarından biri, evli arkadaşların yitirilmesidir. Boşanmış bir kişinin evli arkadaşlarıyla nasıl bir ilişki kuracağı konusunda yerleşmiş alışkanlıklar, gelenek-görenekler yoktur. Eskiden sık gittiğiniz bir arkadaşınız, fazladan bir erkek ya da kadını ne yapacağını bir türlü kestiremeyebilir, bu yüzden de davetlerin ardı arkası kesilebilir. Kaldı ki, eşlerden birinin boşanmış kişiye "göz koyabileceği" korkusu da yabana atılır cinsten değildir.

Boşanmış kişinin karşılaşacağı en büyük sorunlardan biri seks yaşamıyla ilgilidir. Dul kadın ve erkeklerin seks yaşamları konusunda söylenenlerin çoğu ya palavradır, ya yanlış bilgilere dayanır. Toplumun kendilerine bakış açısından kaygılanıp seks yaşamlarını bilinçli biçimde sınırlayanlar olduğu gibi, seksin yaşamlarında fazla önemli olmadığını anlayıp çabalarını başka alanlara kaydıranlar da vardır. Ancak, boşanmış erkeklerin bir bölümüyle boşanmış kadınların büyükçe bir bölümünün çok daha yoğun, çok daha doyurucu, çok daha hareketli bir seks yaşamına girdiklerini de yadsımamak gerekir. Seks ilişkilerinin "aşk" temeline dayanmaması gerektiğini çabuk öğrenirler bunlar... Tutulan istatistiklere göre, boşanmış kadınların çok büyük bölümü boşandıktan bir yıl içinde erkeklerle seks ilişkilerine girmekte ve evlilik sırasında olduğundan çok daha sık biçimde orgazma ulaşmaktalar... Üstelik, boşanmış kadınlar arasında orgazm olanların oranı da, evli yaşıtları arasındaki orgazm oranından daha yüksek... Bu da bir başka istatistik gerçek...

Boşanmış kadın ve erkeklerin seks yaşamları incelendiğinde, bunların üç ana başlık altında toplandıkları görülüyor: (1) perhizciler, (2) arada-sıradacılar, (3) tutkun-tiryakiler.

Perhizciler, daha önce evli olup da koşulların etkisiyle (hastalık, yaşlılık, mekânsızlık vs.) seks yapamayanlar arasından çıktığı gibi, bilinçli biçimde seks yapmama kararı alanlar arasında da rastlanmakta... Seksi evliliğin kendilerine zorladığı bir yükümlülük olarak gören, boşanmayı da bu ödevden kurtuluş olarak yorumlayanlar da var, bunlar arasında... Seksin yokluğunu değil de, seks yapmamanın rahatlığını duyuyorlar. Öte yandan, boşanıp da seks yapmaktan ısrarla kaçınanlar arasında, evlilik-dışı seks ilişkilerini "günah", "çirkin" olarak görenler de var. Gerçi bunlar zaman zaman seks ilişkilerine girebiliyorlar, ama, ilişkilerinin "aşka dayandığını, evlilikle sonuçlanacağını" kendi kendilerine telkin ediyorlar. Sonuç böyle çıkmayınca da suçluluk duygusuna kapılıp seksten köşe-bucak kaçmaya başlıyorlar.

Arada-sıradacılar, seksle aşkın iki ayrı şey olduğunu düşünen kişiler arasından çıkıyor, genellikle... Boşanmış erkekler kadınlara kıyasla daha dürüst, daha açık-sözlü oluyorlar, bu konuda... Çıktıkları kadına, aşkın başka, seksin başka şeyler olduğunu söylemekten kaçınmıyorlar. Bir kadınla çıkarken başka kadınlarla düşüp kalkmaktan da geri kalmıyorlar. Böyle yaptıklarını da gizlemek için çaba göstermiyorlar. Boşanmışların seks yaşamında en sık raslanan tipler bunlar... Artan sayıda kadın da bu yola giriyor. Hercailikten değil, kendilerine güvenlerini yeniden kazanmak, sevmeyi yeniden öğrenmek için bu yola gidiyorlar. Çoğu kez başarılı da oluyorlar. Evlilikleri sırasında yitirdikleri özgüvenlerini, sahip olduklarını bilmedikleri cinselliklerini keşfediyorlar.

Tiryaki-tutkunların ortak özelliği, akıl-fikirlerinin sekste olması, beğendikleri kişiyi baştan çıkarmak için tüm zamanlarını harcamaları... Evliliğin ya da koşullanmaların etkisiyle uzun yıllar seksten alamadıkları zevki aldıklarını söylüyorlar. Bu tiplemeye giren bir kadın, boşanmasını izleyen ilk iki yıl içinde tastamam 39 ayrı erkekle ilişki kurmuş, örneğin...

Boşanmış kişilerin, boşanmayı izleyen seks yaşamlarında, hep aynı biçimde davranmaları da gerekmiyor. Değişik tiplere bürünebiliyorlar. Ama, bu şekilde kılık-değiştirmeler yıpratıcı oluyor, insanın gerçek kişiliğini bulmasını, karşı cinsle sağlıklı ilişkilere girmesini engelliyor. İnsanların kişiliklerinin farklı oluşu da bunda etkili oluyor. Karşı cinsten biriyle beraberliğini ciddiye almayan bir kişinin yoğun bir duygusal ilişkiye girmesi nasıl sarsıcı olabiliyorsa, aynı şekilde, yoğun ve sürekli bir duygusal ilişki arayan kişinin "hercai" gibi gününü gün etmesi de ruhsal bunalımlara sürükleyebiliyor.

"Boşanma sonrası yaşam nasıl?" diye bir soruya verilecek evrensel bir yanıt kuşkusuz yok... İnsanın bir işi, bir evi, arkadaşları, cinsel yaşamı, hatta aşkları olabilir. Olmayabilir de... Bütün sorun, boşanma kararı verirken, boşandıktan sonra ne yapılacağının çok iyi belirlenmiş olması... Evlilik bağını bozmaya götüren kararın, anlık bir heyecan ya da sinirlilikle değil, derinden derine düşünülerek alınmış olması...

Evlilik nasıl akla esince alınacak bir karar değilse, boşanma da sudan nedenlere dayandırılmayacak ciddi bir karar...

"İhanet" ve "sadakatsizlik" gibi yaygın boşanma nedenleri hakkında yazdıklarımızı bir kere daha okumanızı öğütleriz. Hele bu yüzden boşanma kararı almak üzere olanların... ●

Bu arada kitabımı okuyabilir miyim?

Test

Baştarafı 39. Sayfada

SORU 9: Gözlerinin köşelerinde küçük çizgiler, kırışıklıklar olan kadınlar, hayata zevkle, gülerek bakarlar. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 10: Kıvırcık saçlılık, canlılığın, dinamizmin, hayat doluluğun belirtisidir. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 11: Çıkık ve geniş alınlı bir kadın, çok akıllı kadındır. ( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

SORU 12: Kadının ellerinin soğuk olması,, sıcak ve içten bir insan olduğuna işarettir.( ) DOĞRU ( ) YANLIŞ.

BÖLÜM II
NE KADAR "ERKEK"SİNİZ?

SORU 1: Nasıl bir işte çalışmayı istersiniz? (A) İyi ve anlayışlı bir patronun yanında, (B) Kendi hesabınıza.

SORU 2: Sizce, insanlığın geleceği daha çok neye bağlıdır? (A) Din, (B) Bilim

SORU 3: Daha çok neden hoşlanırsınız? (A) Müzik, (B) Spor.

SORU 4: Yeni bir araba satın alırken, neye dikkat edersiniz? (A) Modeline ve dış görünüşüne, (B) Motoruna.

SORU 5: Önemli bir karar vermek zorunda kalsanız, hangisini tercih edersiniz? (A) Bu kararı başkasının vermesini isterim, (B) Kendi kararlarımı kendim veririm.

SORU 6: Erkekte başarıyı, (A) Dış görünüş, (B) Yetenek belirler.

SORU 7: Alıngan mısınız? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 8: Edebiyatın hangi türünden daha çok hoşlanırsınız? (A) Şiir, (B) Polisiye roman.

SORU 9: Ateşten korkar mısınız? (A) Evet (B) Hayır.

SORU 10: En çok neden hoşlanırsınız? (A) Sanat, (B) Politika.

SORU 11: Ağzı bozuk kişilerin yanında rahatsız olur musunuz? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 12: İnsanlarla ilişkilerinizde nasıl bir izlenim yaratmayı tercih edersiniz? (A) Ağırbaşlı, (B) Şaşırtıcı ve çarpıcı.

SORU 13: Evinizde köpek besleseniz,hangisini tercih edersiniz? (A) Fino, (B) Bokser.

SORU 14: Partilere, çaylara, danslara gitmekten hoşlanır mısınız? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 15: Acıklı filmlerde hiç ağladınız mı? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 16: Eşek şakaları sizi rahatsız eder mi? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 17: Sizce kadın için önemli olan nedir? (A) Giyim-kuşam, (B) Zeka.

SORU 18: Başkalarını adlarıyla değil de takma adlarıyla çağıran kişiler sizi rahatsız eder mi? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 19: Bir kuruluşun satış mümessili olsanız, nerede çalışmayı tercih edersiniz? (A) Büroda, (B) Ev-ev gezerek.

SORU 20: Evinizde elektrikler kesilse, ne yaparsınız? (A) Elektrikçi çağırırım, (B) Kendim onarmaya çalışırım.

SORU 21: Antika eşya almaktan hoşlanır mısınız? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 22: Sizden daha akıllı ve zeki kişilerle birlikte olmak ister misiniz? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 23: Uyandığınız zaman yataktan çıkmak size zor gelir mi? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 24: Lekeli bir sofra örtüsünün üstünde yemek yemekten rahatsız olur musunuz? (A) Evet, (B) Hayır.

SORU 25: Boğulan bir arı gördüğünüzde, onun için üzüntü duyar mısınız? (A) Evet, (B) Hayır.

BÖLÜM III
İNSAN VÜCUDU HAKKINDA NE BİLİYORSUNUZ?

SORU 1: Mankenlik yapan kadınların vücutları bir örnektir, tipiktir. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 2: İnsan vücudunun büyümesi, 21 yaşında durur. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 3: Atalarımız olan mağara insanları, bizden daha cüsseliydi? ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 4: Tombullar zayıflara göre daha neşelidir? ( ) Doğru ( ) Yanlış...

SORU 5: "Anasına bak, kızını al" örneği, bir erkek, sevgilisinin bundan 10-15 yıl sonra neye benzeyeceğini, onun anasına bakarak anlar. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 6: Vücutça zayıf olanlar, şişmanlardan daha uzun yaşarlar. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 7: İnsanın vücut yapısıyla sağlığı arasında çok az ilişki vardır. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 8: İnsanın, boyu, kilosu ve yaşıyla ilgili olarak hazırlanan çizelgeler, insanın kaç kilo çekmesi gerektiği konusunda sağlıklı bir göstergedir. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 9: Kadının dimdik ve alımlı biçimde salınarak yürümesi, vücut güzelliğinden daha önemlidir. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 10: Kafasının üstüne bir kitap koyup düşürmeden yürüyen bir kadın, kısa sürede, gözalıcı biçimde yürümeyi öğrenir. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 11: En iyi ve göze güzel görünen yürüyüş biçimi, göğüsleri öne çıkarıp sırtı dimdik tutan yürüyüş biçimidir. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

SORU 12: Doğum yapmak, bir kadının vücudunu bozar. ( ) Doğru ( ) Yanlış.

BÖLÜM IV
OLGUN ERKEK MİSİNİZ?

SORU 1: Kendi isteğinizle, yalnız başına bir gece geçirir misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 2: Bir lokantaya gideceksiniz. Siz bir yeri söylediniz, kız arkadaşınız öteki yerde diretti. Yemeklerin çok kötü olduğunu bile bile kız arkadaşınızın istediği yere gittiniz ve korktuğunuz başınıza geldi. Bunu, onun kafasına kakar mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 3: Bir toplantıdasınız ve yanlış olduğuna inandığınız bir karar alınmak üzere... Çoğunluğu kendi görüşünüzden yana çekmeniz de olanaksız... Karşı oy yazısı yazar mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 4: Sırf zamansızlık yüzünden, hobilerinizden vazgeçtiğiniz oldu mu? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 5: İşbölümü ve işbirliğini gerektiren ortak bir çabada, kendi payınıza düşenden fazlasını yaptığınız oldu mu? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 6: Bir yabancı gözüyle kendi kendinizi değerlendirseniz, on yıl öncesine göre daha "ilginç" bir insan durumuna geldiğinizi söyleyebilir misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 7: Bir işi görmede yeni bir yaklaşım önerilse, bunun yararlarını başkalarından daha çabuk kavrar ve uygulamaya koyar mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 8: Eski bir okul arkadaşınızla karşılaştınız ve çok zengin olduğunu öğrendiniz. Kıskançlık duygularınız, onun köşeyi dönmüş olmasına duyduğunuz sevinci bastırır mı? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 9 : Bir toplantı sırasında, başkan, soru olup olmadığını sordu. Saçmalamak ya da soruyu kötü biçimde sormak korkusuyla, çekindiğiniz olur mu? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 10: Çevrenizin ya da oturduğunuz mahallenin güzelleştirilmesi için yapılan çalışmalara aktif olarak katılır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 11: Kendi kendilerini güç ya da mahcup duruma düşüren kişilere karşı hoşgörüsüz ve acımasız mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 12: Son bir-iki yıldır, herhangi bir konu üstünde derinlemesine çalıştınız mı? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 13: Herhangi bir sorumluluk taşımadığınız okul günlerinizde daha mı mutluydunuz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 14: Bu bölümdeki soruları yanıtlarken, kendinize karşı dürüst *ve açık davrandınız mı? ( ) Evet,* ( ) Hayır.

BÖLÜM V
KARŞI CİNS HAKKINDA NE BİLİYORSUNUZ?

SORU 1: Karı-koca kavgalarında genellikle daha saldırgan ve konuşkan olan kazanır. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 2: Karmaşık sorunları çözmede kadınlar erkeklerden daha beceriklidir. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 3: Erkeklere göre kadınlar daha neşeli ve iyimserdir. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 4: Erkekler kadınlara göre daha az uykuyla idare edebilirler. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 5: Ciddi bir sorunla karşılaştıklarında, erkeklere kıyasla kadınlar daha çok bocalar. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 6: Yemek konusunda erkekler daha müşgülpesenttir? ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 7: Kadınlara kıyasla erkekler daha bencildir. Kendilerini daha çok düşünürler. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 8: Aile içinde "kaynana sorunu" doğduğunda, suç genellikle kadının annesinin üstünde kalır. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 9: Erkeklerin kadınlar hakkında konuşmasından daha çok, kadınlar erkekler hakkında konuşur. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 10: Kadınlar kocalarını daha iyi anlarlar. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 11: Hastalık ya da rahatsızlık konusunda kadınlar daha çok yakınırlar. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 12: Erkekler kadınlara göre daha dürüst ve açık sözlüdür. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 13: Çoğu erkek karısından daha zekidir. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 14: Boşanmış kadına göre, boşanmış erkek, daha sağlam ve sağlıklı bir ikinci evlilik yapar. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 15: Erkekler arasındaki yaygın kanı, kadınların daha konuşkan olduğudur. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 16: Kadınlar erkeklerden daha çabuk sıkılırlar. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 17: Erkeklerin refleksleri ve tepkileri kadınlardan daha çabuktur. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

SORU 18: Erkeklerin mutlu olma yeteneği kadınlardan fazladır. ( ) Doğru, ( ) Yanlış.

BÖLÜM VI
NE KADAR POPÜLERSİNİZ?

SORU 1: Görüşlerinizi hiç etki altında kalmadan, dobra-dobra söyler misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 2: En yakın arkadaşlarınızın bile yanında kendinizi üstün görür müsünüz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 3: Tek başınıza yemek yemekten hoşlanır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 4: Gazetelerin ilk sayfalarında yer alan cinayet haberlerini okur musunuz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 5: Bunun gibi testler ilginizi çeker mi? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 6: Umutlarınızdan, beklentilerinizden, sorun ve sıkıntılarınızdan başkalarına sık söz eder misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 7: Sık borçlanır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 8: Bir yere gittiğinizde, "Alman Usülü"nde diretir misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 9: Başımızdan geçen bir olayı tüm ayrıntılarıyla başkalarına anlatır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 10: Masrafını düşünmeden insanları ağırlamaktan hoşlanır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 11: Açık yüreklilik ve sözlülüğünüzle övünür müsünüz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 12: Randevularınıza geç kalır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 13: Kendi çocuklarınız dışındaki çocukları gerçekten sever misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 14: Eşek şakası yapmaktan hoşlanır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 15: Orta-yaşlı insanların âşık olmaları sizce budalalık mıdır? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 16: Karşılıklı olarak birbirinizden nefret ettiğiniz 7 tanıdığınız var mıdır? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 17: Kin tutar mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 18: "Berbat", "Felaket", "Korkunç" gibi sözcükleri sık kullanır mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 19: Seyyar satıcılar ve telefon memureleri sizi rahatsız eder mi? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 20: Müzik, edebiyat ve spor konusundaki zevklerinizi paylaşmayan kişileri aptal ve sıkıcı bulur musunuz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 21: Tuttuğunuz sözlere göre tutmadıklarınız daha mı fazladır? (İşaretlemeden iyi düşünün). ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 22: Ailenizi, dostlarınızı ve patronlarınızı yüzlerine karşı sık sık eleştirir misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 23: İşler kötü gidince moraliniz çabuk bozulur mu? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 24: Sizin işleriniz kötü giderken, arkadaşlarınızın işleri iyi giderse, onlar hesabına sevinir misiniz? ( ) Evet, ( ) Hayır.

SORU 25: İlginç bulduğunuz konularda dedikodu yapar mısınız? ( ) Evet, ( ) Hayır.

YANITLAR VE DEĞERLENDİRME

BÖLÜM I. Özellikle personel seçmede kullanılan bu soruların 7'sine doğru yanıt vermişseniz, "insan sarrafı" sayılabilirsiniz. Toplam 12 soruda 6 doğru yanıt, "geçer" sayılabilir. Soruların yarısından fazlasının yanıtını doğru bilememişseniz, insan sarrafı sayılmazsınız. İnsanları oldukları gibi değil, kafanızdaki belli kalıplara göre değerlendirdiğiniz ortaya çıkar. Doğru yanıtlar ne miydi? Hemen belirtelim, **12'de 12 tutturmak için, tüm sorulara "YANLIŞ" yanıtını vermeniz gerekirdi.**

BÖLÜM II. İşaretlediğiniz her "A" için kendinize 1 puan, her "B" için de 2 puan verin ve toplam puanınızı hesaplayın. **25-31 puan** "Çok kadın", **32-36 puan** "kadınsı", **37-43 puan** "kadın-erkek dengesi", **44-47 puan** "erkek", **48-50 puan** "çok erkek" olarak değerlendirilir. Bu toplam puanlardan yola çıkarak, kadınların "çok erkek" bir erkekten hoşlandıkları elbette söylenemez. Kadın, erkeğinin biraz duygulu olmasını da ister. Ruhbilimcilerin saptamalarına göre, kadınlar, "eşcinsel eğilimli" olup da kadınlardan hoşlanmıyorlarsa, **37-47 puan** aralığın-

daki erkeklerden hoşlanmaktadırlar.

BÖLÜM III.

SORU 1: Yanlış. Modellerin genellikle ince ve uzun oldukları düşünülür. Oysa, ortalama manken boyunun 1.66 olduğu anlaşılmaktadır.

SORU 2: Yanlış. insanların 35-40 yaşına kadar boy attıkları, o yaştan sonra da kıkırdakların yıpranması vs. etkisiyle küçüldükleri bilinmektedir.

SORU 3: Yanlış. Neanderthal dönem insanına göre, günümüz insanı, ortalama olarak 5 santimetre daha uzundur.

SORU 4: Genellikle doğru. Tıknaz ve tombul insanlar genellikle neşeli ve uyumlu kişiliklere sahiptirler.

SORU 5: Genellikle doğru. Çocuklar irsiyet yoluyla ana-babalarının jenetik özelliklerini devralırlar.

SORU 6: Doğru. Şişman insanların kalp ve başka hastalıklara daha yatkın oldukları bilinmektedir.

SORU 7: Yanlış. Kısa boylu ve tıknaz kişiler kalp, böbrek ve şeker gibi hastalıklara, ince uzun boylular da verem, kabızlık gibi hastalıklara daha yatkındırlar.

SORU 8: Yanlış. Bu tür tablolar ortalamayı gösterdiği için, herkese genellenemez.

SORU 9: Doğru. Servi - salınışlı bir yürüyüş, kadın vücudunu olduğundan daha güzel gösterir, can-alıcı kıvrımlarını ortaya çıkarır.

SORU 10: Doğru. Denge ve koordinasyon, bir vücudu güzel gösteren önemli etkenler arasındadır.

SORU 11: Yanlış. Normal bir pozisyon olmadığı için, başka biçimlerde dışa vurabilir. Yüz kasılmaları, adale kasılması bu dışavurumların en önemlileridir.

SORU 12: Yanlış. Doğum sonrasında kadın egzersiz yapar, iyi beslenir ve iyi dinlenirse, eski vücut ölçülerine kolayca döner.

Yukarıdaki 12 sorudan 7'sini doğru yanıtlamışsanız, insan vücudu hakkında yeterli sayılabilecek bilgiye sahip olduğunuz meydana çıkar. 12'de 6'lık bir doğru yanıt oranı geçerlidir. Bunun altında kalmıyorsa, vücut hakkındaki bilgilerin artırılması yoluna gidilmelidir.

BÖLÜM IV. Kadınların erkeklerde aradığı en önemli özelliklerin başında "olgunluk" gelir. Ruhbilimcilerin yaptıkları saptamalara göre, olgunluğun ölçüleri, bağımsızlık, başkalarına karşı sorumluluk, kararlılık, esneklik, sabır, yaratıcılık, meram anlatabilirlik ve başkalarının yerine kendisini koyabilirliktir. "Evet" yanıtını verdiğiniz "tek-sayılı" sorular (1, 3, 5 vs.) için kendinize 1 puan, "hayır" yanıtını verdiğiniz "çift-sayılı" sorular (2, 4, 6 vs.) için de kendinize 2 puan veriniz. **24 puan ve çok** tutturmuşsanız, gerçekten yaşıtlarımızla kıyaslanmayacak kadar olgun bir insan olduğunuz anlaşılır. **16-22 puan** olgun davrandığınız durumların daha sık olduğunu gösterir. **16 puandan daha az puan** toplamışsanız, olgun sayılmazsınız, ama, üzülmeyin: Dünya sizin gibilerle doludur.

BÖLÜM V. 1. Doğru, 2. Yanlış, 3. Yanlış, 4. Doğru, 5. Yanlış, 6. Yanlış, 7. Yanlış, 8. Yanlış, 9. Doğru, 10. Yanlış, 11. Doğru, 12. Yanlış, 13. Doğru, 14. Yanlış, 15. Yanlış, 16. Yanlış, 17. Doğru, 18. Yanlış. Uygun yanıtı vermişseniz, her yanıt için kendinize 10 puan verin. Bu test daha önce anket yoluyla bir çok kadın ve erkeğe uygulanmış ve toplam 180 puan içinde 90 puan tutturanların bile çok az olduklarını ortaya koymuştu. **90 puan ve yukarı** tutturanlar karşı cins hakkında bilgili kişiler olarak kendileriyle övünebilirler. 100 puan tutturanlar "çok", 150-160 puan tutturanlar "olağanüstü" bilgili sayılmak gerekir. Bu sonuncu puanı tutturmuşsanız, kusura bakmayın, yalan söylüyor olabilirsiniz.

BÖLÜM VI. Doğru yanıtlar şöyledir: 1. Hayır, 2. Hayır, 3. Hayır, 4. Evet, 5. Evet, 6. Evet, 7.Hayır, 8. Hayır, 9. Hayır, 10. Evet, 11. Hayır, 12. Hayır, 13. Evet, 14. Hayır, 15. Hayır, 16. Hayır, 17. Hayır, 18. Evet, 19. Hayır, 20. Hayır, 21. Hayır, 22. Hayır, 23. Hayır, 24. Evet, 25. Evet... Her doğru yanıt için kendinize 1 puan verdiğinizde alabileceğiniz toplam puan 25'tir. 25 puan tutturacak bir kişi bulunduğunu sanmıyoruz. Kişinin mutlaka kusurları olacaktır. Kaldı ki, tüm soruları doğru yanıtlayan kişinin de kişiliğinden kuşkuya düşmesi gerekir. İnsanlar, "kusursuz" kişilerden fazla hazzetmezler. Bu bakımdan, 16-17 puanın altına düşmüyorsanız, "popüler" insan sayılmanız için bu yeter de artar bile...

Altı ayrı bölümden oluşan testimizi başarıyla tamamlamış olmanızı umarız. "Aranan Erkek" olmak için, bir kere, insan sarrafı olmanız gerekir. İkinci olarak, "fazla erkek" olduğunuz izlenimini yaratmaktan kaçınmanız zorunludur. Üçüncü olarak, insan vücudunu tanımak gerekir. Dördüncü olarak, "olgunluk" esastır. Beşinci olarak, karşı cinsi iyi bilmek gerekir. Altıncı olarak da kadınların gözünde "popüler" olmak zorunluluğu vardır. Bunların ölçülerinin ne olduğunu gördünüz. Herkesin hepsinden nasibini almasının mümkün olmadığını da anladınız. Hepsinde ortalamayı aşıyorsanız, kusurlarımızla, sevaplarımızla, "Aranan Erkek" sayılırsınız. ●

Stress

Baştarafı 47. Sayfada

stress yarattığının farkında bile değildi. Böylesi bir stress'in, başta seks yaşamı olmak üzere, yaşamının her yanına olumsuz etki yaptığının bilincini taşımıyordu. Belki bilseydi, bu kadar işkenceli günler geçirmezdi.

Stress, çağımızın en büyük illetlerinden, ruh sağlığının en önemli düşmanlarından biri... Üstelik, seks yaşamının da baş düşmanı...

Bıktırıcı monotonlukta bir iş yaşamı, vıdı-vıdıcı bir amir, işin sorumluluğuyla orantısız sınırlı yetkilerin boğuculuğu, iş görmede kısıtlı özgürlük, yaptığı işin sonuçlarını denetleyememe, başarısızlığa uğrama ya da uğradığı iş başarısızlığından ötürü amirlerince kınanma korkusu... Güç geçinme koşullarının, başarıyı güç ödüllendiren ama başarısızlığı çabuk cezalandıran bir çalışma ortamının ayrılmaz parçaları bunlar... İnsanın ruhsal, duygusal ve bedensel sağlığı üstünde olumsuz etkiler yapan, farkettirmeden insan benliğinde kolay onanmayacak yaralar açan evrensel sorunlar...

Daha da kötüsü, insanın seks yaşamını öldüren "profesyonel" bir katil...

★ ★ ★

Çağdaş ruhbilimcilerine göre, stress, cinsel bozuklukların, düzensizliklerin, işlevsizliklerin temelinde yatan nedenlerin en önemlilerinden biri, belki de birincisidir. "Yeni Seks Terapisi" adlı yapıtında Helen Singer Kaplan'ın da belirttiği gibi, stress, "insan cinselliğini öldürücü biçimde yaralıyor". Daha da önemlisi, sekse ilginin azalması ya da cinsel işlevsizlik, "İşten kovulma, boşanma, mahkemelik olma gibi kronik ve acımasız yorgunluk durumlarından, stress odaklarından kaynaklanıyor". Erkekler için de Kaplan şöyle diyor: "Erkeklerde cinsel duygusuzluğun en somut ifadesi, stress altındaki kişinin penisinin sertleşememesidir. Bunun da nedeni, çoğu kez, penis sertleşmesi için gereken fizyolojik reflekslerin psikolojik etkenlerle körelmesidir".

Stress, insan fizyolojisinin tüm yönlerini ve bu arada cinsel fizyolojisini derinden etkileyen bir olgudur. İnsanın beden sağlığını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen hormonal mekanizmalar konusundaki araştırmalar arttıkça, bu gözlemin geçerliği de o ölçüde artıyor.

Stress altındaki insanın hormonal dengesinde meydana gelen değişmeler konusundaki ilk öncü araştırmalar 1920'li yıllarda, Harvard Üniversitesi'nde, Dr. Walter B. Cannon tarafından yapılmış... Cannon

kobaylar üstünde yaptığı ilk deneylerde, "ani bir tehlike" ile karşılaşan hayvanlarda, onları "kaçmak ya da döğüşmek" üzere hazırlayan bazı fizyolojik tepkiler saptamış... Bu durumdaki hayvanların adrenal bezleri, kalp atışını, tansiyonu, solunum sıklığını artıran biçimde, adrenalin hormonu (epinephrine olarak da anılıyor) salgısını da artırıyormuş. Yalnız o değil, kandaki alyuvarların sayısı da çok belirgin biçimde artıyormuş...

Cannon'un bu bulguları açıklamasından sonra, araştırmacılar konunun ayrıntılarına girmişler. Örneğin, Montreal Üniversitesi'nden Dr. Hans Seyle, ani bir tehlike ya da sorunla karşılaşan hayvanların stress'e gösterdikleri şiddetli tepkinin **kısa süreli** olmasına karşılık, "uygar" insanlardaki stress'in haftalar, hatta aylar sürdüğünü ortaya çıkarmış... Stress süresinin uzamasına bağlı olarak insanlarda kalp, dolaşım yolları, böbrek, bağırsak hastalık ya da bozukluklarının görüldüğünü öne sürmüş... Kronikleşmiş stress'in en büyük yan etkilerinden birinin de cinsel bozukluklar olduğunu bu arada vurgulamış...

Seyle, sağlıklı cinsellikle stress arasındaki bu tersine ilişkiyi şöyle anlatıyor: "Büyük bir tehlike ya da ona bağlı olarak aşırı stress altına girildiğinde, insan vücudu, varlığını korumak için tüm olanaklarını ve silahlarını seferber etmek zorundadır. Böylesi durumlarda, var olmakla olmamak açısından görece daha az önem taşıyan sekse bağlı üreme işlevinin ikinci plana itilmesi, önemini yitirmesi doğaldır".

Bu durumda, stress'in, yalnızca bedensel performansı değil, cinsel arzuyu da yok etmesi kaçınılmazdır. Stress insan vücudunun belli bir andaki fizyolojik yapı ve dengesini bozmakta, bu da cinsel tepkilerin dile geliş biçim ve yoğunluğunu olumsuz yönde etkilemektedir. Yazıya başlarken sözünü ettiğimiz genç kadın da bu durumdaydı.

★ ★ ★

Cinsel tepki ve uyarının tek düşmanı kuşkusuz stress değildir. Yorgunluk, depresyon ya da alkollülük, insanın cinsel güdülerini baskı altına alan ve ifade bulmaktan alıkoyan eş-önemde etkenlerdir. Ancak, stress'in de önemli, hem de belirleyici derecede önemli bir etken olduğu artık anlaşılmakta, benimsenmekte...

Seks eyleminin kendisinin de önemli bir "stress kaynağı" olduğunu düşünenler var. Bilim çevrelerinden çok, sıradan insanlar bunu düşünenler... Örneğin, hekimi tarafından her türlü ruhsal ve bedensel stress'ten kaçınması öğütlenen çoğu kalp hastası, yanlış bir inanışla, bu öğüdü sekse konmuş bir yasak olarak görür. Onun gözünde, seks, bir kilometre yürüyüş yapmak ya da birkaç basamak merdiven çıkmaya eşdeğer bir bedensel eylemdir. Hasta kişi için bu beden hareketleri gerçekten yorucuysa, o zaman, seks de yorucudur. Buna diyecek bir şey yok... Ama, yorgunlukla stress aynı şeyler mi?

Buna verilecek tek yanıt var. Hayır, yorgunlukla stress aynı şeyler değil... Üstelik, seksin stress'i azalttığı da artık biliniyor. Sokaktaki insanlarca olmasa bile, bilim çevrelerince biliniyor.

Burada, bir araştırmacının kendi üstünde yaptırdığı bir deneyin sonuçlarından kısaca söz edelim. Bu araştırmacı, seksten hemen önce ve sonra, hemşire olan karısına kan aldırmış. Laboratuvar tahlilleri iki örnekte de stress hormonları düzeyinin yaklaşık aynı olduğunu saptamış. Ama, orgazmdan 1.5 saat sonra alınan kanın tahlilinde, stress hormonları düzeyinin normalin çok altında olduğu anlaşılmış. İzleyen araştırmalar, seksin, stress yaratan değil, stress'i önemli ölçüde azaltan bir bedensel faaliyet olduğunu ortaya koymaktadır.

> Araştırmalar, seksin stress yaratan değil, stress'i önemli ölçüde azaltan bir bedensel faaliyet olduğunu ortaya koymuştur.

Bundan, elbette **her** seks eyleminin stress yaratmadığı sonucu çıkarılamaz. Bazı seks eylemleri bazı insanlar üstünde stress yaratıcı etkiler oluşturabilir.. Masters ve Johnson'un insan cinselliği konusundaki çığır-açıcı araştırmalarının bulgularına göre, seksin kendisi değil de, "sekste başarısız olma" korkusu, kadınla erkeğin cinsel tepkilerini belirleyen en önemli ortak stress paydası...

Küçük bir örnek verelim.

Diyelim ki, bir erkek, aşırı alkolden, yorgunluktan ya da başka bir nedenden ötürü, bir gece, penisini sertleştiremedi, sert tutamadı ya da orgazm olamadı... Bilin ki, o adam, ertesi sabahtan başlayarak geceye kadar, aynı durumun tekrarlanıp tekrarlanmayacağını düşünerek, bunun korkusunu içinde taşıyarak çile dolduracaktır. Bu bekleyiş, zevkli bir bekleyiş değil de sonu belirsiz, korkulu bir bekleyiş olacağı için, seks hormonlarının değil, stress hormonlarının salgılanması artacaktır. Masters ve Johnson bu durumun sonuçlarını şöyle özetliyorlar: "Bu ruh halindeki bir erkeğin penis sertleşmesindeki en küçük bir gecikmeye bile tepkisi, derin ve ani panik olacaktır. Bu panik de stress hormonlarının miktarını alabildiğine artıracak, normal koşullarda kolayca gerçekleşebilecek bir cinsel birleşmenin başarıyla sonuçlandırılması olasılığını bütünüyle ortadan kaldıracaktır. Kadın da bu arada korkunç bir baskı altındadır. Kocasının stress'ini artıracağından korktuğu her türlü davranıştan kaçınmakta, dolayısıyla serbestçe davranması gerekirken kendisini büyük bir baskı altına almaktadır. Kadın da orgazm olmayı bir 'zorunluk' saymaktadır. Stress altındaki kadın ve erkeklerde cinsel performansı olumsuz yönde baskı altına alan en büyük etken, performansın başarısızlığa uğraması korkusudur."

Bu açıklamalardan da anlaşıldığı gibi, stress, bir olaya ya da duruma öngelen, ondan önce oluşan bir **beklenti tepkisidir.** Bu nedenle, beklenti düzeyini bilinçli biçimde kısabilen bir kişi, dolaylı yoldan, stress düzeyini de düşürebilir. Bir psikiyatri uzmanı bu yöntemi kendi kendine başarıyla nasıl uyguladığını şöyle anlatıyor: "Birlikte çıkacağım kadınla seks ilişkilerime bir spor karşılaşması gözüyle bakardım. Yani mutlaka kazanmak amacıyla yatağa girerdim. Çoğu kez de kaybederdim, bu yüzden... Stress düzeyim öylesine yüksekti ki, seksten önce gittiğimiz lokanta, sinema ya da tiyatrodan zerre kadar zevk alamazdım. Duyduğum heyecan cinsel duyularımı körletirdi. Bu yüzden başarısızlığa uğrar, başarısızlığa uğradığım için de kendimi daha çok stress altında hissederdim. Bu hayal kırıklıklarına artık bir son vermek gerektiğini anlayınca, seks olayına bakış açımı değiştirdim. Seksin kendi başına bir amaç olmadığına, insana zevk ve doyum vermek için kullanılan bir araç olduğunu kafama iyice soktum. İlle de yatak odasında sona ermesi gerekmeyen ama doyurucu olan bir geceyi kafamda kurmaya başladım. Bunun sonucunda, seks, güzel ve zevkli bir gecenin daha da güzel zevkli bir 'mutlu son'u durumuna geldi".

İnsan, belli bir andaki cinsel performansına, "kaybedecek ya da kazanacak bir şeyim yok" ya da "olmazsa başka seferler var, dünyanın sonu gelmedi ya?" gözüyle bakarsa, her keresinde kazandığını görecektir. Bütün sorun, herşeyin değerinin yanlış olarak "sonuç"la

ölçüldüğü bir dünyada, sonuca-dönüklüğün yarattığı stress'ten kurtulmaktır. Unutmayın ki, seks ya ölüm, ya kalımla sonuçlanan bir gladyatör döğüşü değildir. Aksine, seks, yudum yudum zevkine varılan nadide bir şaraptır. Sarhoş olmak ya da olmamaksa, sizin bileceğiniz iştir.

STRESS'İN TEŞHİS VE TEDAVİSİ

Günümüz insanı her an stress altındadır.

Yatağın ister sağ, ister sol tarafından kalkın, tekrar yatağınıza dönene kadar akla gelmedik bin türlü stress kaynağıyla karşılaşırsınız. İşe giderken arabanızın lastiği patlayabilir, anahtarınızı kaybedebilirsiniz. Çok sevdiğiniz bir çiftin boşanma hazırlıklarını başlattıklarını duyabilirsiniz. Sizin anlayacağınız, stress'in bin türlü nedeni vardır ve bunlar, yukarıda da gördüğünüz gibi, yalnızca seks yaşamınıza değil, günlük var oluşunuzun her kesidine olumsuz etki yapar.

İnsanın günlük yaşamında azıcık bir stress gereklidir, yararlıdır. Stress, günlük yaşamda karşılaşılan sorunlara çözüm bulabilmek için insan vücudunun harekete geçirdiği tepkilerin toplamı, dolayısıyla insanın varoluşunun önemli silahlarından biridir. Ancak, günümüz koşullarında sorunlar ve sıkıntılar öylesine dev boyutlara ulaşmıştır ki, stress düzeyleri de insanların kaldıramayacakları düzeylere çıkmıştır. Daha doğrusu denetlenmedikçe, çıkmak eğilimindedirler.

Hayatın ağır-aksak, rehavet-dolu olduğu geçmiş günlerin özlemini çekmeyen insan yok gibidir. Ama, unutmamak gerekir ki, o geçmiş güzel günler, artık geri dönmemek üzere geçip gitmişlerdir. Çağdaş insan, yeni koşullara göre kendisini yenileyebilen, yeni bir yaşamın temposuna ayak uydurabilen insandır.

Stress'in üstesinden gelebilmek için, insan, önce çağdaş dünyanın neden bu kadar stress dolu olduğunu anlamak durumundadır. Bir kere, çağımız dünyası, ortalama insanın ayak uydurmakta güçlük çektiği başdöndürücü bir hızla değişmektedir. "Yarının Şoku" adlı kitabında Alvin Toffler uygarlığın evrimindeki başdöndürücü hızları ilginç bir yaklaşımla ele alıyor.

Toffler'a göre, insanın yeryüzündeki varoluşunun son 50.000 yılı ortalama insanın ömrü olan 62 yıla bölünse, bu, 800 adet "ömür" anlamına gelir. Bu 800 ömrün ilk 650'sini, insanoğlu, mağarada geçirmiştir. Bunun da anlamı, insanoğlunun, çağdaş uygarlığa doğru belirleyici adımlarını, son 150 ömür içinde attığıdır. İnsanların iletişim kurmadaki en etkili araçlardan biri olan "söz" ancak son 70 ömür içinde, öteki araç olan "yazı" da yayılmaya elverişli "matbaa basımı" olarak son 6 ömürde belirmiştir. İnsan yaşamının vazgeçilmez parçası sayılan elektrik motoruysa ancak son 2 ömürde, yani 124 yıldır insanla beraberdir. Kullanıldıktan sonra atılan kağıt mendil, depozitasız şişe gibi mallarsa, insanların yeryüzündeki son, yani 800'üncü ömrünün ürünleridir. Kısacası, hızla değişen, hızla değiştiği için de ayak uydurmakta güçlük çekilen bir dünyada yaşıyoruz. Hızla değişen, bugünden yarına tanınmayacak duruma gelebilen bir dünyada...

Böylesine hızla değişen bir dünyada, stress'in günübirlik kaynaklarıyla baş etmenin etkili bazı yöntemleri yok değil... Bir kere, insan vücudunun stress'e karşı gösterdiği gayrı-iradi tepkilerin iyi bilinmesi, tanımlanması gerek... Örneğin, stress'e gösterilen en doğal bedensel tepki vücudun kasılmasıdır. Masa başında oturup saatlerce yazı yazan ve son noktayı koyacağı anı iple çeken bir kişinin boyun ve omuz adalelerinin kasılması kadar doğal bir şey olamaz. Böyle bir çalışmadan sonra, beyninin içi zonklayarak eve gitmesi de doğaldır. Bu stress'i gidermenin en etkili yolu, aynı pozisyonda uzun süre oturmamak, arada-sırada kalkıp dolaşmak, omuzlarını ve boynunu hareket ettirmek, hatta geriye yaslanıp sereserpe uzanacağı yatağını düşlemektir. Önemli olan, stress'in, gerginliğin nedenlerini teşhis etmek, sonra da bunu azaltmak için en kolay ve kestirme yolu seçmektir.

Öte yandan, bir başka stress belirtisi, başkaları üstünde iyi izlenim uyandırmaya çalışan kişilerin diz bağlarının çözülmesi, midelerinin kıpır-kıpır kıpırdanmasıdır. Bu stress'i ortadan kaldırmak için şunlar yapılabilir:

1. Mide kıpırtılarının başladığını hissettiğiniz an, derin bir nefes alıp karın kaslarınızı sıkın. Midenizi içeri çekip öylece tutun.
2. Üç saniye böylece kalın.
3. Kaslarınızı ağır ağır gevşetip nefesinizi yavaş yavaş verin.
4. Midenizdeki antasitlerin harekete geçtiğini, ekşime ve bulantıyı durdurmak üzere olduğunu kafanızda canlandırın.

Basit ve etkili bir yöntemdir bu...

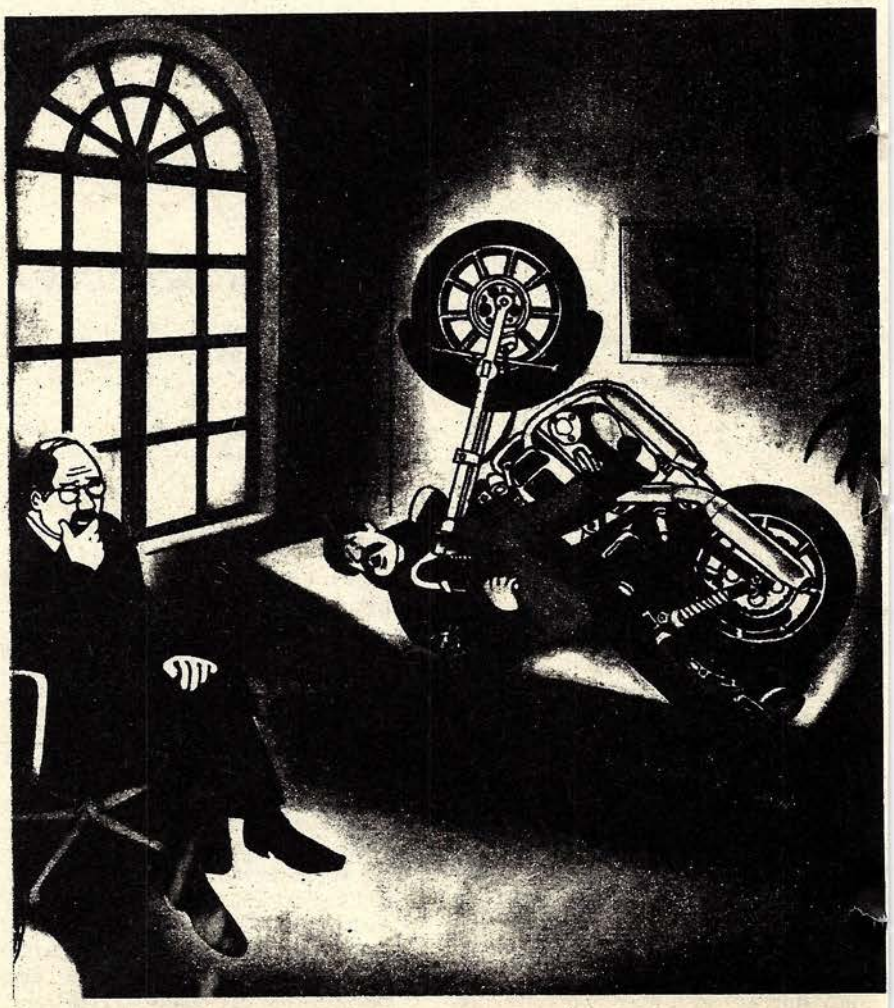

Bu yıl gerçekten sizin yılınız, Profesör. Nobel ödülü ve ben!"

Öte yandan, başka insanlarla girilen ilişkiler de önemli bir stress kaynağı olarak belirmektedir. Örneğin, en önemsiz konulardan bile çok büyük dalaşların, hatta yumrukların çıktığı çok görülür, günümüzün stress'li topluluklarında... En küçük bir konudaki tartışmayı ille de kazanmak isteği, yalnızca sinirleri bozup stress'i artırmakla kalmaz, köklü dostluklarda onmaz yaralar açabilir. Bir arkadaşınızla tartışırken şu noktaları gözden kaçırmayın:

1. Stress tepkilerinizi iyi teşhis edin. Hızlı konuşmaya, ses tonunuzu yükseltmeye, yumruklarınızı sıkmaya başlamanız, stress düzeyinizin artmakta olduğunun en belirgin işaretlerdir.

2. Bu tepkileri görür görmez tartışmayı kesin.

3. Derin bir nefes alın ve tutun. Nefesinizi düzenli ve ağır biçimde verin. Vücudunuzu da buna paralel olarak rahatlatın.

4. Ağzınızı tekrar açarken, kendi kendinize iki soru sorun ve dürüstçe yanıtlayın. (a) "Ne istiyorum?" Bu sorunun, biri kısa, ikincisi uzun vadeli iki yanıtı vardır. Kısa-vadeli yanıt o andaki tartışmanın nasıl sonuçlanmasını istediğinizle, uzun-vadeli yanıt da tartıştığınız kişiyle ilişkilerinizin ne yönde gelişmesini istediğinizle ilgilidir. Tartışmayı sürdürecekseniz, bu iki amacın uyum içinde olması gerekir. (b) "Karşımdakinin ne söylediğini gerçekten dinledim mi?" Bir tartışma sırasında sinirlenmeye başlayan kişi kulağının üstüne oturmak, karşısındakinin söylediklerini dinlememek eğilimindedir. Böylesi tartışmalarda, üçüncü kişilerin araya girip "Yahu, ikiniz de aynı şeyi söylüyorsunuz" dedikleri çok olur. Önemli olan karşıdakini yalnızca dinlemek değil, duymaktır. Yani söylediklerini anlamaktır.

5. Karşınızdakinin ne söylediğini anlarsanız, tartışmayı soğukkanlı biçimde yeniden başlatabilirsiniz.

★★★

Stress, çağımız insanında, günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası durumuna gelmiştir. Ondan kaçış yoktur. Gerçi insanın stress'ten bütünüyle kurtulması olanaksızdır, ama, stress belirtilerinin erkenden teşhis edilmesi, bunların baskısının en aza indirilmesinde belirleyici rol oynar.

Stress çok ciddi bir sağlık sorunu durumuna gelmektedir. Yalnızca ruh sağlığının değil, beden sağlığının da düşmanıdır.

Yukarıda, stress'in tartışmalara girişini anlatırken de belirttiğimiz gibi, doğru teşhis, etkili tedaviyi birlikte getirir. Unutmayın ki, tartıştığınız kişi bir erkek arkadaşınız değil, bir hanım arkadaşınız da olabilir. ●

Aranan Kadın

Baştarafı 36. Sayfada

'iğfal eden', 'baştan çıkaran' neden kadın olmasın. Kadınca ataklık, kadının erkeği iğfal etmesi demektir. Erkekçe saldırganlıksa, eşinin üstünde bir tür egemenlik kurmaktır. Bu tür erkekçe saldırganlıktan hoşlanan erkekler olabilir, ama, ben, onlardan değilim. Olsaydım erkeklerle yatardım".

Kadının erkeğe ilgi duyduğunu hissettirmesinin bir başka yöntemi de, **erkeğe bakarken gözlerini kaçırmamak, gözünü gözünün içine dikmektir.** Bu yapılabilecek jestlerin en yapmacıksızı, en basitidir, ama, çoğu kadın için anlatılmayacak kadar güçtür, sanki işkencedir. Çoğu kadın, erkeğin gözünün içine bakmayı "cüretlilik" olarak görürler. Oysa, kadının bir erkeğe ilgisini ifade etmesinin en kısa ve kestirme yolu budur. Bu tür doğrudan bakışa, "seksi bakış" ya da "yatak odası bakışı" diyebilirsiniz. Erkeği bundan daha tahrik edecek bir ikinci yöntemi de düşünmek mümkün değildir. Bir erkek bu konuda şunları söylüyor: "Bir kadının gözlerini gözlerime dikmesi, beni ilginç bulduğunu, tanışmak istediğini sözsüz ifade etmesi demektir. Eğer kadın da benim ilgimi çekmişse, bunu bir davetiye olarak kabul eder ve onunla tanışmak için mutlaka bir bahane bulurum. Bir fırsat yaratırım. Yok, kadın ilgimi çekmiyorsa, o zaman da bakışlarımı ondan kaçırırım. Böylece hiç kimse kırılmaz, hiç kimse reddedilmiş duygusuna kapılmaz".

> Kadının erkeğe ilgi duyduğunu gösteren bir yöntem de, erkeğe bakarken gözünü gözünün içine dikmektir.

Çoğu erkek, kadının kendisine bakmasını ve hele buna bir de gülümseme eklemesini çok "seksi" bir iltifat sayar. Ama, önce erkeğinin gözünün içine bakmak, sonra da bakışlarını bacaklarının arasına kaydırmak, "seksi" değil, düpedüz "bayağılık"tır. Kısacası, ataklıkta bile ölçülü, dengeli olmak ve bayağılıktan kaçınmak gerekir. Nasıl egemenlik kurmaktan kaçınılması gerekiyorsa...

Bir kadının erkeğe ilgi duyduğunu belirtmesinin bir başka basit yöntemi, **onunla konuşmaktır.** Çok akıllı bir kadın tanışım vardı. Vamp kadınlardan gördüğü tekniği geliştirmiş ve kendi kişiliğine uydurmuştu. Tekniğini şöyle anlatıyor: "Ellerimi ve vücudumu hiç hareket ettirmeden gözlerimi erkeğin üstüne dikerim. Konuşmaya onun başlamasını da beklemem gerekmez. Kendimden hiç bahsetmem, konuşmamızda... O anda en uygun konu neyse, ondan söz ederim. Örneğin, bulunduğumuz yerin duvarındaki yağlı boya resim hakkında ne düşündüğünü ya da yemekleri nasıl bulduğunu ya da sürdüğü after-shave'in markasının ne olduğunu sorarım. Adamın işinden hiç söz etmem. Belli ki adamcağız yorucu bir günün sonunda dinlenmek, kafasını günlük işlerden kaçırmak istiyor. İşlerinin nasıl gittiğini soracağınıza, tıraşının uzadığını söyleyin. Daha tehlikesizdir".

★ ★ ★

Bir başka ilginç yöntem, erkeklerin kadınlarla tanışmak, konuşmak için kullandıkları beylik klişelerden birini erkeğe uygulamaktır. "Sigaranızı yakabilir miyim?" ya da "Daha önce bir yerde tanışmış mıydık?" türünden sorulardır, bu beylik peşrevlerden bazıları... Kimi erkek de daha ileri giderek "Size bir içki ikram edebilir miyim?" diye sorarlar. Aynı soruları, kadın, erkeğe neden sormasın? İlk hamle ondan neden gelmesin. Erkeğin ilk tepkisi, büyük olasılıkla, şaşkınlık olacaktır. Sonra da, yine büyük olasılıkla, gülmeye başlayacaktır. Birlikte gülüşmeye başlanırsa, sorun çözülmüştür. Kazık gibi kesilen, küçük dilini yutan, espriye gülmeyen erkekten kadına hayır gelmez. Bir bayan film yıldızı benzeri bir deneyimini şöyle anlatıyor: "Birkaç yıl önceydi. Çok salaş bir yerde, çoğu hıyarto olan insanların verdiği bir kokteyle gitmiştim. Can sıkıntısından patlarken, odaya gerçekten çekici ve ilginç bulduğum bir tip girdi. Sotaladım onu... Sonra yanına sokuldum, 'Sizin gibi güzel biri böyle boktan bir yerde ne arıyor?' diye sordum. Şaşırdı, sonra kahkahalarla gülmeye başladı. 'Ben de size aynı şeyi sormaya hazırlanıyordum' dedi. O zamandan beri çok iyi arkadaşız".

Kadının bir erkeğe ilgi duyduğunu hissettirmesinin bir başka dolaylı yolu da fizik yakınlıktır. Her insanın bir "fizik mekânı" vardır. Dokunulmazdır bu alan, onun için... Yakınlık ve seks, bu fizik mekânın başka bir kişi, karşı cinsten bir kişi tarafından işgal edilmesidir. Kadının bu konuda yapabileceği en kolay iş, usul-usul o fizik mekânı işgal etmesi, varlığını ve fizik yakınlığını

erkeğe hissettirmesidir. Bu yöntemin işleyişini bir kadın şöyle anlatıyor: "Burada dikkat edilecek husus, hiç farkında değilmiş gibi erkeğin fizik mekânına sokulmaktır. Başka bir kişiyle ya da duvardaki resimlerle ya da raftaki kitaplarla ilgileniyormuş gibi yapar, bu arada ilgilendiğim erkeğe yavaş yavaş sokulurum. Bir noktadan sonra, erkek varlığımı hisseder. Belki koltukta yanında oturuyor, belki yanıbaşında ayakta duruyor olurum o sırada... Telefon tellerine tünemiş güvercinleri aklınıza getirin. Ölçülmüş gibi aralıklarla dururlar. Herkesin özel bir fizik mekânı vardır ve bu mekâna tecavüz edildiğinde rahatsızlık duyulur. İnsanın dikkatini çeker, bu yerleşme düzeninin bozulması... Ama, düzeni bozan sizsiniz. Erkeğin dikkatini çekmek için bilinçli olarak yapıyorsunuz bunu... Fizik mekânınıza tecavüz edildiğinde siz, onun fizik mekânına tecavüz edildiğinde de erkek hemen bunu sezinler. Döner, bakar. Dikkatini çekmişsinizdir artık... O da sizinle ilgileniyorsa gereğini yapacaktır. İlgisini çekmemişseniz, aldırmayın. Siz zaten resimlerle, kitaplarla, başka şeylerle ilgilenmiyor muydunuz?"

Biraz hayalgücü olan, biraz da cüreti bulunan kadınların, erkeğe ilgilerini ona bir armağan göndererek belirtmeleri de beklenebilir. Sözlü olarak ifade etmekten çekindiği şeyi, kadın, bir buket ya da saksı çiçek göndererek dolaylı olarak anlatabilir. İlk defa böyle bir davranışla karşılaşan bir erkek, ilk tepkilerini şöyle özetliyor: "O güne kadar ilgi duyduğum kadınlara hep ben çiçek göndermiştim. Bir kadının bana çiçek göndermesiyle ilk kez karşılaşıyordum. Üstelik orkide göndermişti. Hoşlanmadım dersem yalan söylemiş olurum. Çok beklenmedik bir davranış olduğu için çok da ilginç bulmuştum. Böylesi bir jesti akıl edebilen bir kadının gerçekten ilginç, tanınmaya değer bir kadın olması gerekir. Kusursuz bir yöntemdi bu... Hemen kendisine telefonu açtım, randevulaştık. Kadın düşlediğim gibi çıktı".

Erkeklere ilgilerini göstermeye çalışan kadınların, armağan seçiminde de dikkatli olmaları, özen göstermeleri gerekir. Gönderilecek armağanın hem gönderenin yaratıcılığını ve hayalgücünü yansıtması, hem de kişisel, "kişiye özel" olması gerekir. Sabah büroda çay molası sırasında gönderilecek taze bisküvi ya da sanattan çok hoşlanan bir erkeğe gönderilecek bir sanat posteri ideal armağanlardır. Ama, burada da dikkatli olmak gerekir. Şeker hastasına çikolatalı pasta göndermek, yapılabilecek işlerin en tersidir. Neyi nasıl göndereceğiniz çok önemlidir. Seçtiğiniz armağan onun kişiliğine uyuyorsa, onun kişiliğini anlamak, neyi beğenip beğenmediğini öğrenmek için özel çaba harcadığınızın işaretidir. Ona duyulan ilginin dolaylı bir ifadesidir. Öte yandan, armağanı postayla, mesajeriyle, çiçekçi çırağıyla ve hatta haberci güverciniyle gönderebilirsiniz. Aslolan, yaratıcı olmak, ona armağan vermek kadar armağanın nasıl verileceğini düşünmek, onun üstünde kafa yormaktır. Böylesi bir davranışla karşılaşan erkeğin gözünde, kadın, saldırgan değil, anlayışlıdır, ilgilidir.

Hangi kadınların çekici, hangi kadınların itici oldukları, neyin "seksi", neyin "banal" olduğu konularında erkeklerin kesin ve katı görüşleri vardır. Kaba, göze batıcı davranışları erkekler genellikle itici ve banal bulurlar. İlk bakışta kadından hoşlansalar bile, bu davranışlarına tanık olduktan sonra, onlardan köşe bucak kaçarlar. Erkekleri özellikle iten bazı kadın tipleri vardır. Bunları kısaca görelim.

"DÜDÜKLÜ TENCERELER"

Düdüklü tencerenin içindeki buharın sürekli ve ağır basınç oluşturması gibi, bu tür kadınlar, erkeği sürekli olarak baskı altında tutarlar. Telefonla arayan, çat-kapı gelen hep onlardır. Böylesi kadınlardan erkekler çabuk soğurlar. Herşeyi yapan, erkeğe yapılacak iş bırakmayan bu tür kadınlar, ilginçliklerini ancak çok kısa süre sürdürebilirler. Kadınla erkek arasındaki "ilişki" adı üstünde karşılıklı bir ilişkidir. Kadının da, erkeğin de bu ilişkide payları ve sorumlulukları olmalıdır. Tüm paylar ve sorumluluklar üstünde taraflardan biri egemenlik kurmaya kalkıştı mı, o ilişki, ilişki olmaktan çıkar. Köle-efendi arasındaki bağlantıya dönüşür.

"HEDEF BACAK ARASI"

"Kadınlara Özgürlük" akımının da etkisiyle olsa gerek, bazı kadınlar, ilk tanıştıkları anda, evcil güvercin gibi hedefe, bacak arasına yönelirler. Erkekler açısından bu tipler de fazlasıyla iticidir. Bir erkek, bu tür kadınları şöyle anlatıyor: "Öyle kadınlar tanıdım ki, tanıştığımızın ilk dakikaları içinde yumurtalıklarımı kavradılar. Erkek gibi saldırgan ve kararlı olmayla erkeğin yumurtalıklarına sarılmayı aynı şey sanıyorlar. Bu tip kadınlardan hoşlanmıyorum. Oysa, ellerini dizime koysalar, yolu ben gösteririm". Bir başka erkek de şöyle diyor: "Hiç alıştırmadan bir erkeğin kadının göğsünü mıncıklamaya başlaması ya da kıçına çimdik atması ya da kaba deyimiyle parmak atması neyse, kadının erkeğin yumurtalıklarına saldırması da aynı şeydir. Böyle davranan kadınların yanında kendimi bir seks nesnesi olarak görüyorum ve öfkeleniyorum. Sekse bir dediğim yok, ama her şeyin bir yolu, yöntemi vardır".

"SIRNAŞIK OTU"

Kimi kadın da herkesin ortasında erkeğin boynuna sarılan, sarmaşık gibi ona dolanan, sırnaşık otu gibi yapışkan olan tiplerdendir. "Hoş bir davranış değil bu" diyor bir erkek. "O kadından çok hoşlansam bile, umumi bir yerde bir şey yapamayacağımıza göre, bana yapışması beni yalnızca iter".

"KUCAK BEBEĞİ"

Herkesin ortasında erkeğin kucağına şappadak oturan ve çevreye aldırmayan kadınlarla sırnaşık otları arasında yakın bir akrabalık vardır. Bu tür kadınlar da erkekleri iter. Bir erkek şöyle diyor: "Kimi kadın vardır, kalabalık bir partide gelip kucağınıza oturur. Utanırım bu durumlarda... Utancım, belki penisimin sertleşeceği ve herkesin bunu göreceği korkusundan, belki de kadının fazla aceleci olmasının bende uyandırdığı rahatsızlıktandır. Oysa, herkesin ortasında değil de başbaşayken bunu yapsa, alabildiğine hoşlanırım. Herkesin ortasında bu-

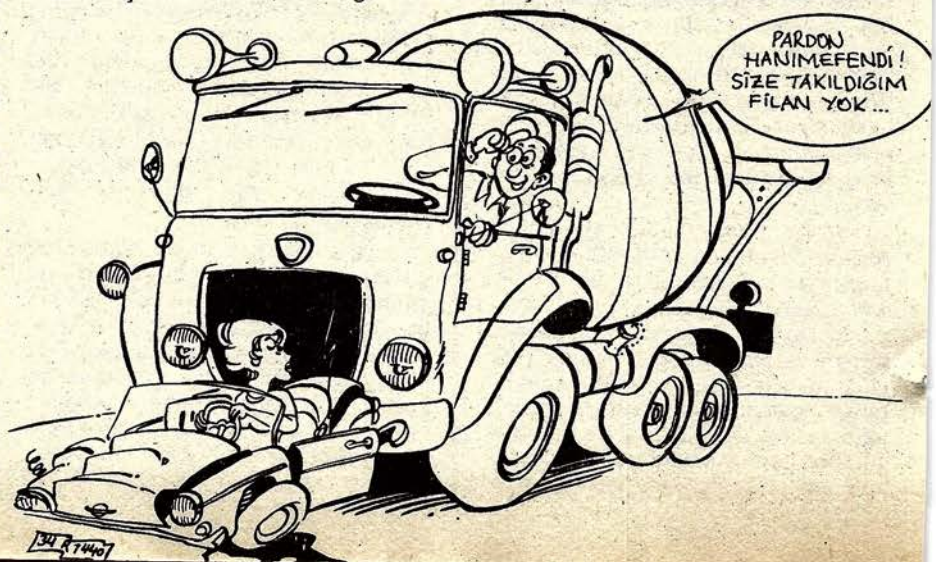

nu yapmak soğukluk, başbaşayken yapmak sıcaklık, yakınlıktır".

"BADEMCİK AMELİYATI"

Erkeğin bademciğini alır, yapay solunum uygular gibi öpen kadınlar da iticidir, erkeklerin gözünde... Oysa, erkekle kadının öpüşmesi duygusal, duyusal, sevecen, romantik ve erotik bir ilişki biçimidir. Öpüşmek, iki dudağın sevgi dolu biçimde buluşması olayıdır. Bu da eşitliğe dayalı bir karşılıklı ilişki biçimidir. İki çift dudaktan biri ötekine hükmetmeye çalışıyorsa, buna "bademcik ameliyatı" denir ve amacına ters düşer.

"ÜRKEK DİLBER"

Kendine güvensizliğini, korkularını, kaygılarını her fırsatta sergileyen, kesin tutum takınmaktan kaçınan kadınlar da erkekleri iterler. Bir gözde bekâr bu tür kadınlarla ilişkilerini şöyle anlatıyor: "Erkekle birlikteyken düşündüğünü, ne istediğini söylemekten, hissettirmekten çekinen kadınların kesinkes bu huylarından, bu alışkanlıklarından vazgeçmeleri gerekir. Böylesi kadınlar kararsız oldukları için, bunun kişiliklerinden mi geldiğini, yoksa benimle seks yaparken suçluluk mu duyduklarını bir türlü kestiremem. Bu da beni açıkça rahatsız eder". Sonra ekliyor: "Yapmak istemediği bir şeyi zorla yapıyormuş gibi bir izlenim uyandıran bu kadınlar, erkeklerde uyarmak ve uyandırmak istedikleri duyguların tam tersini uyandırırlar. Bu da zaten tatsızlaşmaya yüz tutan bir durumun üstüne tuz biber eker".

"TERS LALELER"

Erkekleri çileden çıkaran bir kadınca özellik de, ne yapsanız, kadınların çok büyük bölümünün "timing" yoksunluğu göstermeleridir. Erkeğin belli bir anda ne istediğini ömür-billah anlayamaz bu ters laleler... Kadın istediği kadar sevecen ve seksi olsun, çoğu erkek gibi onun da erkeğinin aklı-fikri biraz sonra televizyonda başlayacak maç naklen yayınındaysa, seksi aklından çıkarmalıdır. Bu duruma düşen kadınlara, kendilerini, erkeğin yerine koymalarını öğütlemek gerekir. Makyajını bitirip alışverişe ya da konkene gitmeye hazırlanan bir kadının erkeği birden bire cinsel bakımdan coşsa ve kadını yatağa sürüklemeye kalkışsa, kadın herhalde bundan pek hoşnut olmayacaktır. İki durum arasında pek fark yoktur.

Kaldı ki, bu son noktada, erkekle kadın arasında önemli bir fark vardır. Bazı kadınlar alışverişi erteleyebilirler, erkekten böyle bir istek (hele seks amacıyla böyle bir istek) gelince... Oysa, erkeğin kafasından maç fikrini dinamitle sökemezsiniz. Aklı hep orada kalacaktır. ●

Kleopatra

Baştarafı 45. Sayfada

için seksini kullanan Kleopatra... Öteki de daha etkili seks yapabilmek için tahtını, politikacılığını kullanan Kral Faruk...

KLEOPATRA
(İ.Ö. 69 - 30)

ÜNÜ: Mısır Krallığı'nın son kraliçesi olan Kleopatra'nın adı, adamına göre, değişik çağrışımlar yapar. Kimine göre kurnazlığın, kimine göre yozlaşmanın, kimine göre egzotik güzelliğin simgesidir bu kadın... Ama, değer yargıları ne olursa olsun, herkesin birleştiği nokta, Kleopatra'nın tastamam otuz yıl süreyle Akdeniz ve Orta Doğu politikasında güzelliğiyle, alımıyla etkili rol oynadığıdır. Seksin politikadaki gücünü ilk kavrayan, kendi kişisel çekiciliğini kendi kişisel siyasal çıkarlarını geliştirmek için ilk kullanan odur.

KİŞİLİĞİ: Kleopatra Makedonya-asıllı bir Yunan ailesinin kızıydı. En ünlü atası, Büyük İskender'in generallerinden Pitolemi idi. İskender'in ölümünden sonra Mısır tahtına el koymuş ve uzun yıllar orayı demir ökçe altında yönetmişti. Kleopatra'nın aydın bir kişiliği vardı. Okumaya düşkün, dil öğrenmeye çok yatkındı. Tarihlere bakılırsa, birkaç dili ana dili gibi konuşurdu. Kraliyet ailesi üyeleri arasında, yönettikleri ülkenin dilini ilk öğrenen oydu. Temel eğitimi de sağlamdı. Yalnızca Antik Yunan kültürüne göre değil, Mısır geleneklerine göre de eğitim görmüştü. Bazı kaynaklara göre, görgü ve bilgisi, o tarihlerde yaşayan bir çok Romalı devlet adamından çok daha köklü, çok daha genişti. Ağzının fazla büyük, burnununsa uzun ve kıvrımlı olduğuna bakılırsa, dünün ve bugünün standardlarına göre "çok güzel" sayılmazdı. Ama, Allahı var, vücudu çok güzeldi. Dal gibi ince ve uzun, uygun yerlerinde kıvrımlı bir vücuttu bu... Üstelik, tarihin kaydettiği en büyük makyaj ustalarından biriydi. Tavırları, işveleri, göz süzüşleri, cilveleri, kısacası dişiliğiyle en soğuk erkekleri bile baştan çıkarabilirdi. Duyanlar, melodik sesini lir sesine benzetirlerdi. Kısacası, buram buram seks kokardı Kleopatra...

SEKS YAŞAMI: Tarihçilere göre, Kleopatra'nın düzenlediği seks orjilerinin dur-durak bilmeden, gece-gündüz, haftalar sürdüğü olurdu. Bu orjilere çağrılanlar, gizli-saklı olmadan, herkesin gözü önünde, içlerinden geldiğince seks oyununu oynarlardı. Kleopatra seks konularında insan sarrafıydı. "Müşteri daima haklıdır" ilkesini savunup uygulayan usta bir tüccar edasıyla, nabza göre şerbet verir, ne istediklerini çok iyi bildiği konuklarına istedikleri her şeyi verirdi. Örneğin, Romalı komutan Markus Antonyus'un müstehcen şakalara, müstehcen gösterilere, müstehcen fıkra ve sohbetlere olan düşkünlüğünü çok iyi bildiği için, onunla gönül macerasını sürdürürken, sarayını da sözlü, gözlü, eylemli bir seks panayırına dönüştürmüştü. Sırf Antonyus'un gönlü olsun diye, Uzak Doğu ülkelerinden büyük bir erotik dans ekibi getirtmiş, bir işarete hazır bekletir olmuştu.

Markus Antonyus'la Kleopatra'nın macerası deli-doluydu. İskenderiye dışındaki "zevk ve sefahat" merkezlerini de sık gezerlerdi. "Eşsizler" diye bilinen ve müstehcen oyunlar sergileyen bir de seks grubu kurmuşlardı. Kleopatra'nın çağrılı konukları bu grubun doğal üyesiydiler. Örneğin, bir keresinde, Romalı bir konuk Deniz Tanrısı Glaucus rolüne bürünmüş, çırılçıplak vücudu tepeden tırnağa maviye boyanmış olarak yerlerde sürünmüş, kıvranmış, dans etmişti.

Bu seks orjileri Kleopatra'nın özel seks yaşamı konusunda da çeşitli söylentilerin çıkmasına, yayılmasına neden olmuştu. Bir söylentiye, hem de yaygın bir söylentiye göre, ayrım gözetmeksizin, önüne çıkan her erkekle "oral seks yapardı". Belki bu orjilere çağrılmamanın doğurduğu kıskançlıkla, belki de gerçek olduğu için, bazı Yunanlılar ona "Meriochane" derlerdi. Eski Yunanca bilmeyenler için hemen belirtelim, meriochane, "10.000 erkek için ardına kadar açılan" demektir. Bir söylentiye göre, bir gecede, tastamam 100 Roma soylusuyla oral seks yapmıştı.

Kleopatra'nın su katılmamış bir "fahişe" olduğu izlenimini uyandırma ve yayma çabalarının ardında onun siyasal düşmanlarının yattığı bugün artık biliniyor. Kimi gerçek, kimi abartılmış, kimi yalandı bu iddiaların... Örneğin, Kleopatra'nın düşmanlarının başında gelen Judea Kralı Herod, bu seks kraliçesinin kendini baştan çıkarmak için çok çabaladığını, ama başarılı olamadığını söylemişti. Bilindiği kadarıyla Herod eşcinsel olmadığına göre Kleopatra'nın onu neden baştan çıkaramadığını anlamak güç... Kaldı ki, böyle bir şeyin olmamış olması daha güçlü bir olasılık... Kleopatra'nın en güçlü siyasal müttefiki olan Markus Antonyus çok kıskanç bir erkekti. Bunu Kleopatra da çok iyi biliyordu. Ortada Antonyus varken başkalarıyla oynaşmak, hele bunun Antonyus'un kulağına gitmesi Kleopatra'nın hiç ama hiç işine gelmezdi. Bu bakımdan, kraliçenin seks

yaşamı hakkında söylenenlerin büyükçe bir bölümü doğru bile olsa, Herod'un söyledikleri herhalde "iftira" olsa gerek...

YATAK ARKADAŞLARI: Mısır Kraliyet ailesinin evlenme gelenek-lerine uygun olarak, Kleopatra, 18 yaşındayken önce bir erkek kardeşiyle (XIII. Pitolemi), onun İ.Ö. 47'deki ölümünden sonra da 12 yaşındaki öbür erkek kardeşi (XIV. Pitolemi) ile evlendi. Bu evliliklerin hiç birinde seks beraberliği yoktu. Evlenmenin nedeni, bir kadının Mısır tahtına ancak kocasıyla birlikte oturabilmesini öngören bir başka Eski Mısır geleneğiydi. Kocanın aileden olması, tahtın aile içinde kalmasını sağlıyordu, uzun solukta...

Bazı tarih kaynaklarına göre Kleopatra'nın seks yaşamı 12 yaşındayken başlamıştır. Ama, başka kaynaklara göre. Kleopatra'nın hayatındaki ilk erkek 52 yaşındaki Roma İmparatoru Jül Sezar'dır. Tanıştıklarında Kleopatra 21 yaşındaydı. Mısır kraliçesiydi, ama erkek ve kız kardeşleri arasında kıyasıya bir iktidar mücadelesi başlamıştı. Söylentiye göre, Jül Sezar'a armağan olarak gönderilen büyük bir halının içine saklanmış, çok güvendiği muhafızlarınca Sezar'ın İskenderiye'deki sarayına gizlice sokulmuştu. Bu çok değerli halıyla birlikte Kleopatra kendisini de armağan olarak güçlü Roma İmparatoru'na sunuyordu böylelikle... Kleopatra tüm seksini, gücünü, albenisini, alımını kullanarak, Roma'nın bu ünlü kadın katilinin gönlünü oracıkta çeliyor ve böylece Mısır tahtındaki yerini sağlam kazığa bağlıyordu. Sezar'la Kleopatra'nın beraberlikleri başladığında Sezar evliydi. Ama, söylenti o ki, Kleopatra ile Mısır-usulü bir evlilik yapmıştı. Kleopatra'nın Sezar'dan bir de oğlu olmuştu. Kleopatra ve oğlu Sezaryon bir süre sonra Roma'ya taşınmış ve orada Sezar'ın saraylarından birine yerleştirilmişlerdi.

"Bütün kadınların kocası" olarak tanınan, ama, düşmanlarınca, bu sıfatına "bütün erkeklerin karısı" sıfatı eklenen Sezar, Kleopatra ile ilişkileri yüzünden sert suçlamalara konu oluyordu. Bu kadın yüzünden Roma'yı ihmal etmekle, gözünü savaş alanlarından yatak odalarına çevirmekle suçlanıyordu. Ne var ki, Sezar, kelimenin tam anlamıyla tutkundu Mısır kraliçesine... Kleopatra'ya bağlılığını göstermek için, bir Venüs tapınağının önüne Kleopatra'nın büyük boy bir heykelini bile diktirmişti. Bu da bardağı taşıran damlalardan biri olmuş, Roma soyluları Sezar'ı Romalı olmayan birini tanrılaştırdığı, putlaştırdığı için yerin dibine batırmışlardı. Bunda, Sezar'ın Romalı bir kadından çocuğu olmadığının, bu yüzden de Roma tahtının yasal varisinin Mısırlı Sezaryon olmasının büyük payı vardı. Kleopatra'ya duyulan öfke ve kin, Sezar ordularının erlerine kadar yayılmıştı. Söyledikleri müstehcen şarkılarda, Mısır kraliçesinden hep "orospu" olarak söz ederlerdi.

Sezar'ın siyasal düşmanlarınca öldürülmesinden sonra, Kleopatra, pılısını-pırtısını toplayıp apar-topar Mısır'a döndü. Roma'da yeni ve güçlü bir önderin belirdiğini de o zaman öğrendi. Uzun boylu, güçlü-kuvvetli, yakışıklı, yapılı, geniş alınlı bu önderin adı Markus Antonyus'tu. Sezar gibi onun da kadınlara karşı zaafı vardı. Antonyus'u baştan çıkarmayı aklına koyan Kleopatra, büyük bir kalyonu mor yelkenler, gümüş kürekler ve altın kaplı güvertelerle donattı ve Antonyus'un konakladığı Tarsus'a doğru yelken açtı. Kraliçenin gemisinin demirleyişi lüt ve flüt sesleriyle ilan edildi. Kleopatra Venüs kıyafetine bürünmüştü. Çevresi aşkı simgeleyen Küpid gibi giyinmiş çocuklarla, genç kız ve oğlanlarla çevriliydi.

> Bazı kaynaklara göre Kleopatra'nın seks yaşamı 12 yaşındayken başladı. İlk evliliğini 18 yaşında kardeşi Pitolemi ile yaptı.

Kleopatra'nın kalyonda Markus Antonyus onuruna verdiği, günler süren şölen dillere destandır. Bir yandan şölenin, öte yandan Kleopatra'nın yağdırdığı armağanların görkemi, aslında saf bir köylü çocuğu olan bu büyük asker ve devlet adamının aklını çelmekte gecikmedi. İlişkileri hızla gelişti. Antonyus'la Sezar'ın yeğeni Oktavyus arasında bir iktidar mücadelesi patlak verip de Antonyus Roma'ya dönmek zorunda kalıncaya kadar geçen sürede, Kleopatra, Romalı komutandan ikizler peydahladı. Antonyus Roma'ya dönüp Oktavyus'un kız kardeşi Oktavya ile evlenince, Roma da iç savaşın eşiğinden döndü. İsler bir süre böyle gitti, ama Kleopatra'dan ayrı kalmaya dayanamayan Antonyus karısını bırakıp Mısır kraliçesinin yatağında soluğu alınca. Oktavyus'un orduları harekete geçti. İki yıl süren savaşlar sonunda, Antonyus ve Kleopatra Aktiyum'da kesin yenilgiye uğradılar.

Oktavyus orduları Mısır kapılarına dayanınca, başına geleceklerden korkan Kleopatra, üç sadık yardımcısıyla birlikte, mozolesine kapandı. Kleopatra'nın intihar ettiği haberini ordularının başındayken duyan Markus Antonyus kılıcını çekerek kendi böğrüne sapladı. Ölüm döşeğinde yatarken Kleopatra'nın sağ olduğunu öğrenen Antonyus, son isteği olarak, onun yanına götürülmesini istedi. Markus Antonyus ağır yaralı olarak Kleopatra'nın mozolesine götürüldü ve kraliçenin kollarında son soluğunu verdi. Bir süre sonra Oktavyus'un orduları Kleopatra'yı tutsak aldı. Bütün dişiliğini kullanmasına rağmen, Kleopatra, Oktavyus'u baştan çıkaramadı. Oktavyus'un Roma'ya dönüşü sırasında, "savaş ganimeti" olarak sokaklarda gezdirilip teşhir edileceğini öğrenen Kleopatra kendi canına kıydı.

KRAL FARUK
(11 Şubat 1920-18 Mart 1965)

ÜNÜ: Kleopatra Mısır'ın son kraliçesi idiyse, Faruk I de Mısır'ın son kralıydı. Necip-Nasır darbesiyle tahttan indirilip sürgüne giderken söylediği, "Çok yakında yalnızca beş kral kalacak... İskambil destesindeki maça, sinek, karo ve kupa ruasıyla İngiltere Kralı" sözleriyle ünlüdür. Pis-boğazlığı, kadına düşkünlüğü, kaprisleri ve bir türlü yenemediği kleptomanisi de eş-ölçüde ün kazandırmıştır kendisine... On-altı yaşında büyük ideallerle Mısır tahtına oturan I. Faruk, kısa sürede bedensel ve ruhsal sorunlarının etkisiyle, ilgilerini ideallerinden zevk-ü sefaya kaydırmıştır. Faruk'un ruh yapısı öylesine çelişkilidir ki, birkaç dakika öncesine kadar bir kuş ölüsünün başında saatlerce göz yaşı döktükten sonra, canlı bir kediyi kuyruğundan yakalayıp öfke ile duvara çarpabilmiştir.

Kral olduktan sonra yaptığı ilk iş, sayıları 100'ü bulan arabalarının itfaiye kırmızısına boyatılmasını emretmesi ve ondan sonra da ülkede başka arabaların bu renge boyanmasını yasaklayan bir ferman çıkarmasıdır. Söylendiğine göre, bundaki amacı, bir karışıklığı önlemek ve arabasıyla yolda çok hızlı biçimde giderken polis tarafından durdurulmasına engel olmaktır. Bu gibi uygulamalar sonunda, başta ordusu olmak üzere bütün yakınlarını ve dostlarını kendisinden soğutmuş, böylece de kansız bir darbeyle alaşağı edilmesinin yollarını açmıştır.

Faruk 32 yaşındayken "sürgündeki kral" rolüne soyunmuştur. Kaçarken yanına alamadığı pul koleksiyonu (dünyanın en büyük koleksiyonu olduğu söylenir) ve müstehcen kitap-resim koleksiyonu (dünyanın en büyük koleksiyonu olduğu

söylenir), yeni Mısır Cumhuriyeti tarafından müzayede yoluyla satışa çıkarılmış ve hazineye o zamanın parasıyla bir milyon dolar kazandırmıştır. Faruk'un erotik hazinesi çıplak kadınlı oyun kağıtları, müstehcen romanlar, müstehcen resimler ve seks filmlerinden oluşmaktaydı.

Faruk'un geride bıraktıkları bunlarla da bitmiyordu. Değişik zamanlarda değişik yerlerden yürüttüğü şeyler de vardı. Gazoz kapakları, nadide altın-gümüş çatal-bıçaklar, Kahire'de devlet töreniyle toprağa verilirken İran Şahı Pehlevi'nin üniformasından yürüttüğü madalyalar, hatta Winston Churchill'in ne zaman ve nerde kaybettiğini bilmediği köstekli saati...

SEKS YAŞAMI: Kral Faruk, 17 yaşındaki Safinaz Zülfikar'a gönlünü kaptırıp evlendiğinde 18 yaşındaydı. Kızın adını da hemen Feride ("biricik") olarak değiştirmişti. Feride'nin biricikliği ancak birkaç yıl sürdü ve Faruk'un gizlemek için çaba harcamadığı gönül maceraları birbirini kovalamaya başladı. "Doymak bilmeyen bir seks kralı" olarak adını duyurmaya özel çaba harcamasının nedeni, belki de, bilinçaltında, erkeklik organının normalden küçük oluşunu, cinsel güdülerinin de pek aman-aman olmayışını gizleme isteğidir.

Kral Faruk'un günü iki düzine yumurta, birkaç porsiyon et ve balık, 5-6 litre gazozdan oluşan bir kahvaltıyla açılırdı. 1.83 boyunda, 140 kilo ağırlığında bir kral için bu oburluk haklı görülebilir. Giderek sıklaşmaya başlayan iktidarsızlık nöbetleriyse bambaşka bir konudur. İlk kez 23 yaşındayken başlayan bu nöbetlere rağmen, Kral Faruk, ömrü süresince 5.000 kadınla seks yapmayı denemiştir. Sık sık hormon uzmanlarına başvurmuş, her duyduğu afrodizyakı denemiştir. Cinsel uyarıcı olarak amfetamin, afyon karıştırılmış bal, kafein hapları, gergedan boynuz tozu vs. kullandığı söylenir.

Kral Faruk'un hayattaki en büyük zevki güzel ve çekici kadınlarla flört etmekse, en büyük eğlencelerinden biri de tiyatrolarda, gece kulüplerinde, kumarhanelerde, masum-masum dolaşan insanlara balgam atmaktı. Bundan ne zevk aldığı bilinmezdi, ama, bilinen bir şey varsa, o da, gösterdiği ilgiye soğuk kalan kadınları muhafızlarına kaçırtıp çok sayıdaki haremlerinden birine kapatmak, yatağa zincirletmek, sonra da zorla sahip olmaktı. Evli kadınlara düşkünlüğü de dillere destandı. Kocalarından boşanıp onun haremine varmaları için onlara şantaj yaptığı çok olurdu. Bütün bunları, üstüne üstlük, karısının gözleri önünde çekinmeden yapardı.

Yaşam öyküsünü yazan Hugh McLeave'e göre, "Faruk'un karısı başka tarafa bakarken, genç kızlar sarayın merdivenlerini koşarak çıkar, sabaha kadar kralın yatak odasında çılgınca alem yaparlardı". Ama, Faruk'un kolayda elde ettiği bu tür metreslerine karşı ilgisi de kısa ömürlü olurdu.

On-bir yıllık bir evlilik ve üç kız çocuğundan sonra Faruk, bir süredir ayrı yaşadığı Feride'den boşandı. Söylentiye bakılırsa, Feride, sabahın erken saatlerinde bir Fransız opera şarkıcısının kocasının yatak odasından çıktığını görmüş ve daha fazla bu duruma dayanamayacağını anlamıştı. Faruk, yoksulluktan canlarına tak etmiş Mısır halkının sevgisini yeniden kazanabilmek için, bu kez, halktan biri olan 16 yaşındaki Neriman Sadık'la evlendi. 1952 yılındaki darbeyle tahttan indirilen Faruk, İtalya'ya sürgüne Neriman'la gitti. Ama, iki yıl sonra, 1954'de, Neriman Mısır'a dönerek Faruk'tan boşandı, oraya yerleşti.

> Kral Faruk, ömrü süresince 5.000 kadınla seks yapmayı denedi. En büyük zevki ise gece eğlencelerinde masum insanlara balgam atmaktı.

Roma'da ev açan Faruk'un bundan sonra giderek tükenen bir servetle "hovarda kral" rolüne soyunduğunu görüyoruz. Bir güzellik yarışması sırasında Faruk'la tanışan bir yıldız-adayı. Irma Capece Minutola, gerçi yıldız olamamış, hatta güzellik yarışmasını bile kazanamamıştır, ama, kısa sürede Faruk'un himayesine girmiştir. Kızın sinema yıldızı olamayacağını anlayan Faruk, bu kez onu şarkıcı yapmak için, şan hocası tutmuş ve İrma'ya bir de apartman dairesi açmıştır. İrma ile Faruk, sürgündeki kralın ölümüne kadar arkadaş kalmışlardır. Ama, bu ilişki, Faruk'un Roma'da barpavyon dolaşarak kadınlarla dostluk kurmasına da engel olmamıştır.

Kral Faruk, 45 yaşındayken, Roma'da, bütün bir gece tıkındıktan sonra, mide fesadından öldü. Göğüs kafesinden aşağısı için yaşamış bir insanın şanına yakışır bir ölümdü bu... ●

Küçük hikaye

Baştarafı 51. Sayfada

maktan üşendiği için de, çok zorlanmadıkça resim bile yapmazdı. Ona da angarya gözüyle bakardı.

Odanın duvarları Jan'ın yaptığı resimlerle doluydu. Paletindeki boyalar hâlâ kurumamıştı. Laura'dan kendisine poz vermesini istemiş, o da kabul etmişti. Resim yaparken Laura'yı bir insan olarak değil de, belli bir yapı simetrisi olan bir cansız cisim olarak görmüştü. Laura yatağa sere-serpe uzanmış, gözlerini tavana dikmişti, Jan resmini yaparken...

Ev köhneydi. Boyaları, sıvaları çoktan dökülmüş, onarım için hiç çaba harcanmamıştı. Jan gözlerini dikmiş tavana bakarken, o çatlaklar, dökükler belli desenler almaya başlamışlardı. Sanki elle çizilmiş, bilinçli biçimde yapılmış gibiydiler.

Sessizliği ilk bozan Laura oldu. "Benim resmimi bitirdikten sonra, tavana benim için bir resim çizmeni istiyorum" dedi, "Orada ne görüyorsan ona canlılık, renk kazandırmanı istiyorum".

Jan basbayağı meraklanmıştı. Üstelik de çalışmaktan bıkmıştı. El ve ayak çizmeyi ötedenberi sevmezdi. Güç ve yorucu bulurdu. Bu yüzden de, sakat dilencilerin elleri ve ayakları gibi, bezlere sarılı olarak çizerdi tablolarını...

Bakışlarını tavana dikti. Daha rahat görebilmek için de Laura gibi sırtüstü uzandı. Laura'nın eliyle işaret ettiği noktalara bakıp, Laura'nın gördüklerini görmeye çalıştı.

"Bak... Bak... Şuraya da bak..." diyordu Laura, işaret parmağını bir boya döküğünden ötekine gezdirirken...

Jan yatakta yarım doğruldu. Çatı katı olduğu için, tavan, kimi yerde çok basıktı. Kol uzandığında tavana yer yer değebiliyordu. Jan, kömür-kalemini aldı ve Laura'nın işaret ettiği yerlerdeki şekilleri belirginleştirmeye, ortaya çıkarmaya koyuldu. İlginçtir, ortaya bir kadın resmi çıkmaya başladı. Önce kafasını, sonra omuzlarını çizdi. Sonra bacakları buldu, onları görüntüledi. Ayak parmaklarını da enikonu sivriuçlu çizdi.

"Kadının eteği de var... Bak şurada..." diye seslendi Laura...

"Evet... Ben de gördüm" diye katıldı Jan...

Belden yukarıya kaldırılmış, bacakları ve baldırları açıkta bırakan bir eteklik çizdi. Sonra kömür-kalemiyle apış-arasını iyice koyulaştırdı. Tek tek buğday başaklarını resimleyen bir usta gibi, kıl kıl çizdi burayı... Ayrıntıya alabildiğine özen gösterdi.

Şuh bir kadın çıkmıştı ortaya...

Tavandan yatarak bakışı Jan'da erotik duygular uyarmıştı. Masmavi gözleri cehennem ateşiyle yanar gibiydi.

Laura kıskanmaya başladı, tavandaki kadını... Biraz sinirini yatıştırmak, biraz da Jan'ı kızdırmak için, "Kadının yanında domuza benzer bir yaratık da görüyorum" dedi.

Jan'ın kaşları çatıldı. Domuza benzer bir şey görememişti kadının yanında... Rasgele bir şeyler çizmeye başladı, Laura'nın gönlü hoş olsun diye... Ortaya çıkan görüntü domuzdan çok köpeği andırıyordu. Kalem darbeleriyle köpek iyice şekillendikten sonra, Jan, köpeğe bir de cinsel organ ekledi. Büyük, bıçak gibi bir organdı. Kadının seksine neredeyse değecek kadar yakındı.

"Bak" dedi Laura, "Bir köpek daha var orada..."

"Ben köpek-möpek görmüyorum" diye diklendi Jan... Geriye yaslanıp sigara dumanlarının arasından tavana çizdiği resmi seyretmeye koyuldu.

Laura yere düşmüş kömür-kalemi aldı... Başladı bir köpek resmi çizmeye... Köpeğini Jan'ın köpeğine arkadan tırmandırdı. Klasik pozu verdirdi onlara... Sonra da, erkeğe benzeyen bir şekil aramaya başladı. Bu resimde mutlaka bir de erkek olmalıydı. Etekleri kalkmış kadına Jan ihtirasla bakarken, Laura da, aynı ihtirasla bakacağı bir erkek istiyordu. Dikkatle çizmeye başladı. Dökük boya ve sıvaları izlemeye özen gösterdi.

Bir erkeğin çıplak göğsü belirdi önce... Gerçi kafası küçüktü, bacakları yoktu, ama organı öylesine büyüktü ki, bütün yoklukları fazlasıyla giderebilirdi. Sırtüstü yatmış kadının üstünde çiftleşen köpeklere öfkelenmişçesine, alabildiğine büyümüş, alabildiğine sertleşmişti bu organ...

Ortaya çıkan görüntü Laura'yı çok sevindirmiş, keyiflendirmişti. Geriye yaslanarak eserini seyretmeye koyuldu Jan da katıldı onun bakışlarına... Ortaya çıkan ilginç görüntüyü kahkahalarla gülerek seyrettiler. Sonra Jan'ın elleri Laura'nın bacaklarında dolaşmaya, usul-usul yukarılara doğru tırmanmaya başladı. Boyası kurumamış elleriyle, Laura'nın alt gövdesini resmediyordu sanki... Her kıvrımı ortaya çıkarıyordu.

Bunlar olurken Laura gergindi. Tavandaki kadın gibi, bacaklarını birbirine yapıştırmış, point'a çıkmış baleci gibi bileklerini germişti. Tavandaki kadın gibi, sekse kapalı kalmak istiyordu Laura... Sabırla Laura'yı alıştırmaya çalıştı Jan... Yumuşak bir temasla daireler çiziyordu, Laura'nın kasıklarında... Duyularıyla oynuyordu.

Laura'nın gözleri birden resme takıldı. Kendi iradesinden bağımsız olarak, bacaklarının yavaş yavaş aralandığını hissetti. Kendini bir anda tavandaki kadının yerinde hissetti. Köpekler sanki onun üstünde çiftleşiyor, ilk köpeğin organı sanki onun kadınlığına dokunuyordu.

Jan da farketti bunu... Laura'nın bambaşka bir yerde olduğunu, o anda bambaşka bir dünyada yaşadığını sezinledi. Önce onu öfkeyle, hırsla sarstı. Sonra da birleştiler. İnlemeleri, ihtirastan tir-tir titreyen haykırışlar, zevk haykırışları kovaladı.

Artık Laura'nın gözleri tavanda değildi.

Sonra yorgunluktan yatağa düştüler, uyuyakaldılar.

Boyalar ancak o zaman kurumaya başladı. ●

Masturbasyon

Baştarafı 49. Sayfada

gün masturbasyon yapabileceklerini söylüyorlar. Geri kalan binde 7'lik kitle de, "masturbasyonun nasıl yapılacağını bilmeyenler" ile "masturbasyonu ahlakî bakımdan yanlış ve üstelik sağlığa zararlı olarak görenler" diye ikiye bölünmüş durumda...

Şimdi anketin sonuçlarını görelim.

MASTURBASYON YAPMA SIKLIĞI

Kinsey'in 30-40 yıl öncesine dayanan gözlemlerine göre, en sık masturbasyon yapanlar, haftada ortalama 1 kereden biraz fazlayla, 16-20 yaş grubundaki bekâr erkeklerdi. Yaş 30'a geldiğinde bu erkeklerin yüzde 20'si masturbasyonu bırakmıştı. Geri kalan kitleyse, ortalama iki haftada bir masturbasyon yapıyorlardı. Bu gözlemlere dayanarak, Kinsey şu sonucu çıkarmıştı: "Cinsel birleşmenin yerine ikame edilen bir şey olarak, masturbasyon genellikle genç bekârlarda görülen bir olgudur".

FORUM anketinin sonuçlarına göre, bu dağılım ve eğilim değişmektedir. Kinsey'in araştırmalarını sürdürdüğü döneme kıyasla evlilik-dışı cinsel ilişkiler bugün çok yaygındır, ama, masturbasyon da aynı ölçüde yaygınlık kazanmış, erkeklerin günlük seks yaşamlarının önemli bir parçası durumuna gelmiş gibidir. Örneğin, evli ya da bekâr, her yaş grubundaki ve her dinsel inançtaki erkeklerin yaklaşık üçte-biri haftada birkaç kere masturbasyon yapmaktadır. "Yok denilecek kadar az" masturbasyon yapanların toplamdaki payı yüzde 5 olmasına karşılık, günde birden fazla masturbasyon yapanların oranı yüzde 10'dur. Bu oranlar, 18-25 yaş grubunda yüzde 15'e kadar çıkmakta, 46 ve daha yukarı yaştakilerde yüzde 4'e inmektedir.

MASTURBASYONUN NEREDE YAPILDIĞI

Masturbasyonun nerede yapıldığı sorusuna gelen yanıtlar, bu olayın artık gizlisi-saklısının kalmadığını, hiç değilse kalmama çizgisine girildiğini göstermektedir. Hangi yaşta olursa olsun, erkeklerin üçte-ikisi masturbasyonu genellikle banyoda yaptıklarını yazıyorlar. Burada, evli erkeklerle bekâr erkekler arasında küçük bir fark bulunduğunu hemen ekleyelim. Belki eşlerinin göreceği korkusuyla banyolarının kilitli kapılarının ardında masturbasyon yapan evli erkeklerin toplam evli erkeklere oranı yüzde 71'ken, bu oran bekâr erkekler arasında

yüzde 55'e kadar iniyor.

Buna rağmen, masturbasyonun en çok yapıldığı yer, yüzde 78'le yüzde 88 arasında değişen bir oranla, yatak odası... Oturma odası yüzde 25'le yüzde 33, araba direksiyonunun arkası da yüzde 15'le yüzde 20 arasında değişiyor. Sinema koltuğunda masturbasyon yapanların oranı yüzde 8, "başka yer"leri seçenlerse yüzde 15-17... İşyerlerinde masturbasyon yapan erkeklerin oranının yüzde 12 ile yüzde 16 arasında değiştiği düşünülürse, bunun iş verimliliğine olumlu etki yapıpyapmadığı (kahve molası gibi) da ilginç bir inceleme konusu olabilir.

MASTURBASYON ZEVKLİ Mİ?

Masturbasyonun tek amacı insana zevk vermek olduğuna göre, ankette, "masturbasyondan zevk alıyor musunuz?" sorusu özellikle kilit önem taşıyordu. "Çok zevkli oluyor" diyenlerin oranı yüzde 51, "zevk alıyorum" diyenlerin oranı yüzde 42, "çok az zevk alıyorum" diyenlerin oranı yüzde 5, "hiç zevk almıyorum" diyenlerin oranı da yüzde 1'di. En çok zevk alanlar arasında yüzde 60'lık bir oranla, 46 ve daha yukarı yaştakiler geliyordu.

KEYİF Mİ? SUÇLULUK MU?

Erkekler küçük yaştan başlayarak masturbasyonun kötülükleri konusunda öylesine şartlandırılmışlardır ki, masturbasyon konusunda, yaptıktan sonra, karmaşık duygular hissederler. Gerçi ankete yüzde 88 ile yüzde 94 arasında değişen bir kitle "masturbasyondan sonra rahatlama hissediyorum" yanıtını vermişti, ama, kendilerini mutlu ve keyifli hissedenlerin oranı yüzde 28-30' a kadar iniyordu. Yüzde 5-10'luk bir kitle, rahatlamalarına rağmen, suçluluk hissediyorlardı. Masturbasyondan sonra suçluluk hissedenlerin oranı en çok 18-25 yaş grubundakiler arasındaydı. Yaptıklarından üzülen, pişman olanların oranıysa yüzde 2-3'tü.

Ankete gelen yanıtlara bakılırsa, masturbasyon yapan erkeklerin çok büyük bölümü, yaşamlarının şu ya da bu kesidinde, yaptıklarından "suçluluk" ya da "pişmanlık" duymuşlardır. Bu suçluluk ve pişmanlık duygularını yenebildiklerinden söz edenlerin sayısı da azımsanmayacak boyutlardadır. Anketi yanıtlayan kronik masturbasyoncular dan biri durumunu şöyle anlatıyor: "Son birkaç yıldır pişmanlık ve suçluluk duygularımın üstesinden gelmeyi, onları yenmeyi başardım. Masturbasyon, seks açısından 'ikame yöntem' değil, tek başına bir zevk kaynağıdır".

Bir başkası da şunları yazıyor: "Eskiden masturbasyon yaparken kendimi çok suçlu hissederdim. Yaptıktan sonra büyük pişmanlık duyardım. Bana uzun yıllar masturbasyonun hem günah, hem kötü, hem sağlığa zararlı olduğu telkin edilmişti. Bunun etkisiyle, tastamam 17 yıl süreyle, hem masturbasyon yaptım, hem de yaptığım için vicdan azabı çektim." 46 ve yukarı yaş grubundaki biri de şöyle söylüyor: "Yılda birkaç kere masturbasyon yapıyorum. Suçluluk duygularım olmasa, haftada birkaç kere bile yapacağım. Masturbasyon yapmayı erken yaştan doğal ve normal karşılamayı öğrenmiş gençlere imreniyorum. Aklın yaşta değil başta olduğunu, akıllanmak için insanların değil, insanlığın yaşlanması gerektiğini onlara baktıkça daha iyi anlıyorum."

> Masturbasyon anketi sonuçları: %88-94'lük bir kitle "rahatlama hissediyorum" derken, %5-10'luk bir grup masturbasyondan sonra suçluluk hissettiklerini söylemişlerdi.

"YARDIMCI" ARAÇ VE GEREÇLER

Anketi yanıtlayan erkeklerin yarısından fazlası, masturbasyon yaparken yardımcı araç ve gereçlerden yararlandıklarını söylüyorlar. En sık kullanılan yardımcı, kuşkusuz, erotik ya da müstehcen yayınlar... Anket sonuçlarına göre, erkeklerin dörtte-üçü bu yoldan kendilerini uyarıyorlar. Masturbasyon yapan toplam erkeklerin üçte-birle çeyreği arası vibratör kullanırken, yüzde 10'u özel giysiler giymeyi tercih ediyorlar. Yastığa abanarak masturbasyon yapanların oranı genelde yüzde 15, gençler arasındaysa yüzde 25... Tüp, şişe, pijama ve akla gelebilecek her türlü yardımcıyı kullananların toplam oranıysa yüzde 27...

Kadındaki vajinal salgının yerine, masturbasyon sırasında neyin geçtiği sorusuna verilen yanıtlar da ilginç... Traş kreminden muz kabuğuna, zeytin yağından vazeline, düz sabundan kadifeye kadar çok değişik şeylerin kullanıldığı anlaşılıyor.

NE KADAR SÜREDE ORGAZM?

Anket sonuçlarına göre, masturbasyon yapan erkeklerin yüzde 55'lik bir kitlesi 2 dakikayla 4 dakika arasında bir sürede orgazma ulaşmaktalar... Orgazma ulaşabilmek için 6-10 dakika süreyle kesintisiz masturbasyon yapanların oranıysa yüzde 26... Yüzde 8'lik bir kitlenin 11-15 dakikada, yüzde 5'lik bir kitlenin 15-30 dakikada, bindeyle ifade edilen küçük bir kitlenin de 60 dakikadan uzun bir sürede orgazm oldukları saptanmış durumda...

Masturbasyona başladıklarından en çok bir dakika içinde, yani göz açıp kapayıncaya kadar orgazm olanların oranıysa yüzde 5... Sünnetli, dolayısıyla daha duyarlı oldukları için; Müslümanlar ve Museviler arasında, bu oran özellikle yüksek...

CİNSEL İLİŞKİ VE MASTURBASYON

Anketi yanıtlayanların yüzde 45'ine göre, başka seks ilişkilerinin artmasına paralel olarak masturbasyon sıklığı azalıyor. Yüzde 10'una göreyse, daha yoğun ve düzenli bir seks yaşamı, masturbasyon yapma sıklığını da artırmakta... Başka cinsel etkinliklerin azaldığı durumlardaysa, erkeklerin yüzde 23'ü daha sık, yüzde 2'si daha seyrek masturbasyon yaptıklarını söylüyorlar.

Erkeklerin yüzde 33'üne göre, masturbasyonla başka seks ilişkilerinin sıklığı arasında herhangi bir sebep-sonuç ilişkisi yok... Masturbasyonun "cinsel birleşme" yerine bir "ikame eylem" olduğunu öne süren Kinsey'in görüşlerini çürüten önemli bir rakam bu...

YAŞ VE MASTURBASYON

Anketi yanıtlayanların yüzde 57'sine göre, yaşın ilerlemesine bağlı olarak masturbasyon yapmanın sıklık derecesinde bir azalma görülmekte... Yüzde 42'lik bir kitleyse, ikisi arasında bir ilişki bulunmadığını, yaşlarının ilerlemesine rağmen, masturbasyon yapma sıklıklarının azalmadığını söylemekte... Üstelik, bu yüzde 99'luk kitle içinde, yaşın ilerlemesine bağlı olarak daha çok masturbasyon yapıldığını söyleyenlerin oranı da hiç azımsanmayacak boyutlarda: Yüzde 32... Kadın arkadaşı olanlarla olmayanlar arasında bir karşılaştırma yapıldığında, yaşın ilerlemesine bağlı olarak masturbasyon sıklığının arttığını söyleyenlerin, "eşli"lerde yüzde 26, "eşsiz"lerde yüzde 46 olduğu gözleniyor.

PENİS SERTLEŞMESİ

Masturbasyon sırasında erkeklerin yüzde 74'ünün, yani yaklaşık

dörtte-üçünün penisleri güçlük çekmeden sertleşiyor. Bu oran, 26-35 yaş grubundaki erkeklerde yüzde 80'e çıkarken, 46 ve yukarı yaş grubunda yüzde 67'ye iniyor. "Genellikle sertleşiyor" diyenlerin oranı yüzde 21, "arada sırada sertleşiyor" diyenlerinki yüzde 3, "hiç sertleşmiyor" yanıtını verenlerinki de yüzde 1...

Asıl ilginci, masturbasyon sırasında görülen sertleşme oranının, seks sırasında görülenden biraz daha fazla olması... Şöyle ki, karşı cinsten biriyle seks sırasında "her zaman" sertleşenlerin oranı yüzde 69, "genellikle sertleşen"lerin oranı yüzde 19, "arada-sırada sertleşenler"in oranı yüzde 2, "hiç sertleşmeyenler"in oranı da yüzde 1 olarak beliriyor.

FANTEZİ VE MASTURBASYON

Masturbasyondaki en önemli unsur, kuşkusuz, fantezidir. Yani hayalgücüdür. Masturbasyon yapan erkeklerin yarıdan fazlası masturbasyon sırasında mutlaka "hayal kurduklarını" söylerken, yüzde 35'lik bir kitle de "arada sırada fantezi kuruyorum" yanıtını veriyorlar.

Fantezi konusu üstünde kısaca duralım.

Kinsey'e göre, "heteroseksüel" insanların fantezilerinde yalnızca karşı cinsten insanlar, eşcinsellerin ve eşcinsel-eğilimlilerin fantezilerinde de aynı cinsten insanlar rol alır. "Ancak" diyor Kinsey, "İnsanların hayallerinde kurduklarıyla, gerçek yaşamda olanlar arasında ille de uyum olması gerekmez".

Gerçi Kinsey'in raporlarının altından çok sular geçti, ama, bu gözlemlerde önemli bir gerçek payı da yok değil... Bazı erkekler yönünden en zevkli, en çok tekrarlanan fanteziler, geçmişteki bir deneyimin "replay"ı ya da çok istenen bir pozisyonun hayali... Ama, kimi erkekler için de, "tabu" durumundaki bazı ilişkiler. En sık kurulan fantezilerin bazıları şunlardır:

— Ana, bacı, kız, kaynanayla ilişkiler.

— "Lolita" fantezisi, yani ergenliğe gelmemişlerle ilişkiler.

— Toplu seks.

— Eşcinsel ilişkiler.

— "Röntgencilik" fantezileri. Bu tür fantezilerde, erkekler, kadın akrabalarını, sevgililerini, eşlerini başka erkeklerle ilişkide görmekteler.

KARŞILIKLI MASTURBASYON

Kadın arkadaşları yanlarındayken masturbasyon yaptıklarını söyleyen erkeklerin oranı yarıdan biraz fazla... Üstelik, bunlar tek başlarınayken hiç masturbasyon yapmayan, masturbasyon yapmayı akıllarından geçirmeyenler... Yanlarında kadın varken "bazen masturbasyon yapmış olan"ların oranıysa yüzde 9... Hiç yapmayanların oranı yüzde 37'yi buluyor.

Yanlarında bayan arkadaşları varken masturbasyon yapanların yüzde 66'sı, yani üçte-ikisi bundan hiç rahatsızlık duymamışlar. Yüzde 50'sine göre, paylaşılan bu tecrübe, seks yaşamlarına daha bir canlılık, daha bir renklilik katmış... Yüzde 20'ye, yani her beş erkekten birine göre, masturbasyon, kadınla birlikteyken "sürekli" yapılan bir iş... Bundan rahatsız olanların oranıysa yüzde 7...

MASTURBASYON ZARARLI MI?

Masturbasyonu zararlı bulanların oranının yüzde 4, bu konuda kararsız olanların yüzde 6, soruyu yanıtsız bırakanların da yüzde 6 olduğu düşünülürse, masturbasyonun insanın ruh ve beden sağlığına herhangi bir zararı olmadığını düşünenlerin oranının yüzde 84 gibi yüksek bir düzeyde olduğu anlaşılır. Cinsel konulardaki aydınlanmanın sağladığı olumlu sonuçlardan biridir bu...

> Kadın arkadaşları yanlarındayken masturbasyon yapan erkeklerin sayısı %50'yi aşıyor. Bu işi yanında kadın varken hiç yapmayanların oranı ise %37.

Masturbasyonun zararlı olduğunu düşünen yüzde 4'lük kitlenin "zarar" anlayışları farklı... Yüzde 51'i masturbasyonun "psikolojik sorunlar" yarattığı görüşünde... Karşı cinse ilgiyi azalttığını (yüzde 46), iktidarsızlığa yol açtığını (yüzde 34), mikrop kapmayı kolaylaştırdığını (yüzde 34), başka bazı yan etkiler yarattığını (yüzde 14) düşünenler var. İlginci, masturbasyonu zararlı bulanların büyükçe bir bölümünün genç yaş gruplarında bulunması... Aklın baş kadar yaşla birlikte de gelişebildiğinin somut bir örneği bu...

TOPLAM CİNSEL ETKİNLİKTE MASTURBASYONUN YERİ

Anketi yanıtlayanların yüzde 33'ü, yani her üç erkekden biri, toplam cinsel faaliyetleri içinde masturbasyonun payının yüzde 10 ve daha az olduğunu işaretlemişlerdi. Kitlenin yüzde 25'ine göre masturbasyon payı yüzde 25, yüzde 17'sine göre toplam faaliyetin yarısı, yüzde 14'üne göre dörtte-üçüydü. Yüzde 4'lük bir kitleyse, masturbasyondan başka bir şey yapmadıklarını söylüyorlardı.

Bütün bu gözlemler, sağlıklı ve normal bir cinsel yaşamın "karakoyun"u, dolaba kilitlenmesi gereken "üvey evlâd"ı olarak görülegelen masturbasyonun artık sağlıklı biçimde algılanmaya başlandığının belirtileri... Anketi yanıtlayanların yüzde 58'inin masturbasyonu seksin yerine "iyi bir ikame" olarak görmeleri de bunu gösteriyor. Yüzde 35'lik bir kitle karşı cinsle seks ilişkilerine masturbasyonun yeni ve olumlu boyutlar kattığı, yüzde 24'lük bir kitle verdiği zevk bakımından seksle eşdeğer olduğu, yüzde 3'lük bir kitlede seksten daha zevkli olduğu görüşünde... Bunlar, verem ve cüzzama yol açacağı, insanların cinsel organlarını ve saçlarını dökeceği suçlamalarına hedef olan bir olayın, günümüzde, hiç değilse "olağan" karşılanmaya başladığının belirtileri...

Bu anketten masturbasyon konusunda ne gibi "genel" gözlemler çıkarılabilir? Bu sorunun yanıtına geçmeden, kısa da olsa, ankete yanıt göndermiş olan 20.000 kişinin ne kadar "temsilî" olduklarına bakmamız gerekiyor.

ANKETİ YANITLAYANLARDA "KİM KİMDİR?"

Anket nüfusunun yaş gruplarına göre dağılımını incelediğimizde, 18 yaşından küçüklerin yüzde 1, 18-25 grubundakilerin yüzde 24, 26-35 grubundakilerin yüzde 33, 36-45 grubundakilerin yüzde 17, 46-55 grubundakilerin yüzde 15, 56 ve yukarı yaştakilerin yüzde 10'luk bir kitle oluşturduklarını görüyoruz. 18 ve küçük yaştakilerin yok denilecek kadar az olduğu bir yana bırakılırsa, dağılım oldukça dengeli, dolayısıyla her gruba düşen sayılar genelleme için yeterlidir.

Medeni durum açısından nüfusun yüzde 56'sı evli, yüzde 24'ü bekâr, yüzde 10'u ayrı ya da boşanmış, yüzde 8'i evli olmadan beraber, yüzde 2'si de duldur. Bu dağılım, evli erkekler açısından bir sapma getirebilir. Ancak, masturbasyonun bekârlar arasında daha yaygın olabileceği düşünülürse, esasen yüksek çıkan masturbasyon oranının daha da artması, gerçekte daha da yüksek olması beklenebilir.

Eğitim durumu açısından döküm yapıldığında lise mezunlarının toplam kitle içinde yüzde 92'lik bir

bölüm oluşturdukları görülür. Bunlar içinde yüzde 18'lik bir kitle ayrıca yüksek öğrenim görmüş, yüzde 22'lik bir bölümse mesleki öğrenimini tamamlamıştır. Kısacası, öğrenim düzeyi topluma göre oldukça yüksek bir kitledir.

Meslek bakımından, yüzde 31'lik bir kitle uzmanlık eğitimi görmüştür. Yüzde 21'i büro işçisi, yüzde 19'u fabrika işçisi, yüzde 11'i serbest meslek sahibi, yüzde 9'u öğrenci, yüzde 5'i emeklidir. Kısacası, kitle, çeşitli meslek gruplarını temsil edebilecek niteliktedir.

Gelir grupları bakımından yüzde 15'i 10.000 dolardan az, yüzde 18'i 10-15.000 aralığında, yüzde 20'si 15-20.000 aralığında, yüzde 15'i 20-25.000 aralığında, yüzde 16'sı 25-30.000 aralığında, yüzde 16'sı da 35.000 dolar ve üstündedir. Görüldüğü gibi, dağılım çok dengeli, dolayısıyla temsilidir.

Yerleşme tipine göre anket nüfusunun yüzde 60'ı orta ve büyük kentlerden, yüzde 27'si kasabalardan, yüzde 11'i kırsal yerleşme yerlerinden gelmektedir. Anket nüfusu bu açıdan da temsilî sayılabilir.

★ ★ ★

"Temsilî" sayılabilecek anket nüfusunun yanıtları esas alınırsa, ortalama erkek, masturbasyonun körlük, delilik; ya da iktidarsızlık yarattığı yönündeki ilkel şartlanmalardan büyük ölçüde kurtulmuş, hiç değilse kurtulma çizgisine girmiş görünmektedir. Anket sonuçları, ayrıca, masturbasyonun "delikanlı işi" görüşünün de geçerliğini yitirdiğini, her yaştan insanın yaptığı bir şey olduğunu ortaya koymaktadır. İster bekâr, ister evli olsunlar, erkekler masturbasyona genç yaşta başlamakta ve bunu orta, hatta ileri yaşlara kadar sürdürmektedirler.

Kinsey'in bulgularından biri de, masturbasyonun düz işçilerden çok meslek sahipleri, az okumuşlardan çok yüksek öğrenimliler arasında yaygın olduğuydu. Ancak, eğitimin yaygınlaşmasına bağlı olarak belli bir davranış tekdüzeliğinin ortaya çıkacağını öne sürmüştü. Bu eğilim gerçekleşir görünmektedir.

Kadınla erkeğin beraberken de masturbasyon yapmaları görüşü yaygınlık kazanmakta, hatta bunun cinsel performansı olumlu yönde etkilediği belirtilmektedir. Masturbasyon konusunda dinsel etkiler bugün de vardır. Katoliklere ve Musevilere kıyasla, Protestanlar ve belli bir din görüşü olmayanlar daha rahattır.

Bütün bu ayrılıklara rağmen, masturbasyonun erkek cinselliğinin önemli bir parçası olduğu gerçeği giderek taraftar bulmaktadır. Birey olarak insanlar değilse bile, genel olarak insanlık mı akıllanmaktadır, nedir? ●

Arabanız ve Siz

Baştarafı 56. Sayfada

kımları ve bunların nasıl kullanılması gerektiği konusunda ayrıntılı talimatlar satılmaktadır.

SORU - Arabamın vinil tepesi tam temizlenmiyor. Ne dersiniz?

YANIT - Belki de doğru temizlemiyorsunuz. Suyun ılık, sabunun yumuşak olması gerekir. Küçük ve yumuşak bir fırça kullanın ve temizlemeyi daireler çizerek yapın. Bu ilk yıkamadan çıkan kirlerin pötürlü tavana yapışmaması için, bir bezle alın.

Öte yandan, arabanızı yıkarken, herhangi bir sabun kullanmayın. Araba yıkamak için geliştirilen özel sabunlar vardır. Normal çamaşır sabunları serttir ve arabanızı yıkarken boyanın parlaklığını da kaybet-

> Döşemelerin en büyük düşmanı kirdir. Bu bakımdan temiz tutulması esastır. Vinil döşemelerde ılık su ve yumuşak deterjan kullanılmalıdır.

tirebilirsiniz. Ayrıca arabanızı gölgelik bir yerde yıkayın ki, yıkama suyu çabuk kurumasın.

SORU - Yere yanık sigara düştü. Döşeme yandı. Ne yapabilirim?

YANIT - Koltukların altındaki yer döşemesinden bir parça kesip resimde görüldüğü biçimde monte edebilirsiniz. En kolay yolu budur.

SORU - Döşemelerin ömrünü uzatmak için ne yapabilirim?

YANIT - Döşemenin en büyük düşmanı kirdir. Bu bakımdan döşemelerinizi temiz tutmanız esastır. Değişik döşemeleri temizlemenin değişik yöntemleri vardır. Vinil döşemelerde ılık su ve yumuşak deterjan kullanılır. Kumaş döşemelerde köpüren deterjan kullanılması esastır. Yıkamaya başlamadan önce, olabilirse bir elektrikli süpürge hortumuyla tozları alın. Bittikten sonra da nemli bir bezle ıslaklığı alın.

SORU - Arabaya yapıştırılan sticker'leri çıkarmak güç... Ne yapılabilir?

YANIT - Önce sıcak su uygulayın. Sonra da plastik bir tencere ovucusuyla kazıyın. Biraz yapışkan madde kalırsa, onu da tinerle çıkarabilirsiniz.

SORU - Belli bazı pislikleri temizlemek için özel yollar var mıdır?

YANIT - Pisliğin nereden kaynaklandığına bakılmaksızın, size yapacağımız temel uyarı, nafta ya da benzin kullanmamanızdır. Cildinizi tahriş edebileceği gibi, keskin kokularıyla ciğerlerinize de zarar verebilir.

Sakız lekelerinin temizlenmesinde iki yöntem vardır. Sakız dondurulabilirse kolay kazınır. Öte yandan, fıstık-yağı da sürülebilir lekeye... Bunun yağlı maddesi sakızın dokusunu 15 dakika içinde çözer. Ondan sonra sabunlu suyla geri kalanını temizleyebilirsiniz.

Kusmuk temizlerken önce pislikler kazınır. Sonra soğuk suya batırılmış bir bezle leke yeri iyice ıslatılır. Ondan sonra, ılık su ve sabun köpüğüyle çevre temizlenir.

Yağ lekelerini temizlemek için ılık su ve sabun köpüğü kullanılır.

Kan izlerini çıkarmak için bez ve soğuk su yeter. Ancak, her keresinde bezin temiz yeri sürülür. Bu yapıldıktan sonra amonyak sürülür.

Çikolata lekelerini çıkarmak için ılık su ve yumuşak sabun köpüğü kullanılır. Sonra da herhangi bir temizlik maddesi uygulanır.

Şekerleme izlerini çıkarmak için kire önce kaynar su dökülür. Sonra yumuşak bir sabun solüsyonu uygulanır.

SORU - Antika otomobillerin bakımını yapan kişilerin bakım konusundaki öğütleri nelerdir?

YANIT - Bir kere, bir birim amonyak, üç birim sudan meydana gelen bir solüsyon, genellikle her türlü lekeyi çıkarır ve son derece masrafsızdır. Ancak, deri döşemeleri kir ve tozdan arındırmak için bu solüsyon yetersizdir. Bu tür döşemeler eyer sabunuyla iyice silindikten sonra, deri koruyucu bir maddeyle ovulmalıdır. İkinci olarak, arabanın kauçuk yerleri genellikle ihmal edilir. En az altı ayda bir bu tür yerler kauçuk ya da vinil koruyucu maddesiyle cilalanmalıdır. Üçüncü olarak, ezikleri düzeltirken, eşdüzeyliği denetlemek için cetvel gibi düz yüzeyler kullanılmalıdır. Dördüncü olarak, çizikler üstünde rötuş yaparken, çiziğin kendisinden daha ince bir fırça kullanılmalıdır. Beşinci olarak, tozlu bir arabanın üstünü ellerinizle ovmayın ya da "beni yıka" diye yazılar yazmayın. Kir ve toz zımpara etkisi yapar, arabayı çizer. Onun için, arabanın kir ve tozunu alırken mutlaka yıkayın. ●

Koşmak

Baştarafı 46. Sayfada

ratford'da 10 kilometrekoşmayı alışkanlık edinmiş. Stratford'un kışları özellikle sert geçer ve haftalar boyu ısı sıfırın üstüne çıkmaz. Rockwell karda-kıyamette koşarken hissettiklerini şöyle özetliyor: "Karda, soğukta koşmaya bayılıyorum. Çok estetik bir olay... İnsana sanki meydan okuyor. Hele koşmayı bitirip eve döndüğümüzde, gürül-gürül yanan şöminemizin karşısına geçip dinlenmek doyulmaz bir zevk..."

Sağlığı için koşanlardan tutun da koşuculuğu meslek edinmiş maratoncu Bill Rodgers gibilerine kadar, çok sayıda insan, kışın koşmanın zevk ve bilincine varmış durumda... Şöylece birkaç kişinin "kış koşusu" izlenimlerini sıralayalım:

TOM DERDERIAN (2.19'luk Maratoncu): "Evim Maine'de... Benim için kışın koşmak, kar fırtınasıyla, tipiyle boğuşmak anlamına geliyor. Rüzgârı karşıdan aldım mı, sakalım ve bıyıklarım buz tutuyor. Gözüm iki metre önümü görmüyor. Ama, geriye dönme zamanı gelip de rüzgârı arkama aldım mı canlanıyorum. Sessiz ve apak bir dünyada tek insanmışım gibi, kanatlanıyorum".

ORVILLE HESS (İşadamı): "Montana'da bir çiftlik evim var. Kışın koşarken geyik sürüleriyle karşılaşıyorum. Bir sürüde 300-500 baş hayvan var. Biraz cilveli olanları benimle birlikte koşardı. Bunun zevkine doyum olmuyor".

BILL RODGERS (Maratoncu): "Lise yıllarında kış idmanlarımı geceleri yapardım. New England'ın soğuk kış gecelerini yaşamamış olanlara onu anlatmak çok güç... Bugün, kış idmanlarımı yaparken, rüzgârın esmediği, ortalığın tam anlamıyla sus-pus etrafın karla kaplı olduğu ormanlık dağ yollarını tercih ediyorum. Tek duyduğunuz şey soluk alıp vermeniz ve kardaki ayak sesleriniz..."

Gerçekten de, "kış koşusu" insanlar üstünde kalıcı izlenimler bırakıyor. Tipiden burnunuzun ucunu göremediğiniz ya da kar erimeye başladığı için üstünüz-başınızın vıcık-vıcık olduğu "sevimsiz" günler gibi, ayışığıyla ışıklandırılmış bembeyaz kış geceleri de var. Bunların insanı dinçleştirdiği, canlandırdığı, doyumsuz zevk doruklarına ulaştırdığı bir gerçek...

Bu, kış koşularının bir yönü... Bilenlerine sorarsanız, kış koşusunun en güç yanı, kışın koşmamışlara bunun zevkini, yararlarını anlatmak... Böylesi kişilere kışın koşmaları gerektiğini anlatmak, deveye hendek atlatmaktan bile güç... Bin dereden su getirmek zorunda kalıyorsunuz. Oysa, bu kişiler, bir kere koştuktan sonra, hiç bir sorunun çıkmadığını görüyorlar, onlar da tutkunlar ordusuna yazılıyorlar. Kış koşusu tutkunlarından bazılarının bu konudaki görüşlerini sıralayalım, isterseniz...

CATHY TWOMEY (Koşucu): "Kışın koşulmayacağını aklınızdan çıkarın. Kaç yıldır, gün sektirmeden koşuyorum kış aylarında... Yeni başlayanlar, o soğukta kaç saat kalacaklarını düşünmeden koşarlarsa, işleri kolaylaşır".

ALEX RATELLE (Hekim): "Koşsam mı, koşmasam mı diye tereddüde düştüğüm günler çok olmuştur. Özellikle kış koşularına başladığım ilk aylarda bu duyguya çok kapıldım. Kendimi alıştırmak için kapalı bir yerde egzersiz yaptım. Yarım saatlik egzersiz sonunda, vücudum yeteri kadar ısınınca, çıkıp koşmaya başladım. Dışarıdaki dondurucu soğuğun etkisini en azda hissedersiniz o zaman... Hem fizyolojik, hem psikolojik olarak ısınmış olursunuz".

> "Kışın koşmak" konusunda ünlü maratoncu Rodgers şöyle diyor: "İnsanı dinçleştirir ve canlandırır. Ama en zoru, kışın koşmamışlara bunun zevkini anlatmaktır."

Kışın koşanlar üstünde yapılan deney ve araştırmalar göstermiştir ki, en soğuk durumlarda bile, vücutta bazı "intibak" mekanizmaları harekete geçmekte ve cilt altına daha çok kan pompalanmaktadır. Bunun en çarpıcı örneği, kış aylarında, don-gömlek sokağa fırlayanların, bir süre sonra, fazla üşümeden en soğuk havalara bile dayanabilmeleridir. Spor tıbbı uzmanlarına göre, kış koşularını kolaylaştıran en önemli etken, işte, bu fizyolojik mekanizmalardır. Bir hekime göre, sağlığı için koşmaya başlayan bir kişi, başlama tarihi olarak kış aylarını seçmemelidir. Böyle bir deneyimin altından kalkması güç olabileceği gibi, koşma isteğini de tümden yitirebilir. Uzmanlara göre, kış koşularına hazırlanmanın en iyi yolu, alıştırmaların sonbahar aylarında başlamasıdır. Soğuktan pastırma yazına ve oradan da dondurucu soğuklara alışa-alışa geçen kişi, en kötü hava koşullarında bile rahat koşar duruma gelir.

Bu konuda da birkaç izlenim alalım.

AMY VALENTINE (Ev Kadını): "İlk kışı atlattıktan sonra gerisi kolay gelir. Gebeliğimin dördüncü ayında koşmayı bıraktım ve 1 Aralık'ta bebeğimi doğurdum. Üç hafta sonra da kış-kıyamette koşmaya başladım. Hiç güçlük çekmedim, çünkü psikolojik ve fizyolojik olarak kış koşusuna hazırlıklıydım. Gerçi altı aya yakın süredir koşmamıştım. Bu yüzden de çabuk kesiliyordum, ama, eski tempo ve mesafeme kolay ulaştım. Ocak ortalarında günde on kilometreyi buldum".

TRAVIS WAGNER (Serbest Meslek): "Benim yaşadığım bölgede kışlar çok soğuk olur. Daha önce hiç koşmamış bir kişi, karlı kış günlerinde koşmaya kalkışırsa, morali bozulur. Belki de bir daha koşamaz. En iyi yol, yaz sonlarında ya da sonbahar başlarında koşmaya başlamak ve koşarak kışı getirmektir".

Sağlık açısından kış koşularının bazı sakıncaları, bazı tehlikeleri bulunduğunu, herşeyin buraya kadar anlattığımız gibi güllük-gülistanlık olmadığını hemen belirtelim. En büyük tehlike soğuk çalması, donmadır. İnsanın yüzü, burnu, kulakları, el ve ayak parmakları donmanın ilk hedefleridir. Soğuk çalan ya da donan organ hissizleşir, beyazlaşır, şişer. Soğuk çalmış organın ılık suda tutulması ve ovulması gerekir. Kan dolaşımı tekrar başladığında büyük acı duyulur. Bu bakımdan, donmaya en yatkın organların kış koşuları sırasında iyi örtülmeleri, korunmaları gerekir. Mesleği hemşirelik olan ve bir kış koşusu sırasında soğuk çalan Patti Lyons, bu durumlarda ne yapılması gerektiğini şöyle anlatıyor: "Bir yerinize soğuk çalmışsa, geçer umuduyla koşmakta direnmeyin. Hemen eve dönün ve 40-45 derece sıcaklıkta suyla o organdaki kan dolaşımını yeniden başlatmaya çalışın. Çok sıcak su kullanmayın. Ayrıca, 'soğukla tedavi' gibi herzelere inanıp kar ya da buz kompresleri yapmayın. Her ikisinde de durum daha da kötüleşecektir".

Hekimlere göre, soğuk çalmaları, tıpkı yanıklar gibi, çeşitli derecelerde olmaktadır. Soğukta uzun süre kalmamışsanız, soğuk çalması hafiftir. Gerçi yine acı verir, ama, kalıcı zararlara yol açmaz. Soğuk çalmış bir organ, soğuğa karşı uzun süre duyarlı olur. Bu nedenle, bir kere soğuk çalmış kişiler, kış koşularını sürdürürlerken özellikle dikkatli ve iyi-korunmuş olmalıdırlar.

Soğuk havalarda uzun süre dışarıda kalmanın en önemli bir başka tehlikesi de hipotermidir. Neyse ki, buz gibi sulara düşen

acemi balıkçılar ya da yollarını kaybeden şaşkın dağcılar hipotermiden fazlasıyla nasiplerini aldıkları için, koşan kişilere düşecek hipotermi miktarı önemli ölçüde azalmıştır. Şaka bir yana, koşan kişilerin hipotermiden fazla korkmamaları gerekir. Bundan tam anlamıyla korunmak için akl-ı selim sahibi olmak yeterlidir. Issız dağlarda ya da kaybolmaya elverişli ormanlıklarda koşmayı göze alacak bir kişinin, önlem olarak, yanına bir de arkadaş alması en doğrusudur. Tek başına koşacaksanız, o zaman, barınaklara ya da yerleşme merkezlerine adımlık mesafedeki parkurları tercih etmeniz gerekir. Güvenlik bunu gerektirir. Hipoterminin tedavisinde insanın bir an önce vücudunu kurutması ve sonra da ısınması esastır.

Bazı kişiler de soğuğa karşı özellikle duyarlıdırlar. Bu yüzden, kış koşucularını seyrederken, bazılarının hafif giyinmiş olmalarına karşılık, bazılarının sıkı-sıkıya sarıp sarmalandıklarını görürsünüz. Yünlü başlıklarını hiç çıkarmazlar, üstlerine iki kat çamaşır, iki kat eşofman giyerler, baldırlarını ve ayaklarını birkaç kat koruyucu kumaşla kaplarlar.

Kadın mı? Erkek mi? Soğuğa hangisi daha duyarlıdır?

Bilim adamları bu konuda kesin bir karara varamamış görünüyorlar. Böylesine tartışmalı bir konuda ayrıntılı araştırmalar yapıp kesin sonuçlara varmanın karşısına dikilen en önemli engel, kültürel değişkenlerden kaynaklanmaktadır. Kadın vücudundaki yağ tabakasının erkeklere göre daha kalın olduğu ve vasküler sistemlerinin ısı değişikliklerine daha kolay intibak ettiği biliniyor. Bunun anlamı, kadının fizyolojik mekanizmalarının, onu, soğuğa karşı daha dayanıklı duruma getirdiğidir. Ancak, bu durum, serinle soğuk arası havalarda kadınların aleyhine işlemektedir. Kasların ürettiği ısı yağ tabakasını ağır aşmakta ve dolayısıyla cilt sathına daha yavaş yaklaşmaktadır. Bu bakımdan, serinle soğuk arası havalarda kadınların özellikle kol ve bacaklarını daha iyi örtmeleri gerekir. Ama, bütün bunlar, fizyolojik bir durum mudur, yoksa kadınların her koşulda eteklik giymesini öngören bir şartlanmanın sonucu mudur? O da ayrı mesele...

İnsanın en soğuk hava koşullarında bile rahatsız olmadan koşabilmesini sağlayan en önemli husus, vücudun koşarken ürettiği ısıdır. Koşan insan her 1.5-2 kilometrede 100 kalori, bir saatte de 800 kalori yakar. Oysa, koşan bir insanın vücudu, saatte 3200 Btu üretmektedir. Gerçi bu ısı miktarı insanın oturma odasını ısıtmaz, ama, biraz iyi giyinmiş bir kişinin vücudunu ısıtmaya yeter de artar bile... Bu mekanizmalar koşmaya başlandığı andan itibaren çalışır ve 6-7 dakika çalıştıktan sonra soğuğun ilk etkilerini sıfıra indirir. Kısacası, kış koşusunun insan üstündeki etkisi odun sobasının yanında oturmakla oluşan etkinin aynısıdır.

Koşan ya da egzersiz yapan vücudun insanı ısıtma yeteneklerine bir başka yaklaşım, "clo" adı verilen ensülasyon birimiyle ilgilidir. Bir zamanlar "ezoterik" bir ölçü birimi olarak görülen "clo", bugün, evleri ısıtmada ya da soğutmada insanlara yol gösterebilecek bir araç olarak değerlendirilmektedir. Tanımı itibariyle, bir "clo", 21 derece santigradlık bir odada insanın rahatsızlık duymadan oturmasına olanak sağlayan giyim miktarıdır. Kıçınızın üstünde oturduğunuz sürece, ısının düşmesi, eski vücut sıcaklığının ve rahatlığının korunması için giyilmesi gereken elbise miktarının artmasına yol açar. Kalkıp sokakta koşmaya başlarsanız, vücut sıcaklığınızı korumak için gereksinme duyduğunuz giysi miktarı ya azalır, ya aynı kalır.

Bir de koşuculuğu meslek edinmiş kişilerin "kış koşusu konusundaki "profesyonel" görüşlerini alalım. Bunların büyük çoğunluğu kış aylarında ve özellikle karda koşmaktan zevk almaktadır, ama, aynı ölçüde büyük çoğunluğu da, kış koşullarının antrenmanın kalitesini düşürdüğünü öne sürmektedirler. Tartan pistte koşan bir sprintere bakıp, dağ-bayır dizboyu çamurda ya da karda koşan bir uzun mesafe koşucusunun hayıflanması, kendisini "kaplumbağa" gibi görmesi doğaldır. Ne var ki, bu bakış açısı çoğu kez psikolojiktir. Kış idmanlarının, hem de en ağır koşullarda yapılan kış idmanlarının üst düzey sporculara zararı olsaydı, herhalde kış idmanı dedikleri şeyi yapmakta böylesine körü körüne direnmezlerdi. Yararlı ki yapıyorlar.

Hatta, denilebilir ki, kış idmanı üst düzey koşucular için nimettir. Bill Rodgers şöyle diyor: "Kaliforniya gibi yerlerde çalışan koşuculara imrenerek baktığım olmuştur. Tüm yıl boyunca ılık ya da sıcaktır, oranın mevsimleri... Ama, oturup düşündüğümde, kışları soğuk geçen bir yerde bulunduğuma da seviniyorum. Kaliforniya'da neredeyse dört mevsimin tamamında, havanın yumuşaklığı nedeniyle, yarışmalar devam eder. Kış idmanları, benim için, yarışçılığın rekabetçi ortamından, psikolojik baskılarından bir kaçıştır. Baskıdan uzak, uzun tempo çalışmaları yapar ve güç geliştiririm bu kış aylarında... Kişinin kondisyonunu artırması için gereklidir bu... Kaytarmak isteseniz bile, bu yorucu evreyi, kış koşulları bastırdığı için atlatamazsınız".

Tom Derderian da "kaplumba-

ğalık" konusunda şunları söylüyor: "Kış aylarında elbette daha yavaş koşuyorum. Yavaş koşmak formsuzluk ve kondisyonsuzluk işareti değildir. İdman yükü bunu fazlasıyla telafi etmektedir. Saatte 13 kilometre koşmanın aerobik etkisi 6 dakikalık bir 1500 metre koşusunun etkisiyle aynıdır".

Anaerobik çalışma yapan kış koşucuları, dağ-bayır idmanına dönerler. Gerçi, bu, onların hızını artırmaz, ama, güç geliştirir ve kardiyovasküler etkinliği artırır. Bu da bacak hızını geliştirir. Kaldı ki, Bill Rodgers'a göre, kuru yol, açık alan, gün ışığı ve arkadan rüzgâr gibi özel bazı koşullarda, fartlek bile yapılabilir. Ancak, bu tür hava koşulları önceden ısmarlanamayacağı için, kişiler, içinde bulundukları koşullara göre "kış koşusu" için özel yöntemler geliştirmişlerdir. İlginç bulacağınızı umduğumuz bazı önerileri, öneri sahiplerinden dinleyelim:

BOB BOOKER: "Kayakçıların kullandıkları maskeler koşucular için pratik değil... Onun yerine, iki yün başlık alıp birinin tepesini kesiyoruz. Böylece biri boğazı korurken, öbürü başı ve kulakları sıcak tutuyor. Bir de koşmaya başlamadan önce yüze sıcak elle masaj yaparak kan dolaşımını hızlandırırsınız. Bu da koşu sırasında yüzün sıcak kalmasını sağlar".

PETER STEELE: "Evim Alaska'da... Yollar donduğu için, yalnızca çalışırken değil, işe giderken de koşuyorum. Balaklava adı verilen bir başlık takıyorum. Tek-parmaklı eldiven giyiyorum. Koşarken ağzın örtülü olmasının çok yararı var. Nefesiniz oradaki buzu eritiyor ve soğuk ciğerlerinize işlemiyor".

DAN ALLISON: "Soğukta koşarken tek şeye dikkat etmeniz gerekir. Soğuktan etkilenen insanlar huysuz olurlar. Bu, soğuğun etkisiyle vücudun adrenalin salgılamasındandır. Soğukta koşacakların hareketlerine dikkat etmeleri gerekir".

BILL RODGERS: "Dizinizde sakatlık ya da ağrı varsa, karda koşmak yararlıdır. Koşarken ayaklarınız yere değdikçe, kar, darbeyi masseder ve rahat koşarsınız. Üstelik, karlı bir zemin kaygan da değildir. Ayaklarınız yere sağlam basar".

TOM DERDERIAN: "Kışın koşmak için en iyi zaman sabahın 5'idir. Soğuktur ama rüzgârsızdır. Trafik de yoktur. Babanızın çiftliğindeymiş gibi rahat hissedebilirsiniz, kendinizi... Kaldı ki, yarış gününde nasıl bir havayla karşılaşacağınızı da önceden kestiremezsiniz. Bu bakımdan, iyi bir koşucunun, her koşula ve ortama hazırlıklı olması gerekir. Kışın koşmanın sağladığı en büyük yarar budur". ●

Freud

Baştarafı 35. Sayfada

hatta bir eleştirmen şöyle der: "Sevgi ve aşkın temelinde nefreti, yumuşak bir kalbin içinde kötülüğü, evlât sevgisinde şehveti, cömertliğin derinliklerinde suçluluk hissini ve doğal bir kalıtım olarak nitelendirdiği, kendisini yetiştirenden-babadan-nefreti keşfederek, bütün güzel duyguları ve hayatın zevklerini bir kasvet ve esrar haline dönüştürdüğünden, teorileri yayıldıkça Freud'un düşünce tarihi içerisindeki yeri huzur bozucu bir görünüme bürünecektir."

Ama ne var ki, bugün Freud sayesinde insanlar kendilerini bambaşka gözlerle görebiliyorlar. Bilinçaltının bilince etkisi, nevrozların

> Tartışmasız, modern psikiyatrinin öncüsü sayılan Freud, önceleri şizofreni ve manidepresif delilik gibi klinik tedavi gerektiren akıl hastalıkları ile uğraştı. Gençlik yıllarında en çok Darwin'in teorilerinin etkisi altında kaldı.

seksüel temelleri, çocukluk çağı cinselliğinin varlığı ve önemi, rüyaların fonksiyonları, Oidipus kompleksi, itilme (repression), direnç (resistance), aktarma veya yansıtma (transference) gibi Freud'a ait kavramları kabul ettiler. Zaaflar, dil sürçmeleri, unutkanlık, sorumluluk gerektiren sosyal ilişkilerdeki başarısızlara Freud'un açısından bakıldığında, yepyeni anlamlar ortaya çıkar. Ancak, Freud'un doktrinlerini yaymak için çağının önyargılarına karşı yaptığı mücadelenin Copernicus ve Darwin'e oranla çok daha yoğun olduğunu kavrayabilmek bugün bizim için oldukça zordur.

Freud Frieberg Moravia'da doğduğunda Türlerin Kaynağı adlı eserden henüz kimsenin haberi yoktu. Yıl 1856... Karl Marx gibi Freud'un ataları arasında da birkaç haham vardı ama Marx'ın aksine Freud Yahudi olduğunu hiçbir zaman gizlemedi. 4 yaşında ailesiyle birlikte Viyana'ya gitti ve gençlik yıllarını orada geçirdi. Biyografisini hazırlayan Ernest Jones'a göre, "Yaşamın belirsiz değişkenlikleri hakkındaki hırçın septisizmini, Musevi atasözlerinden örneklerle süslediği ahlâk değerlerini ve dini inançlarının zafiyetini yün tüccarı olan babasına borçludur. Annesi ise 95 yaşında ölen şefkatli ve hayat dolu bir kadın, Sigmund'da onun ilk ve en sevgili oğludur." Freud sonraları bu konuda şunları yazmıştır: "Annesinin en sevgili çocuğu olduğuna inanan erkek, kendisini dünya fatihi sanır ve çoğu kez bu güven ileride onun gerçekten başarılı olmasını sağlar".

İlk gençlik yıllarında Darwin'in teorileri Freud'u öylesine etkiledi ki, adeta "Bu prensipler dünyayı anlamada olağanüstü aşamalar kaydedecek ümitlerdi". Doktor olmağa karar vererek Viyana Üniversitesine kaydoldu. 1881'de tıp doktoru ünvanıyla bir hastanede nüroloji ve beyin anatomisi üzerinde çalışmalarına başladı. Birkaç yıl sonra dünyaca ünlü bir hekim olmasını sağlayan ve hayatının dönüm noktası sayılan olay gerçekleşti. Ders vermek için gittiği Paris'de çağının ünlü patalog ve nörologlarından Jean Charcot'la birlikte çalıştı. Burada isteri ve Charcot'un buna uyguladığı hipnoz tedavisini doğrudan doğruya gözlemek imkanını buldu. Charcot, isteri krizlerinin altında yatan gerçeği, insanlardaki oluşumunu, hipnotik sorgulama sırasında ortaya çıkan felçleri ve kontraksiyonları, bunların gerçek krizlerle benzerliğini Freud'a kanıtladı.

Ama Freud, Viyana'ya döndükten sonra meslekdaşlarını ruhi dengesizliklerin tedavisinde hipnoz yönteminin bilimselliğine ikna edemedi. Hattâ anatomi laboratuvarından ihraç edilerek, radikal fikirleri yüzünden cezalandırıldı. Böylece akademik kariyerinden el çektirilmiş, tıp kuruluşlarının toplantılarına çağırılmayan yalnız bir adam haline geldi. Birkaç yıl kendi başına hipnoz üzerinde deneyler yaptı ama yöntemi uygulayacak hasta bulmanın zorluğu ve tedavinin kişilik üzerindeki olumsuz yan etkileri nedeniyle giderek bundan vazgeçti. Yerine tümüyle kendisine ait olan "Çağrışı metodunu" getirdi ve metod o günden bugüne psikanalizin başlıca yöntemlerinden birini oluşturdu.

Freud hiç tartışmasız modern psikiyatrinin kurucusudur. Ondan önce psikaytri şizofreni ve manidepresif delilik (aşırı coşku ve neşe gösterme şeklinde belirtileri olan ve hiçbir nedene dayanmayan akıl hastalığı) gibi klinik tedavi gerektiren akıl hastalıklarıyla uğraşırdı. Freud çalışmalarına itilme ve nevrotik bozuklukların tedavisiyle başladı ve kısa sürede bu belirtilerin sadece

nevretiklere değil, sağlıklı ve uyumlu insanlara da ait özellikler olduğu sonucuna vardı. Daha da ötesi, nevrozların kabul edildiği gibi hastalık olmayıp, zihnin psikolojik devreleri olduğuna karar verdi. Mesele ise böylesine yaygın bir sorunun nasıl tedavi edileceğiydi. Gözlem, araştırma ve birçok Viyanalı hasta üzerinde yapılan deneylerden sonra, 19.Yüzyıldan 20'ye girilirken Freud psikanalizin temelini attı.

Freud çağımızın bilim alanında eser veren en verimli yazarlarından biridir. Ortaya attığı yeni kavramların çeşitliliğine ve kaleminin psikolojiye katkılarına başka hiçbir eserde rastlanmaz. Onun gözünde en önemli yapıtı hiç şüphesiz 1900'de basılan, tüm temel gözlemlerini ve düşüncelerini kapsayan ilk büyük kitabı Rüyaların Yorumu "The Interpretation of Dreams" dir. 1895'de yazdığı "İsteri Üzerine İncelemeler" adlı eserinde psikanalitik teorinin temel taşlarından birini oluşturan inancını açıklar: "Nevrozların ve psikonevrozların temelinde en belirgin faktör seksüel huzursuzluktur". Bundan sonraki birkaç yıl boyunca Freud direnç, aktarma, çocukluk çağı cinselliği, kötü hatıralar ve fanteziler arasındaki ilişki, korunma mekanizması ve itilme gibi kendisine ait kavramlar üzerinde çalıştı.

Sadece başlıca doktrinlerine kısaca değinmek bile psikanalizin karmaşıklığı hakkında bir fikir verebilir.

Psikiyatri ve psikanaliz aynı anlama gelmezler. Psikanaliz psikiyatrinin bir bölümü olarak tanımlanabilir ve genellikle kişilik bozuklukları gibi güç vak'alarda uygulanır. O halde psikanaliz, sinir ve ruhsal bozuklukların tedavisinde bir yöntem olarak tanımlanabilir.

Uyumsuzlukları çağdaş dünyanın ekonomik, sosyal ve kültürel bozukluklarının belirtileri olarak kabul ediyordu. Amacı hastalığı kaynağında yakalamaktı.

Birçok eleştirmen Freud'un ününü bilinçaltını keşfetmesine bağlar. İnsan bilincini dokuzda sekizi suyun altında saklı bir buzdağına benzeterek, bilincin asıl büyük bölümünün bilinçaltında gizli olduğunu, insanın duygularını ve emellerini sadece başkalarından değil, kendisinden dahi saklayarak buraya ittiğini vurgular. Freud psikolojisine göre egemen olan bilinçaltıdır. Bilinç yalnızca ikinci derecede bir yardımcı durumundadır. Bilinçaltının bilinmeyen derinliklerine inebilmek için insanın iç yapısını öğrenmek gerekmektedir. Freud'a göre düşüncelerin çoğu bilinçaltında oluşur, zaman zaman bilince çıkar. Nevrozların kaynağı da bilinçaltıdır; çünkü insan istenmeyen hatıralarını ve ihtiraslarını günün birinde ortaya çıkıncaya kadar oraya gömerek, saklamayı başarır.

Freud insan zihninin faaliyetini üç grupta toplar: İd, Ego ve Süperege (O şey yahut Şu, Ben ve Üst Ben). Bunlar arkasında birinci derecede önem taşıyan İd'i Freud şöyle tanımlar: "İd kişiliğimizin bilinmeyen, ulaşılmaz kısmına hükmeder. Onun hakkında bütün bildiklerimiz rüyalarımız ve nevroz belirtilerinin formasyonundan öğrendiğimiz kadardır". Geçmişi insanın insandan çok hayvana benzediği doğada cinsel güdüleriyle bir hayvan gibi yaşadığı döneme kadar uzanan Id. İlkel içgüdünün merkezidir, bilinçaltıdır. Freud'a göre İd, "Geçmişten miras kalan, doğum anında varolan ve sonradan kazanılan her şeyi kapsar. "Kör ve merhametsizdir. Tek gayesi arzu ve isteklerinin ne pahasına olursa olsun tatminidir. 1929'da Nobel ödülü kazanan Alman romancısı Thomas Mann'ın sözleriyle, "İyi veya kötü değer ölçüsü yoktur, ahlâkı ise hiç tanımaz".

> Freud'a göre, erkek çocuk annesine karşı kuvvetli seksüel hisler besler, bu arada babasını rakip olarak görür ve ondan nefret eder. Kız çocukta ise durum tam tersinedir.

Yeni doğan bebek İd'in görüntüsüdür. Çocuk büyüdükçe, İd'den Ego oluşmaya başlar. Zevk ve istek doğrultusunda yönlenme yavaş yavaş yerini gerçeğin hükmettiği Ego'ya bırakır. Ego çevresinin bilincindedir. İd'in rehberliğindeki meşru olmayan eğilimlerin, toplum kurallarına ters düşmemek için, törpülenmesi gerektiğinin farkındadır.Freud'un deyimiyle, Ego İd'in pervasız arzularıyla, dış dünyanın yasaları arasındaki uzlaştırıcıdır." Yani Ego cezalandırılmayı önlemek ve kendi kendisini korumak için İd'in zorlamalarıyla gerçek arasında uyum sağlayan bir çeşit sansür vazifesi görür. Kişiliği ciddi şekilde etkileyen nevrozlar İd ile Ego arasındaki çatışmadan oluşurlar.

Zihnin üçüncü aşaması en geniş şekliyle "vicdan" diye tanımlayabileceğimiz "Süperego"dur.

Freud'ün önde gelen takipçilerinden A.A.Brill şöyle der:

"Süperego insanın erişebileceği en büyük zihin evrimidir. Aile büyükleri ve çevresi tarafından öğretilen davranış kuralları ve yasaklardan meydana gelir. Vicdan hissi tümüyle Süperego'nun gelişmesine bağlıdır."

İd gibi Süperego da bilinçaltındadır ve ikisi, Ego'nun hakemliğinde, bitip tükenmek bilmeyen bir çatışma içerisindedirler. Süperego ahlaki kavramların ve davranış kurallarının yuvasıdır.

İd, Ego ve süperego mantıklı bir uyum içerisinde olduğu sürece kişi mutlu ve uyumludur. Ego İd'e kuralları çiğneme fırsatı verdiği takdirde Süperego da devreye girerek, suçluluk hissi gibi vicdan muhasebeleriyle çeşitli problemlere neden olur.

İd'le yakından ilgili olarak Freud bir başka kavramı daha ortaya atmıştır: Libido teorisi (cinsel tatmin aranması, aşk). Ona göre İd'in bütün dürtüleri, seksüel özelliklere sahip libido denilen psişik enerjiden kaynaklanır. Libido teorisi psikanalitik doktrinin ruhudur. Sanat, hukuk, din vs. gibi insanoğlunun yarattığı bütün külterel olgular libidonun aşamalarıdır. Libidoyu anlatırken kullanılan seksüel kelimesi çok geniş anlamda kullanılmaktadır. Bebeklerde parmak emme, biberonla beslenme ve dışkılamayı da kapsamına alır. Daha sonraki yıllarda libido evlilik yoluylabaşka bir insana aktarılabilir, seks düşkünlüğüne dönüşebilir veya yerini sanat ve edebiyat gibi yaratıcı alanlara bırakabilir. Freud'a göre yaratıcılığın en büyük kaynağı seks güdüsüdür.

Libido'nun etkisi altında Freud psikanalitik teorilerin belki de en tartışmalısını, çocuğun ebeveynlerine karşı cinsel hisler geliştirdiğini ortaya atmıştır. Annesinin göğsünden beslenirken ilk dokunma zevkini tadan bebek, ona bir tür aşkla bağlanır. Büyüdükçe, yani çocukluk çağlarında, erkek çocuk annesine karşı kuvvetli seksüel hisler besler, bu arada babasını rakip olarak görür ve ondan nefret eder. Kız çocuk ise aynı rekabeti annesine karşı duyarak ondan kaçarken, babasına aşık olur. Babasını öldürüp, annesiyle evlenen Yunan mitolojisinin ünlü kahramanı Oidipusdan esinlenerek, erkek çocuk söz konusu olduğunda, bu duyguya Oidipus kompleksi denir. Freud'a göre oidipus kompleksi bize, kıskançlık krizleri sırasında babalarını öldüren ilkel atalarımızdan miras kalmıştır. Olgunluk çağlarında normal insan oidipus kompleksini yenerken, zayıflar ana ve babaya bağımlılıklarından hiçbir zaman kurtulamayarak, çeşitli nevrozlara girerler.

Freud'a göre, "İstisnasız bütün nevrozlar seksüel fonksiyon bozuk-

luklarıdır" ve nevrozların nedeni başarısız evlilikler, talihsiz aşk hikayeleri değil, ilk çocukluk çağlarındaki cinsel komplekslerdir. "Totem ve Tabu" adlı eserinde bu teoriyi antropolojiye uygulayan. Freud, ilkel insanın doğaya ve dine ait mitlerini ana ve baba kompleksinin bir tezahürü, dinin ise başlı başına babalık kompleksinin belirtisi olduğuna inanır. Tedavi için kendisine gelen yüzlerce vak'anın ayrıntılı analizleri sonunda Freud, seksüel güdüyü ve seksüel arzuyu kişiliği şekillendirmede baş role yüceltmiş, nevrozların da en önemli nedeni olarak vurgulamıştır. Ancak bu hüküm birçok psikanalist tarafından reddedilmektedir.

Freud'ün deyimiyle, toplumsal baskılar sonucu birçok dürtü, bilinçdışı bir davranışla geriye itilir. Normal olarak insan bilinci itilmiş "Bilinmeyen bilinçaltı güçler"in yeniden ortaya çıkmasına engel olur. Ancak, nevrotik bünyeler zaman zaman bu sansür nedeniyle derin duygusal bozukluk dönemlerine girerler. Freud'a göre psikanalitik yöntemin görevi, "Bu baskıları ortaya çıkarmak, onların yerine evvelce bilinmeyenin kabul veya reddedilmiş şeklini oturtmaktır". Bilinçaltına itilen olgunun acı veren özelliği nedeniyle hasta çoğu zaman bunun açığa çıkmasına engel olmaya çalışacaktır. Freud bu çabayı "Direnç" olarak tanımlar ve doktorun görevinin bunu yıkmak olduğunu belirtir.

İtilme ve dirence karşı Freud tarafından keşfedilen tekniğin adı "Serbest çağrışım"dır, yani doktorun odasındaki loş ışıkta koltuğa uzanan hastayı konuşturmak.. Hasta, düşünceleri bilinçli olarak yönlendirilmeden, aklına gelen herşeyi söylemeğe teşvik edilir. Freud bu yöntemin nevroz tedavisinde en etkin yol olduğunu iddia eder ve özellikle "Direnç dolayısıyla yüzeye çıkmayan bilinçaltına itilmiş olguları bulup çıkarmadɛ bekleneni verdiğini" belirtir. Brili, Freud'un hastalarıyla ilgili metodunu şöyle anlatır:

"Bilinçlerindeki yankıları bir tarafa bırakıp, onları dikkatlerini toplamağa ve böylece kendiliğinden yüzeye çıkan zihin faaliyetini takip ederek, herşeyi kendisine anlatmalarına ikna eder. Bu yöntemle sonunda belirtilerin kaynağına inebilir."

Bazen aylar süren psikanalizler sonucu hasta bilinçaltından geçmişine ait hatırlamak istemediği, korkulu, nahoş ve acı veren olayı söküp çıkarır.

Uygulama esnasında saçma veya faydasız gibi görünen pek çok belirsiz veri de ortaya çıkar. Burada önemli olan psikanalist doktorun mahareti ve zekasıdır. Bulguların iyi bir analizini yaparak, eleştiriciler tarafından "sonsuz sayıda" diye yorumlanan yollardan en etkinini bulmasıdır.

Psikanalitik tedavi süreci içerisinde Freud, kendi deyimiyle, "Hayal dahi edilemiyecek kadar önemli bir faktörü, "Transference-aktarma veya yansıtma" denilen hasta ve doktor arasındaki duygusal bağlılığı keşfetti:

"Hasta doktorunu gerçeğin ışığı altında kendisine öğütler veren bir yardımcı olarak görmek istemez... Tam tersine (yeniden doğuş gibi) hasta doktorunu çocukluğuna veya geçmişine ait bir şahsiyetin yerine koyar ve bu modele duyduğu hisleri ve reaksiyonları sonunda doktoruna aktarmağa, ona karşı duymağa başlar.

Aktarma, "İhtiraslı ve duygusal bir sevgiyle nefretin iki uç noktası arasında" değişkenlik gösterebilir. Böyle bir durumda "Doktor" kural olarak,. "Hastanın ebeveynlerinden birinin, annesinin veya babası'nın yerine oturtulmuş demektir. Aktarma faktörü için Freud, "Analitik tedavinin en önemli unsurudur" der, ancak "Bakışaçısı analiz tekniğinin en zor ve en önemli bölümüdür". Ona göre, hasta çocukluğundan kaynaklanan duygusal ilişkileri tekrar denediğine inandırılabilirse sorun çözülmüş olur.

> Freud açısından rüya alemine bilinçaltı hükmeder. Dolayısıyla hastanın bilinçaltına erişebilmede psikanalist için önemli bir yoldur. Ancak rüyaların anlamı çoğu kez belirsizdir, ustaca yorum gerekir.

Freud tarafından duygusal çelişkileri ve nevrozları deşmek için geliştirilen en verimli yöntemlerden biri de rüyaların analizidir. Freud burada da öncüdür, "Rüyaların Yorumu" adlı eserinde olguyu ilk olarak ciddiyetle inceleyen Freud, bunların daha önceleri kabul edildiği gibi maksatsız ve anlamsız olmadığını vurgulamıştır. Kitabın basılmasından 31 yıl sonra bile Freud, "Kanımca, araştırma, bugün dahi keşfetmek mutluluğuna eriştiğim birçok şey arasında en önemlisini içermektedir" demiştir. Ona göre, "Rüya, bilinçaltına itilmiş arzuların kılık değiştirmiş olarak yerine getirilmesi, iç dünyada bir oyunun sahnelenmesidir". "Rüyalar, çelişkilerin ürünü ve uykunun gardiyanıdır" diyerek, görevlerinin uykuyu kaçırmak değil, tatmin edilmemiş arzuların yarattığı gerginliği giderip, uykuyu düzenlemek olduğunu açıklar.

Freud açısından rüya alemine bilinçaltı yani İd hükmeder. Dolayısıyla hastanın bilinçaltına erişebilmede psikanalist için önemli bir yoldur. Bilinçaltı, bilincin Ego ve Süperego vasıtasıyla bastırdığı duygusal arzular ve ilkel isteklerle doludur. Yüzeyin hemen altında ise rüya sırasında ortaya çıkmak için kendilerini zorlayan hayvani ihtiraslar yatar. Ancak, rüyada dahi Ego ve Süperego birer sansür mekanizması olarak hazır durumdadır. Bu nedenle rüyaların anlamı çoğu kez belirsizdir, sembollerle ortaya çıkar ve usta bir yorum gerektirir. Çocuklarınki dışında rüyalar sembol olarak harfi harfine yorumlanamazlar. Eser, Freud tarafından yorumlanan ve analiz edilen birçok rüyayı içerir.

Bilinçaltının yanlış telaffuz etme, dil sürçmesi, unutkanlık, dalgınlık gibi bir takım belirtileri daha vardır. Freud, "Psikanalizde rüyaları yorumlamanın yanı sıra, küçük sürçmelerden ve hatalardan da semptomatik aksiyonlar (belirtiler) olarak faydalanılabilir" der. Konu 1904'de yazdığı "Günlük Hayatın Psikopatalojisi" adlı eserinde araştırılmıştır.

"Bu olgular tesadüfi değildir... Hepsi anlamlıdır ve yorumlanabilir. İncelendikleri zaman baskı altına itilmiş dürtü ve emellerin görüntüleri oldukları farkedilir. Bir ismi unutmak, o isimdeki insanın sevilmediğinin belirtisidir. Tarifenin karışıklığı yüzünden treni kaçıran kimse, zaten o treni yakalamak istememektedir. Kocanın evinin anahtarını kaybetmesi veya unutması, onun evinde mutsuz olduğu için oraya dönmek istememesinin ifadesi olabilir. Böylesine olayların incelenerek yorumlanması psikanalisti bilinçaltının karmaşıklığına ulaştırabilir."

Nükte ve şakalar da Freud'a göre, "Modern insanın geliştirdiği emniyet süpaplarıdır" çünkü bunlar sayesinde toplumun normalde kabul etmeyeceği gizli hezeyanları ve baskıları zaman zaman ortaya çıkarabiliriz.

Belki sezgi, belki de gittikçe artan hayal kırıklıkları ve karamsarlık nedeniyle, Freud hayatının sonlarına doğru "ölüm içgüdüsüyle" ilgilenmeye başladı ve sonunda bu kavramın seks güdüsüyle hemen hemen aynı önem düzeyinde olduğu fikrine vardı. Freud'a göre ölüm içgüdüsü

bütün canlılarda vardı ve varlıklarını yeniden o cansız (inorganik) hale dönüştürme çabası içindelerdi.

Bu görüşe göre insan devamlı olarak yaşama yönelik zorlamalar yani seksüel içgüdülerle, yok olma yani ölüm içgüdüsü arasında yıpranarak, paralanmaktadır. Sonuçta ise mücadeleyi doğal olarak ölüm içgüdüsel kazanacaktır. Savaştan, ırk ve sınıf farkı gibi sadizm örneği önyargılardan, kriminolojiden, boğa güreşlerinden ve öldürmeden zevk almadan bu güdü sorumludur.

Buraya kadar kısaca özetlenen bölüm Freud teorisinin en belli başlı yönleridir. Günümüz psikiyatrları Freud'u destekleyenler ve dekteklemeyenler olarak karşıt kamplara ayrıldılar. En sadık takipçileri dahi teoriler hakkındaki görüşlerini son 50 yıl içerisinde şekilden şekile soktular. İlk müridlerinden Alfred Adler, Freud'un seksüel güdülere fazla önem verdiğini ileri sürerek ona karşı çıktı. Karşıt bir doktrinle, insan davranışlarının temelinde üstünlüğünü kanıtlama arzusunun yattığını ortaya attı. Bu noktadan hareketle de Adler, insanı itibar görmek için zorlayan "aşağılık kompleksini" geliştirdi.

Freud'u sonradan terkeden ünlü müridlerinden biri de Zurich'li Karl Jung'du. O da, seksin rolünü asgariye indirmeye çalıştı. Jung insanları, (aslında ikisinin karışımı olduğunu bildiği halde) içe ve dışa dönükler olmak üzere iki psikolojik tipe ayırdı ve karakter gelişiminde kalıtımın önemi üzerinde durdu.

Genel olarak Freud'u eleştirenler, çocukluk çağı nevrozları, insanın ilkel ve katı güdülerle kontrol edildiği, libidoyu veya seksüel enerjiyi kişilik oluşumunun merkezi durumuna yüceltmesinden dolayı ona ters düşerler. Bazıları ise "serbest çağrışım" metodunu bilinçaltını keşfetmede en güvenilir teknik olarak kabul etmesine karşı çıkar ve bu yöntemle elde edilen bulguların yorumundaki güçlüğü vurgularlar. Buna rağmen, bir psikiyatrın dediği gibi, "60 seneden beri ortaya çıkan gelişmeler ve değişiklikler Freud'un yerini ve etkinliğini sarsamadı. Bilinçaltının kapılarını o açtı. Bize ne olduğumuzu ve nereye ulaşmamız gerektiğini de o öğretti. Fikirlerinden ve kavramlarından çoğu ondan sonrakiler tarafından, ileri düzeydeki deneylerin ışığı altında mutlaka değiştirilecektir. Onların psikiyatri için Yeni Ahit'i yazdıklarını söyleyebilirsiniz. Ama Eski Ahit'i Sigmund Freud yazmıştır ve eseri her zaman temeli oluşturacaktır."

Akıl hastalıklarına karşı bugünkü modern tavrımızı Freud'a borçluyuz. "Nevrotiklerin ve ruh hastalarının aslında bize benzediklerini, ancak biraz daha aşırı yönlerinin bulunduğunu" giderek artan bir belirtme ve kabullenme eğilimindeyiz.

"Kim ne derse desin, bugün bütün psikiyatri ve psikoterapi klinikleri Freud psikolojisinin esasları üzerine kurulmuştur. Freud'a kadar bilinmeyen, yasaklanmış, garip, gayesiz veya anlamsız olarak nitelendirilen ne varsa, Freud'la aydınlanmış, manâ kazanmış ve ilgi çekmiştir. Hatta sadece tıp değil, tümüyle sosyal bilimler..."

Freud düşüncesinin edebiyat ve sanata yansıması da ayni derecede ilginçtir. Son yıllarda roman, şiir, tiyatro gibi edebi türlerde Freud'un motifleri belirginleşmeye başlamıştır. Bernard de Voto "Hiçbir bilim adamı edebiyatı böylesine etkilememiştir" der. Resim, heykel gibi sanatlara da etkisi diğerlerinden pek aşağı kalmaz.

Freud'un dehasını, keşiflerini ve katkılarını toparlamak sanıldığı kadar kolay değildir. İngiliz yazarı Robert Hamilton, konuyla uğraşarak şu noktaya varmıştır: "Freud psikolojiye ün kazandırdı. Büyük bir öncüydü, başarısının bir bölümünü de orijinalitesine ve edebi üslûbuna borçludur. Nihilistik özelliklerine rağmen, bugüne kadar ne daha ilginç ve orijinal bir sisteme, ne de saf edebiyat dışında, daha güzel bir üslûba rastlamadım. Bütün dünyanın psikolojik olarak düşünmesini sağladı... Zamanımız için ne büyük bir ihtiyaç!... Ve insanları insanlık için hayati önemi olan soruları sormaya zorladı. 19.Yüzyılın steril akademik psikoloji tezinden karanlık ve belirsiz yanlarıyla psikanaliz antitezini yarattı."

Erich Fromm ise "ustası" Freud için şöyle demiştir:

"Freud'un en kayda değer yanı, gerçeğin mantıkla düşünülen veya inanılan şey değil de, düşünmek istemediğimiz için bastırılan olgular olduğunu açıklamasıdır. Onun buluşlarının büyüklüğü, gerçek zannedilenlerin ötesindeki gizli ve üzeri örtülmüş olarak duran asıl gerçeğe ne şekilde varılacağını ortaya koymasıdır... Uygulamada bazı değişikliklere ve hatalara yol açmış olmasına rağmen, bu yöntem bence onun insanlık tarihine yaptığı en önemli katkıdır."

Sonuç olarak ise, Winfred Overholser şöyle der:

"100 yıl sonra Freud'un da düşünceye yeni boyutlar kazandıran Copernicus ve Newton'la aynı düzeyde anılacağını hayal etmemek için hiçbir neden yok... Zamanımızda insanla uğraşan hiç kimse Freud kadar dikkat çekmemiştir".

Freud'un hayatının son yılları sürgünde geçti. Naziler Avusturya'yı istila ettikten sonra Viyana'yı terke zorlandı. İngiltere ona kucağını açtı ama kanser 1939 Eylül'ünde ölümüne neden oldu... ●

Kuyruklu yıldızdan mı doğduk?

Baştarafı 59. Sayfada

duğu galaksiye hayat tohumlarını saçmaktaydı.

Eleştiriciler bu bakteri bulutlarının elektromanyetik spektrumlarıyla (tayflarıyla) uzak yıldızların ışınlarını emerken izlenebilmeleri gerektiğini belirtiyorlar ve Hoyle da onlara katılıyordu. Ancak, uzaydaki tozların uzak yıldızlardan aldıkları ışınları yok edişleri sırasında gözlenen olayın, ışığın bakterilerden süzülürken gözlenen olayla aynı olduğunu ileri sürmekteydi.

Yıldızlararası bulutların yıldız ışınları üzerindeki gözlenen etkisini açıklayabilmek için gerekli toz türünü bulmak uğruna 20 yılını harcayan Wickramasinghe, yıldızlararası tozların oluşturduğu emme spektrumunu en iyi açıklayan düşüncenin bakteri teorisinden başka birşey olamayacağını farkettiği zaman şaşkına döndüğünü belirtiyordu.

Ancak, şimdi Hoyle biyoloji ve astronomi arasındaki ilişkiye yepyeni bir görüş getiren bu teorinin de ötesine geçerek, "Gerçekten biyoloji astronomların dünyasını kontrol altına alırsa ne olur? Eğer küçücük dünyamız bizim ölçülerimizde zekâya sahip bir canlı yaratabiliyorsa, tüm galaksi astronomik olayları daha da basite indirgeyebilecek bir zekâyı oluşturmayı başarabilecektir" demektedir. Diğer bir deyişle, yıldızların oluşumu ve parçalanışı ve de planetleri bakterilerle tohumlaması olayları tesadüflerin değil, bir tür kozmik zekânın kontrolundadır. Hoyle'a göre büyük bir olasılıkla tüm galaksilerin patlamaları bile biyolojik olarak kontrol edilmektedir. Bu tür patlamaların uzayın geniş bir bölümüne büyük miktarlarda yıldızlararası tohumlar saçtığına şüphe yoktur... Tesadüf mü? Belki de değil; eğer bu tohumlar hayat taşıyorlarsa, bunlar, olgunlaştığı zaman patlayıp, etrafa tohumlarını saçan kurt mantarının kozmik karşılığıdır, ve yaşam kendisini uzaya yaymaktadır. ●

Haremde barış

Baştarafı 53. Sayfada

güvence altına alacak dahiyane bir plan geliştirdiler.

Plan kısaca şuydu: Önce, hekim, gencin Tanrı vergisine zararsız bazı izler koyacaktı. Böylece, ilk bakışta, genç Alaeddin'in bir büyük haremde hadımağası olmak için "biçilmiş kaftan" olduğu izlenimi yaratılacaktı. Ondan sonra, hekim Alaeddin'i İstanbul'a götürerek sarayın baş hadımağasıyla tanıştıracak, memuriyet sınavını kazanabilmesi için de özel bir iksir içirecekti.

Ahmet Hoca ile Hekim Murat'ın hazırladıkları plan aksaksız, kusursuz yürüdü. Alaeddin sultanın haremine hadımağası adayı olarak girdi. Öylesine genç ve gözalıcıydı ki, çıraklık dönemi kısa sürdü. Sultan Hanım yıkanırken havlusunu tutma görevi ona verildi.

O günlerde sultanın haremindeki dilberler pek bir işsiz, dolayısıyla huzursuz ve kıpır-kıpırdılar. Üstelik, bunların çoğu gâvur-asıllı oldukları için, daha bir başka anlayışla yetişmişlerdi. Erkeksiz ömür tüketmek, haremin bir köşesinde kabuklarına çekilmek onların yetişmelerinde yoktu. Emekliye ayrılmak için de çok gençtiler. Sultan devlet işlerinden zaman bulup 999 hatun, cariye ve odalığıyla ilgilenebilseydi, bu dilberler, dünyadan el-etek çekmenin sıkıntılarına belki bir ölçüde katlanabilirlerdi. Bu olmayınca, kadınların çoğu, sabahtan akşama kadar kâğıt oynuyor, fal açıyor, şiir yazıyordu. Kendilerini dine verenler bile vardı. Daha da atılgan olanları bir araya gelip "Erkeklere Ölüm", "Erkeklere İhtiyacımız Yok" sloganlarını atan örgütler bile kurmuşlar, cinsel yaşamlarını da bu doğrultuda düzenlemişlerdi. Geldikleri ülkelerin papazlarıyla, hahamlarıyla mektuplaşanlar, onların öğütlerini izleyenler, hatta haremin Müslüman uyruklu üyelerini de din yolundan saptırmaya çalışanlar vardı. Örneğin, Sultan Hanım, her nasılsa, Fransız şiir ve edebiyatına merak sarmıştı. Elmaslarla bezenmiş bir gözlük takıyordu, sevdiği ozanların kitaplarını okurken... Çarlık sarayının kuyumcusu yapmıştı, bu paha biçilmez gözlüğü... Parisli bir bayan ozanla da mektuplaşıyordu. Bu ozan, kendi parasıyla az sayıda bastırdığı, dolayısıyla günışığı görmeyen imzalı kitaplarını yolluyordu Sultan Hanım'a...

Neyse konuyu yine saptırdık galiba...

Günlerden bir gün, bu görkemli hatun, banyosuna uzanmış, kitap okuyordu. Hadımağası adayı Alaeddin de, az beride, Sultan Hanım'ın havlusunu açmıştı. Göğüs hizasından aşağısını kaplıyordu havlu... Sultan Hanım, tam o sırada, havlunun arkasında, bel hizasına doğru, bir kıpırdanma hissetti. Banyosunu bitirdikten sonra vücudunu saracak cansız bir bez parçasında olmaması gereken bir kıpırdanmaydı bu...

Çerkez asıllıydı Sultan Hanım... Mısır Memlûklularından gelmeydi. Gerçi dünyanın en güçlü hükümdarının kadınıydı, ama, bu, başka erkekler için çekici olmadığı anlamına gelmezdi. Kendisi de biliyordu, en sıradan erkeklerin bile düşlerine girdiğini...

Mevzun vücudunu ıslak ıslak banyodan kaldırdı, havlusuna doğru yürümeye başladı. O anda da, bilerek, tökezledi. Eli havludaki kıpırtının olduğu yeri kavradı. Sultan Hanım da şaşkındı, eli de... Kıpırtının nereden geldiğini, kıpırdayanın ne olduğunu, büyüklüğünü, biçimini o an anlamıştı.

Sultan Hanım, genç Alaeddin'i o gece haremdeki odasına çağırdı. Ağustos gecelerinin sıcağını savuşturmak için kendisini yelpazeletecekti, sözümona... Gerçekten de sıcak bir geceydi. Yaprak kıpırdamıyordu. Boğaziçi'nin serin yelleri, sultanın haremine gelene dek tükeniyordu. Şırıl şırıl akan çeşmeler bile susmuştu sıcaktan... Alacalı çiçekler boyunlarını bükmüştü.

Genç hadımağası adayıyla Sultan Hanım o gece eşsiz anlar yaşadılar. Sultan Hanım, ertesi sabah, Fransız bayan ozanla mektuplaşmayı kesti, eski mektupları yaktı,

> Sultan Hanım, genç hadımağası adayı Alaeddin'i o gece haremdeki odasına çağırdı

Fransızca kitap koleksiyonunu da sarayın yakınındaki bir Fransız rahibe okuluna bağışladı. İstanbul'un Levanten eşrafının kızlarının eğitimine katkıda bulunmayı düşünmüştü, böyle yapmakla...

Gerçi aralarında büyük sınıf farkları var, ama, Bokköy'ün 999 kadınıyla sultan hareminin 999 üyesi, iş dedikoduya gelince, pek benzeşirler. Çeneler çalmaya başladı. Sultan Hanım hayatının en büyük keşfini yapmıştı. Böyle söylüyordu, haremin öteki 998 üyesi... Sultanın eş ve cariyelerinin mutlaka kurcalamaları, aslını öğrenmeleri gereken bir keşifti bu...

Öğrendiler de...

Genç Alaeddin gündoğuşundan batışına dek çalıştı, çabaladı, didindi, koşuşturdu. Fazla mesai de yaptı. Herkesin gönlünü hoş etmeye uğraştı. Başarılı da oldu. Tanrı vergisi güç ve dayanıklılığı, düşüp bayılacak duruma geldiğinde bile imdadına yetişiyordu.

Tam bir dirlik-düzenlik sağlanmıştı haremde...

Hiç bir şeyden kuşkulanmayan Baş Hadımağası da, sultana gönderdiği günlük raporlarında, haremdeki entrikaların son bulduğunu, dedikoduların durduğunu, asayişin "berkemâl" olduğunu, şirretliklerin son bulduğunu, "münzevi" harem üyelerinin morallerinin şaşılacak ölçüde yükseldiğini yazıyordu. Konken partilerinde birbirlerini kâğıt çalmakla suçlamıyor, falcılara bile gitmiyorlardı. Tanınmamış ozanlara övgülerin düzüldüğü matineler de yapılmıyordu artık... Haçlı ordularına eşlik eden "Kadın Otağları"nı andıran biçimde örgütlenmiş kümecikler de dağılmıştı. Uslu uslu konuşurken saç-saça, baş-başa döğüşmeye başlayan kadınlar, artık, uslu uslu konuşmalarını sürdürüyorlardı. Tanrıdan kendilerine haber ulaştıran papazları, hahamlarıyla gizli yazışmalarına da son vermişlerdi.

Alaeddin'le birlikte dirlik-düzenlik gelmişti, sizin anlayacağınız...

Ne var ki, kadın doğası gereği, böylesine büyük bir haremde, bu alışılmamış huzur ve sessizliğin uzun-ömürlü olması elbette beklenemezdi.

Olmadı da...

Harem üyesi bazı dilberler, Alaeddin'e gönüllerini kaptırdılar zamanla... Böyle "gönül kaptırma" olaylarında olduğu gibi, Alaeddin'i kıskanmaya, tapusunu çıkarmaya kalkıştılar. Kargaşa yine egemen oldu. Hem de eskisinden bile büyük bir kargaşa...

Baş Hadımağası sessizliğin beklenmedik biçimde fırtınaya dönüşmesine akıl-sır erdirememişti. Telâşla işin aslını araştırmaya koyuldu. Sonunda da öğrendi. Şok geçirdi. Kendini toparladıktan sonra, öğrendiği garip gerçekleri, üstü kapalı ve nazik bir dille, ama tüm ayrıntılarıyla sultana rapor etti. Sözlü verdi raporunu... Okuma-yazma bilmediği için böyle yaptı. Başkasına dikte ettirmeye kalkışsa, haberin hemen yayılacağını, sultanın ele-güne maskara olacağını düşündü. **La Vie Parisienne, The Sporting Times** ve **Wiener Journal** gibi ünlü gazetelerin İstanbul muhabirlerinin kulakları delik olduğu için, en küçük bir tedbirsizliğin bile, olayı, Avrupa'ya "skandal" olarak yansıtacağını düşündü.

Allahı var! Hadımağasının gerçi okur-yazarlığı yoktu, ama, parmak hesabı iyiydi. Raporunda, tastamam

beş yıldır hareme ayak basmamış olan sultanın, çok değil, birkaç ay içinde, bol miktarda 'veliaht' sahibi olacağına da yer veriyordu. Bunların sayısı ürküntü verecek kadar çoktu.

Sultan bilge kişiydi. Akıllıydı. Kendi özel zevk ve eğlencesine ayıracak zamanı, devlet işlerinden başını kaldıracak durumu yoktu. Haremindeki kaynaşmaları, çekişmeleri o da biliyordu. Küçük entrikalarla, skandallarla uğraşmak da istemiyordu. Haremdeki meslek yaşamının daha başlarındayken, genç Alaeddin'in, geçici bir süre için de olsa, büyük ustalık ve dayanıklılıkla ortalığı yatıştırmış olmasına için için sevinmişti. Alaeddin'den çok, haremindeki sayısız kadına kızdı sultan... Alaeddin Tanrı vergisini kullanmış, gece-gündüz demeden hizmet sunmuştu. İşler yolundaydı. Bütün suç, genç hadımağası adayını tekellerine almak isteyen birkaç budala kadındaydı. Ama, Alaeddin yine cezasını çekmeliydi.

Sultan, Alaeddin'i yanına çağırttı. Gencin görünüşü ve alçakgönüllülüğü sultanı şaşırttı, etkiledi. Bu yüzden de, tasarladığı "kazığa oturtma" cezasından oracıkta vazgeçip, gencin sahtekârlık yaparak neden hareme girdiğini soruşturmaya başladı.

Alaeddin, Anadolulu her köylü çocuğu gibi, yürekli, doğrucu, açık sözlü, ama saygılıydı. Olup-bitenleri baştan alıp anlatırken sözünü esirgemedi, ama sultana saygıda da kusur etmedi. Babasının acıklı yaşam öyküsünü, her sözcüğü seçerek, üstüne basarak anlattı. Babasının başına gelenleri, aynı şeylerin oğlunun da başına gelmesini önlemek için Ahmet Hoca'nın yaptığı garip planı sergiledi. Sultan çok etkilenmişti. Alaeddin'in doğruculukla atbaşı giden gururundan hoşlanmış, Ahmet Hoca'nın dramatik yaşam öyküsünden duygulanmıştı. Alaeddin'i oracıkta Saray Başmuhafızı olarak görevlendirdi, sonra da şöyle konuştu: "Evladım. Tez babana haber sal, buraya gelsin. Onunla çok önemli bazı devlet işlerini konuşacağım. Ahmet Hoca gibi bilge, akıllı, yaratıcı bir kulum olduğundan nasıl da habersiz kalmışım. Kullarım arasında demek ki böyleleri de varmış. Böyleleri dururken, ben de tutmuşum, çevreme budalaları, işe yaramazları doldurmuşum".

Sultanın kendisini çağırttığı haberi Ahmet Hoca'ya, Bokköy'deki evinde ulaştı. İki gün sonra Ahmet Hoca saraya varmıştı bile... Hemen hükümdarın yanına aldılar onu... Sultan, Bağdat Köşkü'nde Ahmet Hoca'yla başbaşa görüşmek istediğini söyledi, herkesi uzaklaştırdı. Köşkün pencereleri Boğaziçi denilen cenneti görüyordu. Sultan, bu yaşlı hilkat garibesinin gerçekten Ahmet Hoca olduğunu saptadı öncelikle... Yırtık-pırtık, pis giysili bu Anadolu köylüsünün gerçekten ünlü Ahmet Hoca olduğunu öğrendikten sonra, kendisine ün kazandıran Tanrı vergisinin bu ileri yaşında devam edip etmediğini sordu. Ettiğini öğrenince de Ahmet Hoca'yı, Alaeddin'in yerine, hareme, Sultan Hanım'ın Banyo Havlusu ve Bornozundan Sorumlu Baş Hadımağası olarak atadı. Atama işlemleri bittikten sonra, gülerek şunları söyledi: "Bana bak Ahmet Hoca... Allah gecinden versin, ama, bir gün güçten düşersen, emekliye ayrılmak zorunda kalırsan, senin kanını ve gücünü taşıyan, senin kadar da çirkin olan bir akraban, bir yakının var mı? Senin bıraktığın yerden işi alıp götürecek, kuşaklar boyu götürecek birileri gerek..."

O gün bu gündür, sultanın hareminde yine dirlik-düzenlik var. Herkes hoşnut ve huzurlu... Sultanın 999 hanım, cariye ve odalığı Ahmet Hoca'nın gece-gündüz, dur-durak demeden sunduğu hizmetten yararlanıyorlar. Ahmet Hoca'ya gönlünü kaptıran da yok... Hizmetlerine karşılık olarak, ona, tornadan çıkmış gibi birbirlerine benzeyen, herbiri ötekinden güzel kız çocukları, oğlan çocukları veriyorlar. Gerçi entrikacılık ve dedikoduculuk yetenekleriyle Sadrâzamlığa kadar yükselmeyi beceren bir eski Ermeni köle, bütün bu güzel çocukların Saray Başmuhafızı'na pek bir benzediklerini bir Rus diplomatına ima ettiği (ve bu da jurnalciler tarafından duyulduğu) için kazığa oturtuldu, ama, bunun dışında, yeni düzenleme aksamadan, sızıltısız yürüyor.

> Sultan, Alaeddin'i yanına çağırttı, Alçakgönüllüğü ve görünüşü O'nu iyice etkilemişti Bu yüzden de tasarladığı "kazığa oturtma" cezasından oracıkta vazgeçiverdi

Başmuhafız Alaeddin de sultanın sağ kolu... Yorucu, bıkkınlık verici devlet işlerinin büyük bir bölümünü üstlenmiş durumda... Gündüzleri devlet sorunlarını çözüyor, geceleri de tepeden tırnağa silahlı olarak sultanın odasında nöbet tutuyor.

Neye niyet, neye kısmet...

(Playboy dergisinde, "Bir Osmanlı Masalı" başlığı ile yayınlanmıştır.) ●

Vatikan'da papa

Baştarafı 55. Sayfada

göre, dün gece geç saatlerde direnmekten vazgeçtiler ve böylece bir uzlaşma olasılığı güçlendi. Bütün odaklar Robot Kardinal'in adı üstünde anlaşmaya vardılar. **Osservatore Romano**'nun bu sabah verdiği habere göre, Vatikan'daki dev bilgisayar da tartışmalara girmiş, elindeki bütün bilgileri ortaya dökerek Papalık için en uygun adayın Robot Kardinal olduğunu ortaya çıkarmış... Ne de olsa, ikisi de makine... Birbirlerine sahip çıkmaları, ellerinden geldiğince destek olmaları doğal... Bunu yadırgamamak, kaygı duymamak gerekli...

Seçicilerin bir bölümü kahvaltıda beraberdi. Rahip Fitz Patrick özellikle keyifsizdi. İnsanlar açısından karamsardı. "Her çağ hakkettiği Papa'yı bulur" dedi, enine-boyuna düşünüp sözlerini tarttıktan sonra... "İçinde yaşadığımız çağ açısından en uygun Papa'nın bir robot olduğuna hiç kuşkunuz olmasın. Bakarsınız, ileri bir tarihte, bir balinayı, bir otomobili, bir kediyi, bir arabayı da Papa seçebiliriz".

Burada küçük bir ayraç açıp, sizlere Rahip Fitz Patrick'i tanıtalım. İki metre boyunda, iri-yarı bir adam... En keyifli ve neşeli olduğu anlarda bile asık suratı, somurtkan bir yüz ifadesi var. Her şeyin en kötü ve karanlık yanlarını gören gözlerle dünyaya bakıyor. Bu yüzden de, belli bir andaki sözlerinin altında varoluşçu bir karamsarlığın mı, yoksa gerçekçi bir teslimiyetçiliğin mi yattığını anlamak olanaksız... Okul yıllarında basketbol oynamış... Yıldızlaşmış... Sonra kendisini dine vermiş. Son merakı, Aziz Doğrucu Marcellus'un yaşamı hakkında kitap yazmak... Bunun için de Vatikan kitaplığında araştırmalar yapıyor. Papa seçiminde Fitz Patrick'in oy hakkı yok... O da bizim gibi gözlemci...

Papa seçiminin gelişimini, St. Peter alanından birkaç yüz metre ötedeki bir kahvede günübirlik izledik. Aslına bakarsanız, Roma'ya Papa seçimi için gelmemiştik. Böyle bir seçimin yapılacağından da haberimiz yoktu. Eski Papa'nın sağlığı yerinde, yaşı da ölüm bekletmeyecek kadar gençti. Yaz sıcağında eskinin yerine yenisinin seçileceğini düşünmek için neden yoktu, kısacası...

Her sabah Via Veneto'daki otelimizden erkencecik çıkar, bir taksiye atlayarak karargâh kurduğumuz kahvehaneye giderdik. Bir tür "yuvarlak masa" oluşturmuştuk orada... Seçim sonuçlarını herkesten önce almak için en elverişli yer burasıydı.

Vatikan'ın bacalarını burnumuzun dibindeymiş gibi görebiliyorduk. Oylama turları yapılıp sayım bittikten sonra oy pusulaları dev şöminede yakılırdı. Papa'nın seçilemediği turlarda yanan pusulaların dumanı siyah olurdu. Ak dumanlarsa, artık Hıristiyanlık dünyasının başına yeni bir Papa'nın geçtiğinin habercisiydi.

Kahvehanenin sahibi ve şef garsonu Luigi ne içtiğimizi de öğrenmişti artık... Rahip Fitz Patrick için fernet branca, Haham Mueller için kampari-soda, Bayan Harshaw için Türk kahvesi, Kenneth ve Beverly çifti için limon suyu, benim için de sek pernod... Bilmeyenleriniz için söyleyeyim, pernod Fransız rakısıdır.Anason kokusuna dayanabilenler için de eşsiz bir içkidir. Gerçi Kenneth atlatıyor, ama, günlük hesabı her gün birimiz ödüyoruz. Kenneth'in bu huyu biraz canımızı sıkmaya başlamadı değil... Örneğin, hesabı ödeme sırası dün Bayan Harshaw'daydı. Çantasını boşaltmasına rağmen, 350 liret eksiği çıktı. Yanındaki seyahat çeklerinin en küçüğü yüz dolarlık olduğu için de, Luigi bunu bozamadı. Hepimiz elini cebine atması için Kenneth'e anlamlı anlamlı baktık, ama, o, hiç oralı olmadı. Limon suyunu yudumlamaya devam etti. Sonunda Haham Mueller sinirlendi, cebinden çıkardığı madenî bir 500 lireti masanın üstüne attı. Bizim Hamambaşı çabuk sinirlenen, sinirlendi mi de yeri yerinden oynatan bir adam... Yirmi-sekiz yaşında, ama daha yaşlı gösteriyor. Hahamlığa başladığından beri bir tek dinî tören yönetmemiş olmasıyla övünüyor. Bu tür törenlerin çağ-dışı olduğu, artık bırakılmaları gerektiği inancında... En iyi bildiği konu melekler... O konu açıldı mı, zor susturabiliyorsunuz.

En ateşli tartışmalarımızın konusuysa bir robotun Papa seçilip seçilemeyeceği... Grubumuz ikiye bölünmüş durumda... Rahip Fitz Patrick, Haham Mueller ve ben bir robotun Papa seçilmesinden yanayız. Bayan Harshaw, Kenneth ve Beverly de karşı... İşin ilginci, biri yaşlıca, biri genç olan iki din adamının da bu Katolik geleneklerinden sapmayı olumlu karşılamaları... Daha genç ve görünüşte daha "modern" olanlarsa, gelenekleri savunuyorlar, bu şaşırtıcı kutuplaşmada...

Aslına bakılırsa, "ilericiler" arasında neden saf tuttuğumu ben de pek kestiremiyorum. Olgun sayılacak yaşta, değişikliğe meraksız bir kişiliğim var. Üstelik, şu Papa Seçimi işi çıkana kadar da, din işleriyle, Katolik Kilisesinde olup-bitenlerle yok denilecek kadar az ilgilenmişim... Katolik dogmalar, Katolikliğin içinde beliren yeni düşünce akımları hakkında da zerre bilgim yok... Yine de, seçim havasına girdim gireli, Robot Kardinal'in Papa seçilmesi için can atıyorum.

Çeşitli nedenleri olabilir, bu duygularımın...

St. Peter'in tahtına madenî bir yaratığın oturacağını düşünmek, böyle bir çelişkiyi insanların nasıl sindirebilecekleri konusunda spekülasyon yapmak belki mizah duygularımı, hayalgücümü gıdıklıyor. Belki robotun estetik kusursuzluğu beni yandaşlığa zorluyor. Kim bilir, belki de yüreğimin derinliklerinde robotlara karşı beslediğim korkuyu üstümden atmaya çalışıyorum. Bir robotu Papa seçmekle, bütün robotları satın alabileceğimizi, onların giderek dünyaya egemen olmalarını önleyebileceğimizi düşünüyorum. Verin Papalığı gitsin! Belki böylece bir süre başka istekte bulunmazlar bizden...

Hayır... Hayır... Bu kadar içtenpazarlıklı bir kişi değilim. İstiyorlarsa seçsinler... Başkalarının isteklerine karşı duyduğum aşırı saygıdan, bu isteklere duyarlılıktan kaynaklanıyor galiba, Robot Kardinal'e verdiğim gönül desteği...

> Bir robotun Papa seçilip seçilemeyeceği konusu, grubu ikiye bölmüştü. Robot-Papayı isteyenlerin düşüncesi böyle bir seçimle tüm robotları satın alabilmekti

Robot Kardinal'in seçim programını aramızda en iyi bilen Haham Mueller... Ne yapmayı tasarladığını anlatıyor bizlere... "Seçilir seçilmez yapacağı ilk iş, Dalai Lama ile teleiletişim kurmak olacakmış... Sonra, Ortodoks Kilisesi baş-programcısıyla ilişki kurarak, iki kilise arasında tele-yakınlaşmayı sağlayacakmış... Gündeminde bizim Hahambaşı ile tele-ilişkiler de varmış. Bakın görün, Robot Kardinal Papa seçilirse dinde çok önemli gelişmeler olacak..."

İşte, seçim sonuçlarının artık alınacağına kesin gözüyle bakıldığı günün sabahı, bu sözlerle açıldı. Sonra da konuşmalar başladı.

"Kilise hiyerarşisi içinde çok önemli değişiklikler, çok önemli düzenlemeler olacak. Buna hiç kuşkunuz olmasın" dedi Fitz Patrick... "Örneğim, Vatikan'da neredeyse hiç kullanılmadan yatan dev bilgisayar devreye girecek... Böylece, Katolik Kilisesi'nin elinde çok sayıda önemli bilgi birikecek, değerlendirilecek... Bakın, size bir örnek vereyim".

"Aman Tanrım" diye söze karıştı Kenneth, "Bunu düşünmek bile insanı ürkütüyor". Istavroz çıkarttı. "Baba, Oğul ve Kutsal Otomasyon... Ne korkunç bir şey" diye mırıldandı. Genç yaşına rağmen ak-pak olan saçlarından parmaklarını geçirdi. Garip pembe gözleriyle, onay bekler gibi çevresine bakındı. Beverly'den buldu onayını... Kız kardeşi mi, eşi mi, sevgilisi mi, bilemiyoruz. Ama onaylıyor. Bayan Harshaw da gülmeye başladı, ama, sert bakışlarım üstünde hissedince sustu.

Sözünün kesilmesine hiç aldırmadı, Fitz Patrick... Anlatmaya devam etti. "Size bazı rakamlar vereyim. Dünkü **Oggi** gazetesinden aldım bu rakamları... Katolik Misyonu'nun verdiği rakamlara göre Yugoslavya'daki Katolik Kilises üyelerinin sayısı son beş yıl içinde 19,381,403'den 23,501,602'ye çıkmış... Yugoslavya'nın nüfusu 23,575,194 olduğuna göre, dinsizlerin ya da başka dinden olanların sayılarının 74,132 olması gerekiyor Oysa, Yugoslavya'nın Müslüman nüfusunun basbayağı çok olması gerekiyor. Yayınlanan bu istatistiklerden kuşku duydum ve St. Peter'daki bilgisayara başvurdum". Fitz Patrick söyleyeceklerinin etkisini artırmak için burada durdu, derin bir nefes aldı, çantasını açıp içinden büyük bir tablo çıkardı. Tablodaki sayıları dikkatle inceledikten sonra başını kaldırıp devam etti. "Katolik Kilisesi'nin bilgisayarına göre, bundan bir buçuk yıl önce, Yugoslavya'daki Katoliklerin sayısı 14,206,198'miş. Demek ki, biri, bu rakamlara 9,294,864 kişi şişirmiş. Bu şişirme düpedüz bilinçli, kasıtlı... Utanç verici bir tutum bu..."

Bayan Harshaw sıkılmıştı bu konuşmalardan... Konuyu değiştirdi. "Bu Robot Kardinal neye benziyor?" diye sordu, "Bir fikri olanınız var mı?"

"Öteki robotlardan farkı yokmuş" dedi Kenneth, "Parlak maden bir kutu... Altında tekerlekleri, tepesinde gözleri varmış..."

"Onu görmeden böyle nasıl konuşursun?" diye diklendi Fitz Patrick, "Böyle beylik varsayımlardan yola çıkman abes..."

"Bütün robotlar aynıdır" diye diretti Kenneth, "Birini gördün mü hepsini gördün demektir. Sesler midelerinden gelir, geğirti gibidir. Parlak bir kutu, tekerlekler, ışılda gibi gözler... İçleriyse, vidalarla, civatalarla doludur". Ürperir gibi yaptı, düşünmesi bile berbatmış izlenimini vermek için... "Bu kadar

da fazla... Birer kadeh daha içelim mi? Ne dersiniz?"

Haham Mueller söze girdi. "Robot Kardinal'i ben kendi gözlerimle gördüm".

"Gördün mü?" diye hayretle haykırdı Beverly...

Luigi o sırada içkilerimizi getirmişti. Herkesin içkisini önüne koyduktan sonra benden 5,000 liret aldı, üstünü verdi. Haham Mueller çıkardığı gözlüklerinin camlarını mendiliyle sildi, özenle burnunun üstüne yerleştirdi. Konuşmasını solukları kesik bekleyen masanın çevresindekilere baktı.

"Evet. Gördüm" dedi, "Robot Kardinal, Beyrut'ta toplanan Dünya Yahudileri Kurultayı'na katılan en önemli konuşmacılardan biriydi. 'Çağdaş İnsan ve Sibernetik Dindarlık' konulu bir de bildiri sunmuştu. Oradaydım. Gördüm, dinledim kendisini... Size şu kadarını söyleyeyim ki, uzun boylu, soylu görünüşlü, yumuşak sesli, güleç bir kişi... Dalgın, melankolik bir görünüşü var. Bir bakıma dostumuz Fitz Patrick'i andırıyor. Hareketleri çevik ve zarif, zekâsı da kılıç kadar keskin..."

"Tekerlekleri yok mu? Nasıl hareket ediyor?" diye sordu Kenneth...

"Paletleri var" diye devam etti Mueller, "Tıpkı bir tankın, bir traktörünki gibi paletleri var. Kaldı ki, ayakla palet, ayakla tekerlek arasında ne fark var? İkisinin de amacı insanı bir yerden alıp ötekine götürmek... Birinin daha değerli, ötekinin değersiz olduğunu söylemeye ne hakkımız var? Size şu kadarını söyleyeyim ki, Musevi değil de Katolik olsaydım, başımda böyle birinin Papa olmasından kıvanç duyardım"

"Ama insan değil ki o..."

Bu sözler Bayan Harshaw'un ağzından dökülmüştü. Sesinde isterinin belirgin tizliği belirmişti. "Bir robot o... İnsan değil" diye tekrarladı.

"Varsın robot olsun" dedi Mueller... Kadehini kaldırdı. "Yeni Papa'nın şerefine içiyorum. Robot Papa'nın şerefine..."

"Yeni Papa'nın şerefine " diye Fitz Patrick de katıldı, kadeh kaldırmaya...

"Durun bakalım" diye öfkeyle söze girdi Kenneth... "Yeni Papa'nın o olacağını nereden biliyorsunuz? Bu kadar kesin nasıl konuşuyorsunuz? Gün çıkmadan sandıktan ne çıkar bilinmez".

İlk kez o zaman söze karıştım. "Osservatore Romano'nun bu sabahki ilk baskısında seçimin bugün sonuçlanacağı yazılı... Kendisine biraz daha fazla bilgisayar zamanı ayrılması koşuluyla, Kardinal Carciofo, Robot Kardinal lehine seçimlerden çekilmeye karar vermiş".

"O halde şike var bu işte..." Beklenebileceği gibi, terslenen yine Kenneth'di.

Fitz Patrick ağır ağır başını salladı. "Evlâdım" dedi, "Her zamanki gibi olaylara katı biçimde, ak-kara diye bakıyorsun ve uzun uzadıya düşünmeden yargı yürütüyorsun. Tastamam üç haftadır, Papa'sız yaşıyoruz. Birinin Papa olması Tanrı buyruğudur. Kardinal Carciofo ile Kardinal Asciuga arasındaki seçimin kilitlenmesi, Tanrı buyruklarının yerine gelmesine engel olmuştur. Tanrı buyruğunun gecikmeden yerine getirilebilmesi için mutlaka bir çözüm bulmak zorundayız. Çağımızın, günümüzün gerçeklerine uygun bir çözüm yolu, aynı zamanda Tanrının da iradesidir. Sonuç çıkmayacağını bile bile Seçici Kurul içinde kulis yapmak günahtır. Kardinal [Carciofo] kendi kişisel özlemlerinden, isteklerinden özveride bulunmuştur, Tanrı buyruğunun gerçekleşmesi için... Bu soylu davranışı şike olarak damgalayamazsın".

> Mueller: "Varsın robot olsun" dedi. "Yeni robot Papa'nın şerefine içiyorum"

Kenneth ayak diretti, Beverly ona alkış tuttu. Bayan Harshaw da, başında bir makinenin bulunduğu bir Kilise'nin üyesi kalamayacağını söyledi. Bunu üstelik yerli-yersiz birkaç kere de tekrarladı.

Keyfim kaçmıştı, bu tatsız tartışmalar yüzünden... O insanları görmemek için sandalyemi Vatikan'ın bacalarına doğru çevirdim. Kardinaller Meclisi'nin o sırada toplanmış olması gerekiyordu. O loş, gizemli odada, şu anda kim bilir ne büyük dramlar yaşanıyordu. Gerçekten de, çok dramatik anlardı bunlar... İnsanların, insanlığın geleceği açısından dramatik anlar... Şu anda orada olmak için neler vermezdim.

Düşünün bir kere... Kilise babaları, kadife kaplı tahtlarına oturmuşlar. Her birinin önünde ağır şamdanlardaki mumlar ışık saçıyor. Boş oy pusulalarının bulunduğu gümüş bir muhafaza, dolaştırılıyor. Sonra, gümüş kutu masanın başına yerleştiriliyor. Kardinaller pusulalarını önlerine çekip kalemlerini ellerine alıyorlar. Şöyle yazıyorlar: "Ben, Kardinal ....., En Yüce Papalık makamına, Lord Kardinal .....'i seçiyorum".

Hangi adı yazacaklar acaba? Carciofo mu? Asciuga mı? Yoksa, robot-aleyhtarı grubun son bir umutla ortaya attıkları, daha önce hiç geçmemiş bir ad mı? Belki Madrid, belki Heidelberg Başpsikoposu olabilir bu...

Yoksa Robot Kardinal'in adını mı yazıyorlar?

Odanın sessizliğinde kâğıt üstünde gezinen kalemlerin hışırtısını duyar gibi oluyorum. Yazmayı bitirenler pusulalarını katlıyorlar, bir kere daha katlıyorlar, yine katlıyorlar. Herkesin vicdanıyla başbaşa kalabilmesi için tam bir gizlilik esas... Sonra yerlerinden doğrulup ağır ağır masanın başına, gümüş oy kutusuna ilerliyorlar. Sabah, öğlen, günlerdir bunu yaptılar. Ama, seçim düğümünü bir türlü çözemediler.

Bayan Harshaw'un sesiyle dalgın düşüncelerimden kurtuldum. "Herald Tribune'in yazdığına bakılırsa, Iowa'lı 250 Katolik robot, Des Moines hava limanında seçim sonuçlarını bekliyorlarmış" diyordu Bayan Harshaw, "Adamları kazanırsa, charter bir uçakla Roma'ya gelip Papa'yla ilk görüşen topluluk olacaklarmış..."

Fitz Patrick söze girdi: "Robot Kardinal seçilirse, hiç kuşkunuz olmasın, sentetik-kökenli daha niceleri kilisemizin çatısı altında toplanacak..."

"Ama, etten-kemikten bir yığın insanı da kaçıracak bu yaratıklar..." Bayan Harshaw'un sesindeki isteri yine tırmanmaya başlamıştı.

"Pek sanmam" dedi Fitz Patrick "Gerçi başlarda şokun etkisi derin olacak. Üzülenler, kızanlar, kaygılananlar, şaşıranlar bulunacak. Ama, bütün bunlar zamanla geçer. Haham Mueller'in de söylediği gibi, yeni Papa çok iyi, çok yumuşak, çok sevecen biri... Onun bu özellikleri Kilise üstünde kısa sürede toplayıcı-toparlayıcı etkilerini gösterecektir. Üstelik, teknolojik gelişmeden korkmayan, teknolojinin gelişmesi için varını-yoğunu ortaya koyan bir sürü aydın-kafalı genç insan da Kilise'ye kazanılacak bu arada... Dinsel bir uyanışın öncüsü olacak bu olay..."

Yine Bayan Harshaw'un tiz sesi... "İki-yüz tane robotun maden şakırtıları arasında St. Peter alanına girdiklerini düşünebiliyor musunuz? Korkunç bir şey bu..."

Yine bakışlarımı Vatikan'a çevirdim. Pırıl-pırıl, güneşli bir gündü. Ama, Tanrı'ya karşı ödevlerini yerine getiren kardinallerin bu güzelim dünyayla ilgileri yoktu şu sırada... Herhalde ilk oylarını kullanmışlardır diye düşündüm. Sayım Kurulu olarak görevlendirilen üç kardinalin de masa başındaki yerlerini almış

olacaklarını kafamdan geçirdim. Önce oylamada hazır bulunan kardinallerin sayısıyla pusula sayısının denkliğini saptayacaklar. Sonra pusulaları kutsal ekmeğin bulunduğu kâseye alacaklar. Sayım Kurulu'nun ilk üyesi bundan sonra özenle kâseden bir pusula çıkaracak, bakacak, ikinci sayıcıya verecek. O da okuyup üçüncü sayıcıya iletecek. Üçüncü sayıcı da kâğıttaki adı okuyacak...

Bakalım, kimin adı çıkacak pusuladan? Ascuiga mı? Carciofo mu? Yoksa **O** mu?

Baktım, konu değişmiş, meleklere gelmiş... Doğal konuşmacı da Haham Mueller... "Sonra, Tahtın Melekleri var. İbranicede **arelim** ya da **ophanim** denilir bunlara... Sayıları 70'tir, kararlılıklarıyla tanınırlar. Orifiel, Ophaniel, Zabkiel, Jophiel, Ambriel, Tychagar, Barael, Quelamia, Paschar, Boel ve Raum bu meleklerin en önde gelenleridir. Bunların bir bölümü artık Cennet'te değildir. Cehennem Melekleri arasına girmişlerdir".

"Kararlılık buna derim". Bu zevzekliği Kenneth'dan başkası da yapmazdı.

"Huzur melekleri de var" diye devam etti Mueller. "Bunlar yaratıldıkları anda sünnet edilen meleklerdir. Michael, Metatron, Suriel, Sandalphon, Uriel, Saraquel, Astanphaeus, Phanuel, Jehoel, Zagzagael, Yefefiah ve Akatriel bunlar arasındadır. Ama, bunlar arasında bence en önemlisi, Talmud'da da sözü edilen İhtiras Meleği'dir".

Oy ayrım ve sayımı şimdiye kadar mutlaka bitmiştir. St. Peter Alanı da iğne atsan yere düşmeyecek kadar kalabalık... Çoğu robot bunların... Madeni zırhları pırıl pırıl... Roma'nın robot nüfusu için bayram sanki... Ama, etten-kemikten yaratıkların da sayısı az değil... Üstelik giderek artıyorlar. Siyah çarşaflı kadınlar, avurtları çökmüş yankesiciler, köpek gezdiren çocuklar, sandviççiler var aralarında... Ozanlar, filozoflar, generaller, balıkçılar, parlamenterler ve turistler birbirlerine aynı soruyu soruyorlar: Sayımın sonucu ne oldu? Çok geçmeden bu sorunun yanıtını öğreneceğiz. Adaylardan biri yine çoğunluğu sağlayamamışsa, pusulaların arasına ıslak saman katıp öyle atacaklar şömineye... Bacalar karaduman kusacak o zaman... Ama, biri seçilmişse, saman kupkuru olacak... Dumanı beyaz çıkacak...

Bu seçim sistemi hoşuma gidiyor. Sonuçların açıklanma biçimi de...

Duyduğum heyecan artık doruktа... Ama, sonuca kesin gözüyle bakıyorum. Düşündükçe, içimdeki "öldü" sandığım dindarlığın kıpırdanmaya başladığını hissediyorum. Din duyguları dalga-dalga kabarıyor içimde... Etten-kemikten Papaların hüküm sürdükleri günleri de buruk bir özlemle anımsıyorum.

Yarınki gazeteleri de düşünüyorum. Yeni Papa'nın Sicilya'da oturan yaşlı anasıyla, San Fransisco'ya yerleşmiş gururlu kardeşiyle yapılan röportajlar yayınlanamayacak... Belki de son Papa seçimi bu... Bir yeri arıza yaptı mı kolayca onarılabileceği için, eskisinin yerine yenisini getirmenin gereği de kalkıyor ortadan...

Evet! Evet! İlk dumanlar göründü bacadan...

Beyaz bunlar... Beyaz... BEYAZ... BEEYYAAZZ...

St. Peter Katedrali'nin orta balkonunda biri görünüp kayboldu. Altın sırmalı ve işlemeli bir örtü serip gitti. Güneş ışınları örtüden yansıdıkça göz kamaştırıyor. Castellamare'deki yakamozu anımsatıyor bana bu parlaklık... Ermin ve vermilyon kuşanmış ikinci bir kişi göründü balkonda... "Başkardinal bu" diye fısıldadı Fitz Patrick

Alanda ayılıp bayılmalar başladı. Luigi hemen yanıbaşımda, küçük bir radyodan izliyor gelişmeleri... "Besbelli şike" diye mırıldanıyor Kenneth... "Kapat çeneni" diyor Mueller... Bayan Harshaw hıçkıra hıçkıra ağlamaya, Beverly de ıstavroz çıkarmaya başlıyor.

Bense mutluluğumun, kıvancımın doruğundayım... Kolay değil, insanlık tarihinin böylesine önemli bir olayını yaşamak, tarihin önemli bir dönüm noktasının canlı tanığı olmak...

Sessizliği Başkardinalin sözleri dağıttı.

"Büyük bir mutlulukla size artık bir Papa'mızın olduğunu ilan ediyorum".

Alkışlar kopuyor. Kalabalığın uğultusu artarak sürüyor. Başkardinal, yeni Papa'nın soylu kişiliğini, özverisini, dinine ve insanlığa bağlılığını sözcüklerin üstüne basa basa anlatıyor. "Ve..." diyor, "Papa'mız kendine ad olarak....."

Duyamıyorum bu son sözleri... Luigi'ye dönüp, "Kim? Kim?" diye soruyorum.

"Sisto Settimo" diyor Luigi...

Evet, Papa Yedinci Sixtus da balkonda nihayet göründü. Ufak-tefek, gümüş ve altın işleme roblu biri... Kollarını kalabalığa uzatmış... Geniş alnında, yanaklarında güneş ışınları parlıyor. İyice parlatılmış bir madenin göz kamaştırıcı parlaklığı var bunlarda... Papa balkonun önüne ilerlerken hepimiz diz çöküyoruz. Kenneth, Beverly ve Bayan Harshaw da diz çöküyor.

Yeni Papa, geleneksel biçimde, kutsal kenti ve dünyayı takdis edecek...

"Gökleri ve dünyayı yaratan Tanrı yardımcımızdır. Yüce Tanrı, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh sizleri takdis etsin".

Sonra kalçasındaki bir kolu çekiyor. Vücudundan beyaz dumanlar çıkmaya başlıyor. Çalışan jet motorlarının tepkimesiyle yükselmeye başlıyor. Yükseliyor. Yükseliyor.

Sonra da gözden kayboluyor.

★ ★ ★

Kenneth, Luigi'nin omuzuna dokunuyor.

İlk kez "içkiler benden" diyor, bir tomar para sıkıştırıyor Luigi'nin avucuna...

Onun da yeni Papa'ya "hoşgeldin" deyişi böyle...

Yenilikle...●

"Gitardan vazgeçelim, piyano çalmasını biliyor musun?"

Sağlam diş

Baştarafı 24. Sayfada

Doç. Kurtaran'ın uzmanlık alanı diş protezi ama, yaptıkları bununla sınırlı değil. Ayrıca estetik protezcisi... Diyelim bir kaza geçirdiniz. Dudağınızda kapanmayan bir yarık açıldı. O yarığın kapatılarak, estetik bir görünüm verilmesi için Hacettepe hastanesine yattınız. Dudağınıza eğer plastik protez takılacaksa, bilin ki, bunu yapan kişi Doç. Ahmet Kurtaran'dır.. Yalnız o değil.. Sert plastikten göz yapıyor. Doğal olarak yaptığı göz, görme olgusunu gerçekleştirmiyor ama, estetik sağlıyor. Yapay kol, bacak da öyle...

Dahası, diyelim genç bir kadının yajinası, doğasal dokuyla, eksik hatalı biçimde oluşmuş. O nedenle kadınsal fonksiyonlarını gerçekleştiremiyor. Ama küçük bir ameliyatla bu mümkün.. Ameliyat sırasında, düzeltilecek yere sert plastik (akril) bir takoz yerleştirmek gerek. Takoz yerleştirilmelidir ki, kasların kaynaşıp iyileşmesinden sonra yeni bir sorun çıkmasın... İşte o takozları da Ahmet Kurtaran Hacettepe Tıp Fakültesinde yapıyor...

Ama Ahmet Kurtaran'ın asıl uzmanlık alanı diş estetiği... Estetik olmayan dişleri törpülüyor, düzeltiyor. Dişsizlere yapay diş takıyor. Ama diş çekmesini bilmiyor. Çünkü günümüz, berberlerin, sünnetçilik yaptığı ya da diş çektikleri çağ değil. Diş hekiminin, kalp hastasına ilaç yazdığı çağ da değil. Dişçilik okullarında fakültelerinde, görev ve uzmanlık alanlarının alabildiğine ayrıldığı, yayıldığı bir dönem... Nasıl ki, bir kalp cerrahı, kulak, burun ve boğaz hastalıklarından gereğince anlayamıyorsa, çağdaş eğitim kurumlarında da artık, bir diş protezcisi, diş çekmeyle ilgilenmediği için anlamıyor. Uzmanlığın ön plana çıktığı bu dönemde, bir hekim sadece dişleri muayene edip teşhis koyuyorsa eğer, bir başkası çekiyor, öbürü de protez yapıp, tedaviyi gerçekleştiriyor...

Diş hastalıklarının artışı, uygarlıkla oranlı. Kentlerde yaşayan, yumuşak yiyeceklerle beslenen insanlar, kırsal yörelerde yaşayıp sert yiyeceklerle beslenen insanlara oranla daha çok diş sorunuyla karşı karşıya geliyorlar. Doç. Dr. Kurtarana göre, sert yiyecekleri çiğneyenlerin dişleri zamanla aşınıyor. Tepecikler düzeliyor. Çukurlar azalıyor. Artıkların barınması olanaksızlaşıyor. Ama yumuşak yiyeceklerle beslenenler, yiyeceklerini bıçakla kesip ufak parçalara bölerek ağızlarına götürenlerin dişleri daha az aşınıyor. Girintiler, çıkıntılar varlıklarını koruyorlar. Girintilerde, çıkıntılarda biriken artıklar zamanla dişi çürüterek, kemirmeğe başlıyor.

Doç. Dr. Kurtaran'a göre, en iyi ve geçerli tedavi dişleri hastalıktan korumak. Bunun için de dişlerin sürekli temiz tutulması gerek. Yani fırçalanması. Fırçalama da gelişi güzel yapılmamalı... Fırça diş etinden, dişe doğru kullanılmalı. Örneğin yukardan aşağıya, ya da aşağıdan yukarıya... Böylece diş araları temizlenmiş olacağı için, hastalık olasılığı ortadan kalkıyor... En iyi fırçaysa kılları seyrek ve sert olanı...

Halk arasında "diş uzaması" denilen olay, dişlerin temizlenmemesi sonucu boy veriyor. Sonra dişlerin düşmesine ve değişik rahatsızlıklara neden oluyor.

Aslında diş uzaması diye bir hastalık yok. Dişler üzerinde biriken artıklar, zamanla sertleşiyor, diş taşlarına dönüşüyor. Diş taşları, diş etlerini zorlamağa başlıyor. Diş etleri aşağıya doğru çekiliyor. Bu durum, dişlerin uzaması gibi bir görünüm meydana getiriyor.

> Dr. Kurtaran, "Aslında diş uzaması diye bir hastalık yoktur. Ancak dişler üzerinde biriken yemek artıkları zamanla sertleşerek çene kemiğinin zedelenmesine bile yolaçabilir" diyor

Doç. Kurtaran, "diş uzaması denilen olay, zamanla dişlerin sallanıp dökülmesine, çene kemiğinin zedelenmesine kadar varan sorunlara yol açıyor" diyor..

İyi ama diş taşlarını "ayıklama", yani dişleri taşlardan arındırmak, temizlemek mümkün değil mi? Taşlaşma başladıktan hemen sonra, bir doktora gidildiği takdirde temizleme yapılabiliyor. Bunun masrafı da yüksek değil. Dişleri temizletme 2 bin ila 5 bin lira arasında değişen bir masraf kapısı. Ama zamanında gereken yapılmadığı takdirde diş sahibine bu masraf 200 bin liraya kadar kabarabilen bir faturaya mal olabiliyor.

Ayrıca diş taşlarının neden olduğu hastalıklar da cabası... Dişi kemirmeğe ve ilerlemeğe başlayan çürüklük, zamanla dişin canlı dokularına kadar iniyor. Diş ağrılarını, şişmeler izliyor. Şişme, aslında üreyen, mikropların nefes almak ve çoğalmak için sinirlere baskı yapmasından doğuyor. Ama rahatsızlık sızı ve yanakta meydana gelen şişmeyle sınırlı kalsa iyi... Çoğumuz farkında değiliz ama, uzmanların yıllarca süren araştırmalarına göre, dişlerdeki çürüklük baş ağrıları yapıyor. Dahası romatizmaya, kalp, mide, böbrek hastalıklarına neden oluyor. Halsizlik yapıyor.

Yan etkiler de oluşturan çürük diş için yapılacak tek şey, çektirmek. Bunun ücreti de doktordan doktora değişmekle birlikte, 1500 ila 2000 lira arasında değişiyor.

Kuşkusuz çekilen diş, estetik olmayan bir görüntü meydana getiriyor. Bunu düzeltmenin en kestirme yoluysa köprü protezi yaptırmak. Bu tip bir kaplamanın fiyatı da diş hekiminden, diş hekimine değişmekle birlikte, bir tanesinin hastaya maliyeti, plastikten olursa, 10-15 bin lira... Porselenden yapılırsa ve estetik olgu düşünülürse 35-40 bin liraya kadar çıkıyor...

Dişteki ufak bir çürük, gövdenin dengesini bozacak, sağlığı alt üst edecek gelişmelere neden olduğu gibi estetiği de yok ediyor. Dişsizlerin, bunu ayıp sayarak, konuşurken utançtan ağızlarını kapatmaları, estetik dengenin bozulmasından kaynaklanıyor. Ayrıca dişlerin dökülmesi ya da çekilmesi sonucu dudaklar büzülüyor. Yanaklar çöküyor. Konuşma güçlüğü doğuyor. Bu durumlar da istenilmeyen, estetik olmayan gelişmeler...

Ama, bozulan estetik dengeyi sağlamak da bir gider kapısı.. Diş muayenesi bin-iki bin lira... Ağzında hiç dişi kalmamış birine, plastikten diş takmanın maliyeti 50-60 bin lira arasında değişiyor. Porselen diş kuşkusuz çok daha pahalı... Tüm çeneye diş ekme olayı, cerrahi müdahaleyi gerektiriyor. Bunun da dişsize maliyeti 150-200 bin lira arasında...

Uzman hekimlere göre, diş sağlığı tüm gövdenin ana sağlık kaynağı. Tüm gövdeyi etkilediğine göre, önemli olup olmadığını yine de sağlığını düşünenlere bırakılıyor sorun.

Ama bu arada kimileri de "güzel görünmek" ya da güzelleşmek için, doğanın aritmetiksel dokusu olan diş yapısını değiştirerek, güzelleşme adına çirkinleşiyorlar. Diş estetiği uzmanı Ahmet Kurtaran "estetik görünüm uğruna nasıl çirkinleşilebileceğini" şöyle anlattı:

"-Dişlerin büyüklüğüyle, yüz arasında aritmetiksel bir orantı vardır. Bu orani doğa kendiliğinden meydana getirmiştir. Bazı kimseler dişlerini küçültmekte ya da kaplatarak büyütmektedirler. O zaman oran değişmektedir. Ayrıca oval yüz

yapısının diş büyüklüğüyle, kare, alından çeneye doğru daralan yüz yapısının diş büyüklüğü farklı. Yapılan değişiklik, tabiatın oransal dokusuna aykırı düşerse o zaman estetik bozulur. Ama bazen tabiatın dokusu, yani kendiliğinden oluşan dişler, yüzün yapısına göre anormal biçimde oluşmuş olabilir. Dişlerden bir ya da ikisi anormal biçimde büyümüş, ya da küçük kalmış olabilir. İşte o zaman müdahale etmek gerekir. Diş hekiminin uzun, iri biçimde gelişmiş dişleri törpüleyerek biçimlendirmesi, düzeltmesi, hatta küçük kalmış dişlere kaplama geçirmesi insan yüzünün ifadesini değiştirecektir. Daha estetik bir yapı, görünüş meydana gelecektir. Vurgulamakta yarar var: Yüz biçimine göre diş yapılmalıdır. Oransal ayrılık estetiği bozar..."

Eksik dişlerin protezle tamamlanması için herhangi bir yaş koşul değil... Her yaşta, her insan eksik dişlerini, protezle tamamlayabilir. Yeter ki sağlık, estetik, konuşma ve çiğnemeye katkısı olsun...

Ahmet Kurtaran'ın doçentlik tezi, herkesin anlayabileceği deyimle, "diş ekme"... Onu diş cerrahisinde üne kavuşturan uğraşı da bu. Kurtaran, bilimsel deyimlere yer vermeden, yine herkesin anlayabileceği bir dille, "diş ekme" olgusunu şöyle anlattı:

"-Ağzında hiç diş kalmamış biri için, plastikten protez takılabilir. Ama bazı durumlarda, özellikle diş yerlerinin fazlasıyla aşınıp, protezi tutamaz duruma gelmesi halinde, önemli bir cerrahi işleme gerek duyulabilmektedir. Dişlerini tümüyle kaybetmiş kişinin çene kemiği açılarak, buraya bir metal yerleştirilir. Aslında bu cerrahi müdahale, kalp nakli neyse, o oranda önemlidir. Son derece özen ve beceri isteyen bir işlemdir. Sonra çene kemiğine monte edilen metale protez yapılarak, diş meydana getirilir. Çok incelik ve özen isteyen bir cerrahi müdahale bu... Türkiye'de artık uygulanıyor. Bu işlemi gerçekleştirebilen hekimler var..."

Kimi sağlığı için koşar diş hekimine... Tek amac , olan dişlerle yetinmek... Olanları korumak. Ama kimilerinin sorunu bu değil. Çevrelerinde, içinde yaşadıkları toplumda gövdeleriyle sansasyon yaratarak, kendilerine baktırmak tek çabaları olanlar, her nedense parayla dilediklerine kavuşabilecekleri inancında. Kimi "Sanatçılar", geçmişte "fırlak dişli" yabancı bir sanatçı görünce, "Aaa, benim neden yok" diyerek diş hekimine koşmuşlardı.

"-Doktorcuğum, ben dişlek olmak istiyorum... Lütfen gerekeni yapıver.. Çünkü bir filmde gördüm, fırlak diş pek hoş...."

Bakkaldan bir kilo zeytin ister gibi, "beni dişlek yapsana canikom" diyebilen, başka bir anlatımla sanat güçleri yerine, "dişilikleriyle" para kazanma yolunu seçen kimi sanatçılar için, yakışıp yakışmama önemli değildi. Önemli olan Avrupa'da ünlenen doğuştan fırlak dişli olan sanatçıya benzemekti.

"-İyi ama kardeşim sen çopur suratlısın" diyememişti doktorlar. Ezilip büzülerek, dişleklikle yüz yapısı arasındaki oranı anlatmışlardı. Bir çok diş hekimi, anlatma güçlüğü içinde kıvranarak, boşuna çene patlatmış, sonunda "günah benden gitti" diyerek, kare biçimindeki yüzlülere bile dişleklik monte etmişlerdi.

Doç. Ahmet Kurtaran halk arasında, "dişleklik" ya da "fırlak dişli" diye adlandırılan yüz yapısıyla diş biçimi hakkında şunları söyledi:

"Her yörenin insan tipi farklıdır. Ortadoğulu insan, İskandinavyalıya benzemez. Ama İskandinavlının diş yapısını getirip de Ortadoğulu birine monte ederseniz, onu güzelleştirme adına gülünçleştirirsiniz. Ama ne yazık ki, sansasyon uğruna bunlar istenmektedir. İstek sahibi direnince yapılacak şey kalmıyor. "Yüz sizin" denilerek işe girişiliyor. Akdeniz insanı esmerdir. Siyah saçlı. Ama İskandinav kadını sarışın. Oralarda sarışın olmak ilgi çekici değildir. Ama esmerler ilgi çekicidir. Akdeniz yöresinde de sarışına bakan çok olur. Kendine baktıran kadın beğenildiğini sandığı için saçlarını boyatmaktadır. Dişleklik de böyle... Brigitte Bardot gibi dişlek olmak bir ara ülkemizde de moda oldu. Bazı sanatçılar diş yapılarını değiştirdiler. Ama yüz yapılarına uyuyor mu, uymuyor mu sorusunu çok kimse kendine sormadı bile. Dişleklik için, dişlerin çektirilmesi şart değildir. Dişler traşlandıktan sonra, üstüne kaplamalar yerleştirilir.

Uzmanlara göre tüm sağlık sorunlarının yolu dişten geçer. Diş sağlığı kalp sağlığından daha az önemli değildir. Diş sağlığının başlıca yolu da bakım. Yani koruma...

Türkiye'de, bir çok sorun gibi hekim aracılığıyla diş sağlığının korunması sorunu da henüz çözümlenemedi. Değişik illere dağılmış 8 diş hekimliği fakültesi ya da okulu var. Ama ortalama 6 bin 500 kişi ye bir hekim düşüyor. İstanbul, Ankara, İzmir gibi gelişmiş illerde bile bir hekime rastlayan insan sayısı 3000-3500...

Oysa sağlık sorunlarını çözmüş ülkelerde bu rakam ortalama 2000-2500... ●

Erkekçe'nin röportajı

Baştarafı 21. Sayfada

Yeğenağa - Çukurova'daki gelişmeyi hesapladık. Bu gelişme içinde, elektriğe olan talebin senede yüzde 25 oranında bir artış olacağını hesapladık. Yatırımlarımızı bu talebi karşılayacak biçimde programlayıp devam ettirdik. Ama gelişme bizim hesaplarımızı bozdu. Talep hesaplarımızı aştı. O ayrı mesele...

Erkekçe - 1960'dan başlayarak sürekli yatırımlar yaptınız. Kısa zamanda bitirerek üretime geçtiniz...

Yeğenağa - Hızla başlayıp hızla bitirdik. Meselâ 1967 yılında Mersin Santralinin ek inşaatına başladık. Türkiye Elektrik Kurumu da bizimle birlikte Hopa Santraline başladı. İki santrali de aynı firma yapıyordu. Biz, 1969 yılında üretime geçtik. Onlarınki, 1973 yılının Temmuzunda bitirilebildi. Biz 82 milyon liraya mal ettik. Onlarınki inşa yıllarının faizi hariç, 178 milyon liraya mal oldu.

Erkekçe - Neden?

Yeğenağa - Tabii üç sene gecikme, maliyeti yüzde yüz artırıyor...

Erkekçe - Yatırımlarınız genişledikçe, alanlarınız da genişledi...

Yeğenağa - Kadıncık Bir Santrali 1971 yılında faaliyete geçti. Havai hattı, bunun üzerine Hatay'a, Osmaniye'ye kadar uzattık. Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) Gaziantep'i de bizim sisteme bağladı. Oralara kadar elektrik vermeğe başladık. Bizim hesaplarımız bu arada bozuldu. Elektrik talebinin senede yüzde 25 oranında artacağını hesaplamıştık. Fakat Gaziantep de bağlanınca talebin yüzde 29 olduğunu gördük.

Erkekçe - Ürettiğiniz elektriğin hatlarını da siz mi yapıyordunuz?

Yeğenağa - Çukurova bölgesinde hatları biz yapıyorduk. Çukurova'nın dışındaki yörelerin hatları TEK'e aitti...

Erkekçe - Çukurova'nın dışına da taştınız yani...

Yeğenağa - Evet... Keban barajı devreye girinceye kadar bir çok yere elektrik verdik. Keban yapıldıktan sonra, zaten yeni yatırım da yapamadığımız için çekildik. Bir ara Ankara'ya bile elektrik verdik. 1972 yılında İngiltere Kraliçesi Ankara'ya geldiğinde, TEK'in santrallerinde arıza çıktı. Bunun üzerine Ankara'ya elektrik vererek Kraliçe'nin mum ışığında ağırlanmasını önledik...

Erkekçe - Sonra yatırımlarınız durdu. Neden?

Yeğenağa - 1971 yılına kadar yatırımlarımız devam etti. İktidar değişti. 12 Mart dönemindeydi.

Dünya Bankası'yla Kadıncık İki ve Aslantaş Barajları için müzakere halindeydik...

Erkekçe - Baraj da kuruyordunuz?

Yeğenağa - Evet, Hidrolik santrallerimizin hepsinin barajlarını biz yaptık...

Erkekçe - Dünya Bankası'yla görüşme halinde olduğunuzu söylediniz. Sonra?

Yeğenağa - O sırada, Enerji Bakanlığından bir mektup aldık. Bu barajların TEK tarafından gerçekleştirileceği belirtiliyordu. Müzakereyi bırakıp döndük. Ama Kadıncık İki'yi tamamladık... 1973 yılında hizmete girdi. O tarihten beri yatırım imkânı bize verilmedi.

Erkekçe - Sizin ürettiğiniz elektrikle TEK'in verdiği elektrik arasında fiyat konusunda bir fark var mıydı?

Yeğenağa - Fark vardı. Biz daha ucuza veriyorduk... Bizimki aşağı yukarı TEK'den yüzde 5 civarında daha ucuzdu... Bizim sayemizde Çukurova bölgesinde sanayileşme hızlandı...

Erkekçe - Neden?

Yeğenağa - Ucuz enerji bulununca, sanayi hücum etti...

Erkekçe - Çukurova Elektrik Şirketinin sahip olduğu santrallerin yıllık üretim gücü nedir?

Yeğenağa - Senelik kapasitemiz 1 milyar 700 milyon kilovat saattir. Ama bu sene 1 milyar 780 milyon kilovatsaatle kapasitemizin üstüne çıktık.

Erkekçe - Bu nasıl sağlandı?

Yeğenağa - Çok güzel yağışlar oldu. Barajlarımız suyla doldu. Suyu çok iyi kullandık.

Erkekçe - Hidrolik santrallerin dışında, termik yani Fuel Oil'le çalışan santralleriniz de var. Bunların yıllık üretim gücü nedir?

Yeğenağa - Hidrolik santrallerimizin senelik kapasitesi bir milyar kilovatsaattir. Ama bu sene bir milyar 200 milyon kilovatsaat elde ettik. Termik Santrallerimizin kapasitesi 650 milyon kilovatsaattir. 1981 yılında 580 milyon kilovatsaat enerji elde ettik.

Erkekçe - Türkiye'de özel sektör olarak yalnız Çukurova Elektrik Şirketi, bu alana girdi...

Yeğenağa - Bir de Kepez var... Antalya bölgesinde. Ama onların kapasiteleri mahdut. Bir tek santralleri var...

Erkekçe - Bugün Türkiye'de elektrik sıkıntısı yaşanıyor. Günün birinde bu noktaya gelineceği bilinmiyor muydu?

Yeğenağa - Bilinmez olur mu? Biz, 1960'lı yılların sonları, 70'li yılların başlarında günün birinde elektrik kısıntısına maruz kalınabileceğini söylemeğe başladık. Elektriksizliğin 1973 yılından itibaren başlayacağını söyledik.

Erkekçe - Bugün yaşanan sıkıntı nasıl önlenebilirdi?

Yeğenağa - Bizim santral yapma imkânlarımız eğer 1971 senesinden itibaren kısıtlanmamış olsaydı, yalnız bizim yapacağımız üretimle bugünkü kısıntı karşılanabilirdi. Aslantaş barajına başlamamız engellendi. Eğer o santrali yapsaydık, 1976 yılında tamamlanacaktı. O senede bir milyar kilovat saat üretecekti. Yumurtalık'ta, ithal kömürü ve Fuel Oil'le çalışacak bir santral ele almıştık. O senede iki milyar kilovatsaat enerji üretecekti. Gölsu üzerinde, Gezende barajı projemiz vardı. Bir milyar kilovatsaat da o üretecekti. Mersin Termik Santralini tevsi edecektik. Bütün bunlar 5 milyar kilovatsaat tutuyordu.

Erkekçe - Türkiye'nin bugünkü yıllık kısıntısı ne kadar?

> Yeğenağa: "Eğer bizim santral yapma imkânlarımız, 1971'den itibaren kısıtlanmamış olsaydı, bugünkü elektrik sıkıntısı mevcut olmazdı."

Yeğenağa - Üç milyar kilovatsaat... Biz bunu fazlasıyla karşılayabilirdik.

Erkekçe - Elektrik konusunda uzmansınız. Bir kilovatsaat enerjinin millî gelire katkısı ne kadardır?

Yeğenağa - Bir dolar... Bir milyar kilovatsaatin ne kadar kayıp meydana getirdiğini öğrenmek istiyorsanız 130'la çarpın sonucu bulursunuz. Bir dolar 130 lira...

Erkekçe - Devlet, günün birinde elektrik dar boğazına girileceğini hesaplayamadı mı? Bu konuda önlem düşünülmedi mi?

Yeğenağa - Moskova'nın Türkiye'dekilere verdiği 35 maddelik bir talimatı var: Bunun birinci maddesi Atatürk'ü karşınıza almayın. Kendinizdenmiş gibi gösterin. Atatürk'ün Rus kalpaklı resmi, Bursa nutku bu maddeden neşet eder. 16. maddesi de elektriği kısıtlayın maddesidir. Memleketin elektriğini kısıtlamak için ellerinden geleni yaptılar.

Erkekçe - Nasıl?

Yeğenağa - Bir kısmı kasıtlıydı. Yani yatırımlar ve durdurtmalar... Bir kısım kimseler de 'benim dediğim dediktir' diye katıldı. Böylece mükemmel bir şekilde elektrik kısıtlandı.

Erkekçe - 1950'lerden başlayarak ülkede nüfus artış oranı ve sanayileşme süreci hesaplanarak önlem düşünülmedi mi?

Yeğenağa - Diyebilirim ki 1950'den de öncesinden başlanarak, 1971 yılına kadar çok iyi gelindi. 1971'e kadar hiç bir ilin elektriğinin kesildiğini, sanayi elektriğinin kesildiğini kimse görmemiştir.

Erkekçe - Sizce, 1971'lerdeki sözünü ettiğiniz duraklama mı bugünkü sıkıntılı durumu yarattı?

Yeğenağa - Üç sebep var: Birincisi duraklama, idaredeki zaaf ve üçüncü sebep de olmayacak yatırımlara gidilmesi...

Erkekçe - Hangi yatırımlar?

Yeğenağa - Sloganlar... Efendim, Fuel Oil'le çalışan santral kurmayalım. Bu dışa dönüklüktür. İyi ama gaz tribünleri de kuruldu. Bugünkü elektriğin 650 milyon kilovatsaati gaz tribünlerinden elde ediliyor.

Erkekçe - Gaz tribünleri hangi yıllarda kuruldu?

Yeğenağa - 1971'den sonra...

Erkekçe - Bu arada Türkiye'nin su varlığı gereğince değerlendirildi mi?

Yeğenağa - Keban projesi vardı. Keban olunca tamam dediler. Herkese bir rehavet geldi.

Erkekçe - Bugünkü sıkıntılı dönemi aşmanın yolu nedir sizce?

Yeğenağa - Halen inşaatı devam eden santralleri süratle bitirmek lâzımdır.

Erkekçe - İnşa halinde olan barajlar kaç kilovatsaat gücünde?

Yeğenağa - Aslantaş bir milyar kilovatsaat... Antalya'daki bir milyarın üstünde... Hasanuğurlu bir ve iki ile Karakaya barajları çok büyük... Bir kaç da küçük baraj var.

Erkekçe - Bunlar tamamlanırsa rahatlama olacak mı?

Yeğenağa - Memlekette bir rahatlık yaratacak...

Erkekçe - Açık tümüyle kapanacak mıdır?

Yeğenağa - Kapanmayacak... 1983 yılında da açık devam edecektir. Türkiye bundan sonra sıkı bir çalışmayla elektrik açığını ancak on senede kapatabilir.

Erkekçe - On yıl?..

Yeğenağa - Gecikildiği takdirde bu açık daha da büyüyebilir. Fakat, bugünkü hükümetin tutumu çok müspet

Erkekçe - Nasıl?

Yeğenağa - Yeni yatırımlara imkân verdi... Özel sektöre imkân veriyor... Sayın Başbakanın çok güzel bir uyarısı var.

Erkekçe - Hangi konuda?

Yeğenağa - Atatürk barajının temelini atarken halkın katkısından bahsetti. Halkın katkısıyla kurulacağını söyledi. Bu mükemmelen işlenebilir, yapılabilir. Ayrıca halkın, belediye ve kooperatiflerin seferber

edilmesi lâzım...

Erkekçe - Hükümetin olumlu tutumundan söz ettiniz. Bunu açar mısınız?

Yeğenağa - Özel sektöre santral kurma imkânı veren bir kanun hazırlandı. Henüz çıkmadı. Ayrıca mevcut santrallerin bitirilmesi için tedbir aldı. Devlet Su İşleri Bütçesini 154 milyar liraya çıkardı. Keban tevsi edilecek...

Erkekçe - Siz, Çukurova elektrik olarak yeni yatırımlara başlayacak mısınız?

Yeğenağa - Hazırlıklarımız var. Kanun çıkar çıkmaz başlayacağız. Süratle başlayıp iki santrali iki senede bitirmeyi düşünüyoruz. Aslında kanunlar özel sektöre izin veriyor. Ama bazıları kanunları tersinden okudukları için güçlük çıkardılar...

Erkekçe - Sizce, bugün uygulanan elektrik kesinti ve kısıntıları çözüm mü?

Yeğenağa - Elektriği keserseniz, elektrik ihtiyacınız olmaz ki... Elektriği kesenler, sempatik görünmek için kısıntı demişlerdir.

Erkekçe - Elektrik kesmeleri daha ne kadar sürer?

Yeğenağa - Bugünkü hükümetin tutumuyla, on senenin geçmesi lâzım...

Erkekçe - Elinizde olanak olsa ne yaparsınız?

Yeğenağa - Olanaklarımıza izin verselerdi, bugünkü sıkıntı olmazdı. Elektrik işine hızla girmek lâzım. Türkiye'nin nüfusu senede bir milyon artıyor. Bu nüfusa sanayide iş bulmak lâzımdır. Buna göre de elektriği artırmak lâzım. Elektrik olmazsa kalkınma da, istihdam da olmaz...

Erkekçe - Elektrik yüzünden televizyon yayınları da kısıtlandı. Pazar günleri, önemli maçlar olmasına karşın yayın yapılmıyor. Televizyon yayınlarındaki kısıntı katkı sağlıyor mu?

Yeğenağa - Büyük tasarruf elde edildiğine kani değilim.

Erkekçe - Neden?

Yeğenağa - Güney bölgesindeki televizyon sahipleri Halep'i, Kıbrıs'ı seyrediyorlar pazar günleri... Ege Atina'yı, Doğu da Rusya'yı... Bir tek Orta Anadolu kısıtlanmış oluyor.

Erkekçe - Pazar günkü televizyon yayınlarının elektriğe getirdiği yük nedir?

Yeğenağa - Fazla değil...

Erkekçe - Türkiye'de bir milyon adet televizyon olduğu düşünülürse?..

Yeğenağa - 1980 sayımlarına göre, Türkiye'de 9 milyon 500 bin aile var. Bir milyon televizyon olduğunu düşünürsek, 400 vattan bu 40 bin kilovat tutuyor. Ayrıca pazar günleri şöyle ya da böyle 25 bin kilovat zaten kullanılıyor. Geriye 15 bin kilovatsaat kalıyor. Televizyona giden bu...

Erkekçe - Nükleer enerji konusundaki görüşleriniz nedir?

Yeğenağa - Nükleer enerji şarttır. Gecikilmiştir. Etibank, bu alanda ihtisas yapsın diye Amerika'ya beş mühendis gönderdi. Gidip döndüler. Nükleer santralı nereye kuralım tartışmaları devam ederken onlar emekli oldular. Münakaşa 15 sene devam etti. Ne kadar kötümser, kötü düşünen insan varsa nükleer enerji projesiyle görevlendirildi. Sonra Silifke civarına kurulmasına karar verildi.

Erkekçe - Türkiye kendi olanaklarıyla nükleer enerji santralini kuracak güçte midir?

Yeğenağa - Hayır... Buna inanmıyorum. Bunu kursa, Türkiye Elektrik Kurumu kuracaktır. Onun da elindeki elemanlar kâfi değildir. Finansmanı da problem. Ayrıca senenin yüzde 70'inde faaldir...

> "Türkiye'de en az üç tane nükleer enerji santrali kurulmalıdır. Yerleri Silifke, Hayırsızada ve Doğu Anadolu bölgesi olarak seçilebilir."

Erkekçe - Neden yüzde 70?..

Yeğenağa - Nereden, ne zaman çıkacak arızaları düşünmek lâzımdır... Bir milyon kilovatsaat takatinde bir nükleer enerji santrali kurulduğu zaman, bunun senenin yüzde 30'unda gayri faal olacağı hesaplanmalıdır. Nükleer enerji santralinde meydana gelecek bir arıza, öteki santrallerin hepsine darbe vurur. Bir kısmının tahrip olmasına, hatta berhava olmasına sebep olacaktır.

Erkekçe - Neden?

Yeğenağa - Çünkü elektrik gücü birdenbire onlara yüklenecek... Takatlerini aşacak...

Erkekçe - Nükleer enerji santralini savunduğunuza göre, öneriniz nedir?

Yeğenağa - En az üç tane yapılmalıdır. Çünkü bir nükleer santralde armonize olan, yani devreden çıkan yüzlerce kısım var. Hangi kısmın ne zaman devreden çıkabileceği önceden bilinemez. Onun için üç tane yapılmalıdır. Biri devreden çıktığı zaman, sağlam ikisiyle, öteki santraller enerji problemi çıkarmadan memleketi idare edecektir.

Erkekçe - Nükleer enerji santralleri nerelere kurulmalıdır?

Yeğenağa - Birinin yeri hazır. Silifke civarında Aydıncık'ta... Birinin yeri İstanbul'da Hayırsız ada... Cumhuriyetin 50. yılında Amerika'nın büyük bir firması Hayırsız ada üzerinde bir nükleer enerji santralinin yerini etüt etmiş, projesini yapıp hükümete hediye etmişti. Biri de Türkiye'nin doğusunda kurulabilir. Ayrıca üç santral birlikte yapılırsa, o zaman uranyum arıtma tesislerini kurmak da imkân dahiline girer. Üç tesisin uranyum talebi daha çok olacaktır. Uranyum arıtma tesisleri de rantabl olur. Uranyum arıtma tesisleri kontakt bir yatırımdır. Bunu da imalatçı firmaya yaptırmak lâzımdır. Üretilecek enerjiyi iskalasyon formülü ile üzerinden TEK'in satın alması en uygun yoldur. Santralleri kuran firmalar uranyumu da arıtırlar. Yani konsantre ederler. Uranyum ticareti yaparlar. Asıl kârları uranyumdadır. Türkiye'de bir arıtma tesisi hem santrallerin ihtiyacını karşılar, hem de ihraç vesilesi olur. Türkiye'de kâfi derecede uranyum var...

Erkekçe - Bir santralin Türkiye'ye maliyeti ne olabilir?

Yeğenağa - Bir milyon kilovatsaatlik santralin maliyeti 100 milyon dolar idi. Birkaç sene evvelki rakam bu. Şimdi dünya piyasasında doların değeri düştüğüne göre 150 milyon dolardır, tahmin ederim...

Erkekçe - Nükleer santraller kaç yılda bitirilebilir?

Yeğenağa - İmalatçı firma tarafından yapılıp monte edilirse, sekizon senede bitirilebilir. Biz yaparsak yirmi senede ancak tamamlanabilir. Sebebi de teknik personel yokluğu ve bürokrasi...

Erkekçe - Ama Silifke yöresindeki santralin temeli atıldı...

Yeğenağa - Evet sosyal tesisleri yapıldı. Yüzme havuzu ve misafirhanesi de var...

Erkekçe - Nükleer enerjiye tepki için ne düşünüyorsunuz?

Yeğenağa - Tepkiler, 35 maddelik Moskova talimatıdır... Yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada yapıyorlar. İsviçre'de nükleer enerji santrali kurulsun mu kurulmasın mı tartışması üzerine halkoylaması bile yapıldı. Karşı çıkanların sayısı az değildi...

Erkekçe - Siz Çukurova Elektrik olarak nükleer enerji santrali kurmayı düşünmüyor musunuz?

Yeğenağa - Bir tek santral hiçbir işe yaramaz. Üç tanesini de biz yapamayız. ●

Filmler

Baştarafı 14. Sayfada

Öyle de yapıldı.. Ardından ikinci reklam gümbürtüsü geldi.. Amerikan sansürü filme (x) düzeyini vermişti.. (x) porno filmler için kullanılan bir işaretti ve böyle filmlere 18 yaşından küçüklerin girmesi kesinlikle yasaktı. (x) filmin ticari değerini büyük ölçüde azaltacaktı. Sonra filmden bazı sahnelerin alındığı, bunun karşılığı işaretin (R)'ye çevrildiği açıklandı. (R) 18 yaşından küçüklerin yanlarında bir büyükleri olma koşulu ile filmi seyredebilecekleri anlamına geliyordu.

Tarzan deyince akla çocukların ve çocuk filmlerinin geldiği bir dünyada porno ile erotizm arasında gidip gelen bir film kimbilir nasıl seyirci toplayacaktı?..

Devreye Tarzan yaratıcısının mirasçıları "Bizim temiz kahramanımızı bir seks filminde kullanamazsınız" diye girince, bir başka reklam kendiliğinden doğdu.. Artık sinema ile ilgili her yerde Tarzan ve Bo konuşuluyor, dünyanın her yerinde her çeşit magazin dergisi Bo'nun ve filminin resimlerini basmak için yarışıyorlardı.. Türkiye de; dünyanın dışında değildi.. Filmden önce Bo'nun, Jane'in ve Tarzan'ın gürültüsü ortalığı kapladı.. Sonra da filmin kendisi alelacele geldi.. Geldi ama..

Filmi izleyenler başında Amerikan sansürünün (R) işaretini değil, İngiliz sansürünün (AA) işaretini gördüler.. (AA) kayıtsız, şartsız herkesin izleyebileceği filmlere verilen işaretti ve ülkemizde gösterilen Tarzan, Amerika'da olay yaratan versiyon değil, çok kapatılmış, ama çocuklara da açılmış, bir Tarzan'dı..

Gerçekten de öyle, işin aslına bakarsanız.. Tarzan'a ailenizin tüm bireylerini alıp rahatça gidebilirsiniz.. Eğer biraz muhafazakârsanız, yalnız sonunda kalkmakta acele edin.. Film bitip de, içinde görev alanların adlarının yazıldığı son jeneriğin altında, Tarzanlı, Janeli ve maymunlu bir deyim yerinde ise üçlü sevişme sahnesi var. Filmin erotizm açısından dişe dokunur tek yeri de burası.. Gerçekten çok güzel çekilmiş, dozu iyi ayarlanmış bir sahne.. Ama ne yazık ki, çoğu sinema, yazılar başlarken ışıkları yakıyor, bazıları bu bölümü hiç göstermiyor, gösterenlerde ise, bir an önce çıkmak için ayağa kalkanlar, *filmin bu dikkate değer tek sahnesi*nin canına okuyorlar.. Bu sahneyi kaçırırsanız, filmi boşuna seyretmiş olursunuz, bizden uyarması..

Filmin öncesini, ve de en sonunu anlattık.. Şimdi gelelim kendisine..

Edgar Rice Burrough, ilk "Tarzan" romanını yazarken herhalde işin farkında bile değildi. Sonra edebiyat aradan çekildi. Basınla, sinema Tarzan konusunda birbirlerini desteklemeye başladılar. Filmler, çizgi romanlar derken Tarzan, "çağdışı bir tipi kullanan, çağdaş bir mitos" oldu, çıktı.

Ve günün birinde, karşımıza Bo Derek "Jane" rolünde çıktı.

Herhalde yakında da işin suyu çıkacaktır!

★ ★ ★

Burrough'un kahramanı zamanla, her konuda dengeler oluşturdu. Sözgelimi Tarzan önce, herkesçe kabul edilebilecek (hem de, keyiflenerek kabul edilebilecek) bir gerçeği, hem filminde altını çize çize ortaya koyuyordu:

"—İnsan, hayvandan üstündür..."

Tarzan'ın ormanlar kralı olması, hayvanlara hükmetmesi: Koca koca

> Tarzan filmine ailenizin tüm bireylerini alıp rahatça gidebilirsiniz. Eğer biraz muhafazakârsanız son sahneden önce kalkmakta acele edin.

fillere emir vermesi hep, bunun kanıtı idi.

Aynı filmlerde Tarzan, beyaz insanın üstünlüğünü de vurguluyordu. "İyi" zenciler Tarzan'ın sözünden çıkmıyor, kötü zenciler ise Tarzan'a yeniliyordu. Eh, sinema seyircilerinin büyük çoğunluğu beyaz olduğuna göre, bu da fazla tepki yaratmıyordu.

Bunlar (deyim yerinde ise) "dengesizliklerin yarattığı denge" idiler. Hayvana karşı insanın, siyaha karşı beyazın üstünlüğü seyirci ile Tarzan arasında da bir denge oluşturuyordu.

Bir başka denge ise, seks alanında kurulmuştu. Tarzan kadın seyirciden alabildiğine uzak bir tipti. Seyircisi de çocuklar ve büyük erkekler... Bu durumda, dikkatli olmak gerekiyordu tabii... Fazla erotik sahneler, çocuk seyirciyi sinemadan uzak tutardı. Her alanda seyircinin hoşuna gidecek şeylerin altını çizen Tarzan bu alanda ne yapsın? Neredeyse bakir bir erkek olarak perdeye geliyordu. Çocukların kaçması tehlikesi böyle önleniyor: Jane'in mayolu görüntüleri de büyükler için, yeni bir denge oluşturuyordu.

John Derek'in iki yanlışı işte bu noktada başlıyor. Filmde gizlenen, hep kalın bir sis perdesi arkasına itilen, var-yok arası bir şey olan Tarzan'ın cinselliğini ön plana çıkarıyor ve dengelerden biri, yok oluyor.

Tarzan, bir erkek filmidir. Onu bir kadın, bir Jane filmi yapmaya kalkıyor, ikinci denge de yıkılıp, kül oluyor.

En büyük sorun, Bo Derek... Son yılların bu en flaş kadını aslında "cinselliği olmayan bir erotik malzeme" olarak gündemde... Marilyn sıcaklığı, Raquel Welch dişiliği yerine, bir Greta Garbo soğukluğu var onda... Lafı uzatmadan, tek örnek versek yeter: Bo, yakın çekimde hiçbir cinsellik taşımıyor. Yüzünde, erotik hiçbir esin yok. Tabii kamera uzaklaşınca, Bo Derek tüm vücuduyla kadrı doldurunca durum birden değişiyor. Nefis bir vücut ortaya çıkıyor, gözler bayram ediyor.

John Derek'in bir hatası da burada... Tarzan (öteki filmlerde hiç değilse üç beş laf eden Tarzan) bu kez, hiç konuşmuyor. Hiç konuşmayınca, tepkileri vermek için sık sık yakın çekime başvurmak gerek... O zaman Bo Derek'in vücudu kayboluyor, yerine yüzü geliyor ve denge yine bozuluyor.

Annesi öldükten sonra, fildişi peşindeki babasını aramak için Afrika'ya gelen Jane ile Ormanlar Kralı Tarzan'ın aşkını anlatan film de, bunca dengesizliği kaldırmıyor tabii... Geriye, "Tarzan" adlı bir "Jane Filmi" kalıyor.

Ve tam bu noktada, film izleyicinin beklentilerini vermeye başlıyor. Bo Derek (olağanüstü bir fiziki yapıyı, olağan bir yeteneksizlikle birleştiren Michael O'Keefe'i bir yana atıyor, ikisi arasında ne yapacağını şaşırıp kalan Richard Harris'i solluyor) ve hemen ön plana fırlıyor. Zaten, filmin amacı da bu,Bo Derek'i ön plana çıkarmak!

Ama ön plana çıkan Bo Derek adlı bir oyuncu değil... "Jane", hiç değil... Ön plana çıkan Bo Derek adlı güzel bir kadının kartpostal güzelliğindeki fotoğrafları oluyor.

Laf aramızda, bir Bo Derek albümü izlemek de, hiç fena değil.

"TARZAN" - Orijinal adı: "Tarzan - The Apa Man" - Yönetmen: John Derek - Oynayanlar: Bo Derek, Michael O'Keefe, Richard Harris.

"Kibariye Olayı", gerçektir. İki gün içinde ünlü bir şarkıcı olan Kibariye olayı, gözlerimizin önünde cereyan etmiştir ve tek olduğu için güzeldir. Yeşilçam benzer öyküleri karşımıza ısıtıp, ısıtıp bin kez geti-

rince işin birden tadı kaçmaktadır.

"Toprağın Teri", "Herhangi Bir Kadın" ve "Unutulmayanlar" adlı üç çizgi dışı film, bu tür Yeşilçam alışkanlıklarının dışına taşmayı denemeleri açısından ilginçtir. Ama daha ilginç olan, şudur: Hiçbirinin attığı taş, dediği kuşu vurmamaktadır.

Toprağın Teri'nde, bir iyiniyet vardır (olmasa, 5-6 milyona film yapılabilen bir ortamda, tek filme 22 milyon neden harcansın?) Film de, pekala izlenebilir bir filmdir ama önce kendinizi zorlamanız gerek: Bir genç Amerika'ya gidecek (olabilir) orada mühendis olacak (olabilir) orada çalışmaya başlayacak (çalışabilir) evlenecek (evlenebilir) sonra doğup büyüdüğü köyü ziyarete gelecek (gelebilir). Sonra orada bir süt ürünleri fabrikası kurmak isteyecek (eh, olabilir) sonra kooperatif kurup para toplamak isteyecek (diyelim ki, bu da olabilir).

Ama şu olamaz: Bu mühendisin, köyde bir kardeşi vardır ve o delikanlı, evlenmek için başlık parası bulacağım diye kıvranmaktadır. Yıllar sonra köyüne gelecek, orada fabrika kurup köylüleri kurtaracak bir adam, daha baştan arabasını satar: Kardeşinin sorununu hallder... Ama halletmiyor. Çünkü gelişim, bunun halledilmemesine bir ölçüde bağlı.. Karısına "Burası bir dağ köyüdür. Burada böyle şortla, mayoyla dolaşılmaz" demesi gerek, demiyor. Köy halkı ise filmde, eskiden parti mitingleri kalabalık gözüksün diye o kentten, bu kente taşınanlar gibidirler. Gelişmelere göre bir ağadan yana olurlar, bir mühendisten: Bir ağadan, bir mühendisten...

Şimdi bütün bunlara "Canım, hepsi olabilir" demek mümkündür. Biz daha ileri gidelim. Belki 'aynen' olmuştur da... Ama gerçekçilik bu mudur?

'Herhangi Bir Kadın'da anlatılanları kabullenmek için kendinizi hayli zorlamanız gerekiyor. Zengin bir endüstricinin kızı evinden kopacak. Babası kızın gitmesine engel olmayacak, onu beş parasız sokağa bırakıverecek. Sonra bir hamal kıza aşık olacak. Derken, genç bir iş adamı da kızı görür görmez vurulacak. Hamalla, zengin iş adamı arasında kalan zengin kızını hamal köyüne kaçırmak isteyecek vs...

Oysa tipler (özellikle iki erkek) ne denli gerçeğe yakın... Ama aynı tipler, aynı hikâye içinde kaynaştırılınca bazı zorlamalar oluyor. Bazı gelişmeler "Olabilir mi?" dedirtiyor insana ve (tıpkı, 'Toprağın Teri'nde olduğu gibi) iş, orada bitiyor.

Buraya kadar hep anlatılanların gerçeğe uygunluğunu öne alıyoruz. Öyleyse Orhan Kemal'i anmanın tam zamanıdır. Mustafa Baydar 1950'lerde Orhan Kemal'e sorar:

"—Romanlarınızda yarattığınız tipler çok gerçek. Olaylar da öyle... Bu, bir yorum çıkarıyor ortaya. Diyorlar ki, 'Orhan Kemal hep yaşadıklarını yazıyor, tanıdıklarını anlatıyor. Bunlar bitince, o da bitecek'... Doğru mu bu, romanlarınızdaki olaylar hep oldu mu, kişiler gerçekten yaşadı mı?"

Orhan Kemal soruyor bu kez:

"—Sizce?"

"—Bence tüm anlattıklarınız olmuştur. Romanlarınızdaki kişiler de gerçekten yaşamıştır..."

Orhan Kemal, Baydar'ın sözünü keser:

"—Mesele burada..." der. "O kişilerin gerçekten yaşayıp yaşamadıkları, o olayların gerçekten olup, olmadığı önemli değildir. Ben gerçek bir olayı anlatırım. Siz bu olaya inanmazsanız, o gerçek değildir. Ben olmamış bir olayı öyle anlatırım ki, siz 'gerçek' dersiniz... Gerçekçilik budur, işte!"

Hiç kuşku yok: "Toprağın Teri" ve "Herhangi Bir Kadın" da çeşitli özellikler taşıyan, alışılmış şablonların dışına çıkıp değişik şeyler deneyen ve ilgiyle izlenecek iki filmdir. Ama yine de insan, düşünmeden edemiyor: Bunca iyi niyet, bunca masraf daha iyi öykülerde: Çok daha başarılı sonuçlara varamaz mıydı?

Unutulmayanlar ise, başta koşullandığı bir yanlışı aşamayan tipik bir kadro filmidir... 8 TIR şoförünün önce bir kaçakçılık olayına karışmalarını, sonra kaçakçıları yakalamak için Beyrut'a kadar uzanmalarını anlatan filmin hatası şurada: Dünyada birçok ünlü yıldızın rol aldığı, birçok film vardır. Bunlar başlıca iki yöntemle çevrilirler: Oyuncuların çoğu ya filmde konuk sanatçıdır, görünüp kaybolur: Ya da filmin süresi uzundur. Süreyi normal tutar, oyuncuların her birine işlev yükler, hepsini başrolde oynatırsanız kısa süre, çok oyuncuyu kaldırmaz. Bunun üzerine boşluklar doğar. Birçok şey, aceleye gelir. Ama zaten bu filmde bunları arayan yok. Çünkü her biri, birer "ünlü yıldız" olan 7 oyuncunun adı, filme peşin bir ilgi yaratıyor ve doğrusu, "kibritin çöpü, armutun sapı" demezseniz, filmi de ilgiyle izleyebiliyorsunuz.

Sonuç, şu: Üçü de değişik açılardan ilginç, her biri pekala izlenebilir filmler... Üstelik, her birinin değişik, yeni olan yanları da var ama hiçbiri başyapıt değil. Oysa, herbiri olabilirdi, hepsinde o potansiyel vardı. Şimdi karar verelim: Üç "değişik" filmle karşılaştığımıza mı sevinelim, üç başyapıt olanağı kaçırdığımıza mı?

"TOPRAĞIN TERİ" - Yönetmen: Natuk Baytan - Oynayanlar: Fikret Hakan, Güngör Bayrak, Bulut Aras.

"HERHANGİ BİR KADIN" - Yönetmen: Şerif Gören - Oynayanlar: Tarık Akan, Hülya Koçyiğit, Cihan Ünal, İhsan Yüce.

"UNUTULMAYANLAR" - Yönetmen: Remzi Cöntürk - Oynayanlar: Cüneyt Arkın, Fikret Hakan, İzzet Günay, Selma Güneri, Eşref Kolçak, Ekrem Bora, Orhan Günşiray, Nejat Özbek.

KISA... KISA...

KAÇIŞ: Fransız güldürüsü Louis de Funes dinamizmi ile Fernandel sempatisi arasında lamelifler çizer-

ken yönetmen Gerard Oury, kapsamlı bir film yapmış: Pierre Richard'ı "Kaçış" filminde, tüm güldürü ekollerine açık bir rolde oynatıyor. Bir avukatın müvekkilini ziyareti sırasında, idam mahkûmu olan adamın avukatı don-paça bırakıp, onun elbiseleriyle kaçmasıyla başlayan olayları anlatan film, son derece ilgi çekici. Ama izlerken daha önce izlediğiniz tüm güldürü filmlerini de düşünün. O filmlerdeki komedyenleri bir bir hatırlayın. Filmde bunların çoğundan izler bulacak, film boyunca içinizden çeşitli kıyaslamalar yapacaksınız. Bu da, bir filmden duyulacak keyfi, iyice arttırır.

YASAK DUYGULAR: "10 Üzerinden 10", Dudley Moore'un yeteneğiyle Bo Derek'in vücuduna yaslanarak, bir yaşdönümü öyküsünü anlatıyordu. John Trent'in suya tirit "Yasak Duyguları" 1. yaş dönümü öncesinde olan ama bunun bunalımlarını hisseden bir erkeği, bir genç kızı ve Ann Margret'i anlatıyor. Bruce Dern, hiç kuşkusuz Dudley değil. Genç kız Bo Derek değil... Ann Margret ise ahı gitmiş, vahı kalmış bir durumda. Malzeme kötü olunca, o malzemeye dayanan film iyi olur mu? Yönetmen Trent olunca, buna da evet demek mümkün değil!

"YARGIÇ VE CELLADI": Filmin yönetmeni Maximillian Schell... Konu ise, Dürenmatt'ın aynı adlı romanından alınmış. Başrollerden birinde son yılların en iyi oyuncularından (onu "Geceyarısı Kovboyu" ile tanımıştık) Jon Voight var. Jacqueline Bisset ile TV'den sinemaya geçtikten sonra birçok film yöneten Martin Ritt de oynuyorlar. Schell tüm çabasına rağmen, sinemaya uyarlanması çok güç olan Dürenmatt'ı perdeye getiremiyor. Film romana yaklaştıkça sinemadan; sinemaya yaklaştıkça Dürenmatt'dan uzaklaşıyor! ●

Bir rezalet

Baştarafı 15. Sayfada

tek çıkış kapısı ve daracık iki kat bodrum merdivenlerinde herkes birbirini ezecek.

Üstelik de bunca cinayet sanat adına işleniyor. Yerin adı:

Taksim Sanat Evi...

Buraya kim nasıl ruhsat vermiştir, öğrenmek isteriz...

Seks filmlerini "Zararlı" diye izleyen, peşini kovalayanlar, insanın hayatına varıncaya dek her şeyini tehlikeye atan böyle sinemaları, böyle bozuk makineleri ve eski filmleri nasıl denetlemezler, onu da öğrenmek istiyoruz. ●

TV Filmleri

Baştarafı 15. Sayfada

Crain, Ann Sothern, Linda Darnell, Kirk Douglas, Themla Ritter: 1949 yapımı, 102 dakika/6 Mart)

DARPHANEYİ KİM DÜŞÜNÜR?: Dolar bazen iniyor, bazen yükseliyor. Birçok Amerikalı, bu konuyla yakından ilgili ama bir kişi değil. Üstelik bu, darphanede çalışan bir adam. İlgilenmeme nedeni de, şu: Darphane gündüz ABD'ye, gece ise ona çalışıyor. Arkadaşlarıyla bir ekip kuran ve geceleri kendi hesabına para basan bir adamı anlatan Darpaneyi Kim Düşünür, başarılı bir film. Bize sorarsanız, "Kaçırmayın, bu filmi de izleyin" deriz. **(Who's Minding The Mind - Yön: Howard Morris - Oyn: Jim Hutton, Dorothy Provine, Milton Berle :** 1967 yapımı, 97 dakika 7 Mart, pazar)

HAYAT CİLVELERİ: Joseph Chapin'in öyküsü... Haris karısının etkisiyle ABD başkanı olmak isteyen Chapin'in öyküsü, onun cenaze töreniyle başlar, sonra geriye dönüşlerle yaşamından kesitler verilir. Soylu bir adam olan, karşısındakiler ne yaparsa yapsın, beyefendi kalmaya kararlı olan Chapin, kızının kurduğu bir ilişkiye karşı çıkacak ama sonunda o da, kızının bir arkadaşıyla ilişki kuracaktır. Filmin konusu John O'Hara'nın romanından alındı. O'Hara romanlarında "ateşli bir cinselliğe" yer veren yazar. Öyleyse, ötesini dinleyin: **"O'Hara'nın bu ateşli cinselliği, Amerikan filmcisinin elleyemeyeceği kadar sıcaktır. Bu yüzden ona bol bol gözyaşı katar. Kitabın en gözü yaşlı bölümleri de, bu ateşi hemen söndürür"** Son iki cümle, Time dergisinden... **(Ten North Frederick Yön: Philippe Dunne-Oyn: Gary Cooper, Geraldine Fritzgerald, Diane Varsi;** 1958 yapımı, 102 dakika)

FEZADA KAYBOLANLAR: Bilim Kurgu meraklıları için ilgiyle izlenecek bir film. Seslendirmede düzeltilir (!) mi bilinmez ama; üç astronotun uzayda mahsur kalmaları ve onları kurtarma çalışmalarını anlatan film, fazla teknik terime boğulmuştu. Sinemalarda oynatılırken fazla ilgi görmedi ama TV'de durum farklı. Çünkü oyuncu kadrosunda TV seyircisi için birçok ilgi çekici isim var. Biz, sadece üçünü söyleyelim: 1970 sonrasında büyük ün yapan **Gene Hackman** bu filmde, "Ekim Füzeleri" adlı TV dizisinde başkan Kennedy'yi canlandıran **James Francius** (İnsanlar Yaşadıkça adlı TV dizisinde, Akdenizli adlı filmde de başrolde idi) bu filmde, en önemlisi **David Janssen,** yani "Kaçak" bu filmde. **(Marooned-Yön: John Sturges-Oyn: Gregory Peck, Richard Crenna, Lee Grant;** 1969 yapımı, 134 dakika/14 Mart, pazar)

BEYİN: Şimdiye kadarki tüm filmler, Amerikan yapımı idi. "Beyin" ise bir Amerikan-Fransız ortak yapımı. Geçen ay sinemalarda "Kaçış" adlı başarılı güldürü filmini izlediğimiz yönetmen Gerard Oury, bu filmde, şunu anlatıyor: Bir İngiliz albayı, büyük bir çete kurar. Bu çete, NATO'yu dolandırmayı planlamıştır ve bunun için ilginç bir yol bulmuştur. Bu konu Niven'in sempatisi, Belmondo'nun dinamizmi ve komedyen Bourvil'in yeteneği ile destekleniyor. Bazı filmlerde kadro, aşırı bir önem kazanır ya. Bu da onlardan biri, daha çok oyuncuları, sayesinde izlenebiliyor **(The Brain-Yön: Gerard Oury-Oyn: David Niven Jean-Paul Belmondo, Bourvil:** 1969 yapımı, 115 dakika/20 Mart, cumartesi)

VADİLER ASLANI: Bir kez daha hatırlatmak için, iki satır ayırdık. Bu film, 21 Mart pazar günü yayınlanıyor.

HABABAM SINIFI, SINIFTA KALDI: Ayın tek yerli filmi, dev bir kadroyla ekrana gelecek. Bir özel okulda, Hababam sınıfı adı verilen bir sınıfta gelişen olaylar: Tulum Hayri, Güdük Necmi gibi öğrenciler sinemanın en uzun ömürlü güldürü dizisini yaratmıştı. Çok iyi bir kadroya dayanan diziden 6 film yapıldı. Bunlardan ilkini, TV'de izlemiştik. "Hababam Sınıfı, Sınıfta Kaldı" ise, dizinin ikinci filmi **(Yön: Ertem Eğilmez-Oyn: Münir Özkul, Adile Naşit, Tarık Akan, Kemal Sunal, Halit Akçatepe, Semra Özdamar/** 27 Mart, cumartesi).

PEKİN'DE 55 GÜN : Ayın son filmi... Ayın tek "can sıkıntısı" da diyebilirsiniz. Film, 20. Yüzyıl başlarında büyük devletlerin Çin'de müşterek bir koloni kurmak istemelerini ve buna karşı ayaklanan boxerlerin (Çin savaşçıları) mücadelesini anlatıyor. Mücadele 55 gün, film ise 150 dakika (tam 2.5 saat) sürüyor. İyi bölümleri var ama tümüne bakıldığında karşınıza gereksiz yere uzatılmış, temposu çok düşük bir film çıkıyor. Bu yüzden, izleyenlerin filmden çok birçok ünlü oyuncunun yer aldığı kadroya ilgi duymaları doğal. Kadro ise "her zevke uygun". **(55 Days of Pekin-Yön: Nicholas Ray-Oyn: Charlton Heston, Ava Gardner, David Niven, Flora Robson, John Ireland, Jacques Sernas;** 1963 yapımı, 150 dakika/28 Mart, pazar) ●

Kitaplar

Baştarafı 16. Sayfada

çoğunun akıllarında olan, unutamadıkları birçok filmin altında onun imzası var: İhtiras Tramvayı, Rıhtımlar Üzerinde, Cennet Yolu, Taş Bebek...

Kazan, tüm büyük sanatçılar gibi, anlatmak istediklerini, topluma duyurmak istediklerini kalıplar halinde anlatan bir sanatçı değil. Vermek istediğine en uygun olan dil hangisi ise onu kullanıyor; yani sinema, yani tiyatro ve evet.. Ve edebiyat.

Edebiyata çok geç başlamış, Kazan; 54 yaşında iken. Bunun, yani bu yaşın birçok şeye başlamak için geç bir yaş olduğunun bilincindeymiş ama yazarlık, daha doğrusu yazmak, içini kemiren bir kurt gibi sürüklemiş Kazan'ı ulaştırmak istediği yere. Şöyle diyor: "Hani aşık olur da insan, gözü yalnız sevdiğini görür, kulağı yalnız onu duyar. Başka bir şey düşünmez olur. Her an sevdiğiyle olmak ister ya, işte yazmak tutkusu bende böyle bir aşk gibi. Gibisi fazla.. Bir roman üzerinde çalışırken başka hiç bir şey yapamıyorum. Yalnız yazıya, beni kemiren bu tutkuya sarılabiliyorum."

Evet, bu tutkuyla yazdığı romanlarının ilki Amerika.. Amerika.. adını taşıyor. Kendi yaşantısından yola çıkmış; kendi çevresini anlatmış. Daha sonra Uzlaşma adıyla tanınan, ülkemizde, buna dayanarak yaptığı film de aynı adla gösterilen romanını bitirmiş. Gene arka fonda kendisi, ailesi, çevresi var. Daha sonra Babaların Suçu adını verdiği kitabını sunmuş okurlara. Bu arada henüz dilimize çevrilmemiş olan bir roman daha yazmış ve biz şu anda son romanının Türkçesiyle karşı karşıyayız.

Erkekten Erkeğe adıyla dilimize çevrilen bu kitabın **(Cep Kitapları. Türkçeleştiren:Osman Deniztekin. 430 sayfa. 300 TL.)** gerçek adı Aşk Oyunları diye çevrilebilir. Kitabı ülkemizde satan kitabevleri, okurlarına, yapıtın içinde homoseksüel bir ilişkiden söz edildiğini belirtiyorlar. Hani adı "Erkekten Erkeğe" ya... Oysa bununla uzaktan yakından bir ilgisi yok; her ne kadar yapıtın birkaç sayfasında, bir sahnesinde böylesi bir ilişki varsa da bu olsa olsa, romanın içinde bir motif olabilir. Peki, öyleyse ne var kitapta. Evet, adının ikinci çağrışımı bir anlamda doğru, Erkekten Erkeğe gezen bir kız/kadın var. Bu kadının bunalımları, bu kadının çevresi var. Kuşkusuz gene Yunanlı bir aile var. Gelin kısaca özetleyelim.

Teddy okulu terk etmiş, Amerikan Deniz Kuvvetleri'ne girmiş orada elektronik okuyan genç, geleceği parlak bir kişi. Ailesi Yunanlı. Babası, Kosta, geleneklerine bağlı mı bağlı, sert mi sert bir ihtiyar. Annesi de aynı türden ama başı önünde, tepesine vur lokmasını al cinsinden. Teddy günün birinde telefon edip eve, bir kız bulduğunu söylüyor. Zengin bir ailenin alabildiğine güzel bir kızı bu: Ethel. Ama kendisinin bile çok sonraları öğrendiği bir gerçeği var. Anne ve baba diye tanıdığı kişiler öz annesi ve babası değil. Yanlarında büyümüş onların. İki aile tanışır, binbir güçlükten sonra iki genç evlenir. Ama Ethel durduğu yerde duran bir kız değil. Hem evlenmeden önce hem de evlendikten sonra bir sürü "erkekten erkeğe" gitmiş. Cinselliğinin bilincinde, güçlü, kendisini çevresine kabul ettiren, doyum denilince akan suları durdurtan bir kadın. Bu erkekleri şöyle bir sıralayalım isterseniz; "Adrian pompalayıp pompalayıp sonunda tükenmiş bir halde sormuştu, 'sen gelmiyor musun' diye. Oysa ne bir yakınlık duymuştu, ne ilgi, ne kaygı, ne de kişisel bir olay olarak görmüştü cinsel ilişkilerini. İsrailli demokrat Aron onu bir otokrat gibi düzmüştü, orgazmını Ethel'in hizmetlerinin ödülü gibi getirmişti. Ernie gerçek duygularını ancak o anda açığa vurmuştu. 'Sen şımarık zengin bir orospusun'' diye bağırmıştı. Genellikle insanlara karşı ilgi gösteren Teddy, o anda uzaklaşır, hatta işin sonunun gelmesinden ötürü rahatlamış gibi davranırdı; böylece uykusu geliyordu çünkü. Julio ise öç almak için yapmıştı bu işi. Arturo bir boğa güreşçisi gibi çalım satıyor, hayvanın kulaklarıyla kuyruğunu kendisine sunmasını bekliyordu, Ethel'den. Petros koca bir marinanın heybetli patronu ha? Hayır, kayalıklarda anasını çağıran yetim bir çocuktu o aslında.."

Evet, bu Ethel, Teddy'nin babasını çok seviyor. Adam kendisine bir torun vermesini istiyor. Dram bu noktada başlıyor, çünkü Teddy'nin çocuğu olmuyor. Ethel, kimseye çaktırmadan Petros denen adamdan bir çocuk yapıyor, Teddy'nin diye koca Kosta'ya getirip bırakıyor, herşey sonunda açığa çıkıyor ve... Gerisini bulup okumak size kalsın, diye düşündük...

* * *

Erkekten Erkeğe gerçekten ilginç bir kitap, yaşanan gerçekler açısından. Ama herşey gerçeğin katılığını vermek için düşünülmüş değil ki yeryüzünde. Kimi şeyler gerçeğin başka kalıplar içinde verilebileceğini de söylüyor. Gülmece bunların başını çekiyor. Tüm dünyanın kurulduğu günden bu yana değişmeyen tek gerçeği belki de bu; gülmece ama dünya gülmece edebiyatını araştırmak, elinize alıp incelemek istediğinizde doğru dürüst bir yapıt bulmanız son derecede güç bir iş. Bu kez böyle bir yapıtla karşı karşıyayız. Daha doğrusu böyle bir yapıtın ilk cildi elimizin altındaki: **Dünya Mizahından Seçme Hikayeler (Bilgi Yayınevi. Hazırlayan. Münip Koruyan. 239 sayfa. 250 TL.)**

Kitapta, 16 ülkenin 27 yazarının

RESTORANLAR

Baştarafı 19. Sayfada

mutfağında ve her zevke uygun müziğinde olmalı. Hepsi atbaşı gidiyor. Fiyat politikasına gelince:1967'de bir kişi fiks menü için 99 lira ödüyormuş. Şimdi 2750 lira veriyor.

Gecenin başlangıcında bir süre İspanyol müziği dinliyorsunuz. Moreno için dört dörtlük demek zor ama, çalıp söylediği şarkılar gelenin iştahını açıyor. Daha sonra piyanosuyla Tayfun Balarısı'nı dinliyorsunuz. Tuşlarda ustalıkla dolaşıyor Tayfun'un parmakları. Sesi de güzel. Her tür müziği söyleyebiliyor. Sonra ünlü bir udi, besteci geliyor mikrofon başına. Coşkun Sabah, Türk Sanat Müziği'nden güzel örnekler verirken salonun nabzını yokluyor. Gelen müşterinin zevkine göre repertuvarını yönlendirip bazen arabesk de söyleyip herkesi coştürup, neşelendiriyor ve birlikte şarkı söyletiyor.

15 yaşına basan Sevillanas'da ilk çalışan sanatçı Sevda Aydan olmuş. Daha sonra da piyanolu şarkıcıların öncülerinden sayılan Şefik Uyguner çalıp söylemiş. Müzik olayının üzerinde hassasiyetle duruyorlar ve başarıda zincirin önemli bir halkası olduğunu unutmuyorlar.

Sevillanas bu özellikleriyle İstanbul'un önde gelen restoran-kulüplerinden biri. Ve işte yazımızın sonunda aşçı Mehmet Kutay'dan Sevillanas'ın spesiyalitesi "kordonblö"nün tarifi:

Malzeme: 150 gram bonfile, 30 gram mantar, 25 gram dil peyniri, iki dilim dana jambon, az miktarda dövülmüş karabiber.

Yapılışı: Bonfile ince daire şeklinde ikiye kesilip dövülür. Yukarıda yazılı malzeme iki parçanın arasına yerleştirilip kenarları pres yapılır. İlk önce una, sonra yumurtaya, sonra da galeta ununa bulanıp, normal ısıdaki çiçek yağında kızartılır. Zengin garnitür ile servis yapılır. ●

32 öyküsü yer almış. Değişik kültürlerin, değişik dünyaların oluşturduğu bu öykülere, Türk mizahı eklenmiş fakat kitap dizinin ilk cildi olduğu için Türk mizahı Reşat Nuri'de kesilmiş. Daha sonraki ciltlerde günümüze değin getirileceği kitabın önsözünde belirtilmiş. İsterseniz, kitaba öykü veren ülkeleri de sıralayalım: Almanya, Arjantin, Avustralya, Avusturya, Brezilya, Danimarka, Hollanda, Japonya, İspanya, İsviçre, İtalya, Meksika, Polonya, Rusya, Yugoslavya, Türkiye. Kimi ülkeden bir kimi ülkeden birden fazla öykü alınmış kitaba. Bu arada dünya edebiyatının en değerli adlarından bazılarını da öyküleriyle, dahası gülmece öyküleriyle görüyorsunuz. Kitap her zaman izlenebilecek içerikte, tatta. Okuyun diyoruz, günün katılığını yumuşatmak için, yeniden soluk alabilmek için. ●

Seks Klasikleri

Baştarafı 16. Sayfada

ya-Macaristan İmparatorluğu'nun son dönemlerine ve bu büyük çalkantının yarattığı toplumsal olaylara tanık oluyor. Başlangıçta yazdığı öykülere bu olayları ve deneyimlerini konu ediyor. Bu arada hukuk doktorasını tamamlıyor ve Graz kentinde tarih öğretmeni olarak çalışmaya başlıyor. Bir süre sonra ilk yapıtlarını da yayınlıyor. Bu yapıtları daha çok tarihsel romanlar ama Masoch'a kısa sürede büyük bir ün kazandırıyor. Öyküleri dünyanın bütün ülkelerinde üst üste basılmaya başlanıyor. Ne var ki bu yapıtlarda erotizm üstüne uzak yakın bir tek sözcük görmek olanağı yok. Oysa Masoch özel yaşantısında ilginç mi ilginç olayları yaşıyor. Her şeyden önce cinsel yaşantısı büyük bir farklılık gösteriyor. Kendisi bunu şöyle açıklıyor:

"... Benim daha çocukluktan zalim cinse -kadına- karşı ürperişlerle, hoşlanışlarla kördüğüm bir davranışım vardı; onları farklı ve üstün tutardım. Öte yandan acıma duygularının kaynağı olan gönlüm bir karıncanın ezilmesine bile razı olmazdı. Büyük halamın evinde işim gücüm azizler üstüne yazılmış öyküleri, destanları okumaktı. Bu inanç kurbanlarına yapılan işkencelerin kanlı ayrıntıları bütün varlığımı alev alev tutuştururdu..."

Evet, zalim karşıt cins... Masoch kadınların böyle olduğunu söylemiyor onları böyle istiyor, onları böyle olmaya zorluyor ve itiyor. Kendisine ceza verecek, kendisini aşağılayacak, kendisine işkence edecek kendisini kırbaçlayacak birisi; bir kadın. Ama bu kadın mutlaka, mutlaka kürklere bürünmüş olacak. Ve kadınlarla, bu istemlerine cevap vermeleri için, sonradan bırakıp kaçmamaları için antlaşmalar yapıyor. Bu antlaşmalarda kadının kendisine neler yapacağını, kendisinin neler yapacağını açık açık yazıyor. Kadın kendisine hükmedecek, kendisini köle olarak kullanacak, Masoch ise onun kölesi durumunda kalacak; kuşkusuz bir tek koşulla: Kadın kürklü olmalı.

Bu çerçeve içinde ilgi kurduğu kadınlar kendisine çeşitli yapıtlarını yazması için esin kaynağı oluşturuyor. İçlerinden birisi Wanda ile 1873 yılında evleniyor. Bu kadın, Masoch'un karısı daha sonra Masoch ile geçen yaşantısını bir anılar kitabında anlatacaktır. Bu kez bir-

> Yapıtlarında erotizm üzerine tek sözcüğe rastlanmayan Masoch cinsel yaşamı ile çok ilginç bir yazar. "Zalim karşıt cins" olarak gördüğü kadının kendisine hükmetmesini istiyor. Ama, tek bir koşulu var: "Kadın kürklü olmalı"

likte yaşamaya başlıyorlar. Masoch'un özlemlerinden birisi ikisi arasında süren evlilik içinde her zaman bir üçüncü kişiyi aramak. Bu nedenle de birçok olaylar yaşıyorlar ve Wanda'nın anlattıklarına bakılırsa bir ara Bavyera kralı II. Louis'le de ilginç bir anıları var.

Masoch bir kitabı, daha doğrusu bir öyküsü yayınlandıktan sonra bir mektup alıyor. Mektupta kendisine aşık olduğunu söyleyen birisi beraberlik öneriyor. Ama bu beraberlik alışılmış anlamda değil, yalnızca "ruhların sevişmesi" şeklinde gelişmelidir. Mektuplaşmalar uzuyor. Adam kendisini, kişiliğini bir türlü açığa vurmuyor. Masoch az sonra ne olduğunu anlatacağımız "Kürklü Venüs" olur umuduyla sürdürüyor mektuplaşmayı ama sıkılıyor bir yerden sonra. Nihayet bir otel odasında gece onikiden sonra buluşuyorlar. Yalnız Masoch'un gözleri kapalı ve karanlık bir oda içindedir. Tanımadığı kişi yanına gelir, konuşurlar. Kişiliğini daha doğrusu yalnızca cinsiyetini açıklar: Erkektir. Yakışıklı birisi. Ayrılırlar. Aradan geçen zamanda Masoch'un karısı Wanda da olaya karışır. Adam kendilerini gözetler, izler, ama karı koca tanımamaktadırlar kendisini. Nihayet Wanda görüşür kendisiyle ama bu Masoch'un tanımladığı gibi yakışıklı, sesi ruhun derinliklerine işleyen birisi değil, eciş bücüş birisidir. Masoch şaşırır fakat adam nihayet yüzü bir maskeyle örtülü olarak kendilerine veda ederek ayrılır. Aradan yıllar geçtikten sonra bir dostları bu olaydan habersiz olarak, böyle yanları olan birisini anlatır. Anlattığı Kral II. Louis'dir.

Evet, Masoch'un kadınlarla yaşadığı olaylar onun yapıtlarına da konu olur. Kürklü Venüs bunlardan birisi. Bu kitapta yalnızca Masoch'un başından geçen bir olayı değil onun yaşantısının bir özelliğini ve bugün mazoşizm diye tanımlanan olgunun temel niteliklerini buluyoruz. Fakat önce "Kürklü Venüs" kavramının ne olduğuna bakalım. Masoch bunu şöyle tanımlıyor:

"... Kürklü kadın yani hoyratlıkla şehvet arasındaki kıl payı yakınlığın sırrı; cinsler arasındaki çekişmenin sırrı..."

Bu noktaya nasıl geldiği ise Masoch'un bir başka anısı. Kısaltarak aktaralım:

"... Babam tarafından uzak bir akrabamız vardı. Aile içinde güzel hala diye anılırdı. Bir pazar halamı ziyarete gitmiştim. Halam salona girdi. Samur kürkü içinde erişilmez bir görkemi vardı. Beni kucaklayıp öptü, "Leopold" dedi, "gel de kürkümü çıkarmama yardım et". Peşine düştüm. Yatak odasına girdik. Ağır samuru çıkardım. Sonra ikinci buyruğuyla güzel halanın yeşil kadife cepkenini giydirdim. Üçüncü buyrukla da önünde diz çöküp pantuflalarını tapılası ayaklarına geçirirken başım dönmeğe başladı. Parmaklarımı kıskanan dudaklarıma söz geçiremedim ve o tapılası ayaklarını öpmeğe başladım. Güzel hala önce biraz şaşkın beni süzdü sonra bir kahkaha koyuvererek ayaklarını kurtardı ve göğsüme hafiften bir tekme salladı..."

Masoch daha sonra halasının odasına saklanıyor. Halası bir sevgilisini içeri alıyor ve sevişmeye başlıyor. Bu sırada kocası ve başka iki sevgilisi dahıyor içeri. Kocası halasından yediği yumrukla ve halasının kendilerini kırbaçla tehdit etmesi üzerine odadan çıkıyorlar. Halası bu arada Masoch'u görüyor ve kendisini dizlerine yatırarak kırbaçlamaya başlıyor:

"....Ne diye gizleyeyim kırbaçlanma süresince güzel halanın öfkesi altında kıvranırken anlatılmaz ve tadına doyulmaz bir hoşlanış, bir mutluluk duydum. Kuşkusuz soylu kocası kont da benzeri duyguları tatmıştı. Nitekim az sonra yatak

odasına geldi, ama bu sefer bir öç alıcı gibi değil, kusurunu bağışlatmak için yalvaran bir köle olarak. Aşiftenın ayaklarına kapandı. Kapı kapatıldı ve kilitlendi bu kez. Ben kapının önünden ayrılmadım. Artık utanmayı bir yana atmıştım. Kulağımı kapıya dayadım; en küçük sesi bile kaçırmak istemiyordum. Amacım kendime göre bir çeşit öç almak mıydı, yoksa bunu kıskançlıktan mı yapıyordum, bilmem. İşte, yine kırbaç şaklamaları geliyordu, benim az önce tattığım, doyamadığım..."

Bu olay Masoch'u derinden etkiliyor, yaşantısının en önemli olayı durumunu alıyor:

"... Bu olay, kızgın demir dağlaması gibi işlemiştir varlığıma. Kürklere bürünmüş bir kadını, kocasını aldatışını ve kırbaçlamasını o zamanlar elbette ne anlayabilir ne de yorumlayabilirdim. O günden sonra başka başka acayip sahneler içinde,kimisi herminlere, kimisi kentsoylu işi tavşanlara bürünmüş nice dişi aynı türden davranışlarla varlığımdaki dağlama damgasını derinleştirdi..."

Evet, bu özelliği Masoch'un Kürklü Venüs adlı yapıtını oluşturuyor. Kürklü Venüs, Masoch'un Kabil'in Vasiyeti genel adını verdiği roman dizisinin ilk yapıtı. Yapıtta, bir genç adamı anlatıyor.Kaldığı evdeki dul bir kadınla tanışıyor. Daha doğrusu, bahçede duran ve taptığı Venüs heykelinden yola çıkarak tanışıyor kadınla, kadını bu heykelle özdeşleştiriyor.Kadına evlenmesi için yalvarıyorsa da karşısındaki yeryüzünde erkeklerle kolay kolay ilişki kuramadığını hepsinin kendisine çok yavan ve yalınkat geldiğini söyleyerek, bu gence bir yıl süre tanıyor. Çünkü ilk elde genç adam, Severin, kendisini etkilemiştir, aynı etkiyi koruyabilirse bir yılın sonunda evleneceklerdir. Bu arada Severin kadına kendisinin efendisi olması için yalvarır kendisi de onun kölesi olacaktır.Nihayet uzun uğraşılardan sonra kadını razı eder; tabii tek koşulu vardır, kadın sürekli olarak kürklü olacaktır ve olaylar bu noktada başlar...

Kitap,Masoch'un dilimizdeki tek yapıtı. (Bilgi Yayınevi. 1974) Dilimize Tahsin Yaşamak çevirmiş. Hem de oldukça başarılı bir çeviri olarak.Kitabın sonunda üç de ek var. Bunlardan birincisi Masoch'un bir anısı. İkincisi Madam Fanny de Pistor'la yaptığı kölelik sözleşmesi, üçüncüsü de karısı Wanda'nın bir anısı.

Masoch, kuşkusuz bir büyük addır seksoloji tarihinde; edebiyat dünyasında olduğu kadar. 1895 yılında ölen bu büyük adı okumak, elbette bir dönemeci dönmek olacaktır. ●

1984'le

Baştarafı 22. Sayfada

Ortadoğu'daki az gelişmiş ülkelerle üçüncü dünyayı saflarına almak için rekabete devam ettiler. Daha küçük ülkeler ise bu mücadeleyi kendi menfaatleri doğrultusunda kullanmaya çalıştılar ki, Çin, Rusya, Amerika ve İngiltere bu dönemde en az altışar ülkeye askerî yardım yaptılar, ancak ittifaklar değişmeye devam etti. Örneğin, Etyopya yıllar boyu Amerika'dan silah alırken, birdenbire cayarak Sovyetler'den almaya başladı. Bu arada Etyopya'nın düşmanı ve Rusya'nın Doğu Afrika'daki en belli başlı üssü sayılan Somali, Amerika ile ilişki kurma yoluna girdi. Üç süper gücün kendilerine gelince, 1960'ların başlarına kadar Rusya ile dostane ilişkiler içerisindeki Çin, 1970'lerde Amerika'ya yöneldi, halen de bunları geliştirmeye çalışmakta...

3- Orwell'in Okyanusyası 3 sosyal sınıftan oluşmaktaydı: Nüfusun yüzde 85'ini meydana getiren robot işçiler yani proletarya parti ve devlet yönetimini ellerinde tutarak, lüks içinde yaşayan yüzde 2'lik elit tabaka ve direktifleri yerine getiren yüzde 13'lük güçsüz orta sınıfı oluşturan parti üyeleri. Bunlar, devamlı kontrol altında tutularak parti çizgisinden sapmaları önlenirdi.

Bugün: Günümüz Rusyası'ndaki durum Orwell'in kehanetine fazlasıyla uymaktadır. Nüfusun çok az bir bölümü komünist partisinin gerçek mensubudur. Bu elit tabaka üstün sınıf olmanın geleneksel imtiyazlarından tümüyle faydalanırlar: Lüks arabalar (Leonid Brejnev, antika otomobil koleksiyoncusudur), rahat şartlar, kolaylıklar ve her türlü ihtiyacı en ucuz şekilde karşılayan özel mağazalar... Güçlü parti üyelerine Rus ekonomisinin tipik özelliği olan kuyruklarda rastlanmaz. Yüksek rütbeli görevlilerin çocukları hukuk ve tıp eğitimi görmek için gerekli olan üniversiteye giriş imtihanlarına katılmazlar. Orta sınıfı oluşturan parti üyeleri de bu imtiyazların bazılarından faydalanırlar ama onlara sağlanan kolaylıklar gücü ellerinde tutanlarınkilerle karşılaştırılmaz bile... İmtiyazların bedeli ise sorgusuz sualsiz sadakât, tek yönlü düşünce sistemi, hayal ve inisiyatifin baskı altında tutulmasıdır. Çin,görev ve kâr payı açısından komünist ideale daha yakındır. Rusya gibi iki yüzlü olmasa bile orada da elit yönetici kadrosu vardır. 800 milyon Çinlinin yüzde 80-70'ini köylüler oluşturur. Amerika da benzer bir güç yapısını sahiptir. Ancak burada elit tabaka gücünü hükümetteki politik yerinden çok, ekonomik etkinliğinden alır. Nüfusun üst düzeydeki yüzde 20'si millî gelirin yüzde 50'sini kazanır ve ulusal kaynakların yüzde 75'ini kontrol eder.

4- Okyanusya'da en belli başlı kontrol vasıtası evler de dahil olmak üzere halkın girip çıktığı her yere Düşünce Polisi tarafından yerleştirilen iki yönlü göstericilerdi. Çizgiden en ufak sapmayı dahi gözden kaçırmayan ilgililer, kanal değiştirirlerdi ama ekranı hiçbir zaman karartmazlardı.

Bugün: Alıcı ve verici televizyon sistemi bir haberleşme aracı olarak Amerika'nın çoğu yerinde kullanılmaktadır. Hükümet yetkilileri aynı sistemin hükümet kararlarına karşı halkın tepkisini ölçmek için de kullanılmasını önermektedirler. Normal TV göstericileri kablo sistemine bağlanarak, kapalı devre oluşturduklarında günün 24 saati pasif alıcılar olarak kullanılabileceklerdir.

Evlerde kullanılan vericilerden faydalanmanın yanı sıra, gelecekte daha güçlü elektronik sistemlerle daha geniş kapsamlı kontrol sağlanması sadece önerilerde kalmamış, yapımına da girişilmiştir. Örneğin, bazı yerlerde polise fayda sağlamak için bölgeyi ağ gibi saran kompüter kontrolunda videoteyp kameraları ve alarmlar geliştirilmiştir. Bankalardakini andıran bir sistemle binaların damlarına, meydanlara ve şehre hakim noktalara yerleştirilen bu kameralar, polis merkezindeki ana monitöre bağlıdır. Göstericinin başındaki görevli, herhangi bir şüpheli olaydan merceği ayarlayarak olaya büyük ayrıntılarıyla tanık olabilmektedir.

Bu ve buna benzer kamera sistemlerinin ötesinde, özellikle şüpheli şahısları ve bilinen suçluları kontrol etmede kullanılacak bir başka sistem de geliştirilmeye çalışılmaktadır. Şüpheli şahsa kendisinin çıkaramayacağı şekilde monte edilen kompütere bağlı elektronik yerici sayesinde bunların tüm yaşamları gözaltına alınabilecektir. Ancak, suç oranını düşürmek, adaleti ve emniyeti sağlamak için kurulan bu sistemlerin, günün birinde "Big Brother - Büyük kardeş"in yaptığı gibi halkı gözetlemek için kullanılmayacağını kim garanti edebilir?

5- Okyanusya'da kontrol anahtarlarından biri de dil konusunda büyük bir hünerle sahnelenen dalaveralardı. Konuşulan dil anlamsızlığa varana dek yozlaştırılacaktı. Ve özgür düşüncenin üyelerin zihinlerinde yer etmemesi için, geçmişten kalan mirası anlaşılmaz hale sokacak tümüyle yeni bir dil, yeni bir konuşma yaratılacaktı, ama bu dilde bir takım kavramların karşılıkları olmayacaktı. Sistematik yoz-

laşmanın en büyük özelliği ise "çift düşünce" prensibi, yani çelişkili iki kavrama, mantıksızlığı farkedilemeden, aynı anda inanma yeteneğini verebilmekti. Her alanda gerçek olan tek şey partiydi. Bu nedenle sloganlar "Savaş barıştır", "Özgürlük köleliktir", "Cehalet kuvvettir" gibi sözlerden seçilecek ve bunların tersten okunabilirliği "çift düşüncenin" örnekleri olarak beyinlere kazınacaktı.

Bugün: Vietnam savaşı yeni dilin ve çift düşüncenin örneklerini dünya kamuoyuna gösterdi. Bombalama "savunma tepkisi", mülteci kampları "yeni yerleşme merkezleri", şehit ailelerine yapılan yardım "kazayla vurulan sivile tazminat", Amerika'nın Kamboçya'ya istilası ise "fetih" olarak nitelendirildi. Çarpışma boyunca dil, olup biteni örtbas etmek ve saklamak için kullanılmıştır. Savunma Bakanlığı (daha önce Harp Bakanlığı idi) Amerikan kamuoyuna sürekli olarak Vietnam'ın dünya barışının ve emniyetin anahtarı olduğunu anlattı: "Eğer Vietnam kaybedilirse, hür dünya çöker". Sonunda Amerika yenildi ama yitirilen 1 milyon hayat dışında pek az şey değişti.

Nixon döneminde hükümetçe yürütülen yeni dil ve çift düşünce politikası doruk noktasına ulaştı. Beyaz Saray evvelkilere tümüyle ters düşen beyanatlarını verirken, öncekileri "geçersiz" olarak nitelendirmekteydi. "Ulusal emniyeti sağlama" ve "yürütme" maskesi altında sayısız suç işlendi. Basın toplantılarında ünlü olduğu nisbette rezil bir girişle, "İzninizle açıklayayım..." diyerek binbir yalan ve uydurma bahaneler sıralanmaktaydı. "Nixon'un iyi niyeti" günden güne artan hırs ve ihtirastan değil de, "fazla gayretkeşlikten" suistimal ediliyordu!!. Orwell'in "1984"ünde yazıldığı gibi yalanlar gerçek, gerçekler ise yalandı...

6- 1984'ün dünyası seks konusunda son derece tutucuydu. Sekse karşı olanlar güçlü dernekler kurarak, kadın erkek ilişkisini sadece çocuk yapmağa yönelik olduğu sürece destekleyeceklerdi. Tüp bebek olayı gerçekleştiği takdirde, seks tümüyle yok olacaktı.

Bugün: Günümüz Çin'inde Victoria devri İngiltere'sinin tutucu ahlâkı yeniden hüküm sürmektedir. Kadın ve erkek 30 yaşına kadar bekâr kalmağa teşvik edilmekte, evlilik öncesi cinsel ilişki ise suç sayılmaktadır. Her türlüsü yasaklanan kozmetiklerin yanısıra, genellikle hiçbir cazibesi olmayan tek tip giyim ise iki karşı cinsin arasındaki farkı ortadan kaldırıp, tahriki yok etmektedir. Toplumun geleceği kişisel ilişkilerden çok partiye olan sadakate bağlıdır. Son zamanlarda Rusya'da da benzeri bir politika izlenmektedir.

7- Okyanusya'da tarih, günlük hükümet politikası uyarınca büyük bir ustalıkla yenilenecek, kitaplar ve mevcut yayınlar parti çizgisi paralelinde bıkıp usanmadan yeniden yazılacaktı. Okyanusya günün birinde bir ittifak yaparsa, eski dökümanlar derhal değiştirilecek, bu antlaşmalar her zaman varmışçasına halka yansıtılacaktı. Parti, geçmişe ait keşif ve icatlardan, edebiyat ve sanat alanındaki gelişmelerden, kısacası değeri olan herşeyden şeref payını alacaktı. Örneğin, uçağı icat eden partiydi. Bütün raporlar, dökümanlar ve tarih değiştirildiğinde, kimse gerçeği bilemeyeceğine göre, kim "hayır" diyebilirdi?

Bugün: Rusya, 2. Dünya Savaşı'nda Doğu Avrupa'da Nazileri kendilerinin çökerttiğini işlemektedir. Sovyet resmî kayıtlarında aynı bölgede çarpışan Amerika'ya ait tek bir satıra dahi rastlamak hayli güçtür. Ruslar, ilk uçak ve ilk televizyon gibi modern cihaz ve aletlerin icadında da kendilerine pay çıkarmaktadırlar. Tarihi sadece bu yönüyle saptırmakla kalmayıp, kendi devlet adamlarını da zamana ve işlerine geldiği şekilde değerlendirirler. Ölümünden sonra Stalin Kruşçev tarafından "canavar" olarak nitelendirilirken, Stalin'in gizli polis şefi Lavrenti Beria ihbar edilerek 1953'de idam edilmişti. Stalin devrine ait her türlü ayrıntıyı zihinlerden söküp atmak için Büyük Sovyet Ansiklopedisi editörlerine, Beria'yla ilgili bölümün üzerine yapıştırılmak üzere Bering Boğazı'na ait özel bir makale postalanmıştı. Günümüzde Sovyet politikası biraz daha esnekleştiğinden, Stalin'in 2. Dünya Savaşı'nın kazanılmasında rol oynayan güçlü bir lider olduğu kabul edilmektedir.

Çin'de Kültür Devrimi sırasında, özellikle 1960'ların sonlarında partinin gözünden düşenler "halk düşmanı" olarak ilân edilmiş, eğer çalışıyorlarsa işlerinden el çektirilerek yeni bir "eğitime" tabi tutulmuşlardı.

Amerika da zaman zaman geçmişini gözden geçirir. Düşmanlarına olan tavrı devre devre değişir. Örneğin, Kızılderililer, Japonlar ve şimdi de Küba ve Castro... Nixon'un ziyaretinden önce Çin, Amerika için "sarı tehlike"ydi. Bugün ise (gene de tedbiri elden bırakmayarak) Sovyetler Birliği'ne karşı güçlü bir müttefik ve uluslararası ticarette "yeni ortak" muamelesi görmektedir.

8- Okyanusya'da politik dürüstlük Sevgi Bakanlığına bağlı Düşünce Polisi tarafından sağlanacaktı. Bu kuruluş karşıt fikirde olanlara işkence ve psikolojik baskıyla hatalarını gösterir, partiyi kayıtsız şartsız kabul ettirir ve her yerde, her zaman hazır ve nazır olan "Big Brother"in tanrısal imajının sevilip, öğretilmesini sağlardı.

Bugün: Sovyetler Birliği'nde rejim aleyhtarları Sibirya'ya veya ülke dışına sürgüne gönderilmekte, gizli polis tarafından yapılan yoğun bir sorgu ve işkenceye maruz kalmakta, yahut da şuurunu kaybetmiş teşhisi konularak, kişiliğini değiştirene kadar meşru olmayan yollarla şok tedavilerine tabi tutulmaktadır.

Çin ise vatandaşlarını hizaya sokmak için tutucu bir toplumun kitlesel baskısını uygulamakta, çizgiden ayrılanlar herkesin önünde suçlarını itiraf ederek, hatayı tamir edeceklerine söz vermektedirler. Lenin ve Mao Tse-tung'un tanrısal figürleri her iki ülkede de saygı görmekte, Marksist düşüncenin atalarına ait ayrıntılar durmadan tekrarlanmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri de bu konuda Rusya ve Çin'den aşağı kalmamaktadır. FBI ve CIA ülke sınırları içerisinde etkin bir casusluk örgütüyle, sade vatandaştan, liderlere, kongre üyeleri ve senatörlere kadar uzanabilmektedir. Anayasal haklara aykırı olarak insanların mahremiyetlerine girebilen bu kuruluşlar, hatta askeri ve yerel polis, gözaltına aldıkları kişilere işkence ve elektrik şoku uygulamakta, kişisel mektupları açmak, hırsızlık ve kiralık ajanlar gibi yöntemlere başvurmaktadırlar. Dahası, bu kuruluşların bünyelerinde özel olarak işkence ve sorgu tekniklerini öğreten okullar bile bulunmaktadır. Uluslararası Af Örgütü'nün bir raporuna göre Brezilya, Şili ve Uruguay gibi polisi bu okullarda eğitim görmüş Latin Amerika ülkeleri resmî olarak da işkenceye göz yummaktadırlar.

★ ★ ★

Orwell'in kehanetlerine uygun olarak, bu üç süper güç arasındaki farklılıklar gittikçe azalmaktadır. Her üçünde de millî ekonomi gün geçtikçe artan devlet kontroluna giriyor. Hükümet, işveren ve koruyucu gibi hüviyetlerle vatandaşlarının özel hayatlarını denetleyebiliyor. Üçünde de bürokrasi hızla yayılıp güç kazanarak, gün günden daha fazla etkinleşiyor.

Orwell'in "1984"ü kapının eşiğinde, hem de bir değil, birçok yönüyle... ●

Füsun Özben

Baştarafı 28. Sayfada

zorunda kaldık, bilgilerinize sunulur.)

Füsun Özben, önce teninin rengiyle ünlü... Özben'in teni, gecenin karanlığından çok güneşin batış saatlerindeki Bebek Koyu'nu anımsatıyor.

Özben, Habeş asıllı... Büyükbabası Habeş-İtalyan savaşı sırasında İstanbul'a gelip yerleşmiş. Anne ve babası da Türkiye doğumlu... Özben, Levent Lisesi, Yıldız Koleji gibi okulların yanısıra İstanbul Belediye Konservatuarı Bale bölümünde de altı yıl eğitim görmüş.

"Ben admire (1) bale..." diyor, "Bale eğitiminin mankenlikte büyük yararı var."

Bir arkadaşımız vardı; Paris'teki çatı katında mum ışığında, mum bulamazsa çaput yakıp şiir yazmaya çalışırdı da, büyük bir ozan olmasına Paris itfaiyesi engel olmuştu. Füsun Özben'in balerin olmasına da İstanbul'daki opera yangını engel olmuş. Bir yılı aşkın bir süre Mr. ve Mrs. Carter ikilisi ile hazırlandıktan sonra opera yanınca o iş yatmış.

"Perfect (2) insanlardı Carter'lar... Ama olanakları kısıtlanınca ülkelerine dönmek zorunda kaldılar. Ben de büyük bir giyim firmasına manken olarak girdim. Bu arada İsviçre'deki Shillete okulunda mankenlik kurslarına katıldım. Jönev'deki (3) çalışmalarım çok başarılı oldu."

Özben, Türkiye'ye döndüğünde ünlü bir mankendir artık... Çok, ama çok para kazanmaktadır. Bu arada sık sık yurtdışında yabancı firmaların defilelerine de katılıp döviz kazandığı için aksırık gibi gelen devalüasyonlardan etkilenmemektedir.

"Seyahati çok seviyorum ve paramın çoğunu bu seyahatlere harcıyorum. Bu arada İngilizce ve Fransızca olmak üzere iki yabancı dil biliyorum. İngilizcem başlangıçta little'dı (4), şimdi perfect (2). Bilir misiniz, benim çocukken hep arkadaşlarım Amerikalı zencilerin çocuklarıydı. Hatta ilk boyfriend'im (5) bir Amerikalı zenci askerdi."

Füsun Özben, "to tell the truth, all the truth, nothing but the truth (6)" demeye başlar da, cinsel konulardaki görüşlerini saklar mı hiç!..

"Türk toplumunun seks yaklaşımı çok geri... Bunda eğitimsizliğin rolü büyük. Nasıl diyeyim, education (7) yaygınlaştıkça bu durum da düzelir. Bizim Afrikalılar da geri kalmış toplumun insanları... Ancak orada dinsel baskı bu oranda değil... Seks çok natürel (8) bir olay orada... Çıplaklık da öyle... Afrikalı doğa ile yoğrulmuş. Bir kadın memesi ile erkek memesi arasında pek fark görmüyor. Ama, son on yılda Afrikalı da bozulmaya başladı. Kentleşme, uygarlaşma çabaları onu da doğadan koparıyor. İndefinite (9) duruma getiriyor. Oysa, on yıl öncesinin Afrikalısı öylesine içten, sevecen ve cömertti ki."

Afrikalının "cömertliği"ne Füsun Özben'in verdiği örnek gerçekten ilginç. Afrika'da bir köyde kaldığı bir gece evli bir genç kadın, kocasını Özben'e armağan etmiş!..

"Sen bu gece tek başına yatma, ayaklarını üşütürsün, benim kocam da kabilenin en yakışıklı erkeğidir, dostluk böyle gecede belli olur, al sabaha kadar senin olsun..." demiş.

Afrika'daki bir köyde kaldığı gece kendisine kocasını sunan kadını seks özgürlüğüne örnek gösteren Habeş asıllı manken Özben, Türk toplumunu bu gibi konularda "çok geri" buluyor.

"Kabul ettiniz mi?.."

"Kızcağızın kalbini kıracak değildim ya..."

"Nasıldı, nasıldı?.."

"Çok strong (10) bir adamdı!.."

Füsun Özben'e bir öneride bulunuyoruz: "Siz beyaz adamı da siyah adamı da yakından tanıdığınıza göre, onları bir terazinin iki kefesine oturtur, kendiniz de ibre olursanızzz?..."

"Valla, ben gerçekten ibre oluyorum ama, bu ibre pek birinden diğerine tercih yapamıyor. Ancak zenci erkekler daha güçlü... Ben, bir kadın olarak erkeğimin güçlü olmasını isterim."

"Kadın-erkek kıyaslaması?.."

İşte biz bir "fiske" gibi bu soruyu sorduğumuzda Füsun Özben "Kase-i fağfur"a dönüyor:

"Asla, ben feminist (11) değilim. Nefret ederim böyle şeylerden... Kadın kadınlığını, erkek erkekliğini bilmeli. Others (12) beni ilgilendirmez, tiksindirir. Kadın hakları kavgaları falan hep eşeksizlikten tutuşan Batılı kadınların uğraşı... Seks olayında da günlük yaşamda da beni erkek yönlendirmeli... Tıpkı yataktaki gibi..."

"Ya evlilik?... Ya aşk?.. Ya?.."

"Evlilik çok önemli bir organisation (13) bence... Ben kadın olarak erkeğime verebileceğimin en iyisini vereceğim, o da bunu topluma iletecek. Erkek iletkendir zira... Benden ne kadar iyi şeyler alırsa, o kadar iyi şeyler iletir."

"Bir erkekle beraber olduğunuz sırada başka bir erkekle ilişki kurar mısınız?" şeklindeki sözüm ona hınzırca sorumuzu, banyodan sonra saçını kurular gibi gayet rahat cevaplıyor:

"Olabilir... Kadınla erkek arasındaki alış-veriş, elektrikteki alış-verişe benzer... Bir erkekle bir yerde otururken, başka masadaki başka bir erkekten size bir elektrik akımı gelirseee... ve elektrik akımı benimkiyle bir uyum sağlıyorsa o zaman her şey olabilir. Aşk da bu elektriğin voltajına bağlıdır. Bu elektrik akımı iyi şeyler üretmeye başladığında gerçek aşk oluşmuş demektir."

"Genç kızlarımıza, manken olmak isteyenlere neler söylemek isterdiniz?"

"Valla hayat bir tecrübedir, bir okuldur. Her zevki tadacak ve her şeyi öğreneceksin, elinden geldiğince... Ancak, bizim toplumumuzda bu impossible (14). Seks bir tabu, bekaret hâlâ geçerli... Ama, bu tabulara saldırmamak, anlayışlı olmak gerekli..."

"Oysa, siz..."

"Ben toplumdan soyutlandım. Bu belki de çok acı, çok güç..."

"Ama, karşılığını da aldınız..."

"Evet, hem de fazlasıyla..."

Biz de sözü fazla uzatmadan, bu uluslararası üne sahip mankenimizin Türkiye'de olduğu sıralar her pazar sabahı Belgrad Ormanı'ndaki havuzbaşında "Jogging" (15) yaptığını mart ayı hayranlarına duyurup, noktayı koyalım.

THE END (16)

RÖPORTAJIN SÖZLÜKÇESİ:

1- Admire: Deli gibi aşık,
2- Perfect: Mumla arasan bulunmaz,
3- Jönev: İsviçre'de bir mülki amirlik,
4- Little'dı perfect: Önce ufacıktı, şimdi maşallah,
5- Boyfriend: İlk doktorculuk oynadığı çocuk,
6- To tell the truth...: Yalanım varsa gözüm çıksın,
7- Education: Talim Terbiye,
8 Natürel: Su içmek gibi bi şey,
9- Indefinite: Ne idüğü belirsiz,
10- Strong: Ağzınıza lâyık,
11- Feminist: Kadıncıl,
12- Others: Kendi cinsini seven,
13- Organisation: Ruhsatlı seks,
14- Impossible: Nah öğrenirsin,
15- Jogging: Ormanda yapılan bir şey,
16- The end: Geçmiş olsun. ●

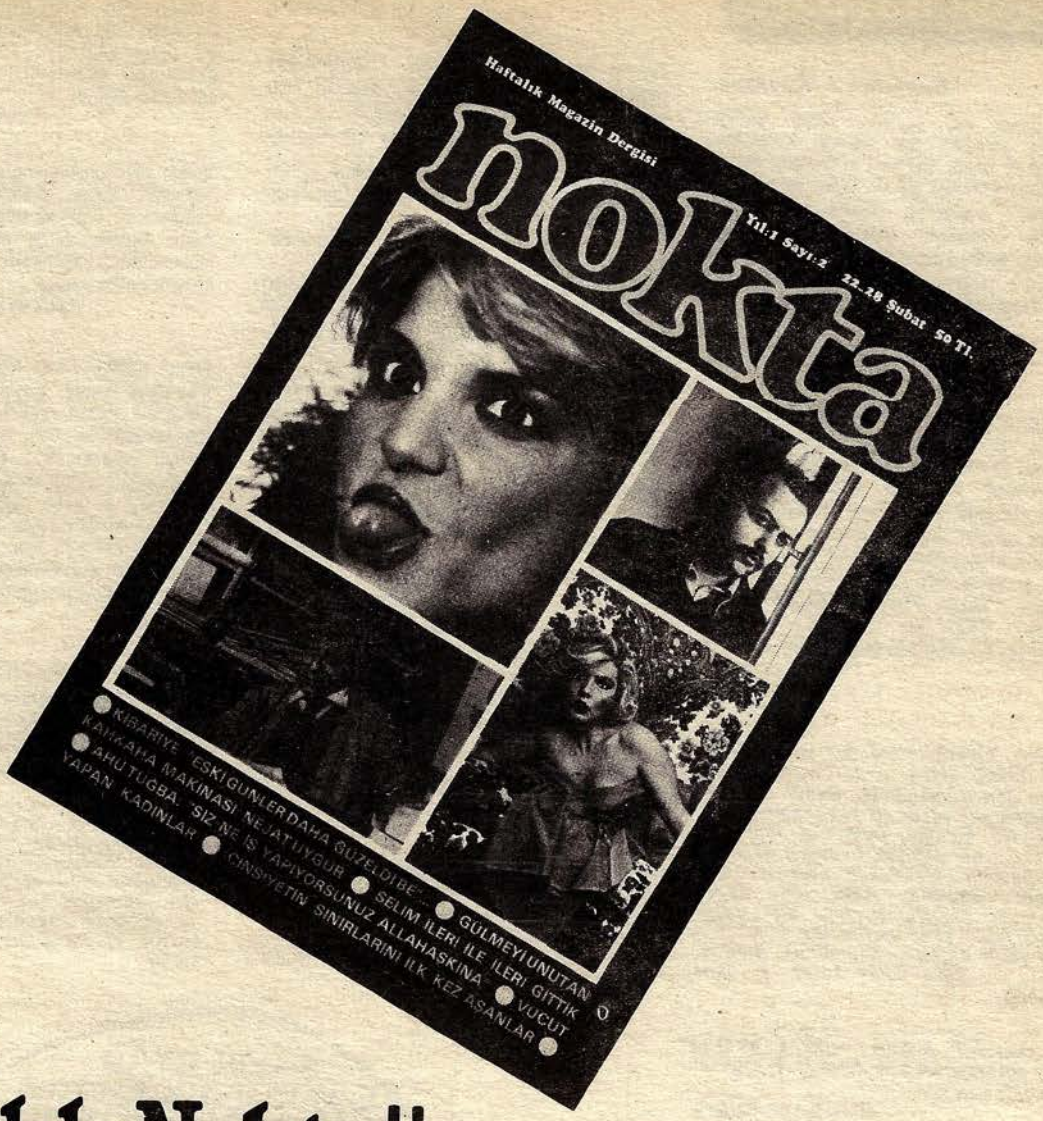

"Farklı Nokta"

"FARKLI"
Her Pazartesi "Farklı bir gün"dür.
Her Pazartesi "Farklı Magazin Dergisi NOKTA"nın günüdür.

"NOKTA"
İnsana, Topluma, Olaylara "Değişik ve başka açı"dan bakan bir gazetecilik anlayışının ürünüdür.

"FARKLI NOKTA"
Eğlendirici, İğneleyici, Açıklayıcı
Yazılarıyla: Dopdolu yeni derginiz.

"Açık kapalı her olay için **NOKTA**"

Geçen Sayılar

Baştarafı 4. Sayfada

Şubat ayında bu sayfada yazan Serhat Güvenç'in görüşleri çok saçma. Kadınların çıplak erkek resmi istemesi anormallik değil, normalliktir. Erkekler çıplak kadın resimlerine nasıl zevkle bakıyorsa, elbette kadınlar da erkeklerin resimlerini görmek isteyecektir. Serhat Bey sanki kanun dışı bir olay gibi söz ediyor. Eğer kendini teşhir etmeğe meraklıysa, resmini derginize göndersin de, görelim.

Funda Çolak, Arzu Yiğit,Hale Işıklar-İstanbul

Bence büyük değer taşıyan Erkekçe'yi ciltletmek istiyorum. Fakat eşim içindeki cüretkar resimler yüzünden, kitaplığımda gördüğü zaman kızıyor. İşi nerdeyse ayrılmaya götürecektik. Bir tartışma sonunda biriktirdiğim dergileri yakmağa karar verdim, ama kıyamadım. Bir erkek kitaplığına kitap almayacak olur mu?. Cehalet bir yüz karasıdır. İleri görüşe sahip olmak ve daima bilime yönelik kitap, dergi gazete okumak suç mu? Karım bu anlamsız kıskançlığı sürdürürse, Erkekçe'den değil, ondan ayrılacağım.

İ.K. -Gemlik

Notumuz: Erkekçe'nin amacı yuva yıkmak değil, mutlu daha mutlu yuvalar için elinden geleni yapmaktır. Bugün Erkekçe okuyucularının yüzde 40'ının kadın olduğunu eşinize anlatın. Dergimizi onun da okumasını, hiç değilse, okumayı denemesini sağlayın. Okudukça sevecek, size teşekkür edecektir. Ama Nuh diyor, peygamber demiyorsa, biz, bizi değil, yuvanızı tercih etmenizi öneririz. Erkekçe'yi başka yerde de bulur okursunuz. Ama iki çocuklu bir yuva kolay kolay bir daha bulunmaz.

Bazı resimlerin orasına burasına gereksiz sansür koymanız çok ayıp. Böyle geniş kapsamlı bir dergide sansür olur mu?

Murat Sığıncı-Karabük

Zeynep'in görüntüleri için Erhan Sargın'ı kutlarım. Ama niçin kilotsuz, ya da şeffaf külotlu resim çekmiyor, çekileni de sansür ediyorsunuz?

Osman İnce-İstanbul

Eşim ve ben derginizi birlikte okuyor, birlikte yararlanıyoruz. Yalnız fotoğraflarınız zaman zaman derginizin klasına yakışmıyor. Daha doğal ortamlarda,daha rahat kompozisyonlarda, daha estetik ve sanat kaygısı ile çalışmak mümkün. Doğal ışıkta kadın güzelliği daha bir güzel olur. Bir amatör fotoğrafçı ve fotoğraf hastası olarak bu eleştirileri yaptım diye bana kızmayın.

Eren Özerdim-Ankara

Yapmacık pozlu fotoğraflar bu dergiye bir şey kazandırmaz. Fotoğraf okuyucuya birşeyler vermeli. Doğal olmalı. Gönderilen okuyucu mektuplarının işinize gelen yönünü yayınlayıp, sizi dostça eleştiren diğer yönlerini yayınlamıyorsunuz. Böylece sizi dost bilip yazan okuyucularınıza haksızlık etmiş oluyorsunuz. Sizi övenden çok, dostça eleştiren yazılara önem verin.

Hüdai Demir-Diyarbakır

Bu harika dergiye bu kadar sansürlü resim yakışmıyor.

Serdar Çınık-İstanbul

Zeynep ve Edwige Fenech resimlerindeki sansürleriniz biraz ayıp olmuş. Yasaları hiçe sayın demiyorum. Ama biraz tabii olun.

İbrahim K.Kaya-Samsun

Ben 16 yaşında bir gencim. Erkekçe benim yaşımdaki gençlerin sorunlarına yeterince eğilmiyor.

Süer Öcal-İstanbul

Size bir şarkıyı hatırlatacağım.. Daha önceleri neredeydiniz. Hiç bir konuyu eleştirmeğe cesaret edemiyorum, ama sansürlerinize takılıyorum. Bugün İstanbul'da seks filmi gösteren bir yığın sinemada ne filmler var.. Ağustos sayınızda, bakire olduğunu iddia eden Dilberay'ın Gece Yaşayan Kadın filmini seyredin... Böyle filmlerin serbestçe gösterildiği filmde Pamela'nın resmi rötuşlanmaz. Ocak sayınızda çıkan M.E.K. imzası ile yazan okuyucunuza Erkekçe teessüf ederim. Ne demek batı kopyacılığı, ne demek bu ülkenin sorunu seksolojik değil.. Ne demek cinayet işliyorsunuz.. Her ülkenin kendi koşullarına göre sorunları vardır.

Cihan Çiçeklitop-İstanbul

Türkiye'nin sorununun ekonomik olduğunu söyleyen ve seks konuları yazmanın cinayet olduğunu iddia edenler bırakın başka dergi okusun. Bu kişiler aslında Erkekçe'yi okumak, öğrenmek için değil, resimlerine bakmak için alanlardır. Yanlış anlamayın. Seksten başka şey yazın demiyorum. Ama ağırlık, bu ülkede hiç olmayan cinsel eğitim yönünde olmalı.

F.B. - İstanbul

Ruhbilim konusuna okuyucuların ilgisini iyi keşfettiniz.Resimlerinizde vücut fazla önde. Oysa fotoğrafa anlam kazandıran yüz şekilleridir.

Mehmet Baki Özcan-İstanbul

Böyle bir dergiyi yaratmak kolay olmasa gerek. Cinsel eğitimi yetersiz olan toplumumuzu bilinçlendirmeniz, Erkekçe'yi yalnız biz gençlerin değil tüm aile büyüklerinin benimsediği bir dergi yapmanız küçümsenmeyecek bir başarı. Biz gençlerin sorunlarına daha fazla eğilmenizi dilerim.

Coşkun Çoroğlu-Adapazarı

Neden yazıların tümüne yakın bölümü yabancı kaynaklı? Neden resimleriniz sansürlü.. Biz gençlere siz önderlik edeceksiniz. Bu sebeple daima bizden ilerde olmanız gerek. Türk toplumunun kalkınması, insan ilişkilerinin gelişmesinden geçiyor.

Haluk ve Haldun Özakçe-Ankara

Eğitici niteliği olan, toplumumuza cinselliğin kavramını veren böyle bir derginin bazı bölümleri neden sansür edilir anlamıyorum. Diyeceksiniz ki, "Bu bizim işimiz değil. Bu ülkenin yasaları var." Evet biliyorum. Fakat hiç bir eğitici yanı olmayan, seksi ve cinsel birleşmeyi en kaba noktalarına kadar işleyen filmler sinemalarda oynarken, bu yasalar geçerli değil de Erkekçe için mi geçerli?. Erkekçe okuyucuları için Erkekçe poz veren Zeynep'e bile sansür koymuşsunuz.

Eyüp Özbek-Giresun

Erkekçe hayatımda bir dönüm noktası oldu... Şimdi olayları anlatırken, E.Ö. (Erkekçe'den önce) ya da E.S. (Erkekçe'den sonra) diyorum. Daha mutlu yıllara.. Daha büyük başarılara..

İmza ve adres okunamadı.

Ricamız: Geçen Sayılar sayfasına yazdığınız mektuplarda lütfen zarfın üzerine "Geçen Sayılar Bölümü" diye yazınız. Mektubun içine de gene lütfen adınızı ve açık adresinizi yazınız. Pul üzerindeki damgadan kent adı okumak bazen olanaksız oluyor. Yardımlarınız için şimdiden teşekkürler.

ERKEKÇE TAVSİYELER

Her türlü sorunlarınızı Erkekçe'ye yazıp sorabilirsiniz. Sorunlarınız en iyi uzmanlar tarafından değerlendirilip, tavsiye bildirilecektir. Mektuplarınızı ERKEKÇE TAVSİYELER, Dr. Şevki Bey Sokak No: 6 Divanyolu/İstanbul, adresine yollayınız. Kimliğiniz ve adresiniz gizli tutulur. Mektuplar iade edilmez.

ŞIMARIK ÇOCUKLAR GİBİ...

★ Orta halli sayılabilecek bir ailenin tek erkek çocuğu olarak yetiştim. Liseyi bitirdikten sonra, bir yandan okurken, bir yandan aileme yük olmamak için çalıştım. Okulu bitirdikten sonra iyi bir maaşla, iyi bir işe girdim. Yükseldim. Şimdi, yıllar önce düşleyemeyeceğim bir sosyal çevre içinde bulunuyorum. "Sosyete" de diyebilirsiniz bu çevreye... Bu çevreden evlendim geçen yıl... Karım çok güzel... Üstünde herkesin ilgisini toplamaktan, gittiğimiz partilerde çevresinde erkeklerin dolaşmasından büyük zevk alıyor. Açıkçası kıskanıyorum, ama, biraz ölçülü olmasını istediğimde de öfkeyle odasına kapanıyor. Bu yüzden bazı şeylere aldırış etmemeyi öğrendim. Ancak, istediğini yaptırtmak için, tıpkı şımarık çocuklar gibi, somurtuyor, küsüyor, bağırıp çağırıyor. Sevmesem çekmem. Ne yapmamı öğütlersiniz.

F.A.
İstanbul

"Sevmesem çekmem" diyorsunuz. Doğru. İnsan ancak sevdiklerine katlanır. Ama, bağışlarsanız, bir soru sormak istiyoruz: Karınızı gerçekten seviyor musunuz? Bu soruyu sormamıza şaşırdınız mı yoksa? Sanmıyoruz, çünkü, yaşam öyküsünüzü anlatırken, böyle bir sorunun sorulmasını sanki zorunlu kılacak bazı dil sürçmeleri yaptınız. Örneğin, orta halli bir aileden geldiğinizi, okumak için çalıştığınızı, "düşleyemeyeceğiniz" bir sosyal çevreye girdiğinizi, bu çevreden evlendiğinizi yazmışsınız. "Bugün bulunduğum yere yeteneklerimle mi geldim? Yoksa, bu çevreye girdiğim için mi bugünkü yerimdeyim?" Bu soruyu kendi kendinize sorup açık yürekle yanıtladınız mı? Belki de bugünkü yerinize ulaşmada karınıza, karınızın sosyal çevresine borçlu hissediyorsunuz kendinizi... Bize sorduklarınıza sağlıklı bir yanıt alabilmeniz için önce kendinize karşı dürüst olmanız gerek... Eşinizden ayrıldığınız takdirde, o sosyal çevreden, hatta işinizden bile ayrılmanız gerekebilir mi?

Bu soruya "hayır" diyebiliyorsanız, ulaştığınız yeri yalnızca kendi çalışmanıza ve yeteneklerinize borçluysanız, o zaman gelin sorunlarınızı tartışalım.

Anlaşılan, karınız, ailenin şımarık çocuğu olarak baba evinde başarıyla kullandığı bir silahı (somurtma ve gözyaşı) koca evinde de kullanıyor. Böyle yaptığında her istediği "gık" denmeden verilmiş olacak ki, kullanmaya devam ediyor. Suratını asıp somurttuğu ya da gözyaşı döktüğü zaman dediklerine boyun eğmezseniz, (1) kapıyı vurup baba evine dönecek ve sonra ayrılmak için mahkemeye başvuracak ya da (2) somurtup gözyaşı dökmek yerine konuşmak, tartışmak, uzlaşmak yollarını bulacaktır. İlkini yaparsa güle güle gitsin. Rahat edersiniz. İkincisini yaparsa sorununuz çözülmüş demektir. Gözünüz aydın.

Ancak, somurtup ağlayarak bir şey elde edemeyeceğini karınıza anlatmak için uygun bir zaman seçin. Tam gözyaşı nöbetinin ortasında anlatmaya kalkışırsanız, ne meramınızı anlatabilir, ne de dinletebilirsiniz. İkinizin de keyfinin yerinde olduğu bir zamanı seçerek, kendisini çok sevdiğinizi, ama bu somurtma-ağlama nöbetlerinin de sizin için ömür törpüsü olduğunu anlatın. Bu bir yoldur. Bir başka yol, somurttuğu zaman görmezlikten gelmektir. Şımarık çocuklar, somurtmaları görmezlikten gelinince, bu kere de yaygarayı basarlar, daha çok somurturlar. İş çığrından çıkma eğilimi gösterirse, kapıyı vurup siz gidin. Onun aynı şeyi yapmasına fırsat vermeyin. Yakınlardaki bir meyhanede (tercihen arkadaşlarımızla) bir-iki kadeh atın, geceyarısından sonra da eve dönün. Kendi yapması gereken işi sizin yaptığınızı gören eşiniz şaşkın, savunmasız olacaktır döndüğünüzde... O zaman konuyu açın. Tınmamışsa da, üstüne gitmeyin, oturma odasındaki koltuğa yatağınızı yapın. Buraya kadar geleceğini sanmıyoruz işlerin...

İÇKİ, SİGARA VE DOĞUM

★ İki yıldır evliyim. Karım üç aylık hamile... Flört ettiğimiz zamanlar, gittiğimiz yerlerde bir-iki kadeh içki içerdik açılmak için... Evlendikten sonra, biraz da ailelerimizin baskısının üstümüzden kalkmasıyla, normal dozumuza bir-iki kadeh daha ekledik. Karım üstelik sigara da içiyor. Bu alışkanlıkların doğacak çocuğumuza zararları olabilir mi?

T.Ş.
Ankara

Sigara ve içkiye **ilke olarak** karşı olan kişi ve kuruluşlar vardır. Onlara kalırsa, değil gebelik sırasında, herhangi bir zamanda içki ve sigara içmek sağlığa çok zararlıdır. Ancak, yapılan araştırmalar göstermektedir ki, ölçülü alındıklarında (bir kadeh sert içki, 4-5 sigara), sigaranın da, içkinin de insan vücuduna zararı yoktur.

Bu madalyonun bir yanı... Öteki yanı da var.

İngiltere'de çok geniş bir nüfus üstünde yapılan araştırmalar, gebeliğin özellikle ilk aylarında yüksek dozda alkol almanın cenini büyük tehlikelerle karşı karşıya bırakacağını ortaya koymuştur. İncelenen alkolik annelerin yüzde 17'sinin çocukları, doğduklarının ilk haftasında ölmüşlerdir. Bu da İngiltere'deki bebek ölüm oranının 8 katıdır. Daha ileri yaşlarda yapılan zekâ testleri, alkolik annelerden doğan çocukların yüzde 44'ünün zekasının geri denecek düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Genel nüfusta aynı oran yüzde 9'dur. Öte yandan, yapılan saptamalara göre, alkolik analardan olma çocukların yüzde 32'sinde fizyolojik bozukluk vardır. Çocuğun normal büyüme hızının yüzde 65'ini bulmaktadır, alkolik çocukların büyüme hızları... O kadar ki, dünyanın en tutucu tıp dergilerinden biri (İngiltere'de yayınlanmaktadır), içki içen kadınların gebe kaldıktan sonra içkiyi sürdürmeleri halinde, kürtaj yaptırmalarını ciddi ciddi önermektedir.

SEKS EĞİTİMİ...

★ Seks konusunda ailelerin çocuklarıyla açık-sözlü olmalarını, bir takım konuları özgürce tartışmalarını öneriyorsunuz. Bazıları daha da ileri giderek seks eğitiminin okullara konulmasını savunuyorlar. Seksi küçük yaşta öğrenmek, körpe dimağları yozlaştırmaz mı? Sokaktaki köpeklerden ne farkımız kalır? Biraz daha hoşgörülü, ama eskisine benzer biçimde bu konular ele alınsa iyi olmaz mı?

B.A.
Adana

Seks insan yaşamında önemli bir unsurdur. Kendilerini bu kadar ilgilendiren, ileri yaşlara kadar da ilgilendirecek olan bir konuda bilgi, bilimsel ve sağlıklı bilgi sahibi olmak, aklı ermeye başladığı andan itibaren herkesin doğal hakkıdır. Bu bilgileri onlara vermek de, ya ailenin, ya okulun ödev ve sorumluluğudur.

Tutumumuzu böylece belirledikten sonra, erken yaşlarda seks eğitimiyle ileri yaşlarda seks davranışları arasındaki ilişkiye değinmek istiyoruz. Maryland Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden oluşan bir araştırma grubunun Jamaikalı 150 kadın üstünde yaptıkları çalışma gerçekten çok ilginç... Kadınların dörtte-üçü seks konusunda ana-babalarından hiç bilgi almamışlardı. Bunların yarısı, seks konusunda karanlıkta bırakıldıkları için ana-babalarına öfkeliydiler. Üçte-ikisi ilk aybaşı kanamalarını geçirdiklerinde şaşkına dönmüşler, en yakındaki doktora koşmuşlardı. Yarısı 16 yaşındayken, üçte-ikisi de 17 yaşındayken ilk cinsel birleşmelerini yapmışlardı. 150 kadından ancak 9'u o ilk birleşmede doğum kontrolu tekniği uygulamış, 15'i de gebe kalmıştı.

Asıl ilginç sonuç, ana-babalarından seks konusunda bilgi alan dörtte-birlik bölümdeki kadınların HEM DAHA GEÇ YAŞTA İLK BİRLEŞME YAPTIKLARI, HEM GEÇ EVLENDİKLERİ, HEM DE DAHA AZ ÇOCUK YAPTIKLARIDIR. Üstelik, SEKS BİLGİSİ ALANLAR, DAHA AZ SEKS DENEYİMİ GEÇİRMİŞLERDİ EVLİLİK ÖNCESİNDE... Burada ilginç bir nokta çıkıyor ortaya... Ana-babalarının seks konularında kendilerine hiç bilgi vermemesine tepki olarak mı, erken yaşta sekse başladı bazıları? Meraktan mı yaptılar bunu?

İlginç değil mi? Savcıları sanık sandalyesine oturtmuyor mu?

Erken yaşta seks bilgisi alanlar daha dengeli davranırken, seks konusunda karanlıkta bırakılanlar, (1) daha erken yaşta cinsel birleşmeye giriyorlar, (2) daha sık ve çok cinsel ilişki kuruyorlar, (3) daha çok çocuk yapıyorlar.

Erken yaşta seks eğitiminin yapılmasını savunanlara yöneltilen suçlamaların sahipleri, şapkalarını önlerine koyup düşünsünler bir kere...

SABAHLARI UYANINCA

★ ERKEKÇE çıktığından beri köşenizi ilgiyle izliyorum. Benim sorunlarıma dolaylı da olsa çözüm önerilebilir mi diye bekledim. Olmadı. İzin verirseniz küçük bir eleştiri yapayım. Kişilerin sorunlarına getirilen yanıtlar, Freudcu bir kafa yapısını yansıtıyor. Cinsel sorunların temelde "psikolojik" oldukları, insanın vücudunda değil de kafasında olduğunu söylüyorsunuz. Benim sorunum şu: Üç, hatta dört kere seks yaptığım, yani varabildiğimce doyuma vardığım gecelerin sabahında bile, uyandığımda, penisimi kaskatı, dimdik buluyorum. Oysa, o gece, tam anlamıyla doyuma vardığım ve seksin düşünü bile görmediğim için, beni uyaracak hiç bir şey de yok. Açıklayabilir misiniz?

N.M.
İstanbul

Bugüne kadar ERKEKÇE'ye yazıp cinsel sorunlarına çözüm arayanların ezici çoğunluğunun sorunları "psikolojik" nitelikte olduğu için, verilen yanıtlar da bu özelliği ister istemez yansıtıyor. Freudculuk suçlamasına gelince, yüzlerce yıldır "insan" dediğimiz olgunun organik-fizyolojik yönü öylesine vurgulandı, onun "psikolojik" özellikleri öylesine ikinci plana itildi ki, belli bazı tartışmalarda, tepki olarak, ister istemez psikolojik unsurlar ağır basabiliyor. Hemen belirtelim: Psikolojik noktalara ağırlık verip fizyolojik kökenli konuları görmezlikten gelmek ne kadar yanlışsa, aynı şey, tersi için de geçerlidir. İnsanı tanımak ve anlamak, onu, psikolojik-fizyolojik boyutlarının bütünlüğü içinde görmeye bağlıdır.

Hormon dengesizliği, kronik hastalık, gelişme bozuklukları türünden "fizyolojik" etkenlerin cinselliği etkilediği açıktır. Bunu kimse tartışmıyor, tartışamaz. Ancak, cinsel sorunların önemli bir bölümünün kökenleri "psikolojik" diye kimse de Freud'u suçlayamaz, suçlamamalıdır. Üstelik, Freud, genellikle Freud'u okumayanlar, onun hakkında kulaktan dolma bilgiye sahip olanlarca suçlanır. Freud, yetişkinlerin cinsel sorunlarından çok, çocuk cinselliğindeki çelişki ve çatışmaları ele almıştır.

Sizin sorununuza gelince... Çok basit, fizyolojik bir açıklaması var durumunuzun... Gece çişe kalktınız mı? Kalkmadınızsa, o penis sertliği, idrar torbanızın dolu olmasındandır. Gerçi sizin bile farkında olmadığınız cinsel bir neden bulunabilir, ama, sabahları görülen penis sertliği, esneme ve gerinme gibi doğal bir mekanizmadır çoğu kere... Penisini sert görüp heyecana kapılan ve yanında yatan kadının üstüne çullanan çok erkek, sabahları, hayal kırıklığına uğradıklarında, cinsel sertlikle "işeme isteği" sertliğinin farklı şeyler olduklarını soğuk duş yemiş gibi anlamışlardır. Özetle, söylemediğimiz şeyleri söylemiş gibi göstermeyin bizi... Somut sorunlara somut yanıtlar getiriyoruz. Sizinkine getirdiğimiz gibi...

ÇOCUKLARIN SEKS SORUNLARI

★ Elli yaşındayım, karımsa kırk altı... Biri 18'inde erkek, biri 16'sında kız, iki çocuğumuz var. Sorun karımla benim ilişkilerimde değil, ana-baba olarak çocuklarımızla ilişkilerimizde... Karımla benim yaşımdan tahmin edebileceğiniz gibi, seks konularında aile büyüklerimizin baskılarını üstümüzde duyarak büyüdük. Okumuş, görmüş kişiler olduğumuz için aynı baskıları çocuklarımızın üstünde uygulamamak için özen gösterdik. Ne var ki, gösterdiğimiz hoşgörü ve anlayış, yok içkiydi, yok diskolardı, yok ev partileriydi, basbayağı zorlanmaya başladı. Kızımın bugüne kadar bir erkekle yattığını sanmıyorum, ama, masturbasyon yaptığını biliyorum. Karım yakalamış. Aynı şekilde, oğlumun kirli çamaşırlarından seks ya da masturbasyon yaptığını anlıyoruz. Nereye kadar gider bu? Ne yapabiliriz? Biraz daha ileriye giderlerse, çok tatsız durumlarla karşılaşmaktan korkuyoruz.

A.A.
İzmir

Genelde çocuklarının geleceğinden, özelde de çocuklarının seks yaşamından kaygılanan, korkan ana-babalar kervanına hoşgeldiniz. Böyle diyerek de, içinde bulunduğunuz durumu hafife aldığımızı sanmayın. Sorun öylesine yaygın, ama, çoğu zaman, o kadar önemsiz ki, takılmadan edemedik.

Kuşaklar arasında çatışma ve sürtüşme insan kadar eskidir. Ünlü düşünür Sokrat da, gençlerin "otoriteye baş kaldırdıklarından, büyüklerine saygı duymadıklarından" yakınmamış mıydı? Sizi baskı altında tutmuş aile büyüklerinizden hayatta olan varsa, onlara sorun: Büyük olasılıkla onların büyükleri de onları baskı altında tutmuştur. Asıl sorun, çocuklarını "iyi yetiştirmek" tutkusundaki büyüklerin onları "yetişkin

birer insan" gibi karşılarına alıp bazı konuları açıkça tartışmayışları, gençlerin de aile büyüklerinin "dar kafalı" oldukları gerekçesiyle diyaloga girmekten kaçınmalarıdır. Çocuklar da, aile büyükleri de artık seksin, yalnızca bir "üreme aracı" değil, bir "zevk kaynağı" olduğunu, insanlar arasında ilişki ve iletişim kurmanın en sıcak, yakın ve içten yolu olarak belirdiğini bilmekteler. Yalnızca bu gerçeği birbirlerine açıklamaktan kaçınmaktalar.

Açık kafalı olduğunuz anlaşılıyor. Yapacağınız şey, çocuklarınızı karşınıza alıp açık-açık konuşmaktır. "Masturbasyon yaparsan kör olursun" gibi alay konusu olacak saçmalıklara kapılmayın. İnandırıcılığınızı yitirirsiniz. Rasgele ve korunmasız seksin kişisel ve toplumsal sakıncalarını anlatın. Kişinin ruh ve beden sağlığına yapacağı etkileri sergileyin. Çocuklarınızın ikisi de reşitliğe yakın olduklarına göre, kendi yollarını kendileri çizebilecek durumdadırlar. Siz görevinizi yaptıktan sonra, gerisi onların bileceği iştir. Konuşun, tartışın, sonra da orta-yaşlı bir çift olarak **her yönüyle** kendi hayatınızı yaşamaya bakın.

KÜÇÜK VEYA BÜYÜK ORGAN

★ Derdim penisimin çok küçük oluşu... En büyük olduğu anda bile 12 santim... Arkadaşlarım arasında yakışıklı sayılmama ve kızlardan ilgi görmeme rağmen, alay ederler diye, başkalarının önünde bugüne kadar hiç soyunamadım. Kadınlarla yatma teşebbüsünde bulunmaktan bile korkuyorum. Ne yapmamı öğütlersiniz?

★ Penisim çok büyük... Sertleştiğinde 25 santimetreyi buluyor. Hep suspansuvar takmak zorunda kalıyorum. Bildim bileli de böyle... On altı yaşındayken arkadaşlarımın ısrarıyla geneleve gitmiştim de, oradaki kadın, "git eşekle yat" diye beni kovalamıştı. Çok sevdiğim, evlenmeyi düşündüğüm bir kız var şimdi... Onu kaybetmekten korktuğum için penis büyüklüğümü "devlet sırrı" gibi saklıyorum. Evlendikten, geriye dönüş olmayacağını garantiledikten sonra bunu açıklamayı, göstermeyi düşünüyorum. Acaba doğru mu yapıyorum?

İmzasız/İmzasız

İşte, iki gün arayla postadan çıkan, taban tabana zıt iki "sorun"u sergileyen iki mektup... Yazan ve yardım isteyen gençlerimizden özür dileriz, ama bu sütunları hiç okumamışlar galiba... İlk sayımızdan beri, benzeri yakınmalara ayrıntılı yanıtlar veriyoruz, ama, sanki vermemiş gibi, her keresinde aynı sorularla karşılaşıyoruz. Penis büyüklüğüyle "cinsel performans" arasında doğru orantı bulunduğu yönündeki saplantı çok, ama çok güçlü anlaşılan...

Biri 12, biri 25 (?) santimetrelik iki penisin kendilerine özgü sorunları var. İki mektubu, çarpıcı olsun diye alt alta koyuşumuzun bir nedeni de, her büyüklükteki penisin, ama gerçek, ama hayalî sorunları bulunabileceğini mukayeseli olarak okuyucularımıza göstermek...

Tekrar söylüyoruz: Penisin niceliğiyle, yani büyüklüğüyle, cinsel performansın niteliği, yani kalitesi arasında hiç bir ilişki yoktur. Penisi büyük, tekniği berbat bir erkek kadını yatakta nasıl "buz gibi" bırakırsa, tam tersine, penisi küçük, tekniği üstün bir erkek de onu zevkten zevke dolaştırabilir. Kaldı ki, kadının vajinası, temasa geldiği nesnenin boyutlarına kendisini ayarlayan, eldiven gibi onu sarıp onun biçimini alan bir kasyar sistemidir. Bu nedenle, çok küçük ya da çok büyük olmamak koşuluyla, her vajina her penise uyum sağlar. Nicelik konusunda kafa yormayı bırakın.

Yalnızca, penisinin büyüklüğünden yakınan okuyucumuza, sevgilisine durumu hemen açıklamasını öğütleriz. Evlendikten sonra yapılacak böyle bir açıklama, en azından evliliği "samimiyetsiz" biçimde başlamaktan alıkoyar.

Kısacası tekniğinizi geliştirin. Mezurayı da rafa kaldırın. Yok, ölçme tutkunuz sürüyorsa, ölçü aldığınız yeri değiştirin. Yirmi-beş santimlik okuyucumuz övgüyle karışık abartmıyorsa, ölçüsünü büyük olasılıkla penis ucuyla anus arasında almıştır. Penisinin küçüklüğünden yakınmakta direnen okuyucumuza da, ölçülerini aynı iki yer arasından almasını öğütleriz. Gerçi bir anlamı yoktur, ama, hiç değilse, içi rahat eder, "benim de penisim büyük" diye...

ERKEKLERİN KORUNMASI

★ Geçenlerde Amerikan dergilerinden birinde ilginç bir yazı okudum. Ölen zengin bir işadamı, tüm mirasını, "mekanik olmayan (prezervatif gibi), kalıcı etkileri olmayan (kısırlaştırma gibi) ve erkek tarafından kullanılan" bir doğum kontrolu tekniğinin geliştirilmesi için yapılacak araştırmalara bırakmış. Akla ilk gelen, kadınlar gibi, erkeklerin de bir tür "doğum kontrol HAPI" kullanmaları... Böyle bir şey olabilir mi? İlginç ve akla yakın geldi bana...

D.D.
İzmir

Buna benzer bir mektubu, değişik biçimde yazılmış olarak daha önce de almıştık. Birleşmiş Milletler, 1977 yılında, erkeğin üreme biyolojisinin iki-yönlü denetimi konusunda bir araştırma yayınladı. Bu araştırma, konuya değinen 293 ayrı bilimsel kaynağın adlarını da sıralıyor. Üremenin fizyolojisi konusunda bu raporda söylenenler, tıp öğrenimi görmemişlerin anlayabileceği bir basitlikte değil... Ancak, basitleştirme yaparsak, iki sonuç çıkıyor: (1) Vazektomi bile yapılsa, tedavinin başlamasıyla kısırlığın gerçekleştirilmesi arasında en azından 8-10 haftalık bir zaman boşluğu vardır; (2) spermlerin olgunlaşması ya da spermatogenesis olayları bağımsız olarak denetlenemedikleri gibi, erkek hormonlarını etkilemeden bu işlevleri denetim altına alma olanağı da yoktur.

Bütün bunlardan çıkarılacak sonuç, çağdaş tıp biliminin bugün bulunduğu gelişkinlik düzeyinde, erkeğin üreme fizyolojisindeki işlevlerin "geçici olarak" askıya alınamayacağıdır. Yapılacak herhangi bir müdahale, istenen sonuçları verecekse, "kalıcı" olmak durumundadır. Bir başka deyişle, gebe kalmak istemeyen bir kadının düzenli biçimde doğum kontrol hapı alarak gebeliğini istediği kadar ertelemesi mümkündür; gebe kalmak istediğinde de hapları kullanmayı bırakması yeterlidir. Erkek için şimdilik bu söz konusu değildir.

BASKI ALTINDA

★ Dört yıldır evliyim. Karımın babası küçük yaştayken ölmüş, annesi bir daha evlenmemiş ve kızını da büyük bir baskı altında yetiştirmiş. Benimle evlendiğinde 19 yaşındaydı. Evlilik yaşamımız normal, ama çok sıkıcı... Karım hiç konuşmuyor, hislerini belli etmiyor. Geriye yaslanıyor ve yasak savar gibi boşalmamı bekliyor. Seksten hiç hoşlanmadığını sanıyorum. Birkaç kere kendisine açılmayı, kendisiyle konuşmayı denedim, ama başaramadım. "Bu konuları konuşmayalım" diyor, kestirip atıyor. Yalnızca bir kere açılabildik birbirimize... O da 10-15 dakika ya sürdü, ya sürmedi... "Biliyorum. Suç bende... Ama, ne yapayım? Böyle yetiştim" diye fırlayıp yatak odasına girdi, kapıyı üstüne kilitledi, ağlamaya başladı. Hepsi bu... Ne yapmam gerek... Bu biçimiyle evliliğimiz sürebilir mi?

R.T.
Trabzon

Eşinizin seksi "günah" olarak, "kötü" olarak gören bir aile ortamında yetiştiği ve sorunların da büyük ölçüde buradan kaynaklandığını hem siz, hem eşiniz görmüş durumda... Hekimlikte bir söz vardır: Tedavinin yüzde 80'i teşhistir. Farkında bile olmadan sorunlarınızı çözmede yarı yolu geçmişsiniz. Tedavide kullanılacak temel aracı da bulup çıkarmışsınız: Konuyu tartışmak... Eşinizin seks konularını konuşmaktan kaçınmasını da yadırgamamak gerekir. Anlattığınız yetişme ortamında, böyle bir konu geldiğinde, baskıcı aileler, "Sus sen. Küçük kızlar böyle şeyleri konuşmazlar" klişe-tepkisini gösterirler. Eşinizin konuşmaktan kaçınması da küçük yaştaki yetişme biçiminin ileri yaşlara ulaşan uzantısı...

Konuşmak...

Tüm sorunları çözecek "sihirli değnek" değil bu... Salt konuşmak kadar, konuşulacak yer, zaman ve konuyu da doğru saptamak gerekli... Bazı kişiler vardır, ağızlarını açacak zamanı hep yanlış seçerler. Kadının fırında yemeği vardır, erkek işe yetişmek için acele etmektedir. Kısacası, ikisinin de aklı o sırada başka yerdedir. Bu bakımdan, böylesine önemli bir konuyu konuşacağınız zaman, hiç bir müdahale olmadan rahatça tartışmayı sonuna kadar götürebileceğiniz bir zaman saptayın. Hatta, telefonun ya da kapının çalması tehlikesine karşı, konuşacağınız zaman parka, pastaneye gidin. Kaldı ki, eşinizde psikolojik tıkanıklık yaratabilecek ev-seks bağlantısından da kurtulmuş olursunuz böyle yapmakla... Konuşmanın biçimi de önemlidir. Evlendiğiniz günden beri karşılaştığınız sorunları rasgele tartışmaktan kaçının. Sorunlarınıza öncelik tanıyarak, sırayla, önce birini, sonra ötekilerini halledin. Kısacası, yıllardır birikmiş sorunlarınızın tümünü aynı anda çözmeye çalışırsanız, hiç birinin çözülmediğini görürsünüz. Tartışmada ayrıca "savcı" durumunda olmamak gerekir. Suçlandığını hisseden kişiler, haklı da, haksız da olsalar savunmaya geçerler ve böylesi bir ortamda verimli konuşma olmaz. Özetlersek, sorunların eşinizin yetişme ortamından kaynaklandığını saptamış olmakla "teşhis" koymuş, konuşma yolları aramakla da "tedavi" yönünde sağlıklı bir adım atmış durumdasınız. Yan çizmeyin, sabırlı olun, ilişkinizin sürmesini ve sağlıklı bir raya oturmasını istiyorsanız.

Eksik sayılarınızı ödemeli istemeyiniz

Erkekçe Dergisi'nin eksik sayılarının hiçbir şekilde ödemeli istenmemesini, bu tür bir servisimiz olmadığını defalarca ve bu derginin çeşitli yerlerinde yazdık. Ama hâlâ bu tür istekler devam ediyor ve bizler çok üzülerek böyle gelen mektuplara hiçbir işlem yapmıyoruz. Yapamıyoruz.

Eksik Sayıları Tamamlama Servisimiz bir tek yolla çalışmaktadır.

İstediğiniz sayının herbirinin, normal posta ile 163, taahhütlü posta ile 185 lira tutan ücretini lütfen PTT kanalı ile bize yollayınız. Ayrıca dergimize bir mektup yollayarak, içine adınızı ve tam adresinizi, istediğiniz sayıların aylarının adlarını yazınız. Bu mektuba, posta makbuzunuzu, ya da fotokopisini de ekleyerek bize yollayınız. Bu makbuz elimize geçer geçmez, dergileriniz derhal postaya verilir, paranın bize ulaşması beklenmez.

Ankara büromuz bu tür isteklere yanıt vermez. Yalnız İstanbul'a yazınız.

Son bir notumuz var. Eksik sayılarla ilgili tüm yazışmaların mektup zarflarının üstüne, büyük harflerle ayrıca "Eksik Sayıları Tamamlama Servisi" diye yazmanızı rica ediyoruz.

Erkekçe koleksiyonunuzu tamamlamak için katlandığınız bunca zahmetlere şimdiden teşekkür ederiz.

ÖNEMLİ NOT: 1981 Ocak, Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Ağustos ve Ekim sayılarının mevcudu kalmamıştır. İstekleri yerine getiremeyeceğimizi üzülerek duyururuz.

YURT DIŞINA ABONE SERVİSİ

Avrupa, Asya ve Afrika'da oturan okuyucularımız 25, Amerika ve Avustralya'dakiler de 50 doları, Merkez Bankası kanalı ile, Erkekçe Dergisi'ne gönderirlerse, bir yıllık aboneleri, ihbarname bize ulaşır ulaşmaz başlayacaktır.

Erkekçe YIL: 2 ★ Sayı: 3 ★ MART 1982

Sahibi: Gelişim Basım ve Yayın A.Ş. ve Süreli Yayınlar A.Ş. adına: **Ercan ARIKLI**, Genel Yayın Yönetmeni: **Hıncal ULUÇ**, Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: **Ali E. KOCATEPE**, Teknik Müdür: **Güman BİRİNCİOĞLU**, Teknik Müdür Yardımcısı: **Sadettin ATEŞ**, Satış Müdürü: **Yıldırım ÜNVERDİ**, Reklam Müdürü: **Ceyda YAZICIOĞLU**, Pikaj, Montaj: **Fazıl MECİT**; Kamera: **Teoman GÜRSEL**; Dizgi: **ÖZYALÇIN Dizgi Servisi**, Renk Ayrımı: **ŞAN GRAFİK**, Kapak Renk Ayrımı: **ÇALİ GRAFİK**, Baskı: **Mısırlı Matbaacılık ve Ambalaj Sanayii Ticaret A.Ş.**, Adres: Erkekçe Dergisi - Dr. Şevki Bey Sokak, No. 6 Divanyolu, İstanbul, Ankara Bürosu: Erkekçe Dergisi-Meşrutiyet Caddesi No: 28/16 Yenişehir, Ankara.

AYLIK DERGİ

Telefonlar: ■ İstanbul: 27 68 17-28 64 78-22 37 38 ■ Ankara : 25 30 20-18 35 27-18 07 65

atalar®
"modayı ciddiye alır..."

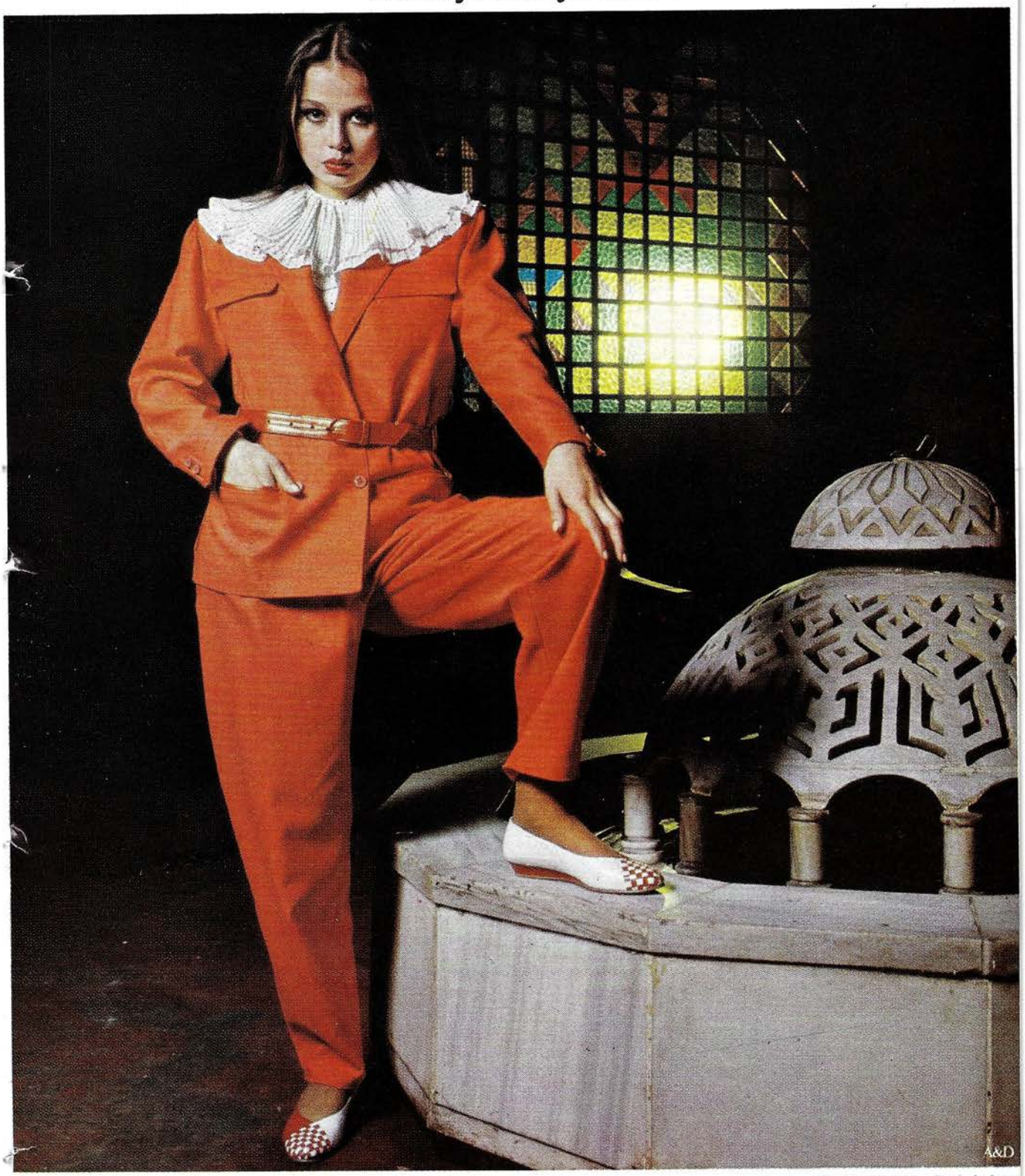

Galata Kulesi - Şark kahvesi

RENAULT

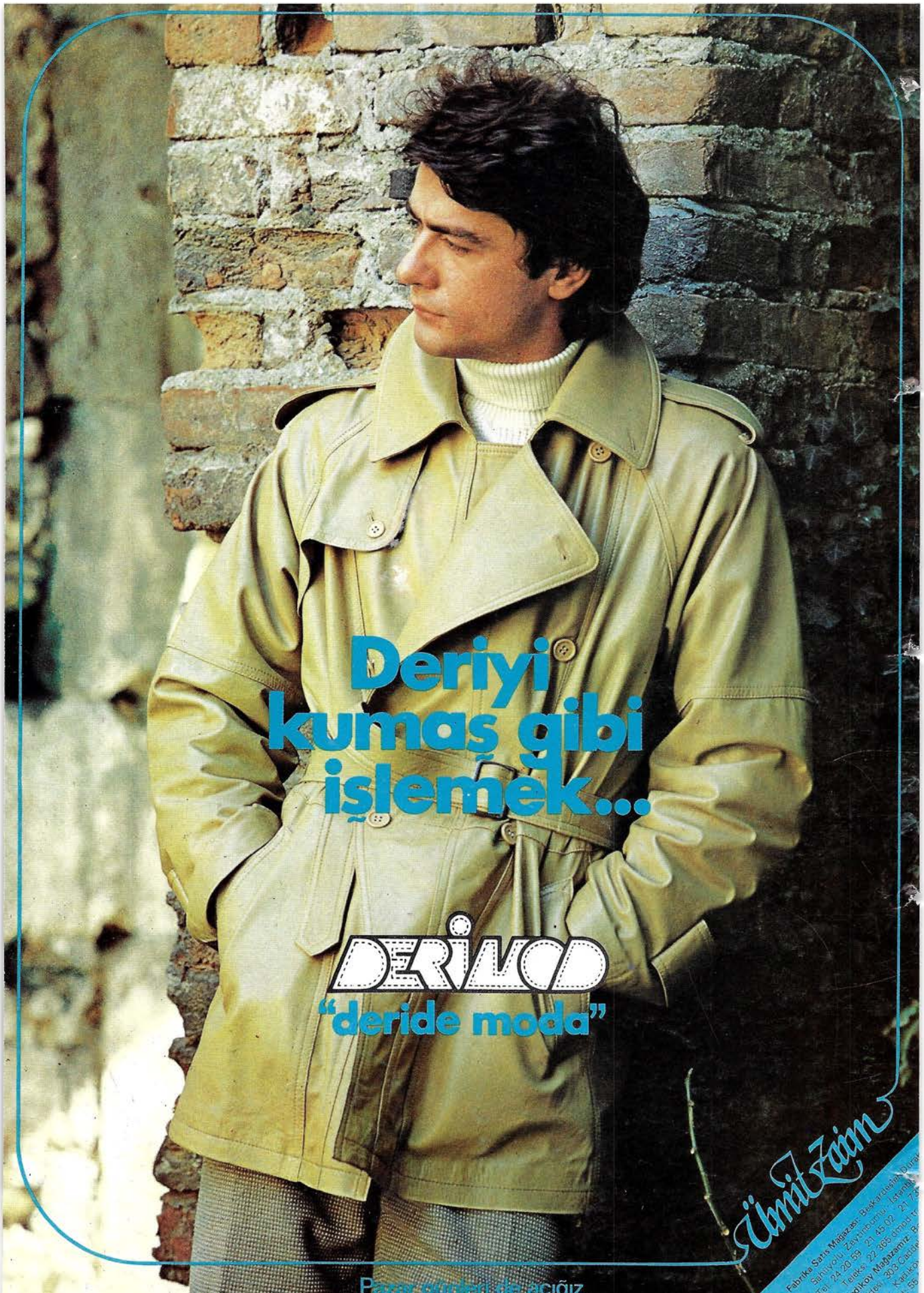
Deriyi
kumaş gibi
işlemek...
DERİMOD
"deride moda"
Ümit Kaan
Pazar günleri de açığız.